

## Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Dafni - 19/03/2009 00:24

---

Γκεβάρρα

Νίκος Καββαδίας

Ήτανε ντάλα μεσημέρι κι έδειξε μεσάνυχτα.  
Έλεγε η μάνα του παιδιού: 'Καμάρι μου κοιμήσου'.  
Όμως τα μάτια μείνανε του καθενός ορθάνοιχτα  
τότε που η ώρα ζύγιαζε με ατσάλι το κορμί σου.

Λεφούσι ο άσπρος μέρμηγκας, σύννεφο η μαύρη ακρίδα.  
Όμοια με τις Μανιάτισσες μοιρολογούν οι Σχόλες.  
Λάκισε ο φίλος, ο αδελφός. Που μ' είδες και που σ' είδα;  
Φυλάει το αλώνι ο Σφακιανός κι ο Αρίδα την κορίδα.

Ποιος το 'λεγε, ποιος το 'λπιζε και ποιος να το βαστάξει.  
Αλάργα φεύγουν τα πουλιά και χάσαν τη λαλιά τους.  
Θερίζουν του προσώπου σου το εβένινο μετάξι,  
νεραίδες και το υφαίνουνε να δέσουν τα μαλλιά τους.

Πάνθηρας ακουρμάζεται θωράει και κοντοστέκει.  
Γλείφει τα ρόδα απ' τις πληγές, μεθάει και δυναμώνει.  
Ξέρασε η γη τα σπλάχνα της και πήδησαν δαιμόνοι.  
Σφυρι βαράει με δύναμη, μένει βουβό τ' αμόνι.

Πυγολαμπίδες παίζουνε στα μάτια τ' ανοιχτά.  
Στ' όμορφο στόμα σου κοιμήθηκε ένας γρύλος.  
Πέφτει από τα χείλη σου που ακόμα είναι ζεστά,  
ένα σβησμένο cigarillos.

Τ' όνειρο πάει με τον καπνό στον ουρανό,  
έσμιξε πια με το καράβι του συννέφου.  
Το φως γεννιέται από παντού μα είναι αχαμνό  
και τα σκοτάδια το ξεγνέθουν και σου γνέφουν.

Χοσέ Μαρτί (κόνδορας πάει και χαμηλώνει,  
περηφανεύεται, ζυγιάζεται, θυμάται.  
Με τα φτερά του θα σκοτεινιάζ' ένα αλώνι).  
Απόψε οι δυο συντροφιαστοί θα πιείτε μάτε.

Φτάνει ο Μπολίβαρ καβαλώντας σαϊτάρι.  
Παραμονεύει ορθή κουλέμπρα γκαστρωμένη.  
Βότανα τρίβει η Περουβάνα σε μορτάρι  
και μασουλάει φαρμακωμένημανιτάρι.

Του Λόρκα η κόκκινη φοράδα χλιμιντράει  
μ' αυτός μπλεγμένος στα μετάξινα δεσμά του  
μακρύ κιβούρι με τον πέτρινο κασμά του  
σενιάρει ο φίλος και στο μπόι σου το μετράει

Γέροντας ναύτης με τα μούτρα πισσωμένα  
βάρκα φορτώνει με την πιο φτηνή πραμάτεια.  
Έχει τα χέρια από καιρό ψηλά κομμένα  
κι ήθελε τόσο να σου σφάλαιγε τα μάτια

=====

## **Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία**

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 18/05/2009 23:52

---

Αργοπεθαίνει (Πάμπλο Νερούδα)

Αργοπεθαίνει όποιος γίνεται σκλάβος της συνήθειας, επαναλαμβάνοντας κάθε μέρα τις ίδιες διαδρομές, όποιος δεν αλλάζει περπατησιά, όποιος δεν κινδυνεύει και δεν αλλάζει χρώμα στα ρούχα του, όποιος δεν μιλεί σε όποιον δεν γνωρίζει.

Αργοπεθαίνει όποιος αποφεύγει ένα πάθος, όποιος προτιμά το μαύρο για το άσπρο και τα διαλυτικά σημεία στο " ι " αντί ενός συνόλου συγκινήσεων που κάνουν να λάμπουν τα μάτια, που μετατρέπουν ένα χασμουρητό σε ένα χαμόγελο, που κάνουν την καρδιά να κτυπά στο λάθος και στα συναισθήματα.

Αργοπεθαίνει όποιος δεν αναποδογυρίζει το τραπέζι, όποιος δεν είναι ευτυχισμένος στη δουλειά του, όποιος δεν διακινδυνεύει τη βεβαιότητα για την αβεβαιότητα για να κυνηγήσει ένα όνειρο, όποιος δεν επιτρέπει στον εαυτό του τουλάχιστον μια φορά στη ζωή του να αποφύγει τις εχέφρονες συμβουλές.

Αργοπεθαίνει όποιος δεν ταξιδεύει, όποιος δεν διαβάζει, όποιος δεν ακούει μουσική, όποιος δεν βρίσκει σαγήνη στον εαυτό του.

Αργοπεθαίνει όποιος καταστρέφει τον έρωτά του, όποιος δεν επιτρέπει να τον βοηθήσουν, όποιος περνάει τις μέρες του παραπονούμενος για τη τύχη του ή για την ασταμάτητη βροχή.

Αργοπεθαίνει όποιος εγκαταλείπει μια ιδέα του πριν την αρχίσει, όποιος δεν ρωτά για πράγματα που δεν γνωρίζει.

Αποφεύγουμε τον θάνατο σε μικρές δόσεις, όταν θυμόμαστε πάντοτε ότι για να είσαι ζωντανός χρειάζεται μια προσπάθεια πολύ μεγαλύτερη από το απλό γεγονός της αναπνοής.

Μόνο η ένθερμη υπομονή θα οδηγήσει στην επίτευξη μιας λαμπρής ευτυχίας.

=====

## **Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία**

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 19/05/2009 07:01

---

Οι σελίδες του τετραδίου ήταν πανικόβλητες  
και θυμωμένες συνάμα.  
Αιμορραγούσαν ακατάσχετα

από μελάνι νωπής προσδοκίας  
κυλιόντουσαν μέσ' στο βούρκο  
μουτζουρωμένων εντάσεων  
σκίζονταν απ' τους θελλώδεις ανέμους της ψυχής  
τσαλακώνονταν από ανταριασμένους σπασμούς αισθημάτων  
πληγώνονταν απ' τις επιθέσεις της αιχμηρής πέννας  
που κάρφωνε κάθε τόσο στο λευκό τους κορμάκι τελείες  
προσπαθώντας μάταια να τελειώσει  
όνειρα που 'χαν μείνει μισά.  
Οργισμένες οι σελίδες απαιτούσαν σεβασμό.  
Πρόβαλαν επιχείρημα την υψηλή τους καταγωγή.  
Μιλούσαν για τους σπουδαίους προγόνους τους  
τα υπερήφανα δέντρα.  
Όταν όμως τους έδειξα εικόνες  
της εν τη αγκάλη σου ευδαιμονίας μου  
σκηνές της πτώσης μου απ' την καρδιά σου  
με δήμιο την αναίτια φυγή σου  
τότε μόνο σώπασαν λέγοντας:  
- Υπάρχουν και χειρότερα.

Οι σελίδες του τετραδίου

Παναγιώτης Αργυρόπουλος

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 29/05/2009 23:11

---

### ΤΟ ΝΗΣΙ

Μια φορά κι έναν καιρό, υπήρχε ένα νησί στο οποίο ζούσαν όλα τα συναισθήματα.  
Εκεί ζούσαν η Ευτυχία, η Λύπη, η Γνώση, η Αγάπη και όλα τα άλλα συναισθήματα.  
Μια μέρα έμαθαν ότι το νησί τους θα βούλιαζε και έτσι όλοι επισκεύασαν τις βάρκες τους και  
άρχισαν να φεύγουν.  
Η Αγάπη ήταν η μόνη που έμεινε πίσω. Ήθελε να αντέξει μέχρι την τελευταία στιγμή.  
Όταν το νησί άρχισε να βυθίζεται, η Αγάπη αποφάσισε να ζητήσει βοήθεια  
Βλέπει τον Πλούτο που περνούσε με μια λαμπερή θαλαμηγό.  
Η Αγάπη τον ρωτάει: «Πλούτε, μπορείς να με πάρεις μαζί σου;»,  
«Όχι, δεν μπορώ» απάντησε ο Πλούτος. «Έχω ασήμι και χρυσάφι στο σκάφος μου και δεν υπάρχει  
χώρος για σένα».

Η Αγάπη τότε αποφάσισε να ζητήσει βοήθεια από την Αλαζονεία που επίσης περνούσε από  
μπροστά της σε ένα πανέμορφο σκάφος.  
«Σε παρακαλώ βοήθησέ με» είπε η Αγάπη.  
«Δεν μπορώ να σε βοηθήσω Αγάπη. Είσαι μούσκεμα και θα μου χαλάσεις το όμορφο σκάφος μου»  
της απάντησε η Αλαζονεία.

Η Λύπη ήταν πιο πέρα και έτσι η Αγάπη αποφάσισε να ζητήσει από αυτή βοήθεια.  
«Λύπη άφησέ με να έρθω μαζί σου».  
«Ω Αγάπη, είμαι τόσο λυπημένη που θέλω να μείνω μόνη μου» είπε η Λύπη.

Η Ευτυχία πέρασε μπροστά από την Αγάπη αλλά και αυτή δεν της έδωσε σημασία.

Ήταν τόσο ευτυχισμένη, που ούτε καν άκουσε την Αγάπη να ζητά βοήθεια.

Ξαφνικά ακούστηκε μια φωνή:

«Αγάπη, έλα προς τα εδώ! Θα σε πάρω εγώ μαζί μου!».

Ήταν ένας πολύ ηλικιωμένος κύριος που η Αγάπη δεν γνώριζε, αλλά ήταν γεμάτη από τέτοια ευγνωμοσύνη, που ξέχασε να ρωτήσει το όνομά του.

Όταν έφτασαν στην στεριά ο κύριος έφυγε και πήγε στο δρόμο του.

Η Αγάπη γνωρίζοντας πόσα χρωστούσε στον κύριο που τη βοήθησε, ρώτησε την Γνώση:

«Γνώση, ποιος με βοήθησε»;

«Ο Χρόνος» της απάντησε η Γνώση.

«Ο Χρόνος;» ρώτησε η Αγάπη. «Γιατί με βοήθησε η Χρόνος;»

Τότε η Γνώση χαμογέλασε και με βαθιά σοφία της είπε:

«Μόνο ο Χρόνος μπορεί να καταλάβει πόσο μεγάλη σημασία έχει η Αγάπη».

Μάνος Χατζιδάκις

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 29/05/2009 23:24

---

Αποχαιρετιστήρια επιστολή .ΜΑΡΚΕΣ

Αν ο Θεός ξεχνούσε για μια στιγμή ότι είμαι μια μαριονέτα φτιαγμένη από κουρέλια και μου χάριζε ένα κομμάτι ζωή, ίσως δεν θα έλεγα όλα αυτά που σκέφτομαι, αλλά σίγουρα θα σκεφτόμουν όλα αυτά που λέω εδώ.

Θα έδινα αξία στα πράγματα, όχι γι'αυτό που αξίζουν, αλλά γι'αυτό που σημαίνουν. Θα κοιμόμουν λίγο, θα ονειρευόμουν πιο πολύ, γιατί για κάθε λεπτό που κλείνουμε τα μάτια, χάνουμε εξήντα δευτερόλεπτα φως.

Θα συνέχιζα όταν οι άλλοι σταματούσαν, θα ξυπνούσα όταν οι άλλοι κοιμόταν. Θα άκουγα όταν οι άλλοι μιλούσαν και πόσο θα απολάμβανα ένα ωραίο παγωτό σοκολάτα!

Αν ο Θεός μου δώριζε ένα κομμάτι ζωή, θα ντυνόμουν λιτά, θα ξάπλωνα μπρούμυτα στον ήλιο, αφήνοντας ακάλυπτο όχι μόνο το σώμα αλλά και την ψυχή μου.

Θεέ μου, αν μπορούσα, θα έγραφα το μίσος μου πάνω στον πάγο και θα περίμενα να βγει ο ήλιος. Θα ζωγράφιζα μ'ένα όνειρο του Βαν Γκογκ πάνω στα άστρα ένα ποίημα του Μπενεντέτι κι ένα τραγούδι του Σερράτ θα ήταν η σερενάτα που θα χάριζα στη σελήνη. Θα πότιζα με τα δάκρια μου τα τριαντάφυλλα, για να νοιώσω τον πόνο από τ'αγκάθια τους και το κοκκινωπό φιλί των πετάλων τους... Θεέ μου, αν είχα ένα κομμάτι ζωή...

Δεν θα άφηνα να περάσει ούτε μία μέρα χωρίς να πω στους ανθρώπους ότι αγαπώ, ότι τους αγαπώ. Θα έκανα κάθε άνδρα και γυναίκα να πιστέψουν ότι είναι οι αγαπητοί μου και θα ζούσα ερωτευμένος με τον έρωτα.

Στους ανθρώπους θα έδειχνα πόσο λάθος κάνουν να νομίζουν ότι παύουν να ερωτεύονται όταν

γερνούν, χωρίς να καταλαβαίνουν ότι γερνούν όταν παύουν να ερωτεύονται! Στο μικρό παιδί θα έδινα φτερά, αλλά θα το άφηνα να μάθει μόνο του να πετάει. Στους γέρους θα έδειχνα ότι το θάνατο δεν τον φέρνουν τα γηρατειά αλλά η λήθη.

Έμαθα τόσα πράγματα από σας, τους ανθρώπους... Έμαθα πως όλοι θέλουν να ζήσουν στην κορυφή του βουνού, χωρίς να γνωρίζουν ότι η αληθινή ευτυχία βρίσκεται στον τρόπο που κατεβαίνεις την απόκρημνη πλαγιά. Έμαθα πως όταν το νεογέννητο σφίγγει στη μικρή παλάμη του, για πρώτη φορά, το δάχτυλο του πατέρα του, το αιχμαλωτίζει για πάντα.

Έμαθα πως ο άνθρωπος δικαιούται να κοιτά τον άλλον από ψηλά μόνο όταν πρέπει να τον βοηθήσει να σηκωθεί. Είναι τόσα πολλά τα πράγματα που μπόρεσα να μάθω από σας, αλλά δεν θα χρησιμεύσουν αλήθεια πολύ, γιατί όταν θα με κρατούν κλεισμένο μέσα σ'αυτή τη βαλίτσα, δυστυχώς θα πεθαίνω.

Να λες πάντα αυτό που νιώθεις και να κάνεις πάντα αυτό που σκέφτεσαι. Αν ήξερα ότι σήμερα θα ήταν η τελευταία φορά που θα σ'έβλεπα να κοιμάσαι, θα σ'αγκάλιαζα σφιχτά και θα προσευχόμουν στον Κύριο για να μπορέσω να γίνω ο φύλακας της ψυχής σου. Αν ήξερα ότι αυτή θα ήταν η τελευταία φορά που θα σ'έβλεπα να βγαίνεις απ' την πόρτα, θα σ'αγκάλιαζα και θα σου ♦δινω ένα φιλί και θα σε φώναζα ξανά για να σου δώσω κι άλλα.

Αν ήξερα ότι αυτή θα ήταν η τελευταία φορά που θα άκουγα τη φωνή σου, θα ηχογραφούσα κάθε σου λέξη για να μπορώ να τις ακούω ξανά και ξανά. Αν ήξερα ότι αυτές θα ήταν οι τελευταίες στιγμές που σ' έβλεπα, θα έλεγα "σ' αγαπώ" και δεν θα υπέθετα, ανόητα, ότι το ξέρεις ήδη.

Υπάρχει πάντα ένα αύριο και η ζωή μας δίνει κι άλλες ευκαιρίες για να κάνουμε τα πράγματα όπως πρέπει, αλλά σε περίπτωση που κάνω λάθος και μας μένει μόνο το σήμερα, θα 'θελα να σου πω πόσο σ'αγαπώ κι ότι ποτέ δεν θα σε ξεχάσω. Το αύριο δεν το έχει εξασφαλίσει κανείς, είτε νέος είτε γέρος.

Σήμερα μπορεί να είναι η τελευταία φορά που βλέπεις τους ανθρώπους που αγαπάς. Γι' αυτό μην περιμένεις άλλο, κάν'το σήμερα, γιατί αν το αύριο δεν έρθει ποτέ, θα μετανιώσεις σίγουρα για τη μέρα που δεν βρήκες χρόνο για ένα χαμόγελο, μια αγκαλιά, ένα φιλί και ήσουν πολύ απασχολημένος για να κάνεις πράξη μια τελευταία τους επιθυμία. Κράτα αυτούς που αγαπάς κοντά σου, πες τους ψιθυριστά πόσο πολύ τους χρειάζεσαι, αγάπα τους και φέρσου τους καλά, βρες χρόνο για να τους πεις "συγγνώμη", "συγχώρεσέ με", "σε παρακαλώ", "ευχαριστώ" κι όλα τα λόγια αγάπης που ξέρεις.

Κανείς δεν θα σε θυμάται για τις κρυφές σου σκέψεις. Ζήτα απ' τον Κύριο τη δύναμη και τη σοφία για να τις εκφράσεις. Δείξε στους φίλους σου τι σημαίνουν για σένα."

Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 29/05/2009 23:31

---

Υπέροχη η επιστολή που έγραψε ο Μαρκές πριν το θάνατο του, αλλά την αμφισβητούν .....λένε ότι δεν είναι δική του.Οτι όμως και να λένε, η επιστολή είναι υπέροχη όποιου και αν είναι!!!:ohmy:

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 29/05/2009 23:44

---

Ναι Ηλιαννα μου όπως τα λες είναι αμφισβητημένη, αλλά τόσο ωραία .

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 31/05/2009 08:16

---

Περί της Ελενάρας της Κουκλάρας

Μεγάλη υπόθεση νάσαι ωραία κοπέλλα! Ε, ρε! Περνάνε οι σερνικοί με φλογοματιές, τους πέφτουνε τα σάλια, αναστενάζουνε βορεινά και πετάνε την κουβέντα τους την καυτή:

- Αμάν μπαρμπουνάρα μου!

Κάτι αναιδείς έρχονται έτσι ν' ακουμπήσουνε το ξερό τους απάνω σε σωματικές σφαιρικότητες, λες, αδερφέ μου, και ικανοποιηθήκανε απολύτως με τούτη τη βρωμιά, κάτι άλλοι το προχωρούνε και λένε προστυχιές σιχαμένες και κατακαμαρώνουνε με τούτη την εκδήλωσι του "σελφ - σέρβις"... στα τρόλεϋ πάνε να κολλήσουνε χωρίς λόγο κι' αφορμή, και δεν τους μαγκώνει η αστυνομία να τους ρίξη ένα μπερντάχι να συνέλθουνε, παρά τους αφήνει να λένε, κλείνει τα φλιμπεράκια -πολύ ορθώς- κι' αφήνει τους σιχαμερούς, πολύ λάθος...

Κι' η ωραία το καμαρώνει. Όλες οι ωραίες της γης. Κάτου στα Μπουένος Άιρες είναι ένας δρόμος, που τον λένε Αβεντίττα Ντε Φλόρες. Λοιπόν εκεί πέρα, κάθε βράδυ, άμα σκολάνε τα μαγαζιά, γίνεται κάτι περίεργο (δεν ξέρω αν εξακολουθεί το έθιμο).

Οι άντρες μαζεύονται στα πεζοδρόμια της Αβεντίττα, που είναι πολύ μεγάλη, και τα κορίτσια περπατάνε στο κατάστρωμα της λεωφόρου. Χιλιάδες κορίτσια, όχι πρόστυχα. Απ' αυτά που δουλεύουνε, απ' αυτά που βγήκανε να σεργιανίσουνε, από τις αστικές τάξεις. Κι' οι άντρες τα πειράζουνε. Χωρίς βρωμιές, ιπποτικά και χαριτωμένα, γιατί οι Σπανιόλοι τόχουνε να λένε χαριτωμένα πράματα στις γυναίκες. Κι' όποια κοπέλλα δεν την πειράξουνε, είτε από τύχη, είτε γιατί είναι ασήμαντη, είτε γι' άλλο λόγο, πέφτει σε μαύρη δυστυχία και πάει σπίτι της να κλάψη απαρηγόρητη...

Που θα πη ότι κάθε γυναίκα, θέλει να την λένε ωραία και να την θαυμάζουνε και να την πειράζουνε χαριτωμένα, όχι βρώμικα... Και της αρέσει να ποζάρη για όμορφη, αλλιώς δεν θάβαφε τα μάτια, ούτε θα κατέβαζε τα μαλλιά μέσα στα γκαβά της σα σκυλί πεκινουά. Το όπλο της γυναίκας είναι η φιλαρέσκεια...

Τούτος δω ο λαός των Λελέγων, την είχε την ομορφιά σαν αρετή... Κι' εκτός από την Αφροδίτη, τις Χάριτες, τα ένα σωρό αντιπροσωπευτικά υποκείμενα, δημιούργησε και την Ελένη, ένα είδος θεάς και γυναίκας. Με όλα τα προσόντα και με όλα της τα ελαττώματα...

Το Λενάκι, από μικρούλι, το έκλεψε ο Θησεάς. Κι' όταν την πήρανε πίσω τ' αδέρφια της, οι Διόσκουροι, "ήξερε πολλά" για να μην πούμε ότι "ήξερε περισσότερα".

Έτσι και γύρισε, λοιπόν, στον μπαμπά της, τον Τυνδάρεω, άρχισε να μεγαλώνη η φήμη της...

- Έχει έναν κόμματο ο Τυνδάρεω...

- Μάλιστα, αλλά ξέρετε; Ο Θησεύς...

- Ωχ, αδερφέ. Τέτοια θα κυττάμε τώρα;

Κι' αρχίσανε να μαζεύωνται οι γαμπροί μελίσσι.

Εικοσιεννιά, λέει, τη ζητάγανε όλοι μαζί. Δώσε μου και μένα μπάρμπα. Ο μπαμπάς Τυνδάρεω τάχασε.

- Σιγά - σιγά, ρε παιδιά. Δεν μπορείτε να την πάρετε όλοι.

Ήτανε, λέει, ο Ασκάλαφος κι' ο Ιάλμενος, αγόρια του θεού του Άρη. Ήτανε ο Αίας, ήτανε ο Ποδαλείριος και ο Μαχάων, παιδιά του Ασκληπιού, ήτανε ο Οδυσσέας, ήτανε ο Πάτροκλος, ήτανε ο Φιλοκτήτης, ήτανε κι' ο Μενέλαος.

Άμα λέμε Μενέλαος μας αρέσει να το γελάμε. Λάθος και ασυγχώρητον, παρακαλώ. Γιατί ο Ατρείδης ήτανε πολύ ωραίο παιδί. Ψηλός, μελαχροινός, γεροδεμένος και λεβένταρος.

Έρριξε, λοιπόν, τα μάτια της το Λενάκι στο Μενέλαο.

- Αυτόν θέλω.

- Το σκέφτηκες καλά;

- Ναι, καλέ μπαμπά.

Ο Τυνδάρεω είπε να δώση την ευχούλα του να τελειώνουνε, αλλά τον έτρωγε και μια έννοια...

- Άμα τη δώσω σε ένανε θα ξεσηκωθούνε οι άλλοι και θα μου σπάσουνε την κεφαλα.

Πάνω σ' αυτά νάσου και μπαίνει στη μέση ο Οδυσσέας.

- Κύριε Τυνδάρεω, του κάνει, να σας πω εγώ μια λύση;

- Μα καλά, εσύ είσαι υποψήφιος.

- Μάλιστα, αλλά όχι φανατικός.

- Γιατί; Δεν την θες την Ελένη;

- Άλλη θέλω γω. Την Πηνελόπη.

- Εμ τότε, τι ήρθες για γαμπρός;

- Διότι, τέλος πάντων, κοσμική συγκέντρωση είναι. Μπορούσα να λείπω; Ήρθα όπως πάνε άλλοι να δώσουνε το παρών και να λένε ότι δεν τους καλέσανε. Βοηθάς περί το Πηνελοπάκι και να στα κανονίσω;

- Βοήθησα.

- Εν τάξει κι' άσε με.

Φωνάζει, λοιπόν, ο Οδυσσέας τους γαμπρούς και τους κάνει μια καλή εξήγηση:

- Παιδιά, το κορίτσι δε διαλέγει, γιατί πέσαμε λεφούσι και το αγριέψαμε. Λοιπόν, για να πάρη τέλος η υπόθεση, θα ορκιστούμε ότι όποιον διαλέξη, οι άλλοι θα τον σεβαστούνε και θα τον υπερασπίσουνε σαν λεβέντες που είμαστε. Θέλετε;

- Θέλουμε.

Τους έβαλε λοιπόν όλους και ορκιστήκανε και μετά είπε στην Ελένη:

- Κάνε παιγνίδι.

Και ούτω πως πήρε η Λενιώ τον Μενέλαο.

Καλά περνάγανε, του μαγειρεύε ιμάμ, τούπλενε κανά σκουτί, τον γαλιφοχάιδευε και κάνανε κι' ένα κορίτσι, την Ερμιόνη (μερικοί λένε ότι και υιός εγένετο αυτοίς Νικόστρατος ονόματι). Κι' άμα τα κακάρωσε ο Τυνδάρεω, ο Μενέλαος μαυρόκλαψε δήθεν και έγινε βασιλιάς της Λακωνίας και μάλιστα πήρε κι' ένα κομμάτι από τη Μεσσηνία.

Όπου νάσου μια μέρα και φτάνει ένα καράβι, που να μην έφτανε. Τρέξανε στο παλάτι οι λιμενικοί και φέρανε το μαντάτο στους ηγεμόνες τους:

- Πάρις γκελντίν.

- Τι λέτε, μωρέ;

- Ήρθ' ο Πάρις.

- Και γιατί το λέτε τούρκικα;

- Άμ' από κει που ήρθε;

Ο Πάρις ήτανε βασιλόπουλο κι' έβαλε τα καλά, σκιστό χιτώνα και τέτοια μοντέρνα και αμέσως ανέβηκε στ' ανάκτορα να επιδώση τα διαπιστευτήριά του.

Τον δεχτήκανε καλά, του βάλανε κι' έφαγε κουρκουμπίνες με τυρί, του δώσανε κ' ήπιε υδρόμελι, ό,τι μπορέσανε οι άνθρωποι. Τούτο δω το παιδί ήτανε πολύ τζαναμπέτικο πλάσμα. Πριν γεννηθή, η μάνα του, μαντάμ Εκάβη, αν έχετε ακουστά, ονειρεύτηκε ότι γέννησε ένα δαυλί αναμμένο που ξέρναγε φίδια. Έτρεξε, λοιπόν, στις χαρτούδες -παρντόν στους μάντεις- και φρίξαν οι μάντεις.

- Είδατε τοιούτον όναρ;
- Γιεσ, μα το θεό.
- Έτσι και το βγάλεις, σκότωστο.
- Το πιδί;
- Μωρέ σκότωστο που σου λέμε μεις.

Και το δώσανε λέει στους βοσκούς να το σκοτώσουνε. Δεν το σκοτώσαν όμως οι βοσκοί, το μεγαλώσανε μαζί με τα γίδια τους. Το παιδί μεγάλωσε και έγινε ένας κούκλος (τότε είναι που το βρήκανε οι τρεις θεές και του δώσανε το μήλο να τους κάνη κομπόστα). Και μια μέρα έστειλε ο μπαμπάς του ο Πρίαμος στο κοπάδι, να του φέρουνε ένα βόιδι.

- Το θέλουμε καλό. Γι' αγώνες.
- Τι θα κάνη το βόιδι; Θα βαράη κουτουλιές;
- Όχι αδερφέ. Θα το πάρη ο νικητής των αγώνων που γίνονται στη μνήμη του Πάρι.

Διαλέξανε ένα βόιδι δεκατεσσάρων ίππων, μεγαλείο κατασκευάσμα. Αλλά ο Πάρις τ' αγαπούσε το βόιδι αυτό και δεν ήθελε να το χωριστή. Πήγε, λοιπόν, μαζί του κάτω στην πόλη.

Λέει τώρα:

- Να λάβω κι' εγώ μέρος, κύριοι, στους αγώνες;
- Ρώτα τον ΣΕΓΑΣ.

Ο ΣΕΓΑΣ τούδωσε την άδεια, και ο Πάρις έλαβε και νίκησε. Μάλιστα ο αδερφός του ο Δηίφοβος, όταν κι' είδε ότι τους νίκησε ένα βοσκόπουλο, έγινε εκτός εαυτού. Έβγαλε, λοιπόν, το σπαθί και ώρμησε να σκοτώση τον νικητή.

Πέσανε να τον σταματήσουνε οι άλλοι.

- Γιατί ρε Δηίφοβε; Σ' αδίκησε ο διαιτητής;
- Όχι, αλλά ήτανε οφ - σάιντ.

Ο Πάρις είδε ότι δεν την βγάξει καθαρή και πήδηξε πάνω στο βωμό του Ερκειού Διός. Και τότε η αδερφή του η Κασσάνδρα που ήτανε και μάντις τον γνώρισε:

- Καλέ, αυτός είναι τ' αδερφάκι μας, ο Πάρις.

Πέσανε οι γονιοί του, τον αγκαλιάσανε, κλάπανε όλοι και μόνο που δεν έγινε ταινία με τον τίτλο "Μητέρα είμαι ένα βοσκόπουλο". Και μετά πια έμεινε στ' ανάκτορα και πέρναγε ζάχαρη. Για τον ταύρο δεν μάθαμε, δυστυχώς, τι απόγινε.

Κάποτε, λοιπόν, του αναθέσανε μια αποστολή στη Σπάρτη να πάη να φέρη λάδια μαύρη αγορά. Και νάσου τον εδώ που τον αφήσαμε.

Καλά πέρναγε στο παλάτι και δεν την είχε δη την Ελένη. Και ξαφνικά ο Μενέλαος πήρε ένα μπουγιουρντί.

- Μεγαλειότατε, πρέπει να πάτε στην Κρήτη.
- Τι να κάνω;
- Ν' αγοράσετε μια παρτίδα ξυλοκέρατα.

Έφυγε ο Μενέλαος με ξυλοκεραταποστολή και έμεινε ο Πάρις στο παλάτι. Και, μεσημεράκι ήτανε, φυσάγανε κάτι αεράκια μυρωμένα με λεμονανθό, έκανε να ξαπλώση και ξαφνικά μέσα από τις κουρτίνες νάσου να τον κρυφομπανίζη η Λένα.

Η Λένα είχε ακούσει ότι είναι κούκλος ο ξένος, αλλά όσο ήτανε ο άντρας της δεν παρουσιαζότανε, καθόσον κακόν και πονηρόν. Μόλις κ' έστριψε την πλάτη ο σύζυγος, νάσου την να τον δη σώνει και καλά.

Αυτό ήτανε και το κου ντε φουντρ, που λένε. Μόλις και τον είδε τρελλάθηκε.

Μπήκε, λοιπόν, και την είδε και ο Πάρις και μουρλάθηκε κι' ελόγου του.

Να κάτι κουβεντούλες, να κάτι γελάκια, να κάτι γαργαλητά, να κάτι αστεία... φαίνεται ότι το πράμα προχώρησε μέχρι το... απροχώρητο. Κι' όταν φτάσανε στο "τέρμα τα δίδραχμα", η Λένα την είχε ψωνίσει αγρίως.

- Δεν συγκρίνεσθε με τον Μενέλαόν μου.
- Καλύτερος εγώ;
- Καλέ, ξερολούκουμο.

Υστερα στέναξε.

- Αχ, που έφαγα τα νιάτα μου μ' αυτόν. Αχ, που δεν με καταλαβαίνει. Αχ που αδικούμαι.



Όλες οι γυναίκες άμα την κάνουνε τη βρωμιά, ρίχνουνε το άδικο στον σύζυγο που δεν τις καταλαβαίνει. Και το Λενιώ τα ίδια. Κι' άμα είδε ότι ο μικρός το δαγκώνει το τουρσάκι, τούπεσε στο γεμάτο.

- Πάμε να φύγουμε.
- Πού να πάμε;
- Στον τόπο σου.

Το άλλο πρωί μαγκώνει η Λένα ό,τι καλό πράμα είχε το μαγαζί, τομπογαλιάζει, παίρνει και τον Πάρι της και το άλλο πρωί, από το νησάκι την Κραναή πούναι έξω από το Γύθειο, το σκάσανε για την Τροία.

Φτάσανε καμμιά φορά και λέει ο πατέρας του Πάρι, ο Πρίαμος.

- Χαλάλι σου ρε, μόνο μη μας ανάψει καμμιά φωτιά.
- Μη φοβάσθε, πάτερ.

Γύρισε ο Μενέλαος με τα ξυλοκέρατα τα Κρητικά, αλλά μόλις και πάτησε του είπανε:

- Πήγατε για ξυλοκέρατα;
- Μάλιστα.
- Τι τα θέλατε που έχουμε τα δικά σας;

Έξαλλος ο Μενέλαος φώναξε τους πρίγκηπες όλους.

- Δεν ορκιστήκατε ρε ότι θα με υποστηρίξετε;
- Ναι.
- Μου φάγανε τη Λένα.

Μαζευτήκανε, λοιπόν, όλοι να πάνε να πλύνουνε την προσβολή. Ο Οδυσσέας που είχε και μυαλό, έκανε μια πρόταση:

- Να πάω εγώ με τον Μενέλαο, μπας και μας την δώσουνε χωρίς καυγά;
- Να πάτε.

Πήγανε, λένε "θέλουμε την Ελένη", γελάγανε στην Τροία.

- Ρε άντε από δω, κερχελέδες.

Και τότε είναι που σηκώθηκε ο στόλος και πήγε από την Αυλίδα (Ιφιγένεια) στην Τροία.

Άμα κι' είδανε οι Τρώες ότι το πράμα παίρνει σοβαρή μορφή, κιότ'εψανε.

Λέει, λοιπόν, ο Μενέλαος:

- Νάρθη αυτός ο κερατάς ο Πάρις να μονομαχήσουμε.
- Παρντόν, του αποκριθήκανε, αλλά ο κερατάς είσθε σεις.
- Θάρθη;

Πήγε ο Πάρις, αλλά ο Πάρις δεν ήτανε γενναίος. Γενναίος και ωραίος δεν γίνεται. Λοιπόν, πάνω που θα τον έκανε τ' αλατιού ο Μενέλαος, μπήκε στη μέση η Αφροδίτη και τον γλύτωσε.

Τότε είναι που άναψε ο Τρωικός πόλεμος και η Ελένη τράβαγε τα μαλλιά της, διότι της άρεσε πάντα ο Πάρις, αλλά τον ήθελε και τον Μενέλαο.

Τέλος πάντων, ξέρουμε για τον Τρωικό πόλεμο, να μην τα ξαναλέμε και να μην κάνουμε και χαλάστρα του Όμηρου γέρου ανθρώπου λίαν αξιοσεβάστου και πολλάκις παρεξηγηθέντος παρά των ερμηνευτών του...

Καλοπέρναγε πάντα ο Πάρις και δεν μάλωνε και πολύ και η Ελένη άρχισε να τον σιχάινεται.

- Άντρας είσαι συ;

Μέχρι που βρέθηκε εκείνο το παλληκαράκι ο Φιλοκτήτης και τον στρίμωξε τον Πάρι και τον καθάρισε.

Η Ελένη έκλαψε για τα μάτια, αλλά τάφτιαξε με τον κουνιάδο της τον Δηίφοβο να μη μένη κι' απότιστη. Δια πυρός και σιδήρου, που λένε, η Λενιώ.

Όταν οι Έλληνες πήρανε την Τροία, ο Μενέλαος βγήκε έξω θηρίο.

- Πού είναι ο Δηίφοβος;
- Κάπου έχει πάει, έρχεται.

Τον περίμενε, λοιπόν, και μόλις ήρθε τον έβαλε στο κοντό με τον κοντό του.

- Άτιμο ον...
- Στάσου.
- Να με διπλοκερατώσης, ρε;

- Μα...

- Μαξ, είπε ο Μενέλαος και εφόνευσεν αυτόν πάραυτα. Και μετά πήγε στην Ελένη.

- Παλιοπ...

Κι' όπως ήτανε να την σκοτώση κι' αυτήν, την είδε και τ' ανάψανε τα μεράκια.

- Άντε στη χαρίζω.

Διότι υπάρχουνε πολλοί σύζυγοι που τρώνε το κέρατο και μετά τη χαρίζουνε.

Την πήρε λοιπόν, ελαφρώς μεταχειρισμένη, και φύγανε. Μάλιστα, λέει, πριν γυρίσουνε στη Σπάρτη, κάνανε και μια κρουαζιέρα Αίγυπτο, Συρία, Κρήτη και άλλα μέρη. Οχτώ χρόνια βάσταξε αυτό το ταξιδάκι, και, επί τέλους, γυρίσανε στη Σπάρτη.

Η Ελένη έμεινε με τον κύριό της.

Πιστή. Δηλαδή δεν το ξέρουμε, διότι άμα και κάνεις πεντέξη απιστίες, τι σημασία έχει; Τι έξη, τι εξήντα; Τώρα όμως που είχε πείρα ό,τι και νάκανε τόκανε με ωραίο τρόπο και δεν την μυρίστηκε άνθρωπος και λένε "πάει ησύχασε". Θα μου πης τώρα ήτανε και δεκαοχτώ χρόνια μεγαλύτερη, ποιος γύριζε να την κυττάξη; Ε! Άμα "ήσουνε όμορφη" όλο και βρίσκονται κάτι θερινά υπόλοιπα...

Λέει τώρα μια παροιμία: "Άμα θα νοιώση ο κερατάς τη γλύκα του κεράτου, μέλι και γάλα γίνεται με τη νοικοκυρά του".

Όλα καλά και η Ελένη πέθανε στη Ρόδο. Και να, δηλαδή, ακριβώς με ποιον τρόπο:

Οι γιοι του Μενελάου, ο Νικόστρατος και ο Μεγαπέμης, το φέρανε βαριά που ο μπαμπάς τους κ.λ.π., κ.λ.π. Κι' άμα πέθανε ο Μενέλαος, την πιάνουνε την Ελένη και την αγριεύουνε.

- Να φύγης, μωρή, που μας έχεις κάνει ρεζίλι εις τους αιώνες, αμήν...

Εφυγε, λοιπόν, η Λένα και πήγε στη Ρόδο που είχε μια φιλενάδα, την Πολυξώ.

Ο άντρας της όμως της Πολυξώς είχε σκοτωθεί στην Τροία εξ αιτίας της Ελενάρας και τούτη η Πολυξώ δεν την χώνευε.

- Η βρώμα, για να γλεντήση αυτή, χήρεψα εγώ...

Έκανε όμως ότι την δέχτηκε μετά χαράς μεγάλης και στ' αλήθεια της το φύλαγε μανιάτικο.

Μια μέρα μπαίνει η Λενιώ στο μπάνιο να καθαριστή, διότι όσο νάναι είχε σκόνες πολλές και η Πολυξώ πιάνει δυο δούλες της, άσχημες σαν την νύχτα, και τις μασκαρεύει σε Ερινύες. Με το που σαπουνιζότανε, λοιπόν, το Ελενάκι στο μπάνιο, μπουκάρουνε οι Ερινύες και την κατατρομάξανε.

- Μαμά!

Κι' ύστερα τρελλάθηκε που δέθεν την κυνηγάνε οι Ερινύες να την τιμωρήσουνε και νόμιζε ότι είναι αγλάδι και πήγε και κρεμάστηκε από ένα δέντρο. Πάει η Έλεν. Τέρμα.

Για την μακαρίτισσα λένε πολλά· ότι την είχε περιποιηθή και ο Κινύρας, ότι με τον Αχιλλέα κάτι είχε κάνει, ότι και άλλοι πολλοί την δροσίσανε, αλλά αυτά είναι λόγια του κόσμου και ο κόσμος είναι κακός. Βέβαια, να πούμε και μιαν αλήθεια. Άμα ο κόσμος λήη κάτι, "κάτι είναι". Άμα σου λήη ο Τάδε είναι απατεώνας, είναι απατεώνας. Γιατί δεν λένε και για όσους δεν είναι; Και άμα σου λένε "αυτή είναι παλουκοπηδήχτρα", είναι παλουκοπηδήχτρα οπωσδήποτε... Και άμα ψάξης τα βρίσκεις και έξω δεν πέφτεις.

Αυτή είναι η ιστορία της Ελενάρας της κουκλάρας. Όμορφη ήτανε, δεν μπορούσε να γλυτώση. Εδώ δεν γλυτώνουνε οι άσχημες. Και καμμιά φορά και... οι άσχημοι.

Τσιφόρος Νίκος(από την Ελληνική Μυθολογία, Ερμής 1993)

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 31/05/2009 10:03

---

Απολλωνάκος ο Τσαχπίνης

Το καλοκαίρι ανθίζουνε τα μοσκοφάσουλα και τα ζουζούνια του νερού τραγουδάνε σερενάτες στις μαμζέλ ζουζούνες, μπας και τις καταφέρουνε δια το πονηρόν και την "δαιώνισιν του είδους". Και να

δης που τις καταφέρνουνε...

Στις πολιτείες τα θηλυκά ντύνονται αραχνάτα, βράζει το αίμα των σερνικών μέσα στην κάψα, μοσκοβολάνε οι ροδιές και καρδαμώνουνε τ' αγγούρια τα Καλυβιώτικα...

Και το λοιπόν, μια κι ο Απόλλωνας κατεβαίνει από την Υπερβόρεια διαμονή του τη χειμωνιάτικη κι' είναι ένας θεός - παιδαρος, όμορφος και βαρβάτος, πιάσανε οι πρόγονοί μας και του φορτώσανε όλες τους τις καλοκαιριάτικες λαύρες κι' επιθυμίες... Απόλλωνας ο αβάσταχτος.

Τούτος δω ο λαός, ο Μεσογειακός, ο μελαχρινός, ο ερωτιάρικος, έχει θεσπίσει σήμερα κάτι "ηθικές αρχές" ζόρικες σαν κορσές από ατσάλι... Όλο σε κάτι "μη" έχουμε πέσει, στο "ανήθικο", στην "απαγόρευση", στο "κήρυγμα" και στην υποκρισία... Κι' οι περισσότεροι από τούτους τους μεγάλους κυρίους του "μη", στη ζούλα τσιμπάνε τα ψαχνά των γυναικών στα λεωφορεία, γλαρώνουν τα μάτια, έχουνε βίτσια ανομολόγητα και συντηρούνε κρυφογοκομενίτσες με αγουράδες... Όμως, σαν ανεβαίνουνε πάνω στο βήμα, φωνάζουνε και σκίζονται, "το πυρ το εξώτερον κατηραμένοι", ή "η άσπιλος Ελληνική κοινωνία" και "η αγνή παράδοσις". Κι' από την αγνή παράδοση έρχονται κάτι τηλέγραφοι να σου σηκώνουνε το πετσι. Αιμομιξίες, βρωμιές, φυλομοφιλίες, ανωμαλίες και μοιχείες, ένας στους δυο κερδίζει, που λέει και το λαχείο... Το κολλάρο νάναι καθαρό και η μύτη ψηλά. Τ' από μέσα ποιος τα βλέπει και ποιος τα ξέρει; Αχ, να μπορούσαμε να τα πούμε καθαρώτερα, τι οχετό θα ξέρναγε η μεγάλη έννοια της "Υψηλής Ηθικής"... Αλλά δεν μπορούμε, θα ταραξουμε το λαϊκόν αισθημα.

Οι αρχαίοι μας ήτανε τιμιότεροι... Άσε που θυμάζανε την αθλουμένη νεολαία στον Ιλισσό, άσε κάτι άλλα πονηρά που τα βρίσκεις με τη μορφή "φιλοσοφικής ερμηνείας" ακόμα και στο Πλατωνικό Συμπόσιο, όμως ήτανε τιμιότεροι. Βάζανε οι εταιρες την πινακίδα τους στην αγορά, πέρναγε ο "πελάτης", της έγγραφε "χαίρειν" και την τιμή, έκλεινε η δουλειά κι' όλη η Αθήνα ήξερε ότι ο Αριστόδημος ο Νικίου θα βουλευτή απόψε με το τσαχπινάκι το Πλάγανδρον και δεν έδινε οβολό. Τι με νοιάζει εμένα με ποια θα πα να βγάλει τα μάτια του ο Αριστόδημος ο Νικίου, έλεγε ο κάθε Αθηναίος. Άντρας είναι, με την Αριστοδήμαινα θα την περάση όλη του τη ζωή; Κι' αφού κανένας Αριστόδημος δεν υπάρχει στη γη που να μην της έχη κάνει απιστία της Αριστοδήμαινας, με τέτοια θα τρώμε την ώρα μας; Με γεια τους, με χαρά τους και καλά κραστά...

Ελεύθεροι, λοιπόν, οι άνθρωποι, είχανε του κόσμου τα πάθη κι' επειδή κάποιος έπρεπε να τα προστατεύση τούτα τα "ελαττώματα", διαλέξανε τον Απόλλωνα. Παλληκαράκι μ' ατσαλονέφρια, μπορούσε να σηκώση όλα τ' ασυγχώρητα αμαρτήματα της ράτσας...

Και σαν τέτοιος που ήτανε, δεν τον παντρέψανε. Τον αφήσανε εργένη και λεύτερο να χαρή τη ζωούλα του...

Ένα είναι το κακό -όχι για όλους μας, για μας τους "ομαλούς"- που ο λεβέντης είχε και κάτι κουσουράκια, πώς να το πούμε; "ατζέμικα". Κάτι ο Άδμητος, κάτι ο Ιππόλυτος της Σικυώνος, κάτι ο Υάκινθος, ποζάρανε σαν "επιμυθιωμένοι νέοι" που, τέλος πάντων, κάνανε και παρέα και τους έμαθε ποδήλατο σε τρύπια σέλλα ο θεός τούτος ο βιτσιόζος... Βέβαια τον σιχαίνεται ο αγαθός Πλούταρχος στα γραφτά του κι' οι πατέρες της Εκκλησίας αφορμή βρίσκουνε να του τα σούρουνε... Όμως οι πατέρες της Εκκλησίας δεν πιστεύανε στο Ελληνικό Πάνθεον. Κι' αφού δεν πιστεύανε, δεν έπρεπε να υπάρχη γι' αυτούς Απόλλωνας κι' αφού δεν υπήρχε, τι του τα λένε;... Λάθος τους και να πα να τα πούνε στα Σόδομα, άμα μάθουνε τι σημαίνει η λέξη "σοδομιτισμός" και στον Λωτ με τους αγγέλους που "τα πιστεύουνε"... Τέλος πάντων...

Τα θηλυκά, όμως, τον "φυσικόν δρόμον", τα περιποιήθηκε με τα παραπάνω ο ξανθός τσαχπίνης... Στη Θάσο η επιγραφή τον αναφέρει... "Νύμφησιν κ Απόλλωνι νυμφαγέτη..." και δεν άφηνε καμιά να μην της εκφράση τον θαυμασμό του.

Πρώτη ήτανε η Εστία, η κόρη του Κρόνου και αδερφή του πατέρα του Δία. Η θείτσα του, να πούμε. Πήγε, της κόλλησε, της κουνήθηκε, την ξεμονάχιασε... Η Εστία ζορίστηκε.

- Δία, είπε στον αδερφό της, σκύψε την κεφαλα σου.

- Γιατί, θα μου βγάλης τις κόνιδες;

-Όχι. Θα ορκιστώ.

Και ωρκίστηκε στην κεφαλα του αδερφού της "να μείνη πάντα παρθένα κι' ευγενής ανάμεσα στους θεούς". Για τούτο και οι Ιέρειες της Εστίας έπρεπε να μένουν παρθένες κι' εδώ και στη Ρώμη...

Ο παλιανθρωπάρας, όμως, ο Απόλλωνας είχε ως φαίνεται μανία με τις παρθένες... Και ημέραν τινά στη Δήλο πέτυχε... την αδερφή του την Αρτεμη.

- Ρε Αρτεμάκη, της είπε, είσαι δια... να περάσωμεν ομού δύο ευχάριστες ώρες;
- Δε ντρέπεσαι ρε; Εγώ, η αδερφή σου;
- Σας παρακαλώ, τέτοια θα κυττάμε τώρα;

Ήτανε δίπλα στο βωμό της Αρτέμιδος κι' η κοπέλα σηκώθηκε απάνω.

- Ας το διάλο από δω ρε.

Κι' επειδή παραγρίεψε, τα κατάφερε κι' έμεινε παρθένα.

Η μούσα όμως, η Καλλιόπη, δεν την σκαπουλάρησε.

Την είδε και της έκλεισε το μάτι.

- Τι είσθε Καλλιόπη.

- Μούσα καλέ.

- Αχ μωρή μουσίτσα...

Γέλασε η Καλλιόπη κι' "εγεννήθη αυτή υιός ονόματι Ιάλεμος". Ο ποιητής ο Ιάλεμος που τραγουδούσε παθιάρικα και θανατικά -ως το "Κλαίει η μάνα μου στο μνήμα" και "Στον άλλο κόσμο που θας πας"- έτσι που τα τέτοια ποιήματα τα κλαψιάρικα για τον θάνατο των ανθρώπων και των όντων, λέγονται στ' αρχαία "ιάλεμοι".

Του άρεσε η πρώτη Μούσα του τσαχπίνη, πήγε και βρήκε μια δεύτερη, την Κλειώ.

- Μούσα είσθε;
- Μάλιστα, σερ.
- Μήπως είσθε βρωμούσα;
- Καθόλου, σερ. Έχουμε μπάνιο στο σπίτι.
- Ε, τότε τι καθόμαστε;

Κι' εγεννήθη ο Ορφεύς που έπαιζε σε χρυσή λύρα, χωρίς να έχη ιδέα από χρηματιστήριο...

Κείνες όμως που τάραξε ο νυμφαγέτης ήτανε οι Νύμφες. Μεγάλη καταστροφή.

Είπαμε για τη Δάφνη, το μεράκι του, άλλη φορά. Να τα πούμε τώρα με λεπτομέρειες...

Η Δάφνη ήτανε κόρη ποταμού. Ή του Λάδωνα στην Αρκαδία, ή του Πηνειού... Μαμά της η Γη.

Καλή κοπέλα, όμως, και με μυαλό, όχι από κείνες που πάνε σήμερα στα κλαμπ και θέλουνε τρία πακέττα τσιγάρα για ν' ανοίξουνε τα μάτια τους το πρωί... Φρόνιμη, σεμνή και προ παντός μακριά από τους ερωτάκηδες.

Ήτανε τώρα ένα παιδί, Λεύκιππο τον λέγανε, γιος του βασιλιά Οινόμαου, και τσιμπήθηκε με τη Δάφνη... Τσιμπήθηκε πολύ και τον πιάσανε οι φίλοι του.

- Δε γίνεται τίποτα, βρες καμμιάν άλλη, τζάμπα χάνεις την ώρα σου.
- Όχι, την αγαπάω.
- Μην την ζυγώσης, αυτή μόλις δη άντρα λακάει και φεύγει.

Ο Λεύκιππος σκέφτηκε μια μηχανή. Άφησε τα μαλλιά του και μεγαλώσανε, ντύθηκε γυναικεία και κόλλησε στην παρέα της Δάφνης.

Κάνανε, λοιπόν, συντροφιά, τη ζύγωνε, τη φιλούσε σα φιλενάδα, πορευότανε. Αλλά επειδή κι' ο Απόλλωνας ήτανε ερωτευμένος με τη μικρά, της έδωσε μια έμπνευση...

Λέει, δηλαδή, μια μέρα η Δάφνη:

- Καλέ κορίτσια, δεν κάνουμε ένα μπανάκι στον Λάδωνα, τον μπαμπά;
- Ξεβρακωθήκανε όλες, πέσανε στο νερό, ο Λεύκιππος έμεινε και τις κύτταγε.
- Έλα πέσε μωρή Λευκιπού, του φωνάξανε τα κορίτσια.

Ευκαιρία ήτανε ν' αποκαλυφθή ο Λεύκιππος, τα πετάει, κάνουνε έτσι τα κορίτσια, βλέπουνε ένα μαντράχαλο χάλια...

- Άντρας είσαι ρε μπαγάσα;
- Ξέρετε...

Οι Νύμφες έγιναν έξω φρενών.

- Μπανιστηριτζή! Παλιάνθρωπε.

Βγήκανε έξω, αρπάξανε τ' ακόντια και τα μαχαίρια και... πάει ο Λεύκιππος. Πέθανε με μιζ αν πλι και ξεβράκωτος.

Τα παρακάτω είναι γνωστά. Πώς την κυνήγησε, πώς την έκανε φυτό η μάνα της η Γη και πώς

έμεινε κάγκελο ο θεός...

Άλλη μια Νύμφη, η Ωκυρρόη, δεν του ξέφυγε του τσαχπίνη... Ήτανε κόρη του ποταμού Ίμβρασου στη Σάμο. Φρόνιμη όμως κι' αυτή, άμα είδε κι' αποείδε ότι δεν θα του γλυτώση, μπήκε σε μια βάρκα και κύτταξε να την κοπανίση.

Ο Απόλλων ξεκαρδίστηκε.

- Μωρή, της φώναξε, έλα πίσω γιατί εγώ είμαι θεός. Κι' εμείς οι θεοί είμαστε σαν τους ταχυδακτυλουργούς. Κάνουμε θαύματα.

Η Ωκυρρόη γύρισε στο ναύτη της.

- Πιο γρήγορα τα κουπιά κι' άστονε να λήη.

Ο Απόλλωνας θύμωσε. Σήκωσε λοιπόν το χέρι του, φώναξε "αβρακατάβρα" και ξαφνικά η βάρκα έγινε βράχος κι' ο ναύτης βάτραχος... Κατόπιν τούτου, παρακαλώ, τη στρίμωξε την Ωκυρρόη. Άλλα δεν ξέρω.

Άλλες Νύμφες δεν είπανε όχι. Η Μελία, κόρη του Ωκεανού, πήγε ετσιθελικά κι' έκανε και γυιο, τον Ισμηνό, που ήτανε ο πατέρας της Δίρκης (θα τα δούμε αυτά στον Περσέα). Η Κωρυκία, κι' αυτή πήγε με τη θέλησή της και γέννησε τον Λυκωρέα, που έχτισε την πόλη Λυκώρεια στον Παρνασσό...

Η αδυναμία όμως του θεού ήτανε οι θνητές. Α, εδώ μας ρήμαξε, κακοχρονονάχη...

Η ιστορία με την Κασσάνδρα είναι λιγάκι πονηρή... Τούτη δω η Κασσάνδρα ήτανε κόρη του Πριάμου και της Εκάβης από την Τροία... Την είδε ο Απόλλωνας τη γουστάρησε και της είπε:

- Κασσαντράκι. Έλα να πάμε για νανάκια κι' ό,τι θέλεις από μένα θα τώχης.

Η Κασσάνδρα, γυναίκα και πονηρή, του ζήτησε το αντίτιμο:

- Μου χαρίζεις τη δύναμη της μαντικής κι' εγώ ό,τι θέλεις.

Τίποτα δεν του κόστιζε του Απόλλωνα "πάρτηνε τη δύναμη της μαντικής".

Έκανε, όμως, λάθος και πλήρωσε μπροστά. Διότι η πονηρή η Κασσάνδρα μόλις μάγκωσε τη δύναμη να μαντεύη και την έβαλε μέσα της, δώρο θεού ήτανε και δεν ανακαλιότανε σαν νομάρχης, του γύρισε την πλάτη.

- Πριτς που θα σου σταθώ...

Ο Απόλλων τσατίστηκε πάρα πολύ, αλλά δεν έδειξε τίποτα. "Να μου τη φέρης βρώμα τζάμπα και βερεσέ;"... Χαμογέλασε, λοιπόν, και της λέει χαριτωμένα:

- Νάναι καλά το ινάτι σου ρε Κασσαντράκι, αλλά ένα φιλακι δε μου δίνεις τουλάχιστο ένα φιλάκι;

- Ε, πια... Ένα φιλί...

Απάνω, λοιπόν που τη φίλαγε, τη φτύνει ο Απόλλων μέσα στο στόμα.

- Φτου σου, αλανιάρα.

Κι' από τότε έλεγε μαντείες η Κασσάνδρα, αλλά δεν την πίστευε άνθρωπος. Έτσι δεν την πιστέψανε που τους έλεγε ότι θα καταστραφή η Τροία κι' έτσι την έπιασε αιχμάλωτη ο Αγαμέμνονας και την κουβάλησε στο Άργος όπου την καθάρισε η Κλυταιμνήστρα η αιμοβόρα...

Άλλη κοπέλα ήτανε η Μάρσηππα... Εδώ πέρα ο Απόλλων τάκανε και απατεώνικα. Της ξηγήθηκε, δηλαδή, πονηρά.

- Μάρσηππα θα σε πάρω.

- Έλα καλέ.

- Να φάω τα κόκκαλα του μπαμπά...

Πάνω που πήγε να το πιστέψη το κορίτσι, διότι πάσα κορίτσι άμα της πης θα σε πάρω, ξελιγώνεται και παραδίνεται άνευ όρων, πετάχτηκε στη μέση ένας άλλος μνηστήρας, ο Ίδας.

Ο Ίδας ήτανε θνητός, αλλά είχε ένα αλογάκι μεραγκλαντάν, με φτερά σαν ελικόπτερο, του τόχε χαρίσει ο Ποσειδώνας... Κι' επειδή αγαπούσε κι' αυτός τη Μάρσηππα, πετάγεται, τη μαγκώνει, τη βάζει πάνω στ' άλογο και πετάνε στη Μεσσηνία.

Ο Απόλλων σκύλιασε.

- Τον κερατά, να μου φάη το κορίτσι πάνω που τόψηνα.

Τους φτάνει, λοιπόν, κι' αρπάζονται στα χέρια με τον Ίδα. Ο Ζευς όμως από πάνω τάβλεπε και κείνη την ημέρα τον είχε πιάσει το συναίσθημα της δικαιοσύνης. Καβαλλάει ένα σύννεφο κι' έρχεται κοντά.

Παίζουνε ξύλο οι δυο άντρες και σφυράει ο Δίας.

- Φάουλ... (δηλαδή είπε "μπρεκ" όπως λένε στο μποξ).

Χωρίσανε, έρχεται κοντά ο Ζευς που καθότανε μακριά μη φάη καμιά αδέσποτη, και τους κάνει ήρεμα:

- Γιατί μαλώνετε τζάμπα και βερεσέ; Να διαλέξη η κοπέλα ποιον θέλει απ' τους δυο.

Η Μάρσηππα το σκέφτηκε. Βέβαια, πιο πολύ της άρεσε ο Απόλλων, αλλά έκανε λογικό συλλογισμό:

"Αυτός είναι θεός και μένει αθάνατος. Εγώ θνητή, θα γεράσω αύριο - μεθαύριο και δεν θα θέλη μήτε να με φτύση... Να πάρω τον Ίδαο καλύτερα και σιγουριές...".

Και διάλεξε τον Ίδα κι' ο Απόλλων, πάει, έμεινε ξανά - μανά μπουκάλα.

Με την Κορωνίδα, όμως, την κόρη του Φλεγύα, τα κατάφερε μια χαρά ο πονηρός αυτός κύριος. Κι' άμα τα κατάφερε τούρθε μια μέρα η κοπέλλα έξαλλη.

- Τι με κάνατε, θεότατε;

- Τι έκανα;

- Καλέ με εγκαστρώσατε... Και σας είπα: Λάβετε προφυλάξεις. Δυόμιση δραχμές έχουνε οι ρημάδες...

Ο Απόλλων, όχι που λυπότανε το δυομισάρι, αλλά δεν τώχε σκεφτή. Και φρονίμως ποιών έκανε την κορόδα και χάθηκε από τη γειτονιά της.

Ο μπαμπάς της, όμως, της Κορωνίδας όταν τόμαθε, έγινε εκτός εαυτού.

- Φτου παλιοβρώμα, μου λέρωσες το όνομα. Τώρα;

Ήτανε ένας νέος, Ίσχυς λεγότανε, που τη γουστάριζε την Κορωνίδα και ήθελε να την πάρη. Το λοιπόν, τα βάλανε κάτου πατέρας και κόρη και τα μιλήσανε.

- Θα πάρης τον Ίσχυ.

- Ναι, αλλά ξέρετε...

- Ξεράδια... να μη του πης. Να σε νομιζή παρθένα...

Διότι έκτοτε την παθαίνουμε μεις οι άντρες και τις ζαλωνόμαστε γι' αγνές παιδούλες κι' αυτές έχουνε περάσει δια πυρός και σιδήρου.

Την έφαγε, λοιπόν, ο Ίσχυς και την κουκουλώθηκε.

Ένας κόρακας πήγε και του το πρόλαβε του Απόλλωνα.

- Παντρεύτηκε.

Ο Απόλλων έγινε παπόρι.

- Παλιοκοράκι, φώναξε. Είσαι άσπρο πουλί, ε; Ε, λοιπόν, από σήμερα σε καταριέμαι και θα γίνης μαύρο.

Κι' από τότε γίνανε μαύρα τα κοράκια που δε φταίγανε τα κακόμοιρα. Αλλά έτσι είναι η ζωή. Άλλος γκαστρώνει κι' άλλος μαυρίζει.

Η ιστορία έχει και συνέχεια κομπολόι... Ο Ίσχυς σκότωσε τη γυναίκα του άμα έμαθε τα ρεζίλια της. Ο Απόλλωνας σκότωσε τον Ίσχυ. Ο Φλέγυος, ζωχαδιάστηκε και πήγε να κάψη το μαντείο του Απόλλωνα. Ο Απόλλωνας ζωχαδιάστηκε που πήγε ο Φλέγυος να του κάψη το μαγαζί και τον καθάρισε και τον έστειλε στον Άδη, τμήμα μαρτυριών. Ο μόνος που γλύτωσε από τούτη τη βρωμιά ήτανε το παιδί, που το πρόλαβε ο Απόλλωνας, το γλύτωσε, το κηδεμόνεψε, κι' αργότερα έγινε μέγας γιατρός, ο Ασκληπιός με τ' όνομα, αν θάχετε ακουστά, έχει και δρόμο δικό του, διότι πρόκοψε πολύ, πάνω στα Πευκάκια στον Λυκαβηττό... Μάλιστα.

Πολύ θανατερό σκόρπισε ο ασυνείδητος αυτός άντρας... Ήτανε μια κοπέλλα, η Βολίνη, που για να γλυτώση έπεσε στη θάλασσα, στην Αχαΐα, ήτανε μια άλλη Κασταλία που έπεσε και πνίγηκε σε μια πηγή στους Δελφούς και μάλιστα από κει την είπανε και Κασταλία την πηγή...

Όπου πήγαινε και συμφορά... Η Μυθολογία είναι γεμάτη τέτοιες ιστορίες του με γυναίκες... Δε γίνεται, βέβαια, να τις πούμε όλες, θέλουμε τόμους. Θα πούμε, όμως, μερικές σημαντικές.

Οι Ανατολίτικοι λαοί μάς λένε "Γιουνάν", Ίωνες, απογόνους του Ίωνα... Και τ' όνομα το χρωστάμε στην... επέμβαση του Απόλλωνα.

Ο Ερεχθέας, ο βασιλιάς της Αθήνας, είχε μια κόρη, την Κρέουσα, που τάφησε με τον θεό. Πηγαίνανε κει κάπου στην Ακρόπολη και βλέπει τινάς πλέον γιατί εκεί πέρα, στου Φιλοπάππου και γύρω - γύρω, βράζει το ερωτικό μέχρι σήμερα. Και μη έχοντας δωμάτια δι' οικογενείας, τη βγάζανε σε μια σπηλιά...

Με τ' αστεία - αστεία, όμως, φούσκωσε η Κρέουσα και γέννησε αγόρι. Τόβαλε σ' ένα καλάθι και είπε να το πάη στον μπαμπά της για φρούτο, καρπόν κοιλίας που λένε, αλλά ο Απόλλωνας φώναξε τον Ερμή.

□ Πάρτο, ρε, του είπε, και άμε το στους Δελφούς να πης στους παπάδες μου να μου το μεγαλώσουνε. Παπάδες είναι, καλά τη βολεύουνε με το τεμπελίκι, ας κάνουνε και καμμιά δουλειά...

Η Κρέουσα αργότερα, βρήκε ένα κορόιδο, τον Ξούθο, τον παντρεύτηκε. Κι' αυτός έχει δική του οδό. Αλλά οδό, ξ' οδό, παιδί δεν κάνανε. Πήγανε, λοιπόν, στο μαντείο να ρωτήσουνε τι θα γίνη... Το μαντείο, βαριόντουσαν οι παπάδες, λένε "ξέρετε τίποτα; Τον πρώτο νέο που θα βρήτε μπροστά σας να τον υιοθετήσετε κι' αφήστε κάτι για τον δίσκο"...

Τον πρώτο νέο που βρήκανε μπροστά τους ήτανε -κύττα, δηλαδή, κάτι συμπτώσεις να σου φεύγη το καφάσι!- ο γιος της Κρέουσας και του Απόλλωνα που είχε μεγαλώσει και κοπροσκύλαγε στους Δελφούς, καλοθρεμμένος απ' τους ψυχο-παπάδες του. Ο Ξούθος τρελλάθηκε.

- Νάτος ο πρώτος νέος. Να τον πάρουμε.

Η Κρέουσα, όμως, δεν τον ήθελε.

- Νο! Να βρούμε άλλον.

- Μα μας είπανε τον πρώτο.

Τέλος πάντων, τον πήρανε, αλλά η μάνα που δεν ήξερε ακόμα, δεν το χώνευε το παιδί... Και μια μέρα σκέφτηκε να του ρίξη λίγο δηλητηριάκι στη σούπα του. Αλλά πολύ λίγο, όσο να πούμε χρειαζότανε να πεθάνη...

Πάνω που πήγε να την κάνη τη δουλειά, πώς διάολο επεμβαίνει ο θεός μπαμπάς και την φωτίζει και αναγνωρίζονται μάνα και γιος.

- Εσύ σαι, ρε;

- Εγώ, μαμά.

- Έλα να σ' αγκαλιάσω.

- Μη, έχω συνάχι.

- Έλα παιδί μου. Καλύτερα νάχης συνάχι. Θα δακρύσουμε κι' από συγκίνηση.

Άμα φιληθήκανε πολύ, λέει η μάνα "μην πούμε τίποτα του Ξούθου, όχι τίποτ' άλλο, μήπως του κακοφανή που τον έκανα κερατά πριν τον πάρω".

Η Αθηνά, όμως, πού στο διάολο βρέθηκε, μπήκε στη μέση.

- Δεν κάνει, ρε παιδιά. Να του το πήτε.

Και του τόπανε του Ξούθου και καταυχαριστήθηκε ο άνθρωπος.

Το αγόρι αυτό ήτανε ο Ίων, ο γενάρχης μας, μπάσταρδος εξ ου και μπορεί κι' ελόγου μας νάμαστε λίγο μπάσταρδοι... Αλλά μπάσταρδοι θεϊκοί...

Τσιφόρος Νίκος

(από την Ελληνική Μυθολογία, Ερμής 1993)

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 01/06/2009 22:57

“Γκέμμα”, το κύκνειο άσμα του Δημήτρη Λιαντίνη

Επιλεγμένα αποσπάσματα

(Η επιλογή των αποσπασμάτων είναι από το τελευταίο του βιβλίο, τη Γκέμμα. Η μελέτη τους θα βοηθήσει τον «αμήτο» να κατανοήσει τη σκέψη του Δημήτρη Λιαντίνη.)

### \* Με κρασί και τραγούδι

Έλληνας θα πει δύο και δύο τέσσερα στη γη. Όχι δύο και δύο είκοσι δύο στον ουρανό.  
Έλληνας θα πει να τελείεις στους νεκρούς τις χοές της Ηλέκτρας. Όχι κεριά στους νεκρόλακκους και δηνάρια στο σακούλι του τουρκόπαπα.

Έλληνας θα πει να προσκυνάς τακτικά στους Δελφούς το γνώθι σαυτόν. Όχι να κάνεις εξομολόγηση στους αγράμματους πνευματικούς και στους μαύρους ψυχασώστες.

Έλληνας θα πει να σταθείς μπροστά στη στήλη του Κεραμικού και να διαβάσεις το επιτύμβιο:

“στάθι και οίκτιρον”

Σταμάτα και δάκρυσε, γιατί δεν ζω πια. Και όχι να σκαλίζεις πάνω σε σταυρούς κορακίστικα λόγια και νοήματα: “προσδοκώ ανάσταση νεκρών”.

Έλληνας θα πει το πρωί να γελάς σαν παιδί. Το μεσημέρι να κουβεντιάζεις φρόνιμα. Και το δείλι να δακρύζεις περήφανα. Και όχι το πρωί να κάνεις μετάνοιες στα τούβλα. Το μεσημέρι να γίνεσαι φοροφυγάς στο κράτος και επίτροπος στην ενορία σου. Και το βράδυ να κρύβεσαι στην κόχη του φόβου σου, και να ολολύζεις σαν βερέμης.

Ακόμη και ο Ελύτης, καθώς εγέρασε το ρίξε στους αγγέλους και στα σουδάρια. Τι απογοήτωση...

Έλληνας θα πει όσο ζεις, να δοξάζεις με τους γείτονες τον ήλιο και τον άνθρωπο. Και να παλεύεις με τους συντρόφους τη γη και τη θάλασσα. Και σαν πεθαίνεις, να μαζεύονται οι φίλοι γύρω από τη μνήμη σου, να πίνουνε παλιό κρασί και να σε τραγουδάνε...

### \* Αυτοθέλητα

Θα πεθάνω, Θάνατε, όχι όταν θελήσεις εσύ, αλλά όταν εγώ θα θελήσω. Σε τούτη την έσχατη ολική πράξη, δεν θα γίνει το δικό σου, αλλά το δικό μου. Παλεύω τη θέλησή σου. Παλεύω τη δύναμή σου. Σε καταπαλεύω ολόκληρον.

Μπαίνω μέσα στη γη, όταν εγώ αποφασίσω, όχι όταν αποφασίσεις εσύ. Και σένα σε αφήνω ρέστο και ταπί. Με βλέπεις κατεβασμένο στον Άδη αφ'εαυτού μου και αυτοθέλητα. Και ανατριχιάζεις εσύ και το βασιλείο σου. Ο τάφος, η ταφόπλακα, το σκοτάδι, το “ποτέ πια” και όλα σου τα υπάρχοντα μπροστά στην πράξη μου και στην επιλογή μου μένουν εμβρόντητα και χάσκουν.

### \* Όλα για το θηλυκό

Ο έρωτας είναι γνώση. Ο έρωτας είναι ευγένεια και αρχοντιά.

Είναι το μειδίαμα της σπατάλης ενός φρόνιμου Άσωτου, Πως η φύση ορίζει το αρσενικό να γίνεται ατέλειωτη προσφορά και θεία στέρηση για το θηλυκό.

Το θηλυκό να κυνηγάει τις τύψεις του. Στον έρωτα όλα γίνονται για το θηλυκό. Η μάχη και η σφαγή του έρωτα έχει το νόημα να πεθάνεις το θηλυκό, και να το αναστήσεις μέσα στα λαμπρά ερείπια των ημερών σου. Πάντα σου μελαγχολικός και ακατάδεχτος...

Στη σωστή ερωτική ομιλία, το θηλυκό δίνει το ύφος της σάρκας και το αρσενικό τη σύνεση της δύναμης. Μιλώ για τα καράτια κοντά στα εικοσιτέσσερα. Για στήσιμο πολύ μεταξωτό. Και το μετάξι μόνο ζωικό παρακαλώ. ...

Το πρώτο λοιπόν είναι πως όταν το θηλυκό είναι θηλυκό, την ευθύνη για να γίνει και να μείνει ως το τέλος σωστή η ερωτική σμίξη την έχει ο άντρας.

Πάντα όταν φεύγει η γυναίκα, θα φταιει ο άντρας. Να το γράψετε να μείνει στον αστικό κώδικα.

### \* Έρωτας και θάνατος



Κάθε φορά που ερωτεύονται δύο άνθρωποι, γεννιέται το σύμπαν. Ή, για να μικρύνω το βεληνεκές, κάθε φορά που ερωτεύονται δύο άνθρωποι γεννιέται ένας αστέρας με όλους τους πρωτοπλανήτες του.

Και κάθε φορά που πεθαίνει ένας άνθρωπος, πεθαίνει το σύμπαν. Ή, για να μικρύνω το βεληνεκές, κάθε φορά που πεθαίνει ένας άνθρωπος στη γη, στον ουρανό εκρήγνυται ένας αστέρας supernova.

Έτσι, από την άποψη της ουσίας ο έρωτας και ο θάνατος δεν είναι απλώς στοιχεία υποβάθρου. Δεν είναι δύο απλές καταθέσεις της ενόργανης ζωής.

Πιο πλατιά, και πιο μακριά, και πιο βαθιά, ο έρωτας και ο θάνατος είναι δύο πανεπίσκοποι νόμοι ανάμεσα στους οποίους ξεδιπλώνεται η διαλεκτική του σύμπαντος. Το δραστικό προτσές δηλαδή ολόκληρης της ανόργανης και της ενόργανης ύλης. Είναι το Α και το Ω του σύμπαντος κόσμου και του σύμπαντος θεού. Είναι το "είναι" και το "μηδέν" του όντος. Τα δύο μισά και αδελφά συστατικά του.

Έξω από τον έρωτα και το θάνατο πρωταρχικό δεν υπάρχει τίποτα άλλο. Αλλά ούτε είναι και νοητό να υπάρχει. Τα ενενήντα δύο στοιχεία της ύλης έγιναν, για να υπηρετήσουν τον έρωτα και το θάνατο. Και οι τέσσερες θεμελιώδεις δυνάμεις της φύσης, ηλεκτρομαγνητική, ασθενής, ισχυρή, βαρυτική, λειτουργούν για να υπηρετήσουν τον έρωτα και το θάνατο.

Όλα τα όντα, τα φαινόμενα, και οι δράσεις του κόσμου είναι εκφράσεις, σαρκώσεις, μερικότητες, συντελεσμοί, εντελέχειες του έρωτα και του θανάτου.

Γι αυτό ο έρωτας και ο θάνατος είναι αδελφοί κα ομοιότητες, είναι συμπληρώματα, και οι δύο όψεις του ίδιου προσώπου.

\* Αλήθεια: η τελευταία λέξη

Γιατί η διαφορά η τρομερή εστάθηκε ότι οι ποιητές, που μοιάζαν την αλήθεια, είπαν ψέματα. Εγώ όμως, που μοιάζει με τα ψέματα, έζησα την αλήθεια

Το διάβασα στο Ναυαγό μου άρεσε και το μοιράζομαι μαζί σας  
perseus76.yooblog.gr

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 02/06/2009 15:46

Στου Χατζηφράγκου. Πάροδος --Πολίτης Κοσμάς

Καλώς τονε... Τι; Συγγραφέας; Δηλαδή; Α; γράφεις βιβλία. Χάρηκα πολύ.

Τους έχω σε μεγάλη υπόληψη αυτούς που γράφουνε βιβλία-μιλάω σοβαρά. Κάτσε, λοιπόν. Να, σ' εκείνο το πεζούλι, δεν περισσεύει άλλη καρέγλα... Όμορφα είν' εδώ; Σαν εξοχή; Δηλαδή το ανοιχτό γκερίζι που τρέχει ανάμεσα στην ξεραίλα και τραβάει για κάτω;

Άκουσε παληκάρι μου, για ν' αγαπιόμαστε, καλύτερα να παρατήσομε το κογιονάρισμα: και τη δικιά μου υπόληψη για τα βιβλία, και τα δικά σου παινέματα για το ρημάδι μου. Λοιπόν; Α, γράφεις ένα βιβλίο για κείνη τη χαμένη πολιτεία και μου ζητάς να σ' αρμηνέψω. Άκουσε.

Πάνε από τότε κάπου σαράντα χρόνια, σωστά σαράντα χρόνια. Όχι πως τα περασμένα μετριούνται με τα χρόνια που μας χωρίζουνε από κείνα, ούτε και η απόσταση από τα μέρη μας μετριέται με τα

μίλια. Για τον έναν, είναι και τα δυο τόσο μακριά, σα να μην υπήρξε ποτέ. Ο άλλος, τα 'χει πάντα μπροστά του ζωντάνα, λες κ' είναι τούτη η ώρα. Ανάλογα με το αίσθημά μας είναι και τα δυο. Για μένα; Χμ, πώς να σου τ' ορίσω; Ας πούμε, πως η ψυχή μου καθαρίστηκε από την έχθρητα. Τι; Έχθρητα για κείνους που μας διώξαν από κει κάτω; Όχι μονάχα για κείνους. Ακόμα και γι' αυτούς που είχαν έρθει.

Τι φτιάχνω τώρα; Να: -Γιακουμή, μου λέει τ' αφεντικό, αρκέσου στις σαράντα σου δραχμούλες μεροκάματο. Εχτιμώ την εργασία σου, μου λέει, μα πρέπει να βάζω λεφτά στη μπάντα για να μεγαλώσω το εργοστάσιο... Όχι, δε δουλεύω στο εργοστάσιό του. Δουλεύω της γης του, πρεβολάρης σ' ένα μεγάλο καρπερό πρεβόλι. Τ' αγαπάω το πρεβόλι του, κι όπως εγώ δεν έχω τίποτα δικό μου ν' αναστήσω, του δίνω την κάθε στάξη του ιδρώτα μου. Το χώμα μου 'φαγε τα νύχια ίσαμε τις ρίζες. Μα, να πεις, ο κάθε άνθρωπος έχει τη φιλοδοξία του. Η φιλοδοξία του αφεντικού, είναι να μεγαλώνει το εργοστάσιο. Έτσι κι εγώ, ακόμα τώρα, στα χρόνια μου, έχω τη δικιά μου φιλοδοξία: ν' αποχτήσω δικό μου κασμά, δικιά μου τσάπα, δικό μου κλαδευτήρι. Εκείνα που 'χα εκεί κάτω, καήκανε-κάηκε το στειλιάρι τους και λιώσανε τα σίδερα. Μπορεί και να πετάξανε στον ουρανό, μαζί με την καμπάνα και το ράσο... Είταν όμορφα σύνεργα, τα φούχτιαζες και τα 'νιωθες σα μάκρος του χεριού σου. Ναι, την ίδια δουλιά έκανα κι εκεί, μα στο δικό μου το μπαξέ. Μπαξεβάνης. Να το γράψεις κι αυτό: ο Γιακουμής ο Μπαξεβάνης. Πολλοί απ' όσους το διαβάσουνε, θα θυμηθούνε τ' όνομά μου... Όμορφη γης, καλωσυνάτη, σ' αγάπαγε κι αυτή. Και σε μιαν άκρη του μπαξέ, είτανε το σπιτάκι μας. Μπορεί όχι πολύ πιο μεγάλο από τούτη την καλύβα, μα χτισμένο με ξερολιθιά, όχι με πλίθες, με γκαζόκασες και τενεκέδες. Καλοσουβαντισμένο από μέσα, με ασβεστωμένο τζάκι, σκεπή από κεραμίδια, όχι απόπισσόχαρτο. Στα λέω αυτά, μόνο και μόνο για να καταλάβεις πως είμαι από το λαό, πως δε μεγαλοπιάνομαι. Θα το 'χεις καταλάβει δα κι από το λέει μου, δεν ξέρω να πω καλαμαράδικα... Τι; Αν μου λείπει ο μπαξές μου; Για φαντάσματα τώρα θα μιλάμε; Να ο μπαξές μου: αυτός ο τενεκές με το γεράνι κ' η γλάστρα με το βασιλικό. Σε δυο - τρεις μήνες θα ξεσποριάσει ο βασιλικός. Θα τον βγάλω τότε και θα φυτέψω μια κόκκινη γαρουφαλιά. Το Νοέμβρη πια. Δεν ξέρω αν καταγίνεσαι με την κηπουρική, μα πριν από της Αγίας Αικατερίνας, δεν πιάνουν οι γαρουφαλιές. Εγώ θα τη φυτέψω ανήμερα. Έχω το λόγο μου.

Δεν έχω τίποτ' άλλο να σου πω. Είδες το μπαξέ μου, είδες και το καλύβι μου. Και στάθηκες τυχερός που πρόκανες να τα δεις. Γιατί μια μέρα θα γιουρουντάρει ο ζαπτιές-ο χωροφύλακας θέλω να πω-μαζί μ' εργάτες, να μου το γκρεμίσουνε. Εξόν αν τους προλάβει το ρέμα, καμιά νύχτα του χειμώνα, και μας συνεπάρει παρέα, πέρα στο γιαλό. Μα μπορεί ώσαμε τότε να 'χω φυτέψει την κόκκινη γαρουφαλιά. Ύστερα, νυν απολύεις τον δούλον σου, όπως ήλεγε κι ο παπα - Νικόλας. Μα η γαρουφαλιά θα μείνει. Κάποιος θα τη χαρεί... Άμε τώρα στο καλό. Αυτά είχα να σου πω.

Τι; Α δε σου μιλήσω για κείνη την πολιτεία, δε θα μπορέσεις να γράψεις το βιβλίο σου; Και ήρθες επίτηδες σ' εμένα, κι όχι σε άλλον απ' ούλον το συνοικισμό, γιατί έχεις ακουστά το Γιακουμή το μπαξεβάνη; Λέγετο κι ας είν' και ψέματα. Μ' έφερες στο φιλότιμο. Κάτσε λοιπόν. Θα σου μιλήσω για τα τσερκένια.

Είδες ποτέ σου πολιτεία να σηκώνεται ψηλά; Δεμένη από χιλιάδες σπάγγοι ν' ανεβαίνει στα ουράνια; Ε, λοιπόν, ούτε είδες ούτε θα μεταδεις ένα τέτοιο θάμα. Αρχινούσανε την Καθαρή Δευτέρα-ήτανε αντέτι-και συνέχεια την κάθε Κυριακή και σκόλη, ώσαμε των Βαγιών. Από του Χατζηφράγκου τ' Αλάνι κι από το κάθε δώμα κι από τον κάθε ταρλά του κάθε μαχαλά της πολιτείας, αμολάρανε τσερκένια. Πήχτρα ο ουρανός. Τόσο, που δε βρισκανε θέση τα πουλιά. Για τούτο, τα χελιδόνια τα φέρνανε οι γερανοί μονάχα τη Μεγαλοβδομάδα, για να γιορτάσουνε την Πασχαλιά μαζί μας. Ολάκερη τη Μεγάλη Σαρακοστή, κάθε Κυριακή και σκόλη, η πολιτεία ταξίδευε στον ουρανό. Ανέβαινε στα ουράνια και τη βλόγαγε ο Θεός. Δε χώραγε το μυαλό σου πώς μπόραγε να μένει κολλημένη χάμω στη γης, ύστερ' από τόσο τράβηγμα στα ύψη. Και όπως κοιτάγαμε όλο ψηλά, τα μάτια μας γεμίζανε ουρανό, ανασαίναμε ουρανό, φαρδαίνανε τα στέρνα μας και κάναμε παρέα με αγγέλοι. Ίδια αγγέλοι κι αρχαγγέλοι κορωνίζανε ψηλά. Θα μου πεις, κι εδώ, την Καθαρή Δευτέρα, βγαίνουνε κάπου εδώ γύρω κι αμολάρουνε τσερκένια. Είδες όμως ποτέ σου τούτη την πολιτεία ν' αρμενίζει στα ουράνια; Όχι. Εκεί, ούλα είταν λογαριασμένα με νου και γνώση, το κάθε σοκάκι δεμένο με τον ουρανό. Και χρειαζότανε μεγάλη μαστοριά και τέχνη για ν' αμολάρεις το τσερκένι σου.

Ο Σταυράκης, ο Σταυράκης του Αμανατζή, θα γινότανε σπουδαίος τσερκενάς. Μα χαραμίστηκε η

ζωή του. Ας είναι... Που λες, θα γινότανε σπουδαίος τσερκενάς. Παιδί ακόμα, είτανε μάνα στις μυρωδιές. Να σου εξηγηθώ. Συμφωνούσες μ' έναν άλλον που αμόλαρε τσερκένι-όλα γίνονταν με συμφωνία, τίμια, δίχως χιανετιά-συμφωνούσες μαζί του να παίρνετε μυρωδιές. Δηλαδή ποιος θα ξούριζε την οριά του αλλουνού. Ο Σταυράκης άφηνε σπάγγο, έφερνε το τσερκένι του πιο πέρα και λίγο πιο κάτω από το τσερκένι τ' αλλουνού, τράβαγε τότε σπάγγο με δυνατές χεριές, και χραπ! του ξούριζε την οριά. Ήξερε κι άλλα κόλπα ο Σταυράκης. Και τα τσιγαροχαρτάκια της οριάς γινόντουσαν άσπρα πουλάκια, πεταρίζανε στα ουράνια, ώσπου τα 'χανες από τα μάτια σου. Το κολοβό τσερκένι αρχίναγε να παίρνει τάκλες-να, όπως γράφουνε τώρα κάποιες φορές οι εφημερίδες για τ' αεροπλάνα-και σαν ήπεφτε με το κεφάλι, δεν είχε γλυτωμό: χτύπαγε κάπου, ήσπαζε ο γιαρμάς στη μέση, και το τσερκένι σωριαζότανε ίδιο κορμί με τσακισμένη ραχοκοκκαλιά. Είτανε μάνα ο Σταυράκης.

Μα εξόν από τις μυρωδιές, είτανε και τα παρσίματα. Μπλέκανε τα δυο τσερκένια, τράβαγες σπάγγο, τεζάρανε, κι όποιος ήσπαζε το σπάγγο τ' αλλουνού του 'παιρνε το τσερκένι. Κι αυτό με τίμια συμφωνία. Φώναζες, να τα παίρνομε; Ναι, σου αποκρινότανε ο άλλος, μα τι σπάγγο έχεις; Γιατί, αν είχες σπάγγο σιτζίμι ή διμισκί, κι ο άλλος είχε σπάγγο τσουβαλίσιο, σίγουρα τον έκοβες. Επρεπε να 'ναι ισοπλία, που λένε. Βέβαια, γινόντουσαν και χιανετιές καμμιά φορά. Σπάνια όμως.

Τα τσερκένια δεν είτανε σαν τα εδώ, τετράγωνα ή με πολλές γωνίες. Να σου εξηγηθώ. Φαντάσου ένα καλαμένιο τόξο-μισό τσερκί, δηλαδή-με την κόρδα και με τη σαΐτα του. Η σαΐτα του-αυτός είναι ο γιαρμάς του τσερκενιού-είτανε μια ξύλινη βέργα. Ο γιαρμάς, λοιπόν, περίσσευε κάτω από την κόρδα, δυο φορές πιο μακρύς παρά από την κόρδα ώσαμε τη μέση του τσερκιού. Αυτό, για την ισοροπία. Είτανε δεμένος στην κορφή του τσερκιού, το ίδιο και καταμεσής στην κόρδα. Κάτω, η μύτη του είχε μια χαρακιά. Ένας σπάγγος ξεκίναγε από την μίαν άκρη του τσερκιού, πλάι στην κόρδα, κατέβαινε, χωνότανε στη χαρακιά ή δενότανε γύρω στη μύτη, ανέβαινε από την άλλη, και ξαναδενότανε στην άλλη άκρη του τσερκιού. Το τσερκένι, λοιπόν, είτανε ένα τόξο, που τέλειωνε κάτω μυτερό, σε σφήνα. Αυτός είτανε ο σκελετός. Τον ντύνανε ύστερα με χαρτί, χοντρό ή πιο λιανό, ανάλογα με το μπόι του τσερκενιού. Βέβαια, το καλό τσερκένι, ήπρεπε να 'ναι καλοζυγισμένο, να μη γέρνει ούτε από τη μια μπάντα ούτε από την άλλη. Μα, να σου πω την αμαρτία μου, εμένα μ' άρεσε να γέρνει λιγάκι από τη μια. Του κρέμαγα σκουλαρίκι από την άλλη, και σαν κορώνιζε ψηλά, καμάρωνε ίδια κοπέλα.

Το πιο φτηνό τσερκένι είτανε ο Τούρκος: ένα μονοκόματο κόκκινο χαρτί, με κολλημένα πάνω το μεσοφέγγαρο και τ' άστρο. Ύστερα ερχότανε ο Φραντσέζος, μπλου, άσπρο, κόκκινο, κολλημένα πλάι πλάι με τσιρίσι. Ακόμα πιο ακριβός είτανε ο Έλληνας. Βλέπεις για την ελληνικιά παντιέρα, χρειάζονται πολλές λουρίδες, άσπρες και γαλάζιες, χώρια ο σταυρός σε μια γωνιά, και ήθελε δουλιά το κόλλημα. Στο κόστος τού παράβγαίνε ο Αμερικάνος, κόκκινες και άσπρες λουρίδες, και τ' άστρα στη γωνιά. Μα πιο ακριβό απ' ούλα τα τσερκένια, πανάκριβο, ώσαμε οχταράκι, μπορεί και δέκα μεταλλίκια-σου μιλάω για τρεχούμενο μπόι, κοντά ένα μέτρο-είτανε το μπακλαβουδωτό. Ούλο μικρά μικρά τρίγωνα και μπακλαβουδάκια, χρώματα χρώματα. Εξόν από τον κόπο για το κόλλημα, χρειαζότανε και μεγάλη τέχνη, για να 'ναι ούλα τα κομματάκια ταιριαστά στο σχέδιο και στο χρώμα. Πήγαινε και πολύ τσιρίσι... Ακριβούτσικο είτανε κι ο ουρανός με τ' άστρα, σκούρο μαβί, με κολλημένα πάνω του, από χρυσόχαρτο, ούλα τ' άστρα και οι κομήτες τ' ουρανού. Και πού να δεις κάτι θεόρατα τσερκένια, πάνω από μπόι ανθρώπου. Αυτά, τ' αμολάρανε οι μεγάλοι, όχι με σπάγγο, με σκοινάκι. Τα κουμαντάρανε δυο δυο νομάτοι, γεροί άντροι, με χέρια ροζιασμένα στη δουλιά, γιατί το τράβηγμα του αέρα σου χαράκιαζε τα δάχτυλα. Τα μάτωνε. Αμόλαρα κι εγώ ένα τέτοιο τσερκένι μια βολά.

Αυτά είχα να σου πω. Είτανε θάμα να βλέπεις ολάκερη την πολιτεία ν' ανεβαίνει στα ουράνια. Να, για να καταλάβεις, ξέρεις το εικόνισμα, που άγγελος σηκώνει την ταφόπετρα, κι ο Χριστός βγαίνει από τον τάφο κι αναλήφτεται στον ουρανό, κρατώντας μια πασχαλιάτικια κόκκινη παντιέρα; Κάτι τέτοιο είτανε.

Αυτά είχα να σου πω. Έλα, πήγαινε τώρα. Στο καλό.

Πώς; Για την καμπάνα και το ράσο που φτερουγίσανε στον ουρανό; Ναι, κάτι τέτοιο είπα στην αρχή. Μου ξέφυγε και θα 'θελα να σταματήσω εδώ. Μα δε θέλω να το πάρεις σα μια κουβέντα δίχως νόημα, που ειπώθηκε στο βρόντο και στα κουτουρού. Ξαναμωράματα, λες από μέσα σου, ε; Κάτσε,

το λοιπόν.

Ωστόσο, το θυμητικό μου είναι μπαξές χορταριασμένος, τα μονοπάτια του πνιγμένα μες στην τσουκνίδα και την αγριάδα. Δύσκολα βρίσκω πια το δρόμο. Και σίγουρα, κάπου θα ξεσκιστώ-ξώπετσα, μπορεί και να μην το πάρω είδηση. Χοντροπέτσιασα μέσα στα τελευταία σαράντα χρόνια... Είναι και τ' άλλο: ψάχνοντας ανάμεσα στ' αποκαΐδια, ένα ψίχουλο από σπασμένο καθρεφτάκι φαντάζει για μπριλλιάντι, κι ένα χρυσαφικό το παραρίχνεις σα να 'τανε κίτρινος τενεκές. Για τούτο, και όσα σου κουβέντιασα για τα τσερκένια, μπορεί να 'ναι μονάχα φαντασία μου. Μα όχι, νιώθω ακόμα τώρα το σπάγγο να τεζάρει μες στη φούχτα μου, να με τραβάει ψηλά... Όπως και να 'ναι, χάνουνε οι θύμησες το μέτρο στα γεράματα. Και μια κούραση μποδάει την κρίση. Βάζει και μια καλωσύνη επίμονη στο πρόσωπο του γέρου, μια καλωσύνη από αδυναμία, που τη λογιάζω πονηριά.

Λοιπόν, αν θυμάμαι καλά, είτανε η τρίτη καν η τέταρτη μέρα που είχε μπει ο τούρκικος στρατός. Η πολιτεία λούφαζε. Είχανε γίνει κάμποσα παρατράγουδα στο αναμεταξύ, σκοτωμοί, ξεπαρθενέματα και πλιάτσικο, πολλοί χάσανε τη ζωή τους, πολλοί θα τη χάνανε ακόμα, πλιάτσικο, τσέτες, κακάριζε το πολυβόλο, πόλεμος είτανε, έχθηρητα και άχτι-κ' οι δικοί μας είχανε κάψει τούρκικα χωριά στην υποχώρηση, πόλεμος είτανε, ο άνθρωπος γίνεται ανήμερο θερίο. Γινήκανε κι άλλοι σκοτωμοί, κι εδώ και στους ντερέδες της Ανατολής, χαθήκανε χιλιάδες δικοί μας, δεκαριές, κατοσταριές χιλιάδες, και πλάκωσε μεγάλη ορφάνια. Βλέπεις, ο Τούρκος μάς λογάριζε προδότες, είχαμε σηκώσει τ' άρματα ενάντια στην πατρίδα-ενάντια στην Τουρκία, δηλαδή. Μιλάω δίχως πάθος, σα να μην υπάρχει πια οργή και αμάχη στο ντουινιά... Και τώρα, τρίτη καν τέταρτη μέρα που είχε μπει ο τούρκικος στρατός, η πολιτεία λούφαζε μες στο κακό της όνειρο, μέσα στη θλίψη και την απαντοχή. Μα οι φούρνοι βγάζανε ψωμί. Λες κ' είχε γίνει κάποια ρέγουλα. Πού και πού μια τουφεκιά. Φαινότανε απείραχτη κι αθώα, ύστερ' από το μεγάλο πατιρντί. Δεν την έκανες κάζο. Δε μπορούσε να 'τανε για σένα. Και πέρα, πολύ μακριά, ένα πνιχτό μπουμπουνητό, κάτι σα μπασαβιόλα-α με καταλαβαίνεις. Οι δικοί μας είχανε πιάσει μετερίζι στον Τσεσμέ, και με τα κανόνια κρατάγανε μακριά το τούρκικο ασκέρι, ώσπου να μπαρκάρει στα βαπόρια ο στρατός.

Εκείνο το πρωί, λοιπόν, πρωτοβγήκε ξανά και μια δικιά μας εφημερίδα. Πρώτη και τελευταία φορά. Ήγραφε πως μας πλανέψανε οι Έλληνες, πως οι Τούρκοι είναι καλοί άνθρωποι, πως πρέπει ν' ανανήψομε, τη θυμάμαι αυτή τη λέξη αν και δεν ξέρω τι θα πει άκου, άκου! αυτές που τρία χρόνια μας πιπιλίζανε το μυαλό για λευτεριά και δόξα, για περιούσιο λαό, για Πόλη και Αγία Σοφιά, και στέλνανε τον Τούρκο στην Κόκκινη Μηλιά-να καταγίνομε στα ειρηνικά μας έργα, γράφανε, κάτω από την προστασία και τη δικαιοσύνη της τούρκικιας πατρίδας-άκου, άκου! Τα διάβαζε ο κοσμάκης, ανοίγανε παράθυρα, χαμογελούσανε γυναίκες-φαρμακωμένα, βέβαια, μα ωστόσο χαμογελούσανε-ξεπορτίζανε παιδιά. Κάποια ονειράτα είχανε χαθεί, μα ονειράτα είν' εύκολο να ξαναφτιάξεις. Κι ακόμα τότε ξαναφτιάχναμε δειλά - δειλά, μπορεί και δίχως να το μολογάμε στον εαυτό μας. Δεν πέθανε ο βασιλιάς Αλέξανδρος, λέω της γυναίκας μου κάποια στιγμή. Μα η Κατερίνα κούνησε μονάχα το κεφάλι της. Πάω μια βόλτα, της λέω σε λιγάκι, φοβάσαι να μείνης μονάχη; Να πας μου λέει. Γυναίκα με κουράγιο.

Θ' αναδρομίσω πιο παλιά, για να καταλάβεις τι γυναίκα είταν η Κατερίνα. Ώσαμε το '14, οι Γραικοί εμείς είμασταν τσελεμπήδες. Περνούσαμε όμορφα κι ευτυχισμένα. Μα στο '14, οι Νεότουρκοι-γιασασίν ανταλέτ, γιασασίν χουριέτ-παραδώσανε την Τουρκία στα χέρια του Γερμανού, κι ο Γερμανός απαιτήσε να διωχτούνε οι Ρωμιοί απ' τα παράλια της Μικρασίας. Κάνανε καλά τη δουλιά τους, φανατίσανε και τον τούρκικο πληθυσμό και τότε αρχινήσανε οι πρώτοι διωγμοί. Και σαν κηρύχτηκε ο πόλεμος, και μπήκε ύστερα και η Τουρκία στο χορό, τις Ρωμιοί στρατεύσιμοι μας βάλανε στα αμελέ ταμπούρια-σα να λέμε, τάγματα αγγαρειάς-να σπάμε πέτρες και να φτιάχνομε δρόμους. Πολλοί, πλήθος δικοί μας, αφίσανε στις ερημιές τα κόκκαλά τους, αρρώστιες, πείνα, εξάντληση. Βόγγαγε η γης. Εγώ, άφισα μονάχα δυο δάχτυλα του αριστερού χεριού μου-μιαν άλλη ιστορία, που δεν είναι του παρόντος. Ωστόσο, σε τούτα τα λειψά δυο δάχτυλα χρωστάω πως δε με πήρανε στον ελληνικό στρατό, σαν κάναν επιστράτευση στα μέρη μας, ύστερ' από την απόβαση. Όμως και με δυο δάχτυλα λιγώτερα, με θέλησε για άντρα της η Κατερίνα. Είταν γυναίκα με κουράγιο, σου λέω.

Ξεπόρτισα, λοιπόν, εκείνο το πρωί. Στα σοκάκια, πού και πού, ένας διαβάτης τοίχο - τοίχο. Μερικά μαγαζιά είταν ανοιχτά, όχι πολλά, μπορεί ένα στα τρία. Μα οι φούρνοι βγάζανε ψωμί. Μια φράγκισσα πελάτισσά μου-καλή της ώρα, της πούλαγα φυντάνια για το πρεβολάκι της-μου φώναξε απ' το μπαλκόνι: Γιακουμή, γύρισε στο σπίτι σου, το καλό που σου θέλω, δεν είναι ώρα για παληκαριές. Μαντάμ, της λέω στα χωρατά, πάω να ξουριστώ. Πεθαμένος κι αξούριστος ολούρμου; Κι αλήθεια, είχα τεσσάρω ημερώ γένεια. Βγήκα στο Και. Πήχτρα ο κόσμος, κι άλλοι, χιλιάδες, πάνω σε μαούνες, αραδιασμένες πλάι στο μουράγιο. Προσφυγιά που είχε κατέβει ποδαρόδρομο από το εσωτερικό για να γλυτώσει. Ούλα τα τραίνα τα 'χε πιάσει ο ελληνικός στρατός. Σκοτώνανε κοσμάκη για να φύγουνε. Ζωή και θάνατος είταν αυτός.

Είχανε, που λες, κατέβει προσφυγιά στην πολιτεία για να γλυτώσουν τη ζωή τους. Βλέπεις, πιστεύανε πως ο ελληνικός στρατός θα κράταγε την πολιτεία, όπως βεβαιώνανε μπαμπέσικα μέρες πρωτύτερα, από την Αρμωστεια. Κι απέ, σου λέει, θάλασσα είτανε, λιμάνι, σίγουρα η ελληνικιά κυβέρνηση θα 'χει στείλει βαπόρια να παραλάβουν τον κοσμάκη. Ναι, είχανε στείλει δυο τρία βαπόρια, που παραλάβανε μονάχα τις δικοί τους, από την Αρμωστεια κι από την Εθνική Τράπεζα. Είχε ανοίξει κατάστημα η Εθνική Τράπεζα στην πολιτεία μας, και τώρα ήπρεπε να σώσει τα λεφτά, την κάσα της. Μπρος στα λεφτά τ' είναι η ζωή του ανθρώπου; Μη φύγετε, μας λέγανε, θα ξανάρθουμε, ζήτω η Ελλάς!

Λοιπόν, ούλος αυτός ο κόσμος στοιβαγμένος στο μουράγιο και πάνω σε μαούνες. Άντρωι, γέρωι, γριές και γυναικόπαιδα, που είχανε παρατήσει τα καλά τους και ξεμείνανε στο δρόμο, και τώρα εκεί μεροβραδιάζονταν, εκεί πλαγιάζανε, άλλος μ' ένα χράμι που 'φερε μαζί του, άλλος μ' ένα πάπλωμα ή με μια μπατανία. Χείλια τρεμοσαλεύανε από το παραμιλητό. Μάτια γουρλωμένα, που αγναντεύανε τη Δευτέρα Παρουσία, τη συντέλεια του κόσμου... Μέρα, χαρά Θεού. Τέλη Αυγούστου. Αρχές Σεπτέμβρη με το καινούριο. Μερικοί δικοί μας κάνανε επιχείρηση. Στήσανε φουβούδες, ψήνανε νταριά, ακόμα και σουβλάκια ή φασουλάδα, και πουλάγανε φαΐ. (Το αθάνατο δαιμόνιο της Φυλής, σημείωσε αυτός που άκουγε το Γιακουμή). Ωστόσο οι φούρνοι βγάζανε ψωμί. Και δυο τρεις μπαρμπέρηδες είχανε στήσει από μια καρέγλα και ξουρίζανε. Το 'δα με τα μάτια μου. Όπως θες εξήγησέ το. Αυτοί που ξουρίζονταν ίσως να 'χανε την ίδια ιδέα με τα μένα: πεθαμένος κι αξούριστος ολούρμου;

Στη θάλασσα, κάμποσα τουμπανιασμένα κορμιά πλέκανε στον αφρό. Δεν παραξενεύόσουνα. Θάνατος είτανε η τρεχούμενη ζωή. Ωστόσο το μεγάλο κακό φαινότανε να 'χε καταλαγιάσει. Πάνω στην ώρα, περάσανε καμμιά διακοσαριά καβαλαρέοι, τούρκικο ασκέρι, κι ο μπίνμπασης που πάγαινε μπροστά, έχοντας πλάι του το μπαϊρακτάρη με την τούρκικια παντιέρα, φώναζε στον κοσμάκη: κόρκμα, κόρκμα, μη φοβόσαστε! Τα πράματα φαινονταν πιο ήσυχα. Ασυμμάζευτα παιδάκια ξεφεύγανε από την αγκαλιά της μάνας τους και γυροφέρνανε ανάμεσα στην προσφυγιά. Όξω, στ' ανοιχτά, είτανε φουνταρισμένα τέσσερα πέντε ξένα βασιλικά. Για προστασία, λέγανε... Τώρα, μη γελάσεις γι' αυτό που θα σου πω: απ' ούλοι αυτοί, εκεί μπροστά μου, που περιμένανε τη σωτηρία τους απ' τα βασιλικά, άλλοι σκοτωθήκανε κι άλλοι πνιγήκανε. Την ίδια βραδυά. Και όσοι περισσέψανε, τις κουβαλήσανε στην ξενητειά. Εδώ.

Ήστρωσα μέσα, για το Φασουλά. Με τρώγανε τα γένεια μου. Ένα μπαρμπεριο είτανε ανοιχτό και μπήκα. Όσο με ξούριζε ο μπαρμπέρης, μου κουβέντιαζε μουρμουριστά. Στην Αρμενιά, μου λέει, δεν απόμεινε ρουθούνη. Οι Αρμενέοι ταμπουρωθήκανε στην εκκλησία τους, τον Άι Στέφανο, από κει αντισταθήκανε και από κει χτυπούσανε. Μα τους ξεπαστρέψανε. Τους είχανε άχτι. Βλέπεις, είχανε φτιάξει κομιτάτο, πηγαίνανε κι αυτοί για τη Μεγάλη τους Ιδέα, για τη Μεγάλη Αρμενιά. Είχανε πάει και εθελοντές στον ελληνικό στρατό. Μου λέει ακόμα, λέγανε, πως κάποιος, σαράφης στο Σκοτεινό Μπεζεστένι, για να γλυτώσει, σκαρφάλωσε στα πριμάτσα ενού εγγλέζικου κάργκο, μες στο λιμάνι, σύρθηκε ανηφορίζοντας πάνω στο παλαμάρι κι άδραξε με τα δυο χέρια του την κουπαστή του βαποριού για να τη δρασκελίσει. Μα ένας Εγγλέζος ναύτης του κοπάνησε τα δάχτυλα μ' ένα σίδερο, ο άνθρωπος λασκάρησε, ήχασε την ισορροπία του, ήπεσε στη θάλασσα και πνιγήκε. Καμπόσοι, μου λέει ο μπαρμπέρης, είχανε καταφέρει να μούνε σε πλεούμενα, βάρκες, καΐκια. Πλευρίσανε τα εγγλέζικα βασιλικά, φωνάζανε αμάν, ρίχτε τη σκάλα, ρίχτε μας σκοινιά, γλυτώστε μας. Τους αποδιώχνανε. Και όσοι δοκιμάζανε ν' αρπαχτούν από την κρεμασμένη ανεμόσκαλα, οι Εγγλέζοι την τινάζανε και τους πετάγανε στη θάλασσα. Βλέπεις, κρατάγανε ουδετερότητα. Έτσι την κρατάγανε.

Λένε πως οι Φραντσέζοι, σε τούτη την περίπτωση, φερθήκανε πιο ανθρωπινά... Και στο Σεβδικιοϊ, μου λέει, αντισταθήκανε οι Σεβδικιολοι με το τουφέκι στο χέρι, και γίνηκε μεγάλος χαλασμός. Και καθώς μου σφουγγίζε τις σαπουνάδες απ' το μούτρο, σκύβει και μου λέει στ' αφτί, μαθεύτηκε πως πετσοκόψανε τον δεσπότη στο Κονάκι. Πήγε ν' απολογηθεί στον πασά, κι εκείνος τον παράδωσε στον τούρκικο λαό να τον δικάσει. Όσο κι αν φέρθηκε ασυλλόγιστα ο Χρυσόστομος, μου λέει ο μπαρμπέρης, τα χρόνια της κατοχής-αν και, να πεις, αν φερνότανε με νου και γνώση, θα τον βγάζανε προδότη-όσο κι αν φέρθηκε άμυαλα, ωστόσο δεν παράτησε το ποιμνιό του, δεν ήφυγε μαζί με τις άλλοι, που το σκάσανε κρυφά, ενώ βεβαιώνανε πως θα κρατάγανε την πολιτεία και πως δεν είχαμε κανένα κίνδυνο. Το σκάσανε κρυφά. Είναι οι μεγάλοι φταιχτες κι αυτοί, κι εκείνοι που τους στείλανε. Μα, να πεις, ξένοι ήρθανε στον τόπο, σαν ξένοι φερθήκανε, ξένοι φύγανε, οχτροί... Να, μου λέει ακόμα, το ξέρω από πελάτη μου, γιατί απαγορέψανε να το γράψουν οι εφημερίδες: τότε που κηρύξανε απεργία οι υπάλληλοι μιας Τράπεζας, και στείλανε μian επιτροπή στην Αρμοστεία να εκθέσουνε το δίκιο τους, τον πρώτο που 'κανε να μιλήσει τον μπάτσισε ο Στεργιάδης κ' ήδιωξε την επιτροπή. Πριν από τον πόλεμο και τη μεγάλη αμάχη, ο Τούρκος μας σεβότανε. Αυτοί, δεν τον πονέσανε τον τόπο. Δεν πονέσανε τις ανθρωποι του τόπου. Και, να σου πω, κατά τη γνώμη μου, όσο το συλλογιέμαι, μου λέει ο μπαρμπέρης, πατρίδα δεν είναι μια ιδέα στον αέρα, δεν είναι οι περασμένες δόξες κ' οι τάφοι και τα ρημαγμένα μάρμαρα. Πατρίδα είναι το χώμα, ο τόπος, τα χωράφια κ' οι θάλασσες και τα βουνά. Πατρίδα είναι οι σημερινοί ανθρωποι, κι αγάπη της πατρίδας είναι να θες την ευτυχία τους. Το λέω γιατί είμαι καλός Έλληνας... Αυτά και άλλα μου 'λεγε ο μπαρμπέρης, κι εγώ κούναγα το κεφάλι μου μη ξέροντας τι ν' αποκριθώ. Μ' ένα μπαρμπέρη δεν τα βγάζεις εύκολα πέρα στο λακριντί. Ανάθεμα την ώρα, είπε στο τέλος ο μπαρμπέρης.

Γύρισα στο σπίτι μου με δυο χάσικα ψωμιά κάτω από τις αμασχάλες. Στο δρόμο με σταματάει ένας ζαπτιές: ντουρ! Είχα κι άλλους ανταμώσει, πολίτισες και ζαπτιέδες, μα δε μ' ενοχλήσανε. Τεσκερέ, μου λέει αυτός, τα χαρτιά σου. Δεν ξέρω πώς μου 'ρθε και του λέω: μπεν κατολικ. Μ' άφησε να περάσω. Ένωσα το αίμα να ξαναφεύγει από τ' αφτιά μου κι από τα μάγουλά μου και να γυρίζει πίσω στην καρδιά. Λίγο έλειψε να του φωνάξω: βρε, είμαι Ρωμιός, Έλληνας, σκότωσέ με!... Λόγια, βέβαια, λόγια τούτης της ώρας. Μα εκείνη τη στιγμή, ο ήλιος μ' έδειχνε με τ' αμάλαχτο δάχτυλό του, κι εγώ δεν έβρισκα πού να κρυφτώ απ' τη ντροπή μου. Μου 'ρθε στο νου, τότε που ο Άγιος Πέτρος απαρνήστηκε τον Ιησού Χριστό. Λίγο το 'χεις;

Στο σπίτι, βρήκα την Κατερίνα μου να βράζει χόρτα που τα 'χε μαζέψει από το μπαξέ. Το πρόσωπό της γαληνεμένο, σοβαρό, σαν το διπλό καλοστρωμένο νυφιάτικο κρεβάτι μας, εκεί, σε μια γωνιά. Είτανε πρωτοβαρεμένη, πέντε μηνώ. Τιποτα δε με ρώτησε, μόνο ξάφριζε το τσουκάλι.

- Όξω ησυχία, της λέω.

Γύρισε και με κοίταξε.

- Με γεια, μου λέει χαμογελαστά.

- Τι πράμα;

- Να, που ξουρίστηκες.

Χάδεψα το πηγούνι μου, κόμπιασα μια στιγμή, και ύστερα λέω:

- Σκοτώσανε το δεσπότη.

- Θεός σχωρέσ' τονε, μου λέει, έτσι απλά-μα σαν έπιασε να κόβει το ψωμί, το χέρι της τρεμούλιαζε απ' τον αγκώνα.

Γλυκό ψωμί, αφράτο. Γλυκό σαν το παραστέκεται η κούραση απ' τη δουλιά. Μα σήμερα το πίκραине μια λύπηση-να, όπως πικρίζει τώρα το μαύρο ψωμί, το πιτουρένιο, που ωστόσο καμμιά κούραση δεν καταφέρνει να το γλυκάνει, μονάχα το πικραίνει ακόμα πιότερο. Λένε πως είναι πιο υγιεινό από τη ροδοκόκκινη φραντζόλα που τρώει τ' αφεντικό μου. Μπορεί. Για τούτο ταΐζουνε με πίτουρο τα ζωντανά.

Σαν αποφάγαμε, θα 'τανε περασμένες δυο η ώρα. Η γυναίκα μου πλάγιασε. Είπε πως σα θα σηκωνότανε τ' απόγεμα, θα 'πλενε τα πιάτα και ύστερα θα καρίκωνε τα τσουράπια μου. Θέλησα να ξεστρώσω το τραπέζι, για να τη βοηθήσω, μια κ' είτανε βαρεμένη, μα η Κατερίνα μου λέει, άσε το, έλα πλάγιασε κοντά μου και κράτα μου το χέρι. Την πήρε ο ύπνος. Της κράταγα το χέρι, και κάθε τόσο την ένιωθα ν' αναριγάει. Βαρεμένη, πέντε μηνώ. Είπα, μπορεί να κλωτσάει στην κοιλιά της το μωρό, γαι τούτο αναριγάει. Δεν είτανε και τόσο φουσκωμένη. Κοιτότανε ξυπόλητη, με το μεσοφόρι

και μ' ένα ξέστηθο μπουστάκι. Ορεχτικά. Για να ξεγελαστώ από τον πειρασμό, κοίταγα το ταβάνι κι έκανα σχέδια για το μέλλον. Για το γιο που θα μου 'δινε.

Μα κάτι με ξελόγιαζε κι από τα δυο, μου πιλάτευε το νου. Τέλος κατάλαβα πως είταν η έγνοια για κείνους τους ερημοσπίτηδες στο Κιαι. Κάτι έπρεπε να γίνει. Βέβαια, σε τέτοιες ώρες, ο άνθρωπος γίνεται εγωιστής. Ωστόσο, κι άθελά σου, σε τρώει μέσα σου ο τσαγανιός. Να πήγαινα μαζί με άλλοι γειτόνοι, να περιμαζεύαμε ο καθένας από μια φαμίλια. Ύστερα έχει ο Θεός... Σηκώθηκα, φόρεσα τα παπούτσια μου... Ούλα, εκείνης της μέρας, τα 'χω στο νου μου ζωντανά. Μόνο από τη νύχτα κι έπειτα δεν είμαι σίγουρος για τίποτα. Μα πάλι λέω όχι, τα 'δα με τα μάτια μου, όσο κι αν μου ντουμάνιαζε το νου μου ο καπνός.

Όξω, ησυχία. Ψυχή στο δρόμο και στ' Αλάνι. Όσο κι αν κάνεις κουράγιο το πρωί, με το γέρμα της μέρας κάτι γέρνει μέσα σου. Μονάχα δυο πιτσιρικάκια, με ξύλινα σπαθιά, σηκώνανε τη σκόνη με το βήμα τους. Παίζανε στρατιώτες και φωνοκοπούσανε: α - στρουτ, μπάλα - στρουτ. Μα βγήκε η μάνα τους και τα συμμαζέψε... Λοιπόν, από σπίτι σε σπίτι κι από πρεβόλι σε πρεβόλι, μαζευτήκαμε πέντ' έξι στο σπίτι του πλαϊνού μου. Ένας φράχτης από κλαδιά χώριζε τα πρεβόλια μας. Κουβεντιάσαμε για το ζήτημα, μας έβγαλε και τσίπουρο και κοπανιστές ελιές-αυτό προπάντων για τον Επαμεινώντα, που είτανε πατσαβούρα το ηθικό του. Κουβεντιάσαμε κι αποφασίσαμε πως είχε γείρει πια η μέρα, δε μας έπαιρνε η ώρα, θα τα ξανακουβεντιάσαμε το άλλο πρωινό. Έμεινα τελευταίος, για να πούμε ακόμα δυο λογάκια με το γείτονα, άνθρωπο γνωστικό και μυαλωμένο. Βγαίνοντας, είδα τη γυναίκα του να μαζεύει τα ρούχα της μπουγάδας από το σκοινί. Στάζανε, ακόμα ογρά. Πέφτουνε καπνιές, μου λέει, δεν ξέρω από πού, και μου τα λερώνουνε, θα τα ξαναπλώσω το πρωί... Πέφτανε καπνιές. Σουρούπωνε. Τέλη Αυγούστου, κονταίνουνε οι μέρες. Νωρίς, μα κουτσοφάγαμε το βραδινό μας με την Κατερίνα, τι να κάναμε, και ύστερα, τι άλλο να κάναμε, πλαγιάσαμε, ανυποψίαστοι. Το στόμα μου είτανε φαρμάκι απ' τα τσιγάρα.

Άλλες μέρες, τέτοια ώρα, καθόμασταν όξω, στο πρεβόλι, ερχότανε κανένας γείτονας, καμμιά γειτόνισσα, η Κατερίνα κάτι έπλεκε για το μωρό μας, ένα καλτσάκι, ένα ζιπουνάκι, γαλάζια ούλα, γιατί θα 'τανε αγόρι. Μπροστά μας, πιο χαμηλά, τ' Αλάνι. Εμείς οι πρεβολαρέοι κάναμε χωριστά παρέα-μπορεί και να λογαριάζαμε τον εαυτό μας πιο σπουδαίο, γιατί δουλεύαμε τη γης. Από αλλοτεχνίτες, μονάχα τους ψαράδες είχαμε σε υπόληψη. Κι αυτοί οργώνουνε τη θάλασσα. Και δεν ξέρω, οι θαλασσινοί κάτι έχουνε στα μάτια τους, κάτι το αλαργινό, θαρρείς, που σε βάνει σε μεγάλη συλλογή... Καθόμασταν, δεν πολυκουβεντιάσαμε στις βραδυνές μας παρεούλες-οι γυναίκες, ναι, μα εμείς οι άντροι αφουγκραζόμασταν το χρώμα που μουρμούριζε καθώς ανάδινε τη ζεστασιά της μέρας. Οι πρεβολαρέοι, είναι λιγομίλητο σινάφι. Μην κοιτάξεις, τώρα, εγώ.

Καμμιά φορά, το βραδάκι, παίρναμε οι δυο μας, η γυναίκα μου κι εγώ, το βαποράκι της συγκοινωνίας, από τη βαπορόσκαλα του λιμανιού, και βγαίναμε στην τελευταία σκάλα, στο Κοκάργιαλι. Για να ξέρεις, Κοκάργιαλι θα πει ο μυρωμένος γιαλός. Καθόμασταν σ' ένα καφενεδάκι που βούταγε τα πόδια του στη θάλασσα. Κι αλήθεια, ο γιαλός, εδώ, με τη βραδυνή φυρονεριά, μοσκοβολούσε αχινιό και χάβαρο. Ανοίγανε τα πνεμόνια σου. Μπαρμπούνι μεζεδάκι. Καρσί μας το μπουγάζι, γαλατερό αυτή την ώρα της μπουνάτσας, και σαν έπαιρνε να σκοτεινιάσει, βγαίνανε οι ψαροπούλες και ζώνανε τη θάλασσα με πυροφάνια, αραδιασμένες από το Τσιφλίκι του Άι Γιωργιού, κάτω από τα Δυο Αδέρφια, ώσαμε την άλλη κόστα, πέρ' από του Παπά τη Σκάλα. Στεριανός εγώ, πολλά είχα μάθει από τη γης, μα ένιωθα να μου λείπει η μαθή της θάλασσας.

Μα εκείνη τη μέρα, τι να κάναμε, πλαγιάσαμε νωρίς. Μόλις που βράδιαζε. Κουβέντιασα με την Κατερίνα για τούτο και για κείνο, πως αργήσανε τα πρωτοβρόχια, πως τόσες και τόσες γούλες από λάχανα και κουνουπίδια πηγαίνανε χαμένες, και πως θα 'τανε καλά ν' αγοράζαμε μια γουρούνα. Θα τη θρέφαμε τζάμπα. Θα τη βάζαμε και με τον αρσενικό του Επαμεινώντα, και σε δυο - τρία χρόνια, πουλώντας τα γουρουνόπουλα, θα χτιζαμε ακόμα μια καμαρούλα, για το γιο μας, που θα 'χε μεγαλώσει ώσαμε τότε. Κουβέντες σπιτικές, του καλού καιρού. Ύστερα κόμπιασα, και της είπα πως ήκλαιγε ο Επαμεινώντας για τη συφορά του έθνους. Φαίνεται πως λύγισε κι εμένα η φωνή μου, γιατί η Κατερίνα μού χάδεψε το χέρι. Το παιδί μας, μου λέει. Ναι, ο γιος μας, είπα κι εγώ, καταλαβαίνοντας πού πήγαινε ο νους της. Τηςμίλησα για τη μπουγάδα της Ασήμως και για τις καπνιές. Πρωτύτερα, μου λέει, που βγήκα για να πετάξω τα φρόκαλα στον τενεκέ, είδα ένα σύννεφο, το χρώμα του σαν το μπακίρι, προς τη μεριά του Μπασμαχανέ. Ιδέα σου, της λέω-μ' όλο

που είχα δει κι εγώ το σύννεφο. Δε φοβήθηκα, μου αποκρίθηκε. Μονάχα, το παιδί μας.

Μας πήρε ο ύπνος.

Κάτι μας ξύπνησε μέσα στη νύχτα. Η κάψα; Οι φωνές; Σκυλιά ουρλιάζανε. Η φωτιά είτανε μακριά. Καρατάρησα με το μάτι πως θα 'χε φτάσει από το Μπασμαχανέ στον Άι Δημήτρη, αφού είχε πάρει σβάρνα ολάκερη την Αρμενιά. Μας χώριζε πάνω από ένα μίλι ακόμα. Ένα σύννεφο μπακιρί σκέπαζε το μισό ουρανό. Μπροστά μου, τ' Αλάνι λες και φωτιζότανε από ένα πλούσιο ηλιοβασίλεμα, πορτοκαλί. Ανθρώποι βγαίνανε από τα σπίτια, κοιτάζανε ψηλά, μαζώνονταν εδώ κι εκεί, φωνάζανε, χειρονομούσαν, ξαναμπαίνανε στα σπίτια τους και πάλι ξαναβγαίνανε, φωνάζανε, κοιτάζανε ψηλά. Είχε σηκωθεί σορόκος, όχι δυνατός, όσο χρειαζότανε για να το γλεντά η φωτιά. Δε βιαζότανε, σίγουρη για τον εαυτό της, ξέροντας πως ατή της είτανε ο νόμος κ' οι προφήτες. Σεργιάνιζε στις σκεπές, χωνότανε στα σπίτια, ξεπεταγότανε απ' τα παράθυρα. Ο καπνός ανέβαινε κόκκινος, καρουλιαστός, απλωνότανε ύστερα σε μπακιρένια σύννεφα. Στεκόμουνα στο μπαξέ μου. Τα πουλιά, ξεγελασμένα από τη λάμψη, από το φως, είχανε ξυπνήσει και τσιβίζανε μέσα στις φυλλωσιές. Στεκόμουνα στο μπαξέ μου. Όμορφος μπαξές, ποτιστικός. Τώρα ποτιζω τούτες τις δυο γλάστρες.

Φωνάζανε από τ' Αλάνι. Δεν καταλάβαινα τι λέγανε. Το καμίνι που ερχότανε κατά δω, άδραχνε τα λόγια, τα ξάτμιζε, τα 'κανε αχνό. Μπήκα στο σπίτι. Η Κατερίνα με κοίταξε στα μάτια. Μη νοιάζεσαι, της λέω, κι εδώ νά 'ρθει η φωτιά, θα τη σταματήσει τ' Αλάνι. Το ξυπνητήρι έδειχνε κοντά έντεκα η ώρα. Θα 'χαμε κοιμηθεί καμιά - δυο ώρες.

Σιγά - σιγά, πήρε τ' αφτί μου ένα βουητό, σα να κύλαγε άγριο ποτάμι, ξεχειλούσε κατά δω, ζύγωνε ολοένα. Και ξαφνικά, μπουκάρανε απ' τα σοκάκια κοπάδι ανθρωποι, σκυφτοί, αλαφιασμένοι, μ' ένα μπόγο στον ώμο, μ' ένα μωρό στην αγκαλιά, μ' ένα τέντζερε στα χέρια ή μ' ένα μύλο του καφέ, πράματα ασυλλόγιστα, τρελλά, μουγγοί, ούτε γυναίκες στριγγλίζανε ούτε γέροι να βογγάνε ούτε μωρά να κλαψιαρίζουνε-μονάχα σούρσιμο στο χώμα και ποδοβολητό. Μουγγοί, σκυφτοί, μ' αγριεμένα μούτρα, τραβάγανε μπροστά.

Φόρεσα ένα παντελόνι πάνω από τη νυχτικιά μου και κατέβηκα στ' Αλάνι. Πέσαμε πλάι τους.

- Βρε παιδιά, πού πάτε;

Δείξανε μπροστά.

- Σταθήτε, βρε παιδιά, δεν έχει φόβο εδώ, μπήτε στα σπίτια μας, είναι δικά σας. Μπήτε να ζαποστάσετε.

Δεν αποκρίνονταν, μόνο τραβάγανε μπροστά. Βγαίνανε απ' την κόλαση, πορτοκαλιοί και κόκκινοι απ' τη μεριά που χτύπαγε η φωτιά. Οι άντρωι, τελοσπάντων, είναι άντρωι. Παραβλέπεις. Μα οι γυναίκες είτανε φριχτές, ξεμαλλιασμένες και μες στη μουτζαλιά. Μια κράταγε ένα κόσκινο, μιαν άλλη φόραγε στο κεφάλι της ένα καπέλο με φτερά και είτανε ξυπόλητη, και μια είχε φορτωθεί στον ώμο της ολάκερο φορτσέρι, κοπελίτσα, θα 'τανε τα προικιά της. Άλλοι σηκώνανε στη ράχη τους παππούδες και γιαγιάδες. Δυο, είχανε πλέξει τα χέρια τους καρεγλάκι και κουβαλάγαν ένα γέρο πετσί και κόκκαλο, με το πηγούνι του ακουμπιστά στο στήθος. Ένας παπάς οδήγαγε μπροστά ένα δεύτερο κοπάδι.

- Αμάν, πού πάτε, βρε παιδιά;

Αμάν αμάν! η φωτιά τούς είχε κάψει τη μιλιά, τους στέγνωσε το σάλιο. Κι ο ρόχος της φωτιάς ούρλιαζε τώρα, γέμιζε τον αέρα. Μπρος από τον παπά, ένα παιδάκι, ανίδεο, κύλαγε το τσέρκι του, ευτυχισμένο.

Ένα γρήγορο ποδοβολητό ακούστηκε σε κάποιο καλντερίμι. Οι Τούρκοι! στριγγλίζανε οι γυναίκες του μαχαλά, και δυο αλόγατα χυμήξανε στ' Αλάνι, έρημα και ξεσέλωτα, σταθήκανε απότομα, χλιμιντρήσανε ψηλά τον ουρανό, και ύστερα χυθήκανε μπροστά, χαθήκανε μες στους μπαξέδες.

Βρήκα την Κατερίνα καθιστή σε μια καρέγλα. Βαρεμένη πέντε μηνώ. Το μούτρο της είταν τσαλακωμένο. Δεν αισθάνεσαι καλά; Τίποτα, μου λέει, ένα πονάκι, φαίνεται πως κλωτσάει το μωρό.

Δε θέλησε να ξαναπλαγιάσει... Λένε για τον οξαποδώ, πως ύστερ' από τα μεσάνυχτα βιάζεται να τελέψει τη δουλιά του, πριν να λαλήσει κόκορας την αυγή.

Το ίδιο βιαζότανε τώρα η φωτιά, διχάλωνε, τριχάλωνε, έζωνε την Άγια Φωτεινή, τον Άι Γιώργη, μια τρίτη γλώσσα έγλειφε κιόλα το μαχαλά της Άγιας Αικατερίνης. Έδινε χέρι κι ο σορόκος στη φωτιά, κι αυτή σαλτάριζε, ήβλεπες ένα σπίτι να φουντώνει πολύ πιο εδώ, στα Τράσα ή στο Κερατοχώρι,



μοναχικό, και ύστερα, σε μια στιγμή, ν' αρπάζει ολάκερο σοκάκι. Ο ρόχος σκέπαζε κάθε άλλο σωματά, χίλιοι ανέμοι ουρλιάζανε, χοχλακιστός, καρουλιαστός...

Βγήκε η Κατερίνα και ήρθε πλάι μου. Πώς αισθάνεσαι; Τίποτα, ένα πονάκι λίγο πιο κάτω από τον αφαλό... Άκου, μου λέει σε λίγο, στήσε αφτί, σημαίνει μια καμπάνα. Είναι η πυρωμένη ανάσα της φωτιάς, εξήγησα της Κατερίνας, αυτή κουνάει τις καμπάνες και σημαίνουνε.

Δεν ξέρω τι κάνανε οι γειτόνοι, μας χωρίζανε οι μπαξέδες, τα δέντρα, οι έγνοιες. Μας τσουρούφλιζε η κάψα της φωτιάς... Όχι, μουρμούρισε κάποια στιγμή πλάι μου η Κατερίνα, δεν είναι από την ανάσα της φωτιάς που σήμανε η καμπάνα. Πάλι σημαίνει, άκου... Το 'πε σα να 'τανε ονειροπαρμένη, κι αυτό δε μ' άρεσε. Μονάχα μια καμπάνα, πάλι μου λέει, σημαίνει. Άκου... Ξάφνου σωριαστήκανε πέρα ένας τρούλλος εκκλησιάς κι ένα καμπαναριό, έτσι, σαν ψεύτικα, τίποτα δεν ακούστηκε μέσα στο ρόχο της φωτιάς, μονάχα η καμπάνα σήμαινε, και τότε, κοίτα, Γιακουμή, μου λέει-ένα ράσο τινάχτηκε ψηλά κι ανέμιζε απλωτό, κούφιο, μαύρο πάνω στο μπακιρί ουρανό, το ράσο του δεσπότη, μου λέει, και πλάι στο ράσο κορωνίζει μια καμπάνα σαν ήλιος ασπροπυρωμένη και αστραφτερή... και ούλο ανέβαινε και σήμαινε λυπητερά η καμπάνα, ψηλά, ολοένα πιο ψηλά πλάι στο ράσο-ούτε φεγγάρι ούτε άστρα είχε ο ουρανός-ώσπου χαθήκανε από τα μάτια μας κι από τ' αφτιά μας κι απόμεινε μονάχα ο ρόχος και το καμίνι της φωτιάς, και τα πουλιά ξεσηκωθήκανε και φρουφρουρίσανε αλάργα, και το κίτρινο γατί μας πήδηξε από την αγκαλιά της Κατερίνας και κυνηγούσε τ' άπιαστα πουλιά.

Η Κατερίνα κάθησε στο κατώφλι. Πονάς; Δεν είναι τίποτα, κλωτσάει το μωρό. Αλλά κοπάδια ροβολούσανε στ' Αλάνι, βαμένα κόκκινο πορτοκαλί, πότε γυρίζανε στο κίτρινο πότε στο βυσινί, από τα σπίτια ολόγυρα στ' Αλάνι βγάζανε μόμπιλα και τα στοιβάζανε καταμεσής, σωροί - σωροί, άνθρωποι χειρονομούσανε κι ανοιγοκλείνανε το στόμα τους μα δεν έβγαινε μιλιά, ούλα πνιμένα μέσα στο ρόχο της φωτιάς-και να, καθώς κοιτάζαμε, μια φλόγα ξεπήδησε από μια σκεπή, μιαν άλλη κείθε, μιαν άλλη δώθε, άρπαξε μια βελόντζα εδώ, ένα στρώμα εκεί, μια μπατανία, ένα κοφίνι, αφανοί του Άι Γιάννη, κανένας δεν τους πήδαγε, ύστερα λαμπάδιασε το πεύκο του μπαξέ μας, πετάγονταν οι κουκουνάρες ίδιες φλογισμένα τόπια-μην τρέχεις, είπε η Κατερίνα, το παιδί-τη σήκωσα στα χέρια βαρεμένη πέντε μηνώ, σταμάτησα εκατό δρασκελιές πιο πέρα, στο χωραφάκι με το θερισμένο καλαμπόκι, την απόθεσα χάμω στην άλλη άκρη, πλαγιαστή, δε βαστάω πια, μου λέει, σφιγγότανε τρεμουλιαστά, με το μανίκι της νυχτικιάς μου σφούγγιζα τον ιδρώτα πάνω στο κούτελό της, βογγούσε, μούγγριζε, τρίζανε τα δόντια της, πονάω, πονάω κάτω από τον αφαλό, εκεί απόβαλε το γιο μας, είτανε γιος, το 'δα στη φλόγα του σπιτιού, κ' η σίχλια γης ρούφηξε ούλο της το αίμα... Παιδούλα, ονειρευότανε την ευτυχία η Κατερίνα.

(από το Στου Χατζηφράγκου, εκδόσεις Α. Καραβία 1963)

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 03/06/2009 23:02

Ο Γλάρος Ιωνάθαν Λιβινγκστον- Richard David Bach

<http://www.peri-grafis.com/patroklos/spaw/images/glaros%20iwna8an.jpg>

Ήταν πρωί κι ο νιογέννητος ήλιος αστραφτε χρυσός πάνω στις ρυτίδες μιας ήρεμης θάλασσας. Ένα μίλι από την ακτή μια φαρόβάρκα έκανε συντροφιά στα νερά. Το σύνθημα για το Πρωινό Κοπάδι ρίχτηκε στον αέρα κι ένα πλήθος από χίλιους, περίπου, γλάρους έφτασε για να σπρωχτεί και να παλέψει για μια μπουκιά φαΐ. Άλλη μια πολυάσχολη μέρα άρχιζε.

Όμως ξέμακρα, μονάχος, ολομόναχος, πέρα από βάρκα κι από ακτή, ο Τζόνναθαν Λιβινγκστον Γλάρος, άρχιζε τις ασκήσεις του. Τριάντα μέτρα ψηλά στον ουρανό, κατέβασε τα μεμβρανωτά πόδια του, σήκωσε το ράμφος του κι αγωνίστηκε να διατηρήσει τις φτερούγες του σε μια κουραστική και

δύσκολη κυρτή καμπύλη. Η καμπύλη αυτή είχε σαν αποτέλεσμα το σιγανό πέταγμα και να, τώρα έκοβε ταχύτητα ώσπου ο άνεμος να γίνει ένας ψίθυρος στο πρόσωπό του, ώσπου ο ωκεανός κάτω του να σταθεί ακίνητος· Μισόκλεισε τα μάτια σε έντονη συγκέντρωση, κράτησε την ανάσα του, ζορίστηκε για... μια... μονάχα... ακόμη... ίντσα... στη καμπύλη. Ύστερα τα φτερά του μπερδεύτηκαν, έχασε την ισορροπία του κι έπεσε. Οι γλάροι, όπως θα ξέρετε, δεν λαθεύουν ποτέ, δε χάνουν ποτέ την ισορροπία τους. Το να χάσουν την ισορροπία τους στον αέρα είναι γι' αυτούς ντροπή κι ατίμωση.

Αλλά ο Τζόνathan Λιβινγκστον Γλάρος, που χωρίς ντροπή άπλωνε και πάλι τις φτερούγες του στην δύσκολη, τρεμάμενη εκείνη καμπύλη, που κόβοντας ταχύτητα ολοένα και πιο πολύ έχανε για άλλη μια φορά την ισορροπία του -δεν ήταν ένα συνηθισμένο πουλί. Οι περισσότεροι γλάροι δεν νοιάζονται να μάθουν τίποτε παραπάνω για το πέταγμα από τα στοιχειώδη -πώς να πάνε από την ακτή στο φαϊ και πώς να γυρίσουν πάλι πίσω. Κι αυτο, γιατί οι περισσότεροι γλάροι δεν δίνουν σημασία στο πέταγμα αλλά στο φαϊ. Τούτον εδώ όμως τον γλάρο δεν τον ένοιαζε το φαϊ αλλά το πέταγμα. Περισσότερο από κάθε τι ο Τζόνathan Λιβινγκστον Γλάρος αγαπούσε το πέταγμα.

Ανακάλυψε πως ο τρόπος που σκεφτόταν δεν ήταν ο καλύτερος για να γίνει δημοφιλής στ' άλλα πουλιά. Ακόμα κι οι γονείς του ανησυχούσαν, καθώς ο Τζόνathan περνούσε μέρες ολόκληρες μονάχος, κάνοντας εκατοντάδες δοκιμαστικές βουτιές. Δεν ήξερε το γιατί, όταν όμως πετούσε, λόγου χάρη, πάνω από το νερό, σε ύψος μικρότερο από το μισό του ανοίγματος των φτερών του, μπορούσε να μείνει στον αέρα περισσότερη ώρα με μικρότερη προσπάθεια. Οι βουτιές του δεν κατέληγαν στο συνηθισμένο πλατσούρισμα των ποδιών στη θάλασσα, αλλά έφτιαχναν ένα μακρύ και πλατύ αυλάκι καθώς άγγιζε την επιφάνεια, με τα πόδια σφιχτά κολλημένα πάνω στο σώμα του. Κι όταν πάλι άρχιζε τις προσγειώσεις στην ακτή, με τα πόδια μαζεμένα και μετά μέτραγε με βήματα πόσο ήταν το μήκος του γλυστρήματός του στην άμμο, οι γονείς του ανησυχούσαν στ' αλήθεια πολύ.

- "Γιατί, Τζων, γιατί;" ρωτούσε η μητέρα του. "Γιατί σου είναι τόσο δύσκολο να είσαι σαν όλους του κοπαδιού, Τζων; Γιατί δεν αφήνεις το χαμηλό πέταγμα για τους πελεκάνους και τα αλμπατρός; Γιατί δεν τρως; Τζων είσαι φτερό και κόκαλο".

- "Δε με νοιάζει αν είμαι φτερό και κόκαλο μητέρα. Το μόνο που θέλω είναι να ξέρω τι μπορώ να κάνω στον αέρα. Αυτό είναι όλο. Θέλω να ξέρω".

- "Ακου, Τζόνathan", έλεγε ο πατέρας του με καλωσύνη, "ο χειμώνας είναι κοντά. Οι βάρκες θα λιγοστεύουν και τ' αφρόψαρα θα κολυμπάνε βαθιά. Αν πρέπει να σπουδάσεις κάτι, σπούδασε το φαϊ και πώς να το αποκτήσεις. Αυτή η ιστορία με το πέταγμα είναι καλή, αλλά το ξέρεις, τις βουτιές δε μπορείς να τις φας. Μην ξεχνάς ότι πετάς για να τρως".

Ο Τζόνathan κατένευσε υπάκουα. Στις μέρες που ακολούθησαν προσπαθούσε να συμπεριφέρεται σαν όλους τους άλλους γλάρους· Πραγματικά, προσπαθούσε σκληρίζοντας και παλεύοντας μαζί με το κοπάδι γύρω από τις προβλήτες και τις ψαρόβαρκες, βουτώντας για κομμάτια από ψάρια και ψωμιά. Δεν τα κατάφερνε, όμως, καθόλου. "Είναι τόσον άσκοπα όλ' αυτά", σκεφτόταν καθώς άφηνε σκόπιμα να του πέσει μια σαρδέλα, που κέρδισε με δυσκολία, σ' ένα πεινασμένο γέρικο γλάρο, που τον κυνηγούσε. "Θα μπορούσα να διαθέσω όλον αυτόν τον καιρό για να μαθαίνω να πετάω. Υπάρχουν τόσα πολλά να μάθω".

Δεν πέρασε πολύς καιρός κι ο Τζόνathan Γλάρος, βρισκόταν πάλι μακριά, μόνος του, ανοιχτά στην θάλασσα, πεινασμένος, ευτυχισμένος, μαθαίνοντας. Από τριακόσια μέτρα, χτυπώντας τα φτερά του όσο πιο δυνατά μπορούσε, χυμούσε σε μian απότομη, ορμητική βουτιά προς τα κύματα και τότε μάθαινε το γιατί οι γλάροι δεν κάνουν απότομες, ορμητικές βουτιές. Ακριβώς σ' έξη δευτερόλεπτα έφτανε τα εβδομήντα μίλια την ώρα, όπου οι φτερούγες -σ' αυτή τη ταχύτητα- χάνουν την σταθερότητά τους καθώς ανοίγουν.

Του συνέβαινε συχνά, όσο προσεκτικός κι αν ήταν, όσο σκληρά κι αν προσπαθούσε μ' όλες του τις δυνάμεις, να χάνει τον έλεγχο του πετάγματός του στις μεγάλες ταχύτητες. Ανέβαινε στα τριακόσια μέτρα. Πρώτα ολοταχώς ίσια μπροστά, ύστερα κάθετη εφόρμηση, χτυπώντας τα φτερά, σε μια κατακόρυφη βουτιά. Κάθε φορά, το αριστερό του φτερό έχανε την ευστάθειά του καθώς το ανασήκωνε κι ο Τζόνathan κατρακυλούσε απότομα αριστερά το δεξί του φτερό μπερδεύονταν και κείνος τιναζόταν σαν σπιθα σ' ένα τρελό στριφογύρισμα, πέφτοντας δεξιά. Δεν μπορούσε να κάνει

τίποτε περισσότερο σ' αυτή τη δύσκολη φάση. Δέκα φορές προσπάθησε και τις δέκα, καθώς πέραγε τα εβδομήντα μίλια την ώρα, κατακυλούσε σα μάζα από φτερά, χωρίς κανέναν έλεγχο κι έπεφτε στο νερό.

Το κλειδί, σκέφτηκε στο τέλος, καθώς στέγγωνε τα φτερά του, πρέπει να βρίσκεται στο να κρατώ ακίνητες τις φτερούγες μου στις μεγάλες ταχύτητες, να φτερουγίζω μέχρι τα πενήντα και μετά να τις κρατώ ακίνητες. Δοκίμασε ξανά από τα εφτακόσια μέτρα, χυμώντας στη βουτιά του με το ράμφος ίσια μπροστά και με τα φτερά ορθάνοιχτα. Από τη στιγμή που πέρασε τα πενήντα μίλια την ώρα, τα κράτησε ακίνητα. Χρειάστηκε τρομερή δύναμη, αλλά τα κατάφερε. Μέσα σε δέκα δευτερόλεπτα ξεπέρασε τα ενενήντα μίλια την ώρα. Ο Τζόναθαν είχε κάνει παγκόσμιο ρεκόρ ταχύτητας για γλάρους. Όμως η νίκη δεν κράτησε πολύ. Την ώρα που τελείωνε τη βουτιά, τη στιγμή που άλλαξε γωνία στα φτερά του, τινάχτηκε, χάνοντας κάθε έλεγχο, έπεσε, με κείνο τον ίδιο φοβερό τρόπο και τα ενενήντα μίλια την ώρα τον χτύπησαν σαν δυναμίτης. Ο Τζόναθαν Γλάρος έγινε κουβάρι στον αέρα και τσακίστηκε πάνω σε μια θάλασσα σκληρή σαν τσιμέντο.

Όταν συνήλθε, είχε κι όλας νυχτώσει. Έπλεε μέσα στο σελινόφωτο, πάνω στην επιφάνεια του ωκεανού. Τα φτερά του τα αισθανόταν σαν δυο κομμάτια μολύβι, μα κείνο που βάραινε πιο πολύ στις πλάτες του, ήταν το βάρος της αποτυχίας. Ευχήθηκε, αδύναμα, να γινόταν το βάρος αρκετό να τον τραβήξει απαλά κάτω στον βυθό και να τελειώνει μ' όλ' αυτά. Καθώς βυθιζόταν στο νερό, μια παράξενη, βαθιά φωνή αντήχησε μέσα του. "Δεν υπάρχει τρόπος να πετύχω. Είμαι ένας γλάρος. Είμαι από τη φύση μου περιορισμένος· Αν ήμουν φτιαγμένος να μάθω τόσα πολλά για το πέταγμα, θα 'χα χάρτες αντί μυαλό. Αν ήμουν για να πετάω γρήγορα, θα είχα τα κοντά φτερά του γερακιού και θα τρεφόμουν με ποντίκια αντί για ψάρια. Ο πατέρας έχει δίκιο. Πρέπει να ξεχάσω αυτές τις ανοησίες. Πρέπει να πετάξω πίσω στο Κοπαδι και να μένω ευχαριστημένος έτσι όπως είμαι: ένας φτωχός και περιορισμένος γλάρος". Η φωνή έσβησε. Ο Τζόναθαν συμφώνησε. Η θέση ενός γλάρου το βράδυ ήταν στην ακτή κι από την στιγμή τούτη -ορκίστηκε- θα γινότανε φυσιολογικός γλάρος. Έτσι όλοι θα ήταν πολύ πιο ευχαριστημένοι.

Σηκώθηκε κουρασμένα από τα σκοτεινά νερά και πέταξε προς τη ξηρά, ευγνωμονώντας που είχε μάθει το ξεκούραστο, χαμηλό πέταγμα. "Όμως όχι", σκέφτηκε. "Τελείωσα πια με ό,τι ήμουν, τελείωσαν όσα έμαθα. Είμαι ένας γλάρος σαν όλους τους άλλους και θα πετάω σαν κι αυτούς". Έτσι ανέβηκε με κόπο στα τριάντα μέτρα και, χτυπώντας τα φτερά του πιο δυνατά, βιάστηκε να φτάσει στην ακτή. Αισθάνθηκε καλύτερα για την απόφαση που πήρε, να είναι ένας απλός γλάρος, σαν όλους τους άλλους του Κοπαδιού. Δεν θα είχε πια κανένα δεσμό με τη δύναμη που τον οδηγούσε να μαθαίνει. Δεν θα υπήρχαν πια προβλήματα για λύση, ούτε και αποτυχίες· Κι είναι τόσο όμορφα να σταματάς να σκέφτεσαι και να πετάς μονάχα μες στο σκοτάδι προς τα φώτα της ακτής.

Σκοτάδι! Η βαθιά φωνή ξέσπασε πανικόβλητη. "Οι γλάροι ποτέ δε πετούν στο σκοτάδι"! Ο Τζόναθαν όμως δεν της έδωσε προσοχή. "Ήταν τόσο όμορφα", σκέφτηκε. "Το φεγγάρι και τα φώτα που τρεμοπαιζουν στο νερό, λαμπυρίζοντας, σα μικροί φάροι στο σκοτάδι και όλα γύρω τόσο ειρηνικά και τόσο ήσυχα". "Κατέβα κάτω! Οι γλάροι ποτέ δεν πετούν στο σκοτάδι. Αν ήσουν φτιαγμένος για να πετάς στο σκοτάδι, θα είχες τα μάτια της κουκουβάγιας! Θα είχες χάρτες, αντί μυαλό! Θα είχες τα κοντά φτερά τον γερακιού". Κι εκεί, μέσα στη νύχτα, τριάντα μέτρα ψηλά στον αέρα, τα μάτια του Τζόναθαν Λίβινγκστον Γλάρου, ανοιγόκλεισαν. Ο πόνος του, οι αποφάσεις του, όλα εξαφανίστηκαν. "Κοντά φτερά! Τα κοντά φτερά τον γερακιού! Αυτή είναι η απάντηση! Τι ανόητος που ήμουν! Δεν μου χρειάζεται παρά ένα μικρούτσικο φτερό, δεν μου μένει παρά να διπλώσω τα φτερά μου και να πετώ μοναχά με τις άκρες τους! Κοντά φτερά!"

Ανέβηκε στα εφτακόσια μέτρα πάνω από την μαύρη θάλασσα και, χωρίς ούτε στιγμή να σκεφτεί αποτυχία ή θάνατο, σίμωσε σφιχτά τα μεγάλα φτερά του στο σώμα, αφήνοντας μόνο τις στενές άκρες των φτερούγων του απλωμένες στον αέρα κι όρμησε σε μια κάθετη βουτιά. Ο αέρας έγινε ένα τέρας που μούγκριζε στο κεφάλι του. Εβδομήντα μίλια, ενενήντα μίλια, εκατόν είκοσι κι ακόμα πιο γρήγορα. Η ένταση τώρα στα φτερά, στα εκατόν σαράντα μίλια την ώρα, ήταν πολύ μικρότερη, απ' ό,τι όταν πέταγε με τα εβδομήντα. Έτσι, με το παραμικρό στρίψιμο των φτερών του, άφηνε άνετα την τροχιά της βουτιάς κι εκτοξευόταν πάνω από τα κύματα, μια γκριζα οβίδα κανονιού κάτω από το φεγγάρι. Έκλεισε τα μάτια του σχισμές, ενάντια στον άνεμο κι αναγάλλιασε. "Εκατόν σαράντα μίλια την ώρα! Και μ' έλεγχο! Αν βουτήξω από τα χίλια τριακόσια μέτρα αντί από τα εφτακόσια,

αναρωτιέμαι πόσο γρήγορα θα..." Οι όρκοι που 'κανε λίγα λεπτά πριν ξεχαστήκανε, σαρώθηκαν από κείνο τον γρήγορο άνεμο. Κι όμως δεν αισθάνθηκε καθόλου τύψεις που παραβίασε τις υποσχέσεις που ο ίδιος είχε δώσει στον εαυτό του. Τέτοιες υποσχέσεις είναι μόνο για γλάρους που δέχονται το συνηθισμένο. Κείνος που 'χει αγγίξει την τελειότητα στη μάθηση, δεν έχει ανάγκη από τέτοιου είδους υποσχέσεις.

Με την ανατολή του ήλιου, ο Τζόνναθαν Γλάρος, γυμναζόταν πάλι. Από τα χίλια τριακόσια μέτρα οι ψαρόβαρκες φαίνονταν σαν σημαδάκια στο επίπεδο, γαλάζιο νερό και το Πρωινό Κοπάδι, ένα αμυδρό σύννεφο από μόρια σκόνης που γυρόφερνε. Ήταν ζωντανός, τρέμοντας ανεπαίσθητα από χαρά, περήφανος που κυριαρχούσε στο φόβο του. Ύστερα, χωρίς τύπους, έσμιξε τα μεγάλα φτερά, άπλωσε τις λοξές, κοντές άκρες τους και βούτηξε κατ' ευθείαν στη θάλασσα. Φτάνοντας στα χίλια διακόσια μέτρα, είχε αγγίξει τη μεγαλύτερη δυνατή ταχύτητα. Ο αέρας γινόταν ένας συμπαγής τοίχος από ήχο, που χτύπαγε πάνω του και τον εμπόδιζε να κινηθεί γρηγορότερα. Πετούσε τώρα ίσια κάτω, με διακόσια δεκατέσσερα μίλια την ώρα. Ξεροκατάπιε, γιατί ήξερε πως αν τα φτερά του ξεδιπλώνονταν σ' αυτή τη ταχύτητα, θα 'σκαγε σ' ένα εκατομμύριο κομματάκια γλάρου. Αλλά η ταχύτητα ήταν δύναμη κι η ταχύτητα ήταν χαρά κι η ταχύτητα ήταν καθαρή ομορφιά.

'Αρχισε ν' αλλάζει την πορεία του στα τριακόσια μέτρα, ενώ οι άκρες των φτερών του χτυπούσαν και μπερδεύονταν, μέσα στον τεράστιο κείνον άνεμο, ενώ η βάρκα και το πλήθος των γλάρων που πάλευαν, μεγάλωναν με ταχύτητα μετεωρίτη που πλησιάζει κατά πάνω του. Δεν μπορούσε να σταματήσει. Δεν ήξερε καν πώς να στρίψει μ' αυτή την ταχύτητα. Η σύγκρουση σήμαινε ακαριαίο θάνατο. Κι έτσι έκλεισε τα μάτια του. Το πρωί εκείνο, μετά την ανατολή, ο Τζόνναθαν Λιβινγκστον Γλάρος, πέρασε σα σφαίρα μέσα ακριβώς από το κέντρο του Πρωινού Κοπαδιού, αγγίζοντας τα διακόσια δώδεκα μίλια την ώρα, με τα μάτια κλειστά, σαν ένας σίφουνας από άνεμο και φτερά.

Ο Γλάρος της Τύχης του χαμογέλασε ακόμη μια φορά και κανείς δεν σκοτώθηκε. Όταν κατάφερε να στρέψει το ράμφος του πάλι προς τον ουρανό, έτρεχε ακόμη με εκατόν εξήντα μίλια την ώρα. Αφού ελάττωσε την ταχύτητά του στα είκοσι κι άπλωσε επιτέλους πάλι τα φτερά του, η βάρκα είχε γίνει ένα σημαδάκι στη θάλασσα, χίλια τριακόσια μέτρα πιο κάτω. Η σκέψη του ήταν γεμάτη θρίαμβο! Υπέρτατη ταχύτητα! Ένας γλάρος με διακόσια δεκατέσσερα μίλια την ώρα! Ήταν κατόρθωμα. Η πιο μεγάλη στιγμή στην ιστορία του Κοπαδιού. Τη στιγμή κείνη μια νέα εποχή άρχιζε για το γλάρο Τζόνναθαν. Πετώντας για τη μοναχική τοποθεσία των ασκήσεών του, διπλώνοντας τα φτερά του για μια βουτιά από τα δύο χιλιάδες πεντακόσια μέτρα, βάλθηκε με μιας να μάθει πώς να στρίβει. Ανακάλυψε πως ένα μόνο φτερό από τ' ακραία αν μετακινηθεί ένα χιλιοστό του μέτρου, δίνει μια μεγάλη μαλακιά καμπύλη με τρομερή ταχύτητα. Πριν όμως το ανακαλύψει αυτό βρήκε ότι, αν κινήσεις περισσότερα από ένα φτερό στην ταχύτητα αυτή, θα στριφογυρίζεις σαν μπάλα. Κι έτσι ο Τζόνναθαν έγινε ο πρώτος απ' όλους τους γλάρους που έκανε ακροβατικό πέταγμα. Κείνη τη μέρα δεν έχασε καθόλου καιρό σε κουβέντες με άλλους γλάρους, αλλά συνέχισε να πετά και μετά τη δύση. Ανακάλυψε την ανακύκλωση, την αργή περιστροφή, την επί τόπου περιστροφή, την ανάστροφη περιδίνηση, την ημιανακύκλωση και κατάφερε να διαγράψει κύκλους με κέντρο την άκρη του φτερού του.

Όταν ο Τζόνναθαν Γλάρος συνάντησε το Κοπάδι στην ακτή, ήταν πια νύχτα. Ήταν ζαλισμένος και τρομερά κουρασμένος. Κι όμως γεμάτος χαρά έκανε με μια ανακύκλωση την προσγείωσή του στο έδαφος. Θα τρελαθούν από τη χαρά τους, σκέφτηκε, όταν μάθουν για το κατόρθωμα. Πόσο περισσότερο νόημα έχει τώρα να ζει κανείς! Αντί να πηγαίνετε όλη την ώρα στις ψαρόβαρκες, έχουμε ένα σκοπό στη ζωή! Μπορούμε να υψωθούμε πάνω από την άγνοια, μπορούμε ν' ανακαλύψουμε τον εαυτό μας σαν πλάσματα, εξαιρετικά, μυαλωμένα κι ικανά. Μπορούμε να 'μαστε λεύτεροι! Μπορούμε να μάθουμε να πετάμε! Το μέλλον ήταν γεμάτο τραγούδι και φως υποσχέσεων!

Όταν προσγειώθηκε, οι γλάροι ήταν συγκεντρωμένοι στη Σύναξη του Συμβουλίου και φαίνονταν σαν να 'χανε μαζευτεί απ' ώρα. Στη πραγματικότητα τον περίμεναν.

- "Τζόνναθαν Λιβινγκστον Γλάρε! Στάσου στο Κέντρο!" τα λόγια του Πρεσβύτερου αντήχησαν με ύφος μεγάλης επιστημότητας.

Το να σταθείς στο Κέντρο σήμαινε μόνον ή μεγάλη τιμή ή μεγάλη ατίμωση. Το να σταθείς στο Κέντρο τιμητικά ήταν ο τρόπος που αναδείκνυαν οι γλάροι τους επιφανέστερους αρχηγούς τους. "Βέβαια", σκέφτηκε, "σήμερα όλο το Πρωινό Κοπάδι είδε το κατόρθωμα! Αλλά δε θέλω τιμές! Δε

θέλω να γίνω αρχηγός. Θέλω μόνο να μοιραστώ αυτό που ανακάλυψα, ν' ανοίξω κείνους τους ορίζοντες, μακριά πέρα, μπροστά μας". Προχώρησε ένα βήμα.

- "Τζόνathan Λιβινγκστον Γλάρε", είπε ο Πρεσβύτερος, "στάσου στο Κέντρο, για ατίμωση στα μάτια των γλάρων αδελφών σου". Αισθάνθηκε σαν να τον χτύπησε κεραυνός. Τα γόνατά του λύθηκαν, τα φτερά του πάγωσαν. Στ' αφτιά του ανέβηκε βοή. Στο Κέντρο για ατίμωση! Αδύνατον! Το Κατόρθωμα! Δεν μπορούν να το καταλάβουν! Έχουν άδικο, άδικο! "...για παράτολμη επιπολαιότητα", η επίσημη φωνή απήγγειλε, "για παραβίαση αξιοπρέπειας και παράδοσης της Οικογένειας των Γλάρων..." Το να σταθεί στο Κέντρο για ατίμωση σήμαινε πως θα τον έδιωχναν από τη κοινωνία των Γλάρων. Τον καταδικάζαν σε μοναχική ζωή στους Μακρινούς Βράχους. "...μια μέρα Τζόνathan Λιβινγκστον Γλάρε, θα μάθεις πως η ανευθυνότης δεν αμοιβεται. Η ζωή είναι το άγνωστο που δεν μπορεί να γίνει γνωστό. Ένα μόνο πράγμα ξέρουμε: πως ερχόμαστε στον κόσμο για να τρώμε και για να μείνουμε ζωντανοί όσο το δυνατόν περισσότερο".

Ένας γλάρος δεν απαντά ποτέ στο Συμβούλιο του Κοπαδιού, αλλά ο Τζόνathan ύψωσε τη φωνή του.

- "Ανευθυνότης! Αδέρφια μου!" φώναξε. "Ποιός είναι πιο υπεύθυνος από κείνο το γλάρο που ανακαλύπτει κι ακολουθεί ένα νόημα, έναν ανώτερο σκοπό στη ζωή; Για χιλιάδες χρόνια τρέχουμε πίσω από ψαροκέφαλα, όμως σήμερα έχουμε ένα σκοπό στη ζωή. Να μάθουμε, ν' ανακαλύψουμε, να λευτερωθούμε! Δώστε μου μια ευκαιρία, αφήστε με να σας δείξω τι έχω ανακαλύψει..."

Το Κοπάδι θα ήταν σίγουρα από πέτρα.

- "Η Αδελφότης έσπασε!", απήγγειλαν οι γλάροι όλοι μαζί και με τέλεια ομοφωνία, έκλεισαν τ' αφτιά τους και του γύρισαν τις πλάτες.

Ο Τζόνathan Γλάρος περνούσε πια τις μέρες του μόνος, αλλά πέταξε πέρα από τους Μακρινούς Βράχους. Η μοναδική του θλίψη δεν ήταν η μοναξιά, ήταν η άρνηση των γλάρων να πιστέψουν στη δόξα του πετάγματος που τους περίμενε. Η άρνηση ν' ανοίξουν τα μάτια τους και να δουν.

Καθε μέρα μάθαινε και πιο πολλά. Έμαθε πως όταν βουτούσε με μεγάλη ταχύτητα παράλληλα με το ρεύμα, εύρισκε τα σπάνια και νόστιμα ψάρια που κολυμπούσαν σε κοπάδια, τρία μέτρα κάτω από την επιφάνεια του ωκεανού. Δεν είχε ανάγκη πια τις ψαρόβαρκες και το μπαγιατίτικο ψωμί, για να επιζήσει. Έμαθε να κοιμάται στον αέρα, βάζοντας πορεία, τη νύχτα, πάνω στον άνεμο του πελάγους κι έτσι κάλυπτε εκατό μίλια από δύση σ' ανατολή. Με τον ίδιο εσωτερικό έλεγχο πέταγε μέσα από βαρειές ομίχλες κι ανέβαινε πάνω από σύννεφα, στους αστραφτερούς ουρανούς, ενώ την ίδια στιγμή οι άλλοι γλάροι σέρνονταν στο έδαφος, βλέποντας μόνον ομίχλη και βροχή. Έμαθε να καβαλά τους ψηλούς ανέμους, που τον έφερναν στη ξηρά, για να τρέφεται κει με νόστιμα έντομα. Ό,τι είχε ελπίσει για το κοπάδι, τώρα το κέρδιζε μόνο για τον εαυτό του. Είχε μάθει να πετά κι όσο για το τίμημα που αναγκάστηκε να πληρώσει, δε μετάνιωνε. Ο Τζόνathan Γλάρος ανακάλυψε πως η ραθυμία, ο φόβος κι η οργή ήταν τα αίτια που κάνανε τη ζωή των γλάρων τόσο σύντομη. Μα αυτά είχαν πια χαθεί από το νου του και τώρα ζούσε μια ζωή μεγάλη κι αληθινά όμορφη.

Τότε ήρθαν ένα απόγευμα και βρήκανε τον Τζόνathan να γλυστρά ήσυχος και μόνος μες στον αγαπημένο του ουρανό. Οι δυο γλάροι που φανερωθήκανε δίπλα στα φτερά του ήταν καθαροί σαν το φως των άστρων κι η λάμψη που έβγαζαν ήταν απαλή και φιλική μες στην αιθέριαν ατμόσφαιρα της νύχτας. Όμως απ' όλα πιο θαυμαστό σ' αυτούς ήταν η δεξιοτεχνία που είχαν καθώς πετούσαν με τις άκρες των φτερών τους, κρατώντας μια σταθερή κι ακριβέστατη απόσταση τριών εκατοστών από τα δικά του. Χωρίς να πει λέξη, ο Τζόνathan άρχισε να τους δοκιμάζει, με μια δοκιμασία που ποτέ, κανείς γλάρος δεν είχε περάσει. Έστριψε τα φτερά του κι έκοψε ταχύτητα μέχρι ένα μίλι την ώρα. Τα δυο ακτινοβόλα πουλιά κόψανε μαζί του, μαλακά, κρατώντας σταθερά τη θέση τους. Ήξεραν, λοιπόν, το αργό πέταγμα. Δίπλωσε τα φτερά του, κύλησε κι όρμησε σε μια βουτιά εκατόν ενενήντα μιλίων την ώρα. Βούτηξαν κι αυτοί μαζί του, ορμώντας προς τα κάτω μ' άψογο σχηματισμό. Τέλος γύρισε, με την ίδια ταχύτητα, κατ' ευθείαν προς τα πάνω, σ' ένα κατακόρυφο πέταγμα. Ήρθαν μαζί του, χαμογελώντας. Ξανάρθε στο ίσιο πέταγμα και πέρασε πολλήν ώρα πριν μιλήσει.

- "Πολύ καλά", είπε, «ποιοί είστε σεις»;

- "Είμαστε από το Κοπάδι σου, Τζόνathan. Είμαστε οι αδελφοί σου". Τα λόγια τους ήτανε δυνατά κι ήρεμα. "Ήρθαμε να σε πάρουμε πιο ψηλά. Να σε πάμε σπίτι".

- "Δεν έχω σπίτι. Δεν έχω Κοπάδι. Είμαι Απόβλητος. Και τώρα πετάμε πάνω στον άνεμο του Μεγάλου Βουνού. Δε μπορώ να σηκώσω αυτό το παλιοσώμα ψηλότερα από λίγες ακόμη δεκάδες μέτρα".

- "Κι όμως, μπορείς Τζόναθαν. Γιατί εσύ γνωρίζεις. Το ένα σχολείο τελείωσε κι ήρθε η ώρα ν' αρχίσει κάποιο άλλο".

Όπως τον φώτιζε σ' όλη του τη ζωή, έτσι και τώρα η Κατανόηση ξάστραψε μες στον Τζόναθαν Γλάρο. Είχανε δίκιο. Μπορούσε να πετάξει ψηλότερα κι ήτανε καιρός να γυρίσουν σπίτι. Έριξε μια τελευταία ματιά πίσω στον ουρανό, στον υπέροχο κείνο ασημένιο χώρο όπου είχε μάθει τόσα πολλά.

- "Είμαι έτοιμος!" είπε στο τέλος κι ο Τζόναθαν Λιβινγκστον Γλάρος υψώθηκε μαζί με τους δυο φωτεινούς, σαν άστρα γλάρους, για να εξαφανιστεί μες στον ολοσκότεινο ουρανό. "Ωστε αυτός είναι ο Παράδεισος", σκέφτηκε και χαμογέλασε μέσα του, αλλά είναι σχεδόν ασέβεια να κάθεται κανείς να τον εξετάζει ακριβώς την ώρα που πετά, για να περάσει μέσα σ' αυτόν.

Καθώς ερχόταν τώρα από τη Γη, πάνω απο τα σύννεφα και σε κοντινό σχηματισμό με τους δυο ακτινοβόλους γλάρους, είδε πως και το δικό του σώμα άρχισε να λάμπει σαν και τα δικά τους. Αλήθεια, ήταν πάλι ο ίδιος εκείνος νεαρός γλάρος Τζόναθαν, που πάντα ζούσε πίσω από τα χρυσά του μάτια, αλλά η εξωτερική του μορφή είχε αλλάξει. Την ένιωθε σα σώμα γλάρου, αλλά πέταγε κι όλες πολύ καλύτερα απ' όσο το προηγούμενο σώμα του είχε πετάξει ποτέ. "Με τη μισή προσπάθεια", σκέφτηκε, "φτάνω σε διπλάσια ταχύτητα, διπλάσια επίδοση, από όση στις καλύτερες μέρες μου στη γη"!

Τα φτερά του τώρα άστραφταν με λαμπρό, άσπρο χρώμα κι οι φτερούγες του ήταν μαλακές και τέλειες σαν φύλλα γυαλισμένου ασημιού. Μ' ευχαρίστηση άρχισε να μαθαίνει και να βάζει δύναμη πάνω σ αυτά τα νέα φτερά. Στα διακόσια πενήντα μίλια την ώρα αισθάνθηκε πως πλησίαζε την ανωτάτη ταχύτητα. Στα διακόσια εβδομήντα τρία σκέφτηκε πως πετούσε όσο πιο γρήγορα μπορούσε και, για πρώτη φορά, αισθάνθηκε λίγο απογοητευμένος. Υπήρχε ένα όριο στα όσα μπορούσε να κάνει το νέο σώμα, αλλά αν και το πέταγμά του ήταν πολύ πιο γρήγορο από το παλιό του ρεκόρ, υπήρχε ακόμη ένα όριο, που για να το ξεπεράσει, θα 'πρεπε να προσπαθήσει πολύ. "Στον Παράδεισο", σκέφτηκε, "δε θα 'πρεπε να υπάρχουν όρια". Τα σύννεφα παραμέρισαν κι οι συνοδοί τού φώναξαν "καλή προσγείωση" κι εξαφανίστηκαν μες στον αιθέριο αέρα.

Πέταγε πάνω από τη θάλασσα προς μια δαντελωτή παραλία. Ελάχιστοι γλάροι κάναν ασκήσεις πάνω στα βράχια. Ξέμακρα προς τα βόρεια, πάνω στον ορίζοντα, πετούσαν μερικοί ακόμη. Καινούργιο θέαμα, νέες σκέψεις, νέες απορίες. Γιατί τόσο λίγοι γλάροι; Ο ουρανός θα έπρεπε να είναι γεμάτος κοπάδια γλάρους! Και γιατί αισθάνομαι τόσο κουρασμένος, έτσι ξαφνικά; Οι γλάροι στον ουρανό, υποτίθεται πως δεν επιτρέπεται ποτέ να είναι κουρασμένοι ή να κοιμούνται. Που το είχε ξανακούσει αυτό; Η θύμηση της ζωής του στη Γη είχε αρχίσει να ξεθωριάζει. Η Γη υπήρξε γι' αυτόν ένας τόπος όπου έμαθε, βέβαια, πολλά, αλλά οι λεπτομέρειες ήταν θολές -κάτι για αγώνες γύρω από το φαΐ, κάτι για εξορίες...

Δώδεκα γλάροι ήρθαν από την παραλία, να τον προϋπαντήσουνε, χωρίς να μιλήσουν καθόλου. Ένωσε μόνο πως τον καλοσώριζαν και πως μπορούσε να αισθάνεται σαν στο σπίτι του. Ήταν μια τόσο μεγάλη μέρα γι' αυτόν, που δεν θυμόταν καν την ανατολή της. Έστριψε για να προσγειωθεί στην ακτή, χτυπώντας τις φτερούγες του για να σταματήσει λίγο στον αέρα και μετά να πέσει ανάλαφρα στην άμμο. Κι οι άλλοι γλάροι προσγειώθηκαν, αλλά κανένας δεν κούνησε ούτε φτερό. Ταλαντεύτηκαν στον αέρα με απλωμένες τις λαμπερές φτερούγες κι έτσι άλλαξαν κάπως την κλίση των φτερών τους. Κι ώσπου να σταματήσουν, την ίδια στιγμή, τα πόδια τους άγγιξαν το έδαφος. Ήταν θαυμάσιος ο έλεγχός τους, αλλά ο Τζόναθαν ήταν τώρα τόσο κουρασμένος για να δοκιμάσει. Κι ενώ στεκόταν στην ακτή, χωρίς να πει ούτε μια λέξη, αποκοιμήθηκε.

Στις μέρες που ακολούθησαν, ο Τζόναθαν είδε πως υπήρχαν τόσα πολλά να μάθει για το πέταγμα στον τόπο τούτο, όσα και στην προηγούμενη ζωή, που είχε αφήσει πίσω του. Με μια διαφορά όμως. Εδώ υπήρχαν γλάροι που σκέπτονταν, όπως σκεπτόταν κι αυτός. Για τον καθένα τους, το πιο σημαντικό πράγμα στην ζωή ήταν να τείνουν και ν' αγγίζουν την τελειότητα σ' ό,τι αγαπούσαν πιο πολύ, στο πέταγμα. Ήταν υπέροχα πουλιά όλοι τους, και περνούσαν ώρες ολόκληρες

κάθε μέρα ασκούμενοι στις πτήσεις, δοκιμάζοντας τη πιο προχωρημένη αεροναυτική.

Για πολύ καιρό ο Τζόναθαν είχε ξεχάσει τον κόσμο απ' όπου είχε έρθει. Το μέρος εκείνο, όπου το Κοπάδι ζούσε με τα μάτια κλειστά στη χαρά του πετάγματος, χρησιμοποιώντας τα φτερά του σαν μέσο για να βρίσκει και να μάχεται για το φαγητό. Υπήρχαν όμως και στιγμές που, για λίγο μόνο, θυμόταν. Τον θυμήθηκε ένα πρωινό που είχε βγει για πτήση με το δάσκαλο του κι ενώ ξεκουραζόταν στην ακτή, έπειτα από ένα μάθημα απότομων πτήσεων με διπλωμένα φτερά.

- "Μα πού είναι όλος ο κόσμος, Σάλλιβαν;" ρώτησε σιωπηλά, συνηθισμένος πια στην άνετη τηλεπάθεια που χρησιμοποιούσαν οι γλάροι κείνοι, αντί για σκληριές και κραυγές. "Γιατί δεν είμαστε πιο πολλοί εδώ; Από κει που έρχομαι υπάρχουν..."

- "...χιλιάδες και χιλιάδες γλάροι. Το ξέρω". Ο Σάλλιβαν κούνησε το κεφάλι του. "Η μόνη εξήγηση που βλέπω, Τζόναθαν, είναι πως είσαι πράγματι ένα πουλί στο εκατομμύριο. Οι πιο πολλοί από μας ήρθαν εδώ πολύ αργά. Πηγαίναμε από τον ένα κόσμο στον άλλον, που ήταν τόσο όμοιοι, ξεχνώντας αμέσως από πού είχαμε έρθει, χωρίς να νοιαζόμαστε πού πηγαίνουμε, ζώντας για τη στιγμή. Μπορείς άραγε να φανταστείς πόσες ζωές πρέπει να πέρασαν πριν μας έρθει η πρώτη ιδέα ότι υπάρχει στην ζωή κάτι πιο πέρα από το φαγητό ή τον καβγά ή την εξουσία στο Κοπάδι; Χίλιες ζωές, Τζων, δέκα χιλιάδες! Κι ύστερα, άλλες εκατό ζωές για ν' αρχίσουμε να μαθαίνουμε πως υπάρχει κάποιο πράγμα που λέγεται τελείωση κι άλλες εκατό πάλι για να βρούμε την ιδέα πως ο σκοπός στη ζωή μας είναι να φτάσουμε αυτή τη τελείωση και να την εκφράσουμε. Ο ίδιος κανόνας ισχύει και για μας εδώ τώρα. Διαλέγουμε τον επόμενο κόσμο μας με ό,τι μαθαίνουμε σ' αυτόν εδώ. Μη μάθεις τίποτε κι ο επόμενος κόσμος θα είναι ο ίδιος με τούτον εδώ, με όλους τους περιορισμούς και τα μολυβένια βάρη που πρέπει να ξεπεράσεις". Τέντωσε τα φτερά του κι έστριψε το πρόσωπό του στον άνεμο. "Αλλά εσύ, Τζων", είπε, "έμαθες τόσα πολλά με μιας, που δε χρειάστηκε να περάσεις χίλιες ζωές, για να φτάσεις σ' αυτήν εδώ".

Σ' ένα λεπτό πετούσαν πάλι κάνοντας άσκησης. Οι ανάστροφες πτήσεις σε σχηματισμό ήταν δύσκολες, γιατί καθώς ήταν αναποδογυρισμένος, ο Τζόναθαν έπρεπε να τα σκέφτεται όλα ανάποδα, ν' αναστρέφει την καμπύλη των φτερών του και μάλιστα να την αναστρέφει με ακρίβεια, σε αρμονία με το δάσκαλό του.

- "Ας ξαναδοκιμάσουμε", έλεγε ο Σάλλιβαν, ξανά και ξανά. "Ας ξαναδοκιμάσουμε". Και στο τέλος, "Καλά". Κι άρχιζαν να εξασκούνται στις εξωτερικές περιστροφές.

Ένα βράδυ, οι γλάροι που δεν είχαν νυκτερινή πτήση στέκονταν στην αμμουδιά όλοι μαζί και στοχάζονταν. Ο Τζόναθαν μάζεψε όλο το θάρρος του και πλησίασε τον Πρεσβύτερο Γλάρο, που σύντομα, όπως έλεγαν, θα έφευγε μακριά από κείνο τον κόσμο.

- "Τσιανγκ..." είπε λίγο αμήχανα. Ο γέρο Γλάρος τον κοίταξε με καλωσύνη.

- "Ναι, γιε μου;" Αντί να τον εξασθενεί η ηλικία ο Πρεσβύτερος έπαιρνε δύναμη απ' αυτή. Ξεπερνούσε όλους τους γλάρους στο Κοπάδι κι ήξερε τεχνικές που οι άλλοι μόλις άρχιζαν να μαθαίνουν.

- "Τσιανγκ, ο κόσμος αυτός ασφαλώς δεν είναι ο Παράδεισος ή μήπως είναι";

Ο Πρεσβύτερος χαμογέλασε μέσα στο φως τον φεγγαριού.

- "Το έμαθες κι αυτό, Τζόναθαν Γλάρε", είπε.

- "Τότε τί συμβαίνει μετά από 'δω; Πού πηγαίνουμε; Υπάρχει άραγε κάποιος τόπος που να είναι ο Παράδεισος";

- "Όχι Τζόναθαν, δεν υπάρχει τέτοιος τόπος. Ο Παράδεισος δεν είναι κάποιος χώρος, δεν είναι κάποιος χρόνος. Ο Παράδεισος είναι το να είσαι τέλειος". Σώπασε για μια στιγμή. "Είσαι πολύ γρήγορος στο πέταγμα, έτσι δεν είναι";

- "Μου... μου αρέσει η ταχύτητα", είπε ο Τζόναθαν σαστισμένος αλλά περήφανος που τον είχε προσέξει ο Πρεσβύτερος.

- "Θ' αρχίσεις ν' αγγίζεις τον Παράδεισο, Τζόναθαν, την στιγμή που θ' αγγίσεις την τέλεια ταχύτητα. Κι αυτή δεν είναι να πετάς με χίλια μίλια την ώρα ή ένα εκατομμύριο μίλια την ώρα ή να πετάς με την ταχύτητα του φωτός. Γιατί κάθε αριθμός είναι ένα όριο. Κι η τελειότητα δεν έχει όρια. Η τέλεια ταχύτητα, γιε μου, είναι το να βρίσκεσαι κι όλας εκεί". Χωρίς προειδοποίηση ο Τσιανγκ εξαφανίστηκε και φανερώθηκε στην ακροθαλασσιά, είκοσι μέτρα πιο κάτω, μέσα σ' ένα κλάσμα του δευτερολέπτου. Κι ύστερα χάθηκε πάλι και βρέθηκε δίπλα στο Τζόναθαν, πάλι μέσα σ' ένα χιλιοστό του δευτερολέπτου. "Είναι διασκεδαστικό" είπε.

Ο Τζόνathan είχε ζαλιστεί. Ξέχασε τις ερωτήσεις για τον Παράδεισο.

- "Πώς το κάνετε αυτό; Σαν τί μοιάζει; Πόσο μακριά μπορείτε να φτάσετε";

- "Μπορείς να πας όπου θέλεις και όποτε θέλεις", είπε ο Πρεσβύτερος. "Έχω πάει παντού όποτε κι όπου το σκέφτηκα". Κοίταξε προς την θάλασσα. "Τι παράξενο. Οι γλάροι που κοροϊδεύουν την τελείωση, επειδή προτιμούν να ταξιδεύουν, δεν πηγαίνουν πουθενά. Εκείνοι που αφήνουν τα ταξίδια για την τελείωση, πηγαίνουν παντού, στη στιγμή. Θυμήσου, Τζόνathan, ο Παράδεισος δεν είναι κάποιος χώρος ή κάποιος χρόνος, γιατί ο χώρος και ο χρόνος δεν έχουν νόημα, ο Παράδεισος είναι..."

- "Μπορείτε να με διδάξετε να πετάω έτσι;" Ο Τζόνathan Γλάρος λαχταρούσε να κατακτήσει άλλο ένα μυστήριο.

- "Και βέβαια, αν θες να μάθεις".

- "Θέλω, πότε αρχίζουμε";

- "Μπορούμε ν' αρχίσουμε και τώρα, αν σ' αρέσει".

- "Θέλω να μάθω να πετώ έτσι", είπε ο Τζόνathan κι ένα παράξενο φως άστραψε στα μάτια του. "Πέστε μου τί να κάνω".

Ο Τσιάνγκ μίλησε αργά και παρατηρούσε με απέραντη προσοχή τον νεαρό γλάρο.

- "Για να πετάξεις με την ταχύτητα της σκέψης, παντού σ' ό,τι υπάρχει", είπε, "πρέπει να ξεκινήσεις ξέροντας ότι έχεις κι όλας φτάσει εκεί".

Το μυστικό, κατά τον Τσιάνγκ, ήταν να πάψει να βλέπει ο Τζόνathan τον εαυτό του σα φυλακισμένο σ' ένα περιορισμένο σώμα, που 'χε άνοιγμα φτερών σαρανταδύο ίντσες και δυνατότητες, που θα μπορούσαν ν' αποτυπωθούν σ' ένα χάρτη. Το μυστικό ήταν να γνωρίσει πως η αληθινή του φύση ζούσε τέλεια, όσον ο άγραφος αριθμός, παντού ταυτόχρονα, πέρα από το χώρο και το χρόνο.

Ο Τζόνathan άρχισε καθημερινή προσπάθεια με μανία, από την ανατολή του ήλιου ως τα μεσάνυχτα και παρ' όλες τις προσπάθειές του δε κουνήθηκε ούτε εκατοστό από τη θέση του.

- "Άσε την πίστη", έλεγε ο Τσιάνγκ ξανά και ξανά. "Δεν σου χρειάστηκε πίστη για να πετάξεις. Σου χρειάστηκε κατανόηση του πετάγματος. Κι αυτό είναι το ίδιο. Δοκίμασε πάλι τώρα".

Έτσι μια μέρα ο Τζόνathan, καθώς στέκονταν στην ακτή με κλειστά μάτια, συγκεντρωμένος, αναγνώρισε μέσα σε μιαν έκλαμψη κείνο που ο Τσιάνγκ του είχε πει τόσες φορές.

- "Λοιπόν, είναι αλήθεια! Είμαι ένας τέλειος, αδέσμευτος γλάρος"! Αισθάνθηκε ένα δυνατό τράνταγμα χαράς.

- "Ωραία!", είπε ο Τσιάνγκ κι υπήρχε θρίαμβος στη φωνή του. Ο Τζόνathan άνοιξε τα μάτια του.

Στεκόταν μόνος μαζί με τον Πρεσβύτερο σε μιαν εντελώς διαφορετική ακτή. Δέντρα που έπεφταν ως την άκρη του νερού και δυο κίτρινοι διδυμοί ήλιοι, που γυρνούσαν πάνωθ' τους.

- "Επιτέλους, κατάλαβες" είπε ο Τσιάνγκ αλλά ο έλεγχός σου χρειάζεται δουλειά ακόμη. Ο Τζόνathan τα έχασε.

- "Πού είμαστε"; Χωρίς να εντυπωσιασθεί καθόλου από το παράξενο περιβάλλον, ο Πρεσβύτερος απάντησε στην ερώτηση ατάραχος.

- "Σε κάποιο πλανήτη προφανώς, με πράσινο ουρανό κι ένα διπλό άστρο για ήλιο".

- "ΓΙΝΕΤΑΙ"!

- "Μα και βέβαια γίνεται, Τζών", είπε ο Τσιάνγκ. "Πάντα γίνεται, όταν ξέρεις τι κάνεις. Τώρα για τον έλεγχό σου..."

Όταν γύρισαν ήταν πια νύχτα. Όλοι οι γλάροι κοίταζαν τον Τζόνathan με δέος στα χρυσά τους μάτια, γιατί τον είχαν δει να εξαφανίζεται από το μέρος που ήταν στηλωμένος από ώρα. Δεν μπορούσε να υποφέρει τα συγχαρητήρια ούτε λεπτό.

- "Εγώ είμαι νεοφερμένος εδώ! Μόλις άρχισα! Εγώ πρέπει να μάθω από σας".

- "Αμφιβάλλω γι' αυτό, Τζών", είπε ο Σάλλιβαν, που στεκόταν κοντά. "Φοβάσαι τη μάθηση λιγώτερο από κάθε άλλο γλάρο που έχω δει εδώ και χιλιάδες χρόνια". Το Κοπάδι έμεινε σιωπηλό κι ο Τζόνathan κινήθηκε αμήχανα.

- "Μπορούμε ν' αρχίσουμε να δουλεύουμε με το χρόνο, αν θες", είπε ο Τσιάνγκ, "μέχρις ότου καταφέρεις να πετάς στο παρελθόν και στο μέλλον. Και τότε θα είσαι έτοιμος ν' αρχίσεις το πιο δύσκολο, το πιο δυνατό, το πιο ωραίο απ' όλα. Θα είσαι έτοιμος ν' αρχίσεις να πετάς προς τα άνω



και να μαθαίνεις το νόημα της καλωσύνης και της αγάπης".

Ένας μήνας πέρασε ή κάτι που 'μοιαζε για μήνας κι ο Τζόνathan μάθαινε με τρομερή ταχύτητα. Πάντα μάθαινε πιο γρήγορα από το συνηθισμένο και τώρα ο ιδιαίτερος μαθητής του ίδιου του Πρεσβύτερου έπαιρνε τις καινούργιες ιδέες σαν ένας ηλεκτρονικός εγκέφαλος με φτερά. Όμως κάποτε έφτασε η μέρα, που ο Τσιάνγκ εξαφανίστηκε. Τους μιλούσε ήρεμα, εξορκίζοντάς τους να μη σταματήσουν ποτέ να μαθαίνουν και ν' ασκούνται και ν' αγωνίζονται για να κατανοήσουν ακόμη πióτερο τη τέλεια, αόρατη αρχή κάθε ζωής. Ύστερα, καθώς μιλούσε, τα φτερά του άρχισαν να γίνονται όλο και πιο λαμπρά, ώσπου στο τέλος έγιναν τόσο φωτεινά, που κανείς γλάρος δε μπορούσε να τον κοιτάξει.

- "Τζόνathan", είπε. "Συνέχισε να εργάζεσαι για την αγάπη". Κι ήταν αυτές οι τελευταίες λέξεις που πρόφερε.

Όταν μπόρεσαν να ξανακοιτάξουν, ο Τσιάνγκ είχε χαθεί.

Συνεχίζεται.....

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 04/06/2009 14:55

---

..συνέχεια --->

[http://1.bp.blogspot.com/\\_vqHpVHGFMzU/RnRK\\_5nPx9I/AAAAAAAAARQ/jjQKAnZnyG8/s400/%CE%B3%CE%BB%CE%AC%CF%81%CE%BF%CF%82.jpg](http://1.bp.blogspot.com/_vqHpVHGFMzU/RnRK_5nPx9I/AAAAAAAAARQ/jjQKAnZnyG8/s400/%CE%B3%CE%BB%CE%AC%CF%81%CE%BF%CF%82.jpg)

Καθώς περνούσαν οι μέρες, ο Τζόνathan σκεφτόταν όλο και περισσότερο τη Γη, απ' όπου είχαν έρθει. Αν γνώριζαν εκεί κάτω το ένα δέκατο, το ένα εκατοστό μόνον απ' όσα κείνος ήξερε δω, πόσο νόημα θ' αποκτούσε η ζωή! Στεκόταν στην άμμο κι αναρωτιόταν αν θα υπήρχε και κάτω ένας γλάρος που ν' αγωνίζεται να περάσει τους περιορισμούς του, να βρει νόημα στο πέταγμα πέρα από τα ταξίδια και το ψάξιμο για ξεροκόμματα από τις βάρκες. Ίσως να υπήρχε ακόμη και κάποιος απόβλητος, επειδή θα είχε τολμήσει να πει την αλήθεια κατάμουτρα στο Κοπάδι.

Κι όσο περισσότερο ο Τζόνathan ασκείτο στα μαθήματα της καλωσύνης κι όσο δούλευε για να γνωρίσει τη φύση της αγάπης, τόσο ήθελε να γυρίσει πίσω στη Γη. Γιατί, παρά το μοναχικό του παρελθόν, ο Τζόνathan Γλάρος ήταν γεννημένος για να γίνει δάσκαλος κι ο τρόπος να εκδηλώνει την αγάπη ήταν να δίνει κάτι από την αλήθεια που είχε ιδεί σε κάθε γλάρο που ζητούσε την ευκαιρία να την βρει κι εκείνος. Ο Σάλλιβαν, μύστης πιά στο πέταγμα με την ταχύτητα της σκέψης και δάσκαλος των άλλων, είχε πολλές αμφιβολίες.

- "Τζών, ήσουν απόβλητος κάποτε. Γιατί φαντάζεσαι πως οι γλάροι κείνης της εποχής θα σε ακούσουνε τώρα. Ξέρεις τη παροιμία κι είναι αληθινή: Βλέπει μακρύτερα ο γλάρος που πετά ψηλότερα. Οι γλάροι κείνοι στέκονται στο χώμα, σκληρίζοντας και πολεμώντας μεταξύ τους. Απέχουνε χίλια μίλια από τον ουρανό και συ θες να τους τον δείξεις από και κάτω που στέκουν. Τζών, δε μπορούν να δουν ούτε τις άκρες των φτερών τους! Μείνε δω. Βοήθησε τους νέους γλάρους μας που 'ναι αρκετά ψηλά, για να καταλάβουν αυτό που 'χεις να τους πεις". Σώπασε για μια στιγμή κι ύστερα είπε: "Τι θα 'χε γίνει, αν ο Τσιάνγκ είχε γυρίσει κι εκείνος πίσω στους δικούς του παλιούς κόσμους";

Το τελευταίο αυτό σημείο ήταν το πιο αποφασιστικό, ο Σάλλιβαν είχε δίκιο. Βλέπει μακρύτερα ο γλάρος που πετά ψηλότερα. Ο Τζόνathan έμεινε και δούλεψε για τα νέα πουλιά που έφταναν και που ήταν όλα πολύ έξυπνα και γρήγορα στην μάθησή τους. Αλλά τα παλιά συναισθήματα ξαναγύριζαν. Δε μπορούσε να μη σκέφτεται ότι μπορεί να βρίσκονται στη Γη ένας ή δυο γλάροι που θα 'ταν ικανοί να μάθουν κι εκείνοι. Πόσα περισσότερα θα 'ξερε τώρα, αν ο Τσιάνγκ είχε έρθει να τον βρει τη μέρα που τον έκαναν Απόβλητο!

- "Σάλλι, πρέπει να γυρίσω πίσω", είπε στο τέλος. "Οι μαθητές σου τα πηγαίνουνε περίφημα. Μπορούν να σε βοηθήσουν με τους καινούργιους".

Ο Σάλλιβαν αναστέναξε, αλλά δε διαφώνησε.

- "Μου φαίνεται πως θα μου λείψεις, Τζόναθαν", είπε μόνο.

- "Σάλλι, ντροπή", τον μάλωσε ο Τζόναθαν, "και μην είσαι ανόητος. Τι προσπαθούμε κάθε μέρα να εξασκήσουμε; Αν η φιλία μας βασίζεται στο χώρο και στο χρόνο, τότε, όταν ξεπεράσουμε το χώρο και το χρόνο, θα διαλύσουμε και την αδελφότητά μας! Όμως ξεπέρνα το χώρο κι ό,τι μένει είναι το Εδώ! Ξεπέρνα το χρόνο κι ό,τι μένει είναι το Τώρα! Και στο κέντρο του Εδώ και του Τώρα δε νομίζεις ότι θα μπορούμε να βλέπομαστε συχνά";

Ο Σάλλιβαν Γλάρος γέλασε χωρίς να το θέλει.

- "Τρελό πουλί" είπε γλυκά. «Αν υπάρχει κάποιος που να μπορεί να δείξει στους γλάρους που ζούνε στο χώμα πώς να βλέπουν χίλια μίλια μακριά, αυτός είναι ο Τζόναθαν Λιβινγκστον Γλάρος". Κοίταξε πάλι την άμμο. "Αντίο, Τζων, φίλε μου".

- "Αντίο, Σάλλι. Θα ξανασυναντηθούμε". Και με τα λόγια αυτά ο Τζόναθαν οραματίστηκε την εικόνα τού μεγάλου κοπαδιού των γλάρων στις ακτές των αλλοτινών εκείνων καιρών και σκέφτηκε, με την άνεση που δίνει η άσκηση, ότι δεν ήταν κόκαλα και φτερά, αλλά η Τέλεια Ιδέα της ελευθερίας και του πετάγματος, χωρίς κανέναν απολύτως περιορισμό.

Ο Φλέτσερ Λυντ Γλάρος ήταν ακόμη πολύ νέος, αλλά γνώριζε κιόλας ότι το Κοπάδι σε κανένα πουλί δεν είχε φερθεί τόσο σκληρά και με τόση αδικία.

- "Δε με νοιάζει τι λένε», σκέφτηκε άγρια κι η όρασή του θόλωσε, καθώς πετούσε για τους Μακρινούς Βράχους. "Το πέταγμα αξίζει πολύ περισσότερο από τα πεταρίσματά τους εδώ και κει. Μα κι ένα κουνούπι κάνει το ίδιο! Για μια μικρή, εναέρια τούμπα γύρω από τον Πρεσβύτερο Γλάρο, έτσι για αστείο, μ' έκαναν απόβλητο! Μα είναι τυφλοί! Δεν μπορούν να σκεφτούν τη δόξα που μας περιμένει, αν μάθουμε να πετάμε πραγματικά. Δέν με νοιάζει τι σκέφτονται. Θα τους δείξω τι θα πει πέταγμα. Θα είμαι ένας παράνομος, αφού το θέλουν. Και θα τους κάνω να μετανιώσουν".

Η φωνή ακούστηκε μέσα στο κεφάλι του και παρ' όλο που ήτανε γλυκειά πολύ, τον τρόμαξε τόσο που κλονίστηκε και σκόνταψε στον αέρα.

- "Μην είσαι τόσο σκληρός μαζί τους, Φλέτσερ Γλάρε. Διώχνοντάς σε οι άλλοι γλάροι, βλάψανε μόνο τον εαυτό τους και μια μέρα θα το μάθουν και θα το καταλάβουν αυτό που καταλαβαίνεις και συ. Συγχώρησέ τους και βοήθησέ τους να μάθουν".

Τρία εκατοστά από το δεξί ακρινό του φτερό πετούσε ο πιο αστραφτερός άσπρος γλάρος του κόσμου, γλιστρώντας χωρίς κόπο, χωρίς να κουνά ούτε φτερό, σε μια ταχύτητα που ήταν η πιο γρήγορη, σχεδόν που μπορούσε να φτάσει ο Φλέτσερ. Για μια στιγμή μες στο νεαρό πουλί έγινε χάος.

- "Τί συμβαίνει; Μήπως τρελάθηκα! Μήπως πέθανα; Τι είναι αυτό";

Μαλακά και ήρεμα η φωνή συνέχισε μέσα στη σκέψη του, ζητώντας μιαν απάντηση.

- "Φλέτσερ Λυντ Γλάρε. Θέλεις να πετάς";

- "ΝΑΙ, ΘΕΛΩ ΝΑ ΠΕΤΩ"!

- "Φλέτσερ Λυντ Γλάρε, θέλεις να πετάς τόσο πολύ, που να συγχωρήσεις το Κοπάδι και μαθαίνοντας, να γυρίσεις πίσω για να βοηθήσεις να μάθουν κι αυτοί μια μέρα";

Ο Φλέτσερ δεν μπορούσε να πει ψέμματα σ' αυτό το μεγαλόπρεπο, επιδέξιο πλάσμα, όσο περήφανος και πληγωμένος κι αν ήταν ο εγωισμός του.

- "Ναι, θέλω", είπε σιγά.

- "Τότε Φλετς", του 'πε το λαμπρό πλάσμα κι η φωνή του ήταν όλο καλωσύνη, "ας αρχίσουμε με την Επίπεδη Πτήση".

Ο Τζόναθαν έκοβε βόλτες πάνω από τους Μακρινούς Βράχους, επιτηρώντας. Αυτός ο νεαρός Φλέτσερ Γλάρος, κόντευε να γίνει ένας τέλειος μαθητής στο πέταγμα. Ήταν δυνατός, ελαφρύς και σβέλτος στον αέρα, μα το πιο σημαντικό ήταν πως είχε μια φλογερή έφεση για μάθηση. Και νάτος που 'φτανε τη στιγμή αυτή, μια θολή γκριζα μορφή, όλο βρυχηθμό, καθώς έβγαινε από μια βουτιά και πέρναγε σαν αστραπή, με

εκατόν πενήντα μίλια την ώρα, δίπλα από το δάσκαλό του. Απότομα άρχισε μιαν ακόμη προσπάθεια για μια κατακόρυφη, αργή κύληση δεκάξη σημείων, μετρώντας δυνατά:

- "...οχτώ, ...εννιά, ...δέκα, ...κοίτα, Τζόναθαν η ταχύτητά μου σβήνει, ...έντεκα ...θα 'θελα ωραία, απότομα σταματήματα σαν τα δικά σου ...δώδεκα ...αλλά, να πάρει η οργή, δεν τα καταφέρνω, ...δεκατρία ...αυτά τα τελευταία σημεία ... δεκατέσσε... αaaaa!"

Η πτώση αυτή στο τέλος της άσκησης γέμισε λύσσα και θυμό τον Φλέτσερ. Έγειρε πίσω, γκρεμίστηκε απότομα, στριφογυρίζοντας και τέλος ξαναβρήκε την ισορροπία του, τριάντα μέτρα κάτω από τα πόδια του δασκάλου του.

- "Χάνεις τον καιρό σου μαζί μου, Τζόναθαν. Είμαι βλάκας. Είμαι πολύ ανόητος. Προσπαθώ και προσπαθώ, αλλά ποτέ δεν θα τα καταφέρω!"

Ο Τζόναθαν Γλάρος τον κοίταξε και κούνησε το κεφάλι του.

- "Και βέβαια δεν θα τα καταφέρεις, όσο εξακολουθείς να κάνεις την ανάβαση τόσο σφιγμένος. Φλέτσερ, έχασες σαράντα μίλια την ώρα στην εκκίνηση. Πρέπει να 'σαι πιο χαλαρός. Να θυμάσαι: σταθερός αλλά χαλαρός". Κατέβηκε στο επίπεδο του νεαρού γλάρου. "Ας το δοκιμάσουμε μαζί τώρα σε σχηματισμό. Και πρόσεχε το ανέβασμα. Είναι μια μαλακιά, άνετη εκκίνηση".

Μετά από τρεις μήνες ο Τζόναθαν είχε έξι ακόμα μαθητές. Όλοι απόβλητοι, αλλά και περίεργοι να μάθουν γι' αυτή την καινούργια, παράξενη ιδέα, να πετάς για τη χαρά του πετάγματος. Όμως τους ήταν πιο εύκολο να προσπαθούν και ν' ασκούνται στις δύσκολες επιδόσεις, παρά να καταλαβαίνουν την αιτία πίσω απ' όλα αυτά.

- "Ο καθένας μας είναι στ' αλήθεια μια ιδέα του Μεγάλου Γλάρου, μια χωρίς όρια ιδέα ελευθερίας", τους έλεγε ο Τζόναθαν τα βράδια στην ακτή, "κι η τελειότητα στο πέταγμα είναι ένα βήμα για να εκφράσουμε την αληθινή μας φύση. Κάθε τι που μας περιορίζει πρέπει να το παραμερίσουμε. Γι' αυτό γίνονται όλες αυτές οι ασκήσεις μεγάλης και μικρής ταχύτητας και των ακροβατικών..."

...κι οι μαθητές του είχαν αποκοιμηθεί, εξαντλημένοι από τις πτήσεις της ημέρας. Τους άρεσε η εξάσκηση, γιατί είχε ταχύτητα και ενθουσιασμό και γιατί χόρταινε τη πείνα τους για μάθηση, που μεγάλωνε με κάθε μάθημα. Μα κανείς τους δεν είχε κατορθώσει να πιστέψει -ούτε κι ο Φλέτσερ Λυντ Γλάρος, ακόμη- πως το πέταγμα των ιδεών μπορούσε να είναι τόσο πραγματικό, όσο το πέταγμα του ανέμου και των φτερών.

- "Όλο σας το σώμα, απ' άκρη σ' άκρη", τους έλεγε ο Τζόναθαν, άλλες φορές, "δεν είναι παρά η ίδια σας η σκέψη σε μια ορατή μορφή. Σπάστε τις αλυσίδες της σκέψης σας και θα σπάσετε τις αλυσίδες του σώματός σας..." Όμως, όσο ωραία και αν τα έλεγε, μοιάζανε με κάποιαν ευχάριστη φαντασία. Κι εκείνοι χρειαζόντουσαν τον ύπνο περισσότερο.

Μόλις ένα μήνα αργότερα, ο Τζόναθαν, τους ανακοίνωσε πως είχαν έρθει ο καιρός να γυρίσουν στο Κοπάδι.

- "Δεν είμαστε έτοιμοι" είπε ο Χένρυ Κάλβιν Γλάρος. "Δε μας θέλουν. Είμαστε Απόβλητοι! Γιατί ν' αναγκαστούμε να πάμε κει που δε μας θέλουν";

- "Είμαστε λεύτεροι να πάμε όπου θέλουμε και να 'μαστε αυτοί που είμαστε", απάντησε ο Τζόναθαν, σηκώθηκε από την άμμο και στράφηκε ανατολικά προς τη Γη του Κοπαδιού. Οι μαθητές του ταραχτήκαν, γιατί ήταν ο νόμος του Κοπαδιού να μην επιστρέφει ποτέ ένας απόβλητος. Κι ο Νόμος δεν είχε παραβιαστεί ποτέ μέσα στα δέκα χιλιάδες αυτά χρόνια. Ο Νόμος έλεγε «μείνετε», ο Τζόναθαν έλεγε «πάμε» κι είχε πετάξει κι όλας ένα μίλι πάνω από το νερό. Αν καθυστερούσαν λίγο ακόμη, θα έφταναν στο εχθρικό Κοπάδι μόνοι.

- "Δεν είμαστε υποχρεωμένοι να υπακούσουμε στον νόμο αφού δεν είμαστε μέλη του Κοπαδιού", είπε ο Φλέτσερ μ' αρκετή αυταρέσκεια. "Κι ύστερα, αν γίνει μάχη, θα 'μαστε πιο χρήσιμοι εκεί, παρά εδώ".

Κι έτσι πέταξαν από τα δυτικά, κείνο το πρωί, οι οχτώ τους σε σχηματισμό διπλού ρόμβου, με τις άκρες των φτερών τους ν' αγγίζουν. Φτάσανε πάνω από την ακτή του Συμβουλίου του Κοπαδιού με εκατόν τριάντα πέντε μίλια την ώρα. Ο Τζόναθαν ήταν η κεφαλή, ο Φλέτσερ με άνεση στο δεξί του φτερό κι ο Χένρυ Κάλβιν προσπαθώντας φιλότιμα στο αριστερό του. Ύστερα, ολάκερος ο σχηματισμός έγειρε προς τα δεξιά σαν ένα πουλί, ενώ ο αέρας τους μαστίγωνε όλους. Οι σκληριές κι οι φωνές της καθημερινότητας του κοπαδιού κόπηκανε λες κι ο σχηματισμός ήταν ένα γιγάντιο μαχαίρι. Οχτώ χιλιάδες γλαρομάτια κοιτούσαν χωρίς να κουνηθεί ούτε βλέφαρο. Ένα-ένα τα οχτώ

πουλιά υψώθηκαν απότομα προς τα πάνω, κάνανε μια πλήρη «θηλειά», γυρίσανε πάλι και πολύ αργά προσγειώθηκαν όρθια στην άμμο. Και σαν να μη συνέβαινε τίποτα, ο Τζόνναθαν Γλάρος άρχισε τη κριτική του για τη πτήση:

- "Για να αρχίσουμε» είπε, μ' ένα πονηρό χαμόγελο, "όλοι αργήσατε λιγάκι να με προλάβετε..."

Κάτι σαν κεραυνός διαπέρασε το κοπάδι ολόκληρο. Τα πουλιά αυτά ήταν Απόβλητοι! Και ξαναγυρίσανε! Κι αυτό... αυτό δε γίνεται! Οι προβλέψεις του Φλέτσερ για μάχη χάθηκαν μες στη ταραχή του κοπαδιού.

- "Λοιπόν, ωραία, είναι Απόβλητοι" είπαν μερικοί νεαροί γλάροι, "αλλά πού στην ευχή μάθανε να πετάν έτσι"; Χρειάστηκε μια ώρα να φτάσει η Εντολή του Πρεσβύτερου σ' όλο το Κοπάδι:

- "Αγνοείστε τους. Ο γλάρος που μιλά σ' έναν Απόβλητο, γίνεται κι αυτός Απόβλητος! Ο γλάρος που κοιτάζει έναν Απόβλητο, παραβιάζει το Νόμο του Κοπαδιού". Από κείνη τη στιγμή οι γκριζες φτερωτές πλάτες γύρισαν κατά πρόσωπο στον Τζόνναθαν, αλλ' αυτός δε φάνηκε να το προσέχει. Συνέχισε τις ασκήσεις του ακριβώς πάνω απο την ακτή του Συμβουλίου και για πρώτη φορά άρχισε να εξωθεί τους μαθητές του στα όρια των δυνατοτήτων τους.

- "Μάρτιν Γλάρε!" φώναξε μες στον ουρανό. "Λες ότι ξέρεις τις πτήσεις μικρής ταχύτητας. Δεν ξέρεις τίποτε, αν δεν το αποδείξεις! ΠΕΤΑ"!

Κι έτσι, ο ήσυχος, μικρός Μάρτιν Ουίλλιαμ Γλάρος, ξαφνιασμένος που βρέθηκε κάτω από τα πυρά του δασκάλου του, κατάπληξε ακόμη και τον εαυτό του κι έγινε ο μάγος της χαμηλής ταχύτητας. Στο παραμικρό αεράκι μπορούσε να καμπυλώνει τα φτερά του, για να υψωθεί, χωρίς ούτε ένα φτερούγισμα, από την άμμο στα σύννεφα και ύστερα πάλι κάτω. Το ίδιο και ο Τσαρλς-Ρόλλαντ Γλάρος, που πέταξε πάνω στον Άνεμο του Μεγάλου Βουνού σε τρεις χιλιάδες μέτρα ύψος και γύρισε πίσω μελανός από τον κρύο αέρα, κατάπληκτος κι ευτυχισμένος, με την απόφαση αύριο να πάει

ακόμη ψηλότερα. Ο Φλέτσερ Γλάρος, που αγαπούσε τ' ακροβατικά όσο κανείς άλλος, κυριάρχησε στη κάθετη αργή κύληση των δεκαέξη σημείων και την επόμενη μέρα την αποκορύφωσε με μια τριπλή κυκλική περιστροφή, καθώς τα φτερά του αστράφτανε στο κάτασπρο φως του ήλιου, στην ακτή, απ' όπου περισσότερα από δυο μάτια, τον κοιτούσαν κρυφά.

Κάθε στιγμή ο Τζόνναθαν Γλάρος βρισκόταν στο πλευρό του κάθε μαθητή του, δείχνοντας, συμβουλευόντας, οδηγώντας. Πετούσε μαζί τους μες στη νύχτα, στα σύννεφα και στις καταιγίδες, για κέφι, ενώ το Κοπάδι σερόνταν αξιολύπητο στο χώμα. Όταν το πέταγμα τελειωνε, οι μαθητές ξεκουράζονταν στην άμμο και με τον καιρό άρχισαν ν' ακούνε προσεκτικότερα τον Τζόνναθαν. Είχε μερικές παράξενες ιδέες που δε μπορούσαν να καταλάβουν, αλλά είχε και μερικές πολύ καλές που τις καταλάβαιναν. Σιγά-σιγά τη νύχτα, ένας δεύτερος κύκλος σχηματιζόταν γύρω από τους μαθητές -ένας κύκλος περιεργων γλάρων, που παρακολουθούσαν μες στο σκοτάδι, ώρες ολάκερες, χωρίς να θέλουν να δουν ή να τους δουν και που χάνονταν λίγο πριν από την αυγή.

Ένας μήνας είχε περάσει από την Επιστροφή, όταν ο πρώτος γλάρος από το Κοπάδι πέρασε τη γραμμή και ζήτησε να μάθει να πετά. Μ' αυτή του τη πράξη, ο Τέρενς Λόουελ Γλάρος, καταδικάστηκε, ονομάστηκε Απόβλητος κι έγινε ο όγδοος από τους μαθητές του Τζόνναθαν. Την άλλη νύχτα ήρθε από το Κοπάδι ο Κερκ Μάουναρντ Γλάρος, κουτσαίνοντας πάνω στην άμμο, σέρνοντας την αριστερή φτερούγα του, για να σωριαστεί στα πόδια του Τζόνναθαν.

- "Βοήθησέ με", είπε πολύ σιγά, μιλώντας σαν ετοιμοθάνατος. "Θέλω να πετάξω -το θέλω πιο πολύ από κάθε τι άλλο στον κόσμο..."

- "Έλα μαζί μου τότε", είπε ο Τζόνναθαν. "Υψώσου μαζί μου από το χώμα κι ας αρχίσουμε".

- "Δε καταλαβαίνεις. Η φτερούγα μου. Δε μπορώ να κουνήσω τη φτερούγα μου".

- "Μάουναρντ Γλάρε, είσαι λεύτερος να 'σαι ο εαυτός σου, ο αληθινός εαυτός σου, αυτή τη στιγμή και τίποτε δε μπορεί να σταθεί στο δρόμο σου. Είναι ο Νόμος του Μεγάλου Γλάρου, ο Νόμος που Είναι".

- "Λες ότι μπορώ να πετάξω";

- "Λέω πως είσαι λεύτερος".

Απλά και γρήγορα ο Κερκ Μάουναρντ Γλάρος άπλωσε τις φτερούγες του χωρίς κόπο και πέταξε μέσα στο σκοτεινό αέρα της νύχτας. Το Κοπάδι σηκώθηκε στο πόδι από τις δυνατότερες φωνές του, που μπόρεσε να βγάλει από εκατόν εξήντα μέτρα ύψος.

- "Μπορώ να πετάξω! Ακούτε! ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΠΕΤΑΞΩ"!

Με την ανατολή του ήλιου υπήρχαν γύρω στα χίλια πουλιά, που στέκονταν στον εξωτερικό κύκλο των μαθητών, κοιτώντας τον Μάουναρντ περιέργα. Δεν τα ένοιαζε αν τα έβλεπαν ή όχι. Κι άκουγαν, προσπαθώντας να καταλάβουν τον Τζόνναθαν Γλάρο. Μίλησε για πολύ απλά πράγματα: πως είναι σωστό να πετά ένας γλάρος, ότι η λευτεριά είναι η πραγματική φύση του όντος κι οτιδήποτε την εμποδίζει πρέπει να παραμεριστεί είτε λέγεται τελετουργικά, είτε δεισιδαιμονία, είτε περιορισμός οιασδήποτε μορφής.

- "Να παραμεριστεί", ακούστηκε μία φωνή από το πλήθος, "ακόμα κι αν είναι ο Νόμος του Κοπαδιού";

- "Ο μόνος αληθινός νόμος είναι αυτός που οδηγεί στη λευτεριά", είπε ο Τζόνναθαν. "Δεν υπάρχει άλλος".

- "Μα πώς περιμένεις να πετάξουμε σαν και σένα!" ήρθε μια άλλη φωνή. "Συ είσαι εκλεκτός, είσαι προικισμένος και θεϊκός, πάνω απ' όλα τα πουλιά".

- "Κοιτάξτε τον Φλέτσερ! τον Λόουελ! τον Τσαρλς-Ρόλλαντ! Είναι κι αυτοί εκλεκτοί, προικισμένοι και θεϊκοί; Όχι περισσότερο από σας όχι περισσότερο από μένα. Η μόνη διαφορά είναι πως αυτοί άρχισαν να κατανοούν τι πραγματικά είναι. Κι άρχισαν να το εξασκούν".

Οι μαθητές του, εκτός από τον Φλέτσερ, κουνήθηκαν ανήσυχα. Δεν είχαν συνειδητοποιήσει πως αυτό ήταν ό,τι έκαναν. Το πλήθος μεγάλωνε κάθε μέρα κι ερχόταν να ρωτήσει, να αποθεώσει, να σαρκάσει.

- "Λένε στο Κοπάδι πως αν δεν είσαι Γιος του Μεγάλου Γλάρου του ίδιου, τότε βρίσκεσαι χίλια χρόνια μπροστά από την εποχή σου", είπε μια μέρα στον Τζόνναθαν ο Φλέτσερ, ύστερα από τις ασκήσεις της προχωρημένης ταχύτητας. Ο Τζόνναθαν αναστέναξε. "Το τίμημα να μη σε καταλαβαίνουν", σκέφτηκε. "Σ' ονομάζουν δαίμονα ή σε ονομάζουν Θεό".

- "Τι νομίζεις εσύ, Φλέτσερ; Είμαστε μπροστά από την εποχή μας";

Παρατεταμένη σιωπή.

- "Χμ, αυτό το είδος του πετάγματος υπήρχε πάντοτε, για να το μάθει όποιος ήθελε να το αναζητήσει. Κι αυτό δεν έχει σχέση με την εποχή. Είμαστε μπρος από τη συνήθεια, ίσως. Μπρος από τον τρόπο που πετούν οι περισσότεροι γλάροι".

- "Κάτι είναι κι αυτό", είπε ο Τζόνναθαν και κύλησε σε μια βουτιά για λίγο. "Αυτό δεν είναι τόσο κακό, όσο το να βρισκόμαστε μπρος από την εποχή μας".

Συνέβη μια εβδομάδα αργότερα. Ο Φλέτσερ έδειχνε στοιχειώδη του πετάγματος υψηλής ταχύτητας σε μια τάξη νέων μαθητών. Μόλις είχε ανυψωθεί από μια βουτιά του από τα δυο χιλιάδες τριακόσια μέτρα, σαν μια γκριζα μακρυά γραμμή που σφύριζε, μερικά εκατοστά πάνω από την ακτή, όταν ένα μικρό πουλάκι, στο πρώτο του πέταγμα, έπεσε ακριβώς πάνω στη πορεία του, φωνάζοντας τη μητέρα του. Σ' ένα δέκατο του δευτερολέπτου ο Φλέτσερ Λυντ Γλάρος, για ν' αποφύγει το μικρό, τινάχτηκε απότομα στ' αριστερά με διακόσια μίλια περίπου την ώρα κι έπεσε πάνω σε μια απότομη πλαγιά από σκληρό βράχο. Του φάνηκε σαν να 'ταν ο βράχος μια γιγάντια σκληρή πόρτα για έναν άλλο κόσμο. Μια έκρηξη φόβου, σοκ και μαυρίλα, καθώς χτύπησε... κι ύστερα πετούσε σ' ένα παράξενο ουρανό και ξεχνούσε, θυμόταν, ξεχνούσε κι ήταν φοβισμένος και λυπημένος, πολύ λυπημένος. Η φωνή τον έφτασε, όπως την πρώτη μέρα που είχε συναντήσει τον Τζόνναθαν Λίβινγκστον Γλάρο.

- "Τζόνναθαν".

- "Γνωστός επίσης σαν ο Υιός του Μεγάλου Γλάρου", είπε ξερά ο δάσκαλος.

- "Τι κάνεις εδώ; Η πλαγιά! Δεν έχω... δεν πέθανα";

- "Ω Φλέτσερ, έλα τώρα... Σκέψου. Αν μου μιλάς αυτή τη στιγμή, τότε προφανώς δε πέθανες. Αυτό που κατόρθωσες να κάνεις ήταν ν' αλλάξεις επίπεδο συνείδησης κάπως απότομα. Τώρα πρέπει να διαλέξεις εσύ. Μπορείς να μείνεις εδώ και να συνεχίσεις να διδάσκεισαι στο επίπεδο τούτο - που είναι κάπως ψηλότερο από κείνο που άφησες - ή μπορείς να γυρίσεις πίσω και να συνεχίσεις να εργάζεσαι για το Κοπάδι. Οι Πρεσβύτεροι κει περιμένανε πώς και πώς να μας συμβεί κάτι κακό, αλλά εσύ τους διευκόλυνες τόσο πολύ, που τα 'χουνε χάσει".

- "Θέλω να γυρίσω πίσω στο Κοπάδι, φυσικά. Δε πρόλαβα καν ν' αρχίσω με τη νέα ομάδα".

- "Πολύ καλά Φλέτσερ. Θυμάσαι που λέγαμε ότι το σώμα μας δεν είναι παρά η ίδια η σκέψη..."

Ο Φλέτσερ κούνησε το κεφάλι του, άπλωσε τις φτερούγες του κι άνοιξε τα μάτια του στη βάση

της απότομης πλαγιάς, στο κέντρο ολόκληρου του κοπαδιού, που 'ταν εκεί μαζεμένο. Ακούστηκε μεγάλος θόρυβος από σκληριές και κραυγές από το πλήθος, καθώς κουνήθηκε.

- "Ζει! Εκείνος που πέθανε ζει!"

- "Τον άγγιξε με το φτερό του! Τον έφερε στη ζωή! Ο Υιός του Μεγάλου Γλάρου!"

- "Όχι! Το αρνείται αυτό! Είναι ο δαίμονας. Ο ΔΑΙΜΟΝΑΣ! Ήρθε να διαλύσει το Κοπάδι!"

Ήταν εκεί περίπου ένα πλήθος από τέσσερις χιλιάδες γλάρους, φοβισμένο απ' αυτό που 'χε συμβεί κι η κραυγή «ΔΑΙΜΟΝΑΣ!» πήγε κι ήρθε ανάμεσά τους, σαν τον άνεμο της καταιγίδας. Με τα μάτια πετρωμένα, με κοφτερά ράμφη κοντοζύγωναν για ν' αφανίσουν.

- "Δεν θα αισθανόσουν καλύτερα, αν φεύγαμε, Φλέτσερ;" ρώτησε ο Τζόναθαν.

- "Αλήθεια, δεν θα 'χα πολλές αντιρρήσεις..." Στη στιγμή βρέθηκαν μαζί μισό μίλι μακριά και τ' αστραφτερά ράμφη του πλήθους χτύπησαν τον άδειο αέρα! "Γιατί να 'ναι το δυσκολότερο πράγμα στον κόσμο να πείσεις ένα πουλί πως είναι λεύτερο και πως μπορεί να το αποδείξει και μόνο του, αν διαθέσει λίγο μόνο χρόνο για άσκηση. Γιατί πρέπει να 'ναι τόσο δύσκολο;" αναρωτήθηκε ο Τζόναθαν. Ο Φλέτσερ ανοιγόκλεινε ακόμη τα μάτια του από την αλλαγή του τοπίου.

- "Τι έκανες τώρα δα; Πώς ήρθαμε δω";

- "Δεν είπες ότι ήθελες να φύγουμε από το πλήθος";

- "Ναι, μα πώς το 'κανες αυτό";

- "Όπως και κάθε τι άλλο, Φλέτσερ, με άσκηση".

Μέχρι το πρωί το Κοπάδι είχε ξεχάσει κι όλες τη τρέλα του αλλά όχι κι ο Φλέτσερ.

- "Τζόναθαν, θυμάσαι που μου 'πες εδώ και πολύ καιρό ν' αγαπήσω το Κοπάδι τόσο που να γυρίσω να το βοηθήσω να μάθει";

- "Ναι".

- "Δε μπορώ να καταλάβω πώς μπορείς ν' αγαπάς έναν όχλο πουλιών, που μόλις πήγε να σε σκοτώσει!"

- "Ω Φλέτσερ! Μα δεν αγαπάς αυτό! Φυσικά δεν αγαπάς το μίσος και το κακό. Πρέπει να προσπαθήσεις για να δεις τον αληθινό γλάρο, το καλό μες στον καθένα τους και να τους βοηθήσεις να το δουν μέσα τους. Αυτό εννοώ αγάπη. Κι είναι όμορφο, όταν μάθεις τον τρόπο. Θυμήσου για παράδειγμα έναν άγριο νεαρό. Τον έλεγαν Φλέτσερ Λυντ Γλάρο. Μόλις τον είχαν αποβάλει. Ήταν έτοιμος να πολεμήσει μέχρι θανάτου το Κοπάδι, αρχίζοντας έτσι να χτίζει μια κόλαση για τον εαυτό του, πέρα στους Μακρινούς Βράχους. Και νάτος σήμερα, χτίζοντας τον παράδεισό του κι οδηγώντας ολόκληρο το Κοπάδι στην κατεύθυνση αυτή".

Ο Φλέτσερ στράφηκε στον δάσκαλό του και για μια στιγμή φόβος φάνηκε στα μάτια του.

- "Εγώ να οδηγώ; Τι εννοείς; Εγώ να οδηγώ; Εσύ είσαι ο δάσκαλός τους. Δε μπορείς να φύγεις!"

- "Δε μπορώ; Δε νομίζεις ότι υπάρχουν κι άλλα κοπάδια κι άλλοι Φλέτσερ, που χρειάζονται ένα δάσκαλο πιο πολύ από σένα που βρίσκεσαι κιόλας στο δρόμο προς το Φως";

- "Εγώ, Τζων, είμαι ένας απλός γλάρος και συ είσαι..."

- "...ο Μονογενής Υιός του Μεγάλου Γλάρου, υποθέτω". Ο Τζόναθαν αναστέναξε και βούτηξε προς τη θάλασσα. "Δεν μ' έχεις ανάγκη άλλο πια. Πρέπει όμως να συνεχίσεις ν' ανακαλύπτεις τον εαυτό σου σιγά-σιγά, κάθε μέρα, τον αληθινό, απέραντο Φλέτσερ τον Γλάρο. Αυτός είναι ο δάσκαλός σου. Χρειάζεται μόνο να τον καταλαβαίνεις και να τον ασκείς".

Μισό λεπτό αργότερα, το σώμα του Τζόναθαν μετεωριζόταν στον αέρα ακτινοβολώντας κι άρχιζε να γίνεται διάφανο.

- "Μη τους αφήσεις να κυκλοφορήσουν ανόητες φήμες για μένα και με θεοποιήσουν. Έτσι Φλέτσερ; Είμαι ένας γλάρος. Μου αρέσει να πετώ, ίσως..."

- "ΤΖΟΝΑΘΑΝ!"

- "Φτωχέ μου, Φλετς. Μη πιστεύεις τι σου λένε τα μάτια σου. Όλα όσα σου δείχνουν είναι περιορισμός. Κοίτα την κατανόησή σου, ανακάλυψε αυτό που γνωρίζεις ήδη και θα βρεις τον τρόπο να πετάξεις".

Η λάμψη σταμάτησε. Ο Τζόναθαν Γλάρος είχε εξαφανιστεί μέσα στον άδειο αέρα. Μετά από λίγο, ο Φλέτσερ μάζεψε τις δυνάμεις του και πέταξε μαζί μ' έναν όμιλο μαθητών, που ανυπομονούσαν για το πρώτο τους μάθημα.

- "Για ν' αρχίσουμε», είπε βαρεια, "πρέπει να καταλάβετε πως ένας Γλάρος είναι μια απεριόριστη

ιδέα ελευθερίας, μια εκόνα του Μεγάλου Γλάρου και πως όλο σας το σώμα, από τη μια ως την άλλη άκρη των φτερών σας, δεν είναι παρά η ίδια σας η σκέψη".

Οι νεαροί γλάροι τον κοίταξαν με απορία.

- "Έλα τώρα", σκέφτηκαν, "αυτό που είπες δε μοιάζει για κανόνας τεχνικής πτήσης".

Ο Φλέτσερ αναστέναξε και ξανάρχισε.

- "Χμμ, πολύ καλά", είπε και τους κοίταξε εξεταστικά. "Ας αρχίσουμε από την Επίπεδη Πτήση"! Και λέγοντάς το κατάλαβε ξαφνικά πως ο φίλος του δεν ήταν περισσότερο θεϊκός από τον Φλέτσερ τον ίδιο. "Όχι όρια, Τζόνθαν" σκέφτηκε. "Καλά λοιπόν. Δεν θ' αργήσω κι εγώ να εμφανιστώ μες στον αέρα στη δική σου ακτή και να σου δείξω κανα-δυό μυστικά για το πέταγμα"!

Και παρ' όλο που προσπαθούσε να φαίνεται πολύ σοβαρός στους μαθητές του, ο Φλέτσερ Γλάρος τους είδε ξαφνικά όπως αληθινά ήσαν, για μια μόνο στιγμή. Κι αυτό που είδε του άρεσε. Κι ακόμη περισσότερο, το αγάπησε.

"Όχι όρια, Τζόνθαν"; σκέφτηκε και χαμογέλασε.

Ο αγώνας του για τη μάθηση είχε αρχίσει.

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 05/06/2009 18:01

---

Κάποιος σφυρίζει μέσα μου έναν παλιό σκοπό Χουλιαράς Νίκος

Ο χρόνος δεν με θέλει πια. Πάει, τώρα, πολύς καιρός που βλέπω μοναχά την πλάτη του.

Κρυφές αρρώστιες με διεκδικούν, μα συνεχίζω, όπως μπορώ, ετούτη τη μακρά θητεία.

Τριάντα έξι χρόνια πέρασαν κιόλας από τη μέρα εκείνη που είδα για πρώτη και τελευταία φορά τον παππού μου δίχως ο ίδιος να με βλέπει. Ήταν μια μέρα με βροχή και κατηφόριζε στη μυστική πλαγιά των Φιλανθρωπηνών.

Από ώρες σφηνωμένος στο σανιδένιο τελευταίο παλτουδάκι του και με το πρόσωπό του κίτρινο και άκαμπτο, λες κι ήταν σκαλισμένο σε σκληρό τυρί, κυμάτιζε πάνω απ' τα χόρτα της πλαγιάς και τις βρεγμένες πέτρες, καθώς εκείνοι που τον σήκωναν δεν έτυχε να έχουνε το ίδιο ύψος. Τα μάτια του ήταν κλειστά κι απ' το πικρό του στόμα, δεν έβλεπα να ανεβαίνουν πια οι δαχτυλήθρες του καπνού που, τόσα χρόνια, έμοιαζαν να είναι η μόνη ορατή προέκτασή του προς τον ουρανό. Μόνο κάτι μαβιά λουλούδια τρέμανε δίπλα στα κίτρινα □ απ' τον πολύ καπνό □ μουστάκια, λες και δυνάμεις σκοτεινές είχαν βαλθεί, την ώρα εκείνη, να του κάνουν πλάκα.

Από τη μέρα αυτή και ύστερα, το δρόμο του παππού μου ακολούθησαν □ δίχως σειρά προτεραιότητας □ και οι υπόλοιποι μου συγγενείς που βρίσκονταν □ στην αλυσίδα που μας ένωνε □ μπροστ' από μένα.

Προχτές το βράδυ κι ενώ πήγαινα, ακόμη μια φορά, επίσκεψη στο σπίτι του αδερφού μου, στάθηκα στο περίπτερο που μένει ανοιχτό στη γειτονιά του μέχρι αργά τη νύχτα, γιατί είχα μείνει από τσιγάρα.

Κάθε φορά που πάω στον αδερφό μου, την πατάω. Το βλέμμα μου καρφώνεται σε κείνη την παλιά φωτογραφία που έχει κρεμασμένη πάνω απ' τον καναπέ. Κοιτάζω μέσα εκεί, λοιπόν, τα ηλιοτρόπια του πατρικού μας κήπου, που, σαν υπέροχα φωτιστικά, σκύβανε από πάνω μας ρίχνοντας φως ασπρόμαυρο στου κεφαλιού μας τη φουντίτσα και μένω, πάντα, με την αίσθηση πως δεν περάσαν ούτε δύο λεπτά απ' τη στιγμή εκείνη: από τη μέρα, δηλαδή, αυτή της άνοιξης που, κρατημένοι απ' το χέρι, στέκαμε μπροστά στο φωτογραφικό φακό που μας απαθανάτισε □ σαράντα πέντε χρόνια πριν □ μέσα σ' αυτό τον κήπο.

Ας είναι. Αγόρασα, λοιπόν, απ' το περίπτερο το δεύτερο πακέτο της ημέρας και τ' άνοιξα

πηγαίνοντας προς τη μεριά που είχ' αφήσει τ' αυτοκίνητο.

Ένας αέρας κρύος φύσαγε τα μίζερα δεντράκια που, σφηνωμένα στο τσιμέντο, έμοιαζαν σαν να φυλάγανε σκοπιά έξω απ' το κλειστό και φωτισμένο, μ' ένα φως πρασινωπό, κρεοπωλείο της απέναντι πλευράς.

Χωρίς να ξέρω το γιατί, αμέσως πέρασα απέναντι και στάθηκα μπροστά στις παγερές βιτρίνες με τα κρέατα, ανάβοντας τσιγάρο.

Πίσω απ' το τζάμι □ στην κάθετη κολόνα αυτού του μαγαζιού □ ένας καθρέφτης μ' έδειχνε να με κοιτώ έτσι όπως ήμουν ακριβώς, αυτή την ώρα: ένας άντρας που 'χει περάσει από πάνω του ολόκληρη η ζωή, πενήντα πέντε χρόνων, μόνος του κι άναυδος στην ερημιά αυτής της συνοικίας, με το πικρό τσιγάρο του να κρέμεται στην άκρη των χειλιών, κι όλο να στέλνει προς το νυχτωμένο ουρανό εκείνο τον λεπτό καπνό, λες και συνέχιζε την προσευχή που είχ' αφήσει ατέλειωτη, πριν από χρόνια, ο παππούς του σ' άλλο μέρος.

Βλέποντας την εικόνα αυτή, συνειδητοποίησα ακαριαία, πως είχα μείνει μόνος πια, δίχως κανέναν συγγενή μου προς τα πίσω. Η αλυσίδα που με ένωνε μ' αυτούς είχε κοπεί από καιρό κι εγώ στεκόμουν τώρα απορημένος κι άναυδος στην άκρη αυτής της κλίμακας □ που οδηγεί με τρόπο μαθηματικό προς την ανυπαρξία □ αφού η ζωή το θέλησε να είμαι πια ο μεγαλύτερος σε ηλικία απ' όλους μου τους συγγενείς που ζουν σ' αυτήν εδώ τη χώρα, παρόλο που, από καιρό πιο πριν, θα έπρεπε να το 'χα υποπτευθεί πως θα συνέβαινε κι αυτό, καθώς ο θείος μου ο Χαρίλαος μου τηλεφώνηγε □ το καλοκαίρι που μας πέρασε □ συνέχεια και μου ζητούσε αν ήταν δυνατόν να επαναλάβουμε, για μια φορά ακόμη, εκείνη την παλιά βολτίτσα στους αγρούς έξω απ' τη γενέθλια πόλη.

Εκείνη την ανέμελη ποδηλατάδα του '56 μου ζηταγε να επαναλάβουμε □ πηγαίνοντας αργά και κουβεντιάζοντας οι δυο μας □ μέχρι τη βρύση του Πασά, άσχετα αν τώρα πια ο τόπος εκεί γύρω έχει αλλάξει εντελώς αφού χτιστήκαν οι αγροί και μπλοκ, ολόκληρα, κατοικιών ορθώθηκαν σ' αυτό το μέρος, μέχρι ψηλά, στην τάφρο εκείνη με τα χαμομήλια, όπου παλιά ήταν το σύνορο για τους φυματικούς: εκείνους τους φυματικούς που ζούσανε, συχνά, κλεισμένοι πίσω απ' τα κάγκελα του σανατόριου, μα κατεβαίνανε κρυφά μέχρι την τάφρο αυτή □ ιδίως τις γιορτές της άνοιξης □ και, με τα μάτια φλογισμένα απ' τον πυρετό, κοιτάζανε με πόθο κι αγαπούσαν νοερά όλες εκείνες τις απόκριμες γυναίκες, που, κάποτε, αγαπήσαμε κι εμείς απελπισμένα.

Αν δεν το είχα από τότε υποπτευθεί θα έπρεπε, τουλάχιστον, να τ'όχα καταλάβει πια, δυο μήνες ακριβώς αργότερα, όταν εκείνη η γυναίκα στο Θησείο θα έβλεπε, στα κατακάθια του καφέ που μόλις είχα πιει, το θάνατο του θείου μου τρεις ώρες πριν με πάρει στο τηλέφωνο ο ξάδερφός μου ο Βασίλης για να μου πει, ότι στ' αλήθεια τώρα πια, ο θείος μου ο Χαρίλαος, είχε δυο ώρες που 'χε φύγει από τούτη τη ζωή οριστικά, και έκανε ποδηλατάδα μόνος του στον ουρανό.

Απέναντί μου, στο κομό, δίπλα στον μαύρο ελέφαντα, που πήρα απ' το Μοναστηράκι, ένα ρολόι του μεσοπολέμου χωνεύει, ηχηρότατα, τα δευτερόλεπτα που □ με επιφωνήματα, μεταλλικά, μονότονα □ πέφτουν νεκρά, το ένα πίσω απ' τ' άλλο, μέσα εκεί, στη σιδερένια του κοιλιά, υπενθυμίζοντάς μου, με τον τρόπο τους, πως τίποτε δεν σταματά. Ο θάνατος εργάζεται ακατάπαυστα όπως, εξάλλου, κι η ζωή, αφού, την ίδια ώρα στο μπαλκόνι μου βλέπω τα πρώτα φύλλα της κληματαριάς που ξεπηδήσαν ήδη τρυφερά και καταπράσινα □ στις άκρες του στεγνού της του κορμού, υπηρετώντας στα τυφλά, για μια φορά ακόμη, της φύσης το πανάρχαιο και σκοτεινό καθήκον.

Και νά που ήρθε πάλι η άνοιξη· θα 'ρθει και το καλοκαιράκι.

Το νιώθω. Κάποιος μέσα μου άρχισε να σφυριζεί σιγανά εκείνο τον παλιό σκοπό που ήξερε κι η μάνα μου.

(από το Στο σπίτι του εχθρού μου, Νεφέλη 1995)

=====



## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 06/06/2009 09:38

---

Η Ηρωική Αντίληψις Της Ζωής  
Ιωάννης Συκουτρής

Η ηρωική αντίληψις της Ζωής αναχωρεί από την αρχήν, ότι η Ζωή είν' ένας διαρκής αγών, μία αδιάκοπος, χωρίς τέρμα και χωρίς σταμάτημα, μάχη εναντίον της φύσεως, εναντίον των άλλων ανθρώπων, εναντίον του εαυτού μας. Επομένως και ο άνθρωπος, κάθε γενεάς, αποτελεί μίαν συνεχή με τ ά β α σ ι ν προς κάτι άλλο, προς κάτι ανώτερον. Όχι προς ένα διαφορετικόν είδος οργανικού όντος (τον υπεράνθρωπον π.χ. του Nietzsche), αλλά προς το να γίνη φορέυς μιας ανωτέρας, δηλαδή εντονωτέρας και πλουσιωτέρας μορφής της Ζωής. Έτσι κάθε άνθρωπος αξιόλο γος είν' ένας πρόδρομος, που αντλεί το νόημα της υπάρ ξεώς του όχι από το παρελθόν ούτ' από το παρόν, αλλ' από το μέλλον και μόνον. Το παρελθόν ως παρελθόν το αγνοεί, προς το παρόν ευρίσκεται εις πόλεμον συνεχή. Όχι μόνον προς εκείνο το παρόν, το οποίον δεν είν' εις την ουσίαν του παρά επιβίωσις του παρελθόντος, ή μάλλον διατήρησις του σώματος αυτού οφειλομέν' εις την δειλιαν ή την νωθρότητα των συγχρόνων ανθ ρώπων· ο ηρωικός άνθρωπος μάχεται και προς το γνήσιον πα ρόν, το παρόν που ζη γύρω του και ζη μέσα του.

Και εδώ ακριβώς κείται η τ ρ α γ ι κ ό τ η ς του ηρωικού ανθρώπου. Ριζωμένος είναι βαθύτατα εις το παρελθόν, τού οποίου είναι το εκλεκτότερον κάρπισμα· μέσα του συμπυκνώνει εις μοναδικόν βαθμόν εντάσεως το παρόν - και όμως αρνείται το παρόν και το μάχετ' εν ονόματι του μέλλοντος, το οποίον ζη ο ίδιος προληπτικώς μόνον ως πραγματικότητα μέσα του. Και το μάχεται με τα όπλα και την ρώμην της ψυχής του, που είναι του παρόντος όπλα και ρώμη, το οποίον κατ' αυτόν τον τρόπον χρη σιμοποιεί ταυτοχρόνως και καταπολεμεί. Έτσι τοποθετεί ο ίδιος τον εαυτόν του, εκλέγων ούτως ειπείν το επικινδυνότερον σημείον, μέσα εις την ορμήν και την οργήν παντοδαπών συγ κρούσεων. Συγκρούσεων προς τούς συγχρόνους του, οι οποίοι τον μισούν, διότι μισούν το μέλλον εις το πρόσωπόν του. Συγ κρούσεων προς τον ίδιον τον εαυτόν του, μιας πάλης μεταξύ της πραγματικότητάς του, που ανήκει εις το παρόν, και των δυ νατοτήτων του, που ανήκουν εις το μέλλον, που ε ί ν α ι το μέλλον, που θα τας πολεμήση και πάλιν εν ονόματι άλλων δυνα τοτήτων από την στιγμήν που θα γίνουν πραγματικότης.

Κατ' αυτόν τον τρόπον ζη τ α υ τ ο χ ρ ό ν ω ς ο ηρωικός άνθρωπος τον μεγαλύτερόν του πόνον και την μεγαλυτέραν του ελπίδα. Ζη την συντριβήν και τον πόνον του, αλλά ζη μαζί και την ηθικήν αναγκαιότητα του πόνου και του χαμού του. Κάτι περισ σότερον: Ερωτεύεται την συντριβήν του, την χαιρέτ' εκ των προτέρων, αντλεί την ιλαρωτέραν του ακριβώς παρηγορίαν από την συντριβήν του.

Αισθάνεται πως είναι διαλεγμένος από την Μοίραν ως αγωνιστής και ως μάρτυς - περισσότερον ως μάρτυς, αφού την επιτυχίαν δεν την μετρεί με αποτελέσματ' άμεσα, με αριθμούς και μεγέθη, δεν την μετρεί καν διόλου. Είναι το αλεξικέραυνον, που θα συγκεντρώση επάνω του (θα προσελκύση μάλλον εθε λουσίως) όλας τας καταγίδας και όλα τ' άστροπελέκια, διά να προστατευθούν τα κατοικητήρια των ειρηνικών ανθρώπων. Αλ λά θα το κάνη όχι από πνεύμ' αλτροισμού και εθελουσίας υπέρ των άλλων. Εις την ετοιμότητα του κινδύνου τον σύρει με ακαταμάχητον έλξιν η α ι σ θ η τ ι κ ή, θα έλεγα, γοητεία του κινδύνου, η συναισθησις ότ' είναι π ρ ο ν ό μ ι ο ν των εκλε κτών (όχι καθήκον ή πράξις φιλανθρωπίας) να συντριβωνται υ π έ ρ των άλλων, υ π ό των άλλων - το πολυτιμότερον προνό μιον! Ο ηρωικός άνθρωπος δεν είναι το άνθος, δεν είν' ο καρπός - αυτά αντιπροσωπεύουν το παρόν και του παρόντος την ανεπιφύλακτον χαράν. Είναι ο σπόρος που θα ταφή και θα σαπίση, διά ν' αναφανή το άνθισμα και το κάρπισμα. Είν' εκείνος που θάπτεται διά να εορτασθή η α ν ά σ τ α σ ι ς, και ανάστασις χωρίς ταφήν δεν υπάρχει.

Αλλ' ο ηρωικός άνθρωπος δεν δείχνεται εις την συντριβήν του μόνον, ή και εις την ετοιμότητα έστω προς συντριβήν. Ειδε μή, η ηρωική αντίληψις θα ήτο ιδεώδες θανάτου μόνον όχι μορφή ζωής -και τι ζωής! Ο ηρωικός άνθρωπος και μόνος αυ τός ζη έ ν τ ο ν α και π λ ο ύ σ ι α ολόκληρον την ζωήν. Αλ λά το να ζήση έντονα δεν σημαίνει δι' αυτόν ό,τι συνήθως νοού μεν με την έκφρασιν αυτήν: να δοκιμάζη άφθονα και δυνατά τας απολαύσεις και τας ηδονάς της Ζωής.

Δεν τας αγνοεί βέβαια τας απολαύσεις της Ζωής ο ηρωικός άνθρωπος αλλά τας δοκιμάζει τόσον, όσον χρειάζεται να τας ξεπεράση, τας γνωρίζει τόσον, ώστε να εννοή, ότι κατά βάθος παραλύουν μάλλον την δύναμιν του ανθρώπου, και ας τού χαρίζουν την ψευδαισθησίαν της εντατικότητας και της πλησμονής. Έπειτα, τας απολαύσεις αναζητεί εκείνος που ζητεί να πάρη από την Ζωήν, όχι εκείνος που έχει να της δώση - και σε πλουτίζει όχι το να παίρνης αλλά το να δίδης.

Η έντονος αυτή ζωή είναι κατ' ανάγκην πολυμερής, τόσον πολυμερής, ώστε να την ευρίσκουν πολυπράγματα όσοι μετρούν τον πλούτον των εκλεκτών φύσεων με την πενίαν της ιδικής των, όσους δεν αφήνει ο φθόνος ν' αναγνωρίσουν εις ένα σύγχρονόν των τον όλβον των αγαθών, που δεν έχουν εκεί νοι. Ο ηρωικός άνθρωπος χαίρεται πολλάς μορφάς ζωής συγχρόνως, και τας χαίρεται όχι εξωτερικώς, σαν αισθητικόν θέαμα ή διά να ικανοποιήση την περιέργειάν του. Μέσα τού ζήσας αυτές τας μορφάς της Ζωής, τας αφομοιώνει μέσα του και τας αποδίδει με τον προσωπικόν του τρόπον. Η ψυχή του ομοιάζει μ' ένα έδαφος λιπαρόν και βαθύ, εις το οποίον κάθε σπόρος άνετα θ' ανθοβολήση και θα καρπίση. Έτσι μεταμορφώνεται, χωρίς να χάνη τον εαυτόν του. Ζη ταυτοχρόνως με πολλούς, όπως ο τραγικός ποιητής ο μεγαλοφυής, που ζη μέσ' απ' όλα του τα πρόσωπα, και όμως παραμένει ο ίδιος και ως ύπαρξις και ως διάνοια. Και δεν ζη μόνον πολλάς μορφάς Ζωής· συγκλονισμούς συγκλονίζεται πολλούς, συντριμμούς συντρίβεται πολλούς, μυρίους θανάτους αποθνήσκει.

Αλλ' η πολυμέρεια αυτή δεν σημαίνει και διάσπασιν, απώλειαν έρματος ατομικού, διάχυσιν και θόλωμα του πυρήνα της προσωπικότητας - αυτό συμβαίνει στους πολλούς, όταν ποτέ θελήσουν να είναι πολυμερείς. Διά τον ηρωικόν άνθρωπον η πολυμέρεια δεν αίρει τη συγκέντρωση· τη καθιστά ισχυροτέρα, την αποδεικνύει ισχυροτέραν. Δεν θα ήτον ηρωικός άνθρωπος, αν δεν ήτο μία δυνατή προσωπικότης, και δυνατή προσωπικότης σημαίνει ισχυρόν κεντρικόν εγώ, που να συγκρατή τας ψυχικάς περιπετείας και τα εξωτερικά περιστατικά, τα πετάγματα και τα ενδιαφέροντα εις μίαν σφικτο δεμένην ενότητα όχι μόνον χρονικής διαδοχής, αλλά συνοχής λογικής, αναγκαιότητος ηθικής.

Η πολυμέρεια του ηρωικού ανθρώπου παρέχει πολλάκις την εντύπωσιν αντιφατικότητος. Είναι τόσον πλουσία η προσωπικότης του, ώστε το καθένα της μέρος, η καθεμία της πλευρά, θα ήμπορούσε ν' αποτελή (και αποτελεί διά τους πολ-λούς) έναν αυτόνομον κόσμον, διαφορετικόν από τον κόσμον που θα ήμπορούσε ν' αποδώση μία άλλη πλευρά του. Είναι λοιπόν ν' άπορής πώς οι πολλοί τας ευρίσκουν ασυμβιβάστους; Αλλ' ο ηρωικός άνθρωπος δεν ομοιάζει με τους καλούς και φρονίμους αμαξάδες, οι οποίοι οδηγούν το αμαξάκι των «βραδέως αλλ' ασφαλώς» από τους δρόμους τους στρωτούς και τους ήσυχους προς το τέρμα, που άλλοι καθώρισαν. Με τον ηνίοχον ομοιάζει, που κυβερνά τέσσαρα, οκτώ ίσως θυμοειδή άλογα - και το καθένα των σπεύδει ασυγκράτητον προς αυτοβούλους κατευθύνσεις. Τα κυβερνά με δυνατό χέρι, χωρίς όμως και να εξουδετερώνη εκείνων την ορμητικότητα και την επαναστατικήτητα. Ειδεμή, τί θέλγητρον θα είχε δι' αυτόν η ηνιοχεία; Το «βραδέως αλλ' ασφαλώς» δεν το ξέρει· λογαριάζει και τας πτώσεις, διότι μόνον όπου υπάρχουν πτώσεις δίδετ' ευκαιρία και ανυψώσεων.

Πράγματι ο πόλεμος κι ο κίνδυνος είναι το στοιχείον του, η απαραίτητος τροφή του. Ο πόλεμος λέγω και η νίκη, όχι η επιτυχία. Η επιτυχία δεν είναι πάντοτε νίκη· είναι νίκη εξωτερική, εξωτερικός πλουτισμός εις επιτεύγματα και κέρδη - να σαν τα ρεκόρ συγχρόνου αθλητού, που μετρούνται με δευτερόλεπτα και υφεκατοστόμετρα. Αλλ' ο ηρωικός ζητεί την νίκη εκείνου που χαίρεται το ότι επολέμησε, το ότι εκινδύνευσε, το ότι αντέστη την νίκην ως ευκαιρίαν μόνον να ζήση έντόνους και αγωνιώδεις στιγμάς. Και παρομοία νίκη συνυπάρχει κάλλιστα με την αποτυχίαν εις τους αντικειμενικούς σκοπούς, καθώς η αποτυχία των τριακοσίων εις τας Θερμοπύλας...

Άλλωστε γενικώς η επιτυχία είναι διά τον ηρωικόν άνθρωπον μία λέξις, μία πραγματικότης ίσως - όχι αξία. Δεν την ξέρει, ούτε τον ξέρει εκείνη. Αν επίστευεν ολιγώτερον εις τον εαυτόν του, θα ήτο δι' αυτό απογοητευμένος. Αν επίστευεν ολιγώτερον εις της Μοίρας την σοφίαν, θα ήτο απαισιόδοξος. Αλλ' επιτυχία σημαίνει πραγματοποίησις σκοπού, που ευρίσκειτ' έξω μας, κι εκείνος έχει μέσα τού τον σκοπόν και το νόημα της υπάρξεώς του. Απέναντι αυτού τίποτε δεν μετρεί, ούτε η ζωή του ούτε η ευτυχία του. Και τί μεγαλύτερον θα ήμπορούσεν η επιτυχία να τού προσφέρει;

Έπειτα η επιτυχία σημαίνει φρόνησιν, και η φρόνησις είναι προσαρμογή της ψυχής προς τα

πράγματα, κ α τ α β ι β α σ μ ό ς δηλαδή και ολιγάρκειά της, διά να συμμορφωθεί προς την καθημερινότητα του εξωτερικού κόσμου. Ενώ η σοφία και η αποστολή του ηρωικού είναι ν' α ν α β ι β ά σ η τα πράγματα προς την ψυχήν του, να τα γεμίσει με νόημα τόσον, ώστε να γίνουν αντάξιά του. Δι' αυτό παρέχει την εντύπωσιν άφρονος κ ι ε ι ν α ι άφρων. Έχει την αφροσύνην του παιδιού, που στερείται την πολυύμνητον αυτήν πείραν της πραγματικότητας, η οποία είναι κατά βάθος όκνος και ολιγοπιστία. Ενώ το παιδί είναι παιδί, ακριβώς διότι πιστεύει, διότ' ημπορεί ακόμη να πιστεύη, ανεπιφύλακτα. Ο ηρωικός άνθρωπος είν' ο αιωνίως νέος - τι να την κάνη την φρόνησιν; Είναι διά τους πεζούς και τους νοικοκυραίους, που βαδίζουν ήσυχα και ομαλά τον δρόμον της ζωής των. Εκείνος όμως δεν βα δίζει· χορεύει.

Αυτός είν' ο λόγος που θεωρείται και είναι άνθρωπος α β ο ή θ η τ ο ς εις την συνήθη πρακτικήν ζωήν. Και ένας άλλος λόγος: δεν έχει τη φρόνησιν να δ υ σ π ι σ τ ή προς τους γύρω του. Να δυσπιστή προς τί; Διά ν' αποφυγή κινδύνους; Μα αυτούς είναι ακριβώς, που αναζητεί η ψυχή του. Τούς αναλαμβάνει όχι από επαγγελματικήν συνήθειαν η από βιοποριστικόν καταναγκασμόν -οι ακροβάται και οι θηριοδαμασται θα ήσαν τότε οι ηρωικότεροι των ανθρώπων- αλλ' ως εσωτερικήν προσταγήν της μοίρας του, ως το ιερώτερον δικαίωμα που τού δημιουργεί η υπεροχή του. Οι πολλοί καμαρώνουν δι' όσους κινδύνους απέφυγαν, όχι δι' όσους υπεβλήθησαν· περιγράφουν τας επιτυχίας, που επραγματοποίησαν, και υπερηφανεύονται διά την εξυπνάδα των. Αλλά διά τον ηρωικόν άνθρωπον, το εί-δαμεν: η επιτυχία δεν αποτελεί ούτε κριτήριον ούτε ιδεώδες· ιδεώδες του και κριτήριον: να ζήση δυνατός και ωραίος. Και είναι γενναιότερον και ωραιότερον ν' αδικηθής παρά ν' αδικήσης, να εξαπατηθής παρά να εξαπατήσης.

Άλλωστε προς τί να εξαπατηθής; Εξαπατούν οι ετεροκεντρικοί, αυτοί που ασχολούνται διαρκώς με τους άλλους, διά να τούς αντιγράψουν ή να τούς φθονούν ή και τα δύο μαζί. Απασχολούνται κατ' ανάγκην, αφού δεν είναι τόσον πλούσιον το εγώ των, ώστε να τούς απασχολή εκείνο έντονα και ικανοποιητι κά. Ο ηρωικός όμως αποτελεί ο ίδιος κ έ ν τ ρ ο ν τ ο υ ε α υ τ ο ύ τ ο υ, ελεύθερος εις την απομόνωσιν του, αριστοκρατικός με την απόστασιν εις την οποίαν κρατεί τούς άλλους, απτόητος με το θάρρος της προσωπικής του γνώμης και της προσωπικής του ευθύνης, υπερήφανος μέσα εις το άβατον τέμενος της μο ναξιάς του. Δι' αυτό δεν καταδέχεται να φθονή, μήτε να παραβγαίνη με τούς άλλους· δεν χρειάζεται να βεβαιώνη εις τον εαυτόν του μ' αυτό το μέσον, με την εξωτερικήν αναγνώρισιν του δηλαδή, την υπεροχήν του.

Πουθενά δεν φαίνεται περισσότερο η υ π ε ρ η φ ά ν ε ι α του ηρωικού ανθρώπου, παρά εις τον τρόπον που δι εξαγει τους λεγομένους αγώνας ιδεών. Δεν αποβλέπει ποτέ εις το να νικήση. Τι θα ειπή να νικήση; Να δεχθούν τας απόψεις του; Συμφορά! Ο ίδιος ξέρει τι τού εστοίχισεν ως που να καταλήξη εις αυτάς, τι τ ό λ μ η ε χ ρ ε ι ά σ η η - sapere aude, λέγει ο αρχαίος ποιητής - τι εσωτερικήν ω ρ ι μ α ν σ ι ν προϋποθέτει. Έτσι, ανησυχεί μάλλον παρά ποθεί εκείνον, που θα τας δεχθή κατ' επιταγήν ή ως προϊόν μιας συντόμου συζητήσεως.

Διά ν' αποκτήση μήπως ο π α δ ο ύ ς; Είν' αληθές, ότι πολλοί αισθάνονται την ανάγκην να κάνουν προπαγάνδαν διά τας ιδέας των, σαν να φοβούνται, ότι δεν θα είναι ορθαί, αν δεν τας ανεγνώριζαν και άλλοι, κατά το δυνατόν πολυαριθμότεροι. Αλλ' εκείνος γνωρίζει, ότι σημασίαν δεν έχει το περιεχόμενον των ιδεών ενός ανθρώπου, αλλ' η ψυχική δύναμις με την οποίαν τας κατέκτησε και τας κατέχει. Όχι το τ ι πιστεύεις, αλλά το π ώ ς πιστεύεις ό,τι πιστεύεις. Ότι τας θεμελιώδεις, τας ζωτικές πεποιθήσεις σου ρυθμίζει κατά βάθος η μοίρα σου, όχι τανάπαλιν. Και η μοίρα σου είναι κάτι απολύτως προσωπι κόν· δεν ημπορείς μήτε να το δανεισθής, μήτε να το δανείσης. Έπειτα τι σημαίνει διά τον ηρωικόν άνθρωπον ο αριθμός; Εκείνος θέλει, και ως πνευματικός άνθρωπος ακόμη, να εργάζεται, όχι να συνεργάζεται· είναι ανδρικώτερον...

Έτσι κι όταν υπερασπίζη τας απόψεις του, δεν το κάνει διά να τας επιβάλη· αλλά διά να μείνη οποίος είναι. Και ακρι βώς το να είναι οποίος είναι, αποτελεί εις τα μάτια των άλλων πολλάκις, αυτό και μόνον, πολεμικήν. Η ύπαρξις του και μόνη εξεγείρει το μίσος· αρκεί να περιγράφη απλώς πώς είναι, και προκαλεί αντιπάθειαν· τόσον μέγαλον μέρος από το μέλλον αντιπροσωπεύει! Διότι το μέλλον είναι σκοτεινόν, και είν' ολίγοι που δεν φοβούνται το σκοτάδι, οι πολλοί το φοβούνται, και ο φόβος των παίρνει πολλάκις την μορφήν αντιπαθείας.

Κι όμως σπείρει άφθονα τα γεννήματα του νου του. Τα σπείρει, διότι δεν ημπορεί να κάνη διαφορετικά· όπως το δέντρον που τινάζει τούς καρπούς του σαν ωριμάσουν, είτ' ευρίσκοντ'

αποκάτω είτε όχι αυτοί που θα τους είναι χρήσιμοι. Έτσι κι ο ηρωικός άνθρωπος: διδάσκει, παρασυρόμενος από την πίστιν του· ομιλεί περί αυτής, υποκύπτων εις την εσωτερικήν ορμήν ν' ανακοίνωση -όχι ν' ανακοίνωση· να τ ρ α γ ο υ δ ή σ η μάλλον, την χαράν του και τους θησαυρούς του· να φωνάξη την αγάπην του, και διαβεβαιώνει κάθε φοράν το αγαπημένον του πρόσωπον πόσον τ' αγαπά, όχι διά να το πείση ούτε διότι φαν τάζεται πως αμφιβάλλει, αλλά μόνον διότι ευχαριστείται ο ίδιος κάθε φοράν να τ' ακούη. Έτσι και ο ηρωικός άνθρωπος: είτε προφορικώς αναπτύσσει προς ένα κοινόν, είτε γράφει, κατά βάθος είν' ο ίδιος ακροατής και αναγνώστης του εαυτού του. Ομιλεί ενώπιον των άλλων, διά ν' ακούση ο ίδιος την φωνήν του δυνατώτερα, διαυγέστερα, συνειδητότερα.

Υπερήφανος είναι, όχι εγωιστής. Δι' αυτό σπαταλά τον εαυτόν του. Η ευτυχία του είναι να δ α π α ν ά, ακριβέστερον ακόμη: να δ α π α ν ά τ α ι. Ανεξάντλητος όπως είναι, δεν ξέρει αριθμητικήν. Είναι τόσοσος πλούσιος, ώστε θ' αναπληρώση εύκολα (το ξέρει) κάθε ζημίαν· προς τι λοιπόν να την υπολογίζη; Υπολογίζει ο πτωχός· ο πλούσιος κλείνει τα μάτια, απλώνει το χέρι, και σκορπά... Όσα και να σκορπίση, πάντοτ' εκ του περισσεύματος θα είναι.

Εκ του περισσεύματος αντλεί κι η μεγαλοδωρία του ηρωικού ανθρώπου. Αφρόντιστα και αδίστακτα σπαταλά τα πλούτη του, την δραστηριότητά του, την υγείαν του, την ρωμαλεότητα της ψυχής και του νου του. Σκορπά την αγάπην του χωρίς ανταλλάγματα, έτοιμος να πληρώση εκείνους που θα θελήσουν να την δεχθούν. Σκορπά τας συγκινήσεις, τους ενθουσιασμούς και την φλόγα, τα κάλλη και τα ρίγη της ψυχής του και είναι τόσοσος πολλά τα πολύτιμ' αυτά πετράδια, ώστε ο πτωχός και ο κακός υποπτεύουν πως θα πρέπει κιβδηλα να είναι· ειδημή, θα τα εμοίραζεν έτσι, τόσοσος αμέριμνα, τόσοσος αλύπητα; Σκορπά του νου του τα γεννήματα, που είναι δι' αυτόν βιώματα ψυχής, χωρίς να κατοχυρώνη συγγραφικώς την πατρότητά των, να έτσι σαν τον ήλιον που ακτινοβολεί παντού το φως του. Κι ο ήλιος δεν έχει μετρητήν του φωτός· έχουν αι ηλεκτρικαί εταιρείαι μόνον.

Και είν' η χαρά του να σκορπά: όλα τ' αγαθά της γης τα εκτιμά όχι ως κ τ ή μ α τ α, αλλ' ως χ ρ ή μ α τ α (με την αρχαίαν σημασίαν της λέξεως εκ του χρώμα), ως δαπανήματα δηλαδή. Η μάλλον πιστεύει πως αγαθά δεν είναι· γ ί ν ο ν τ α ι αγαθά, αφ' ης στιγμής και εφ' όσον δαπανώνται.

Εις την εργασίαν καθυποβάλλεται με ανεπιφύλακτον προθυμίαν. Την δέχεται αυτονόητα και χαρωπά, αφού είναι κάτι βαρύ και δύσκολον, αφού ζωή σημαίνει δι' αυτόν δράσις και κάματος. Εργάζεται από την επιθυμίαν να χρησιμοποιή τας δυνά-μεις του σώματος και της ψυχής εις έργα δύσκολα, εργάζεται αισθητικώς, καθώς ένας αθλητής.

Το ίδιον και εις την πνευματικήν του εργασίαν: Δεν μελετά διά να γράψη ένα βιβλίον - η σκέψις είναι δι' αυτόν κάτι που το ζη, όχι κάτι που το γράφει - ή διά να επιτύχη εν αξίωμα. Μέσα του θέλει να πλουτίση, να πλουτίση ακόμη με την χαράν που δι' δει ένα δύσκολον ζήτημα. Προχειρώς έτσι σκορπά ένα πλήθος προσωπικών στοχασμών (προσωπικών και όταν έχη απ' άλλους λάβει την αφετηρίαν της σκέψεως), που ένας άλλος θα επροφύλασσε ζηλοτύπως. Μα ο ηρωικός άνθρωπος αγνοεί την ζηλοτυπίαν.

Κι είναι φυσικόν· αφού διατηρεί ζωντανά και καθαρά τα χαρίσματα του γνησίου αριστοκράτου: την μοναξιά του, το αίσθημα της ανεπιμεξίας, το θάρρος και την ικανότητα προς περιφρόνησιν, τας μακροχρονίους αφοσιώσεις, την αρχοντικήν μεγαλοδωρίαν. Προ παντός το αίσθημα της προσωπικής τιμής, ενώπιον της οποίας όλα τ' άλλα, πλούτος και μόρφωσις, εξουσία και υγεία, είν' ένα μηδέν.

Η ζωή ενός ανθρώπου, καθώς αυτού που περιέγραψα, δεν ημπορεί παρά να είναι σύντομος. Σύντομος όχι πάντοτε με την κοινήν σημασίαν· ημπορεί κάποτε να ζήση και πολλά χρόνια, αλλά πάντα θα είν' ολίγα, σχετικώς με την πλησμονήν της ζωτικότητός του. Άλλωστ' η ηλικία είναι κάτι σχετικόν· δεν μετρείται πάντως με την διάρκειαν, με το περιεχόμενον της μετρείται. Είν' έννοια ηθική, όχι αστρονομική.

Συνήθως όμως είναι σύντομος και υπό την συνήθη χρήσιν της λέξεως. Σύντομος, διότι ο ηρωικός άνθρωπος περνά ολόκληρον την ζωήν του εις το πολυκίνδυνον μέτωπον του πολέμου. Σύντομος διότι πάντοτε είναι, από την μοίραν του και μόνην οδηγούμενος, ε ρ α σ ι θ ά ν α τ ο ς.

Βαδίζει προς τον θάνατον όχι διά ν' αναπαυθή, όχι διότι εβαρέθηκε την ζωήν, όχι διότι εδειλίασεν ενώπιον αυτής, όχι από μαρασμόν και εξάντλησιν των δυνάμεών του. Ο ηρωικός άνθρωπος δεν υ φ ί σ τ α τ α ι τον θάνατον. Δι' αυτόν και ο θάνατος ακόμη δεν είναι π ά σ χ ε ι ν, είναι π ρ ά τ τ ε ι ν.

Είναι η τελευταία πράξις, με την οποίαν επισφραγίζει όλες του τας άλλας πράξεις. Τούς δίδει αυτή το νόημα· διότι και η Ζωή όλη είναι μία διαρκής αρχή, και η αρχή το νόημά της αντλεί από το τέλος, του οποίου είν' η αρχή. Και είναι το τέλος ο θάνατος, αλλά και η τελείωσις.

Αλλ' ο πληθωρισμός της ζωής είναι τόσος μέσα του, ώστε και ο θάνατός του δεν είν' εκμηδένισις πλέον. Μεστώνει από περιεχόμενον, από ηθικὴν αναγκαιότητα, πλημμυρίζει από την χαράν και την ωραιότητα μιας τελευταίας νίκης - παρόμοια με τον ήλιον, ο οποίος, κλίνων προς την δύσιν, ενδύεται την πορφυράν του μεγαλοπρέπειαν.

Αν θα είν' εκούσιος ο θάνατος ή ακούσιος, δεν έχει σημασίαν. Διά τον ηρωικόν άνθρωπον ο θάνατος είναι πάντοτ' εκούσιος, αφού ο δρόμος, που συνειδητά εδιάλεξε και βαδίζει, μοιραίως και αναγκαιώς οδηγεί προς τα εκεί. Αλλωστε δια λέγει συνήθως ο ίδιος τον θάνατόν του και την ώραν του, με την εσώψυχον πίστιν ότι δικαίωμά του απόλυτον είναι: Αν θέλῃς να γεννηθῆς και πότε θέλῃς να γεννηθῆς, δεν εξαρτάτ' από την συγκατάθεσίν σου· το να φύγῃς όμως από την Ζωήν και πότε να φύγῃς, αυτό αφήκεν ο Θεός εις την ιδικήν σου, την υπεύθυνον διαγνώμην. Και είναι βαρεία και δύσκολος αυτή η ευθύνη - διά τούτο και η ορμή προς αυτοσυντηρησίαν είναι τόσον ισχυρά.

Αλλ' εκούσιος ή ακούσιος ο θάνατος του ήρωος, είναι πάντοτε μία έκρηξις ηφαιστείου. Να έτσι εξαφνικά σπα τὸ δοχείον της ζωής του, συντρίβεται και συντρίβει όλα γύρω του, φλέγεται και φλέγει, φωτίζεται και φωτίζει - και τρομάζουν οι δειλοί και ταπεινοί και φθονεροί. Οργή Κυρίου...

Από το βιβλίο του: Φιλοσοφία ζωής

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 08/06/2009 13:33

---

Το Σπίτι Κοντά Στη Θάλασσα -Γιώργος Σεφέρης

Τα σπίτια που είχα μου τα πήραν.

Έτυχε να 'ναι τα χρόνια δίσεχτα πολέμοι χαλασμοί ξενιτεμοί

κάποτε ο κυνηγός βρίσκει τα διαβατάρικα πουλιά

κάποτε δεν τα βρίσκει το κυνήγι

είταν καλό στα χρόνια μου, πήραν πολλούς τα σκάγια

οι άλλοι γυρίζουν ή τρελαίνονται στα καταφύγια.

Μη μου μιλάς για τ' αηδόνι μήτε για τον κορυδαλλό

μήτε για τη μικρούλα σουσουράδα

που γράφει νούμερα στο φως με την ουρά της

δεν ξέρω πολλά πράγματα από σπίτια

ξέρω πως έχουν τη φυλή τους, τίποτε άλλο.

Καινούργια στην αρχή, σαν τα μωρά

που παίζουν στα περβόλια με τα κρόσια του ήλιου,

κεντούν παραθυρόφυλλα χρωματιστά και πόρτες

γυαλιστερές πάνω στη μέρα

όταν τελειώσει ο αρχιτέκτονας αλλάζουν,

ζαρώνουν ή χαμογελούν ή ακόμη πεισματώνουν

μ' εκείνους που έμειναν μ' εκείνους που έφυγαν

ή άλλους που θα γυρίζανε αν μπορούσαν

ή που χαθήκαν, τώρα που έγινε

ο κόσμος ένα απέραντο ξενοδοχείο.

Δεν ξέρω πολλά πράγματα από σπίτια,

θυμάμαι τη χαρά τους και τη λύπη τους

καμιά φορά, σα σταματήσω ακόμη

καμιά φορά, κοντά στη θάλασσα, σε κάμαρες γυμνές  
μ' ένα κρεβάτι σιδερένιο χωρίς τίποτε δικό μου  
κοιτάζοντας τη βραδινή αράχνη συλλογιέμαι  
πως κάποιος ετοιμάζεται να 'ρθεί, πως τον στολίζουν  
μ' άσπρα και μαύρα ρούχα με πολύχρωμα κοσμήματα  
και γύρω του μιλούν σιγά σεβάσμιες δέσποινες  
γκρίζα μαλλιά και σκοτεινές δαντέλες,  
πως ετοιμάζεται να 'ρθεί να μ' αποχαιρετήσει  
ή μια γυναίκα ελικοβλέφαρη βαθύζωνη  
γυρίζοντας από λιμάνια μεσημβρινά,  
Σμύρνη Ρόδο Συρακούσες Αλεξάντρεια,  
από κλειστές πολιτείες σαν τα ζεστά παραθυρόφυλλα,  
με αρώματα χρυσών καρπών και βότανα,  
πως ανεβαίνει τα σκαλιά χωρίς να βλέπει  
εκείνους που κοιμήθηκαν κάτω απ' τη σκάλα.

Ξέρεις τα σπίτια πεισματώνουν εύκολα, σαν τα γυμνώσεις.

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 09/06/2009 23:51

---

Σάρκινος Λόγος - Γ. Ρίτσος

I.

Τι όμορφη που είσαι. Με τρομάζει η ομορφιά σου. Σε πεινάω. Σε διψάω.

Σου δέομαι: Κρύψου, γίνε αόρατη για όλους, ορατή μόνο σ' εμένα.

Καλυμένη απ' τα μαλλιά ως τα νύχια των ποδιών με σκοτεινό διάφανο πέπλο  
διάστικτο απ' τους ασημένιους στεναγμούς εαρινών φεγγαριών.

Οι πόροι σου εκπέμπουν φωνήεντα, σύμφωνα ιμερόεντα.

Αρθρώνονται απόρρητες λέξεις. Τριανταφυλλιές εκρήξεις απ' τη πράξη του έρωτα.

Το πέπλο σου ογκώνεται, λάμπει πάνω απ' τη νυχτωμένη πόλη με τα ημίφωτα μπαρ, τα ναυτικά  
οινομαγειρεία.

Πράσινοι προβολείς φωτίζουνε το διανυκτερεύον φαρμακείο.

Μιά γυάλινη σφαίρα περιστρέφεται γρήγορα δείχνοντας τοπία της υδρογείου.

Ο μεθυσμένος τρεκλίζει σε μια τρικυμία φυσημένη απ' την αναπνοή του σώματός σου.

Μη φεύγεις. Μη φεύγεις. Τόσο υλική, τόσο άπιαστη.

Ένας πέτρινος ταύρος πηδάει απ' το αέτωμα στα ξερά χόρτα.

Μιά γυμνή γυναίκα ανεβαίνει τη ξύλινη σκάλα κρατώντας μιά λεκάνη με ζεστό νερό.

Ο ατμός της κρύβει το πρόσωπο.

Ψηλά στον αέρα ένα ανιχνευτικό ελικόπτερο βομβίζει σε αόριστα σημεία.

Φυλάξου. Εσένα ζητούν. Κρύψου βαθύτερα στα χέρια μου.

Το τρίχωμα της κόκκινης κουβέρτας που μας σκέπει, διαρκώς μεγαλώνει.

Γίνεται μια έγκυος αρκούδα η κουβέρτα.

Κάτω από τη κόκκινη αρκούδα ερωτευόμαστε απέραντα, πέρα απ' το χρόνο κι απ' το θάνατο πέρα,  
σε μιά μοναχική παγκόσμιαν ένωση.

Τι όμορφη που είσαι. Η ομορφιά σου με τρομάζει.

Και σε πεινάω. Και σε διψάω. Και σου δέομαι: Κρύψου.

11.

Θέλω να περιγράψω το σώμα σου.

Το σώμα σου είναι απέραντο.

Το σώμα σου είναι ένα λεπτό ροδοπέταλο σ' ένα ποτήρι καθαρό νερό.

Το σώμα σου ένα άγριο δάσος με σαράντα μαύρους ξυλοκόπους.

Το σώμα σου βαθιές νοτισμένες κοιλάδες πριν βγει ο ήλιος.

Το σώμα σου δυό νύχτες με καμπαναριά,  
με διάττοντες και μ' εκτροχιασμένα τραίνα.

Το σώμα σου ένα ημίφωτο μπαρ με μεθυσμένους ναύτες και καπνέμπορους·

χτυπάνε στράκες, σπάζουν ποτήρια, φτύνουν, βλαστημούν.

Το σώμα σου ένας ολάκερος στόλος υποβρύχια, θωρηκτά, κανονιοφόροι· θορυβώδεις άγκυρες  
ανεβαίνουν· τρέχουν νερά στο κατάστρωμα·

ένας μούτσος πηδάει απ' το κατάρτι στη θάλασσα.

Το σώμα σου πολύφωνη σιωπή σκισμένη από πέντε μαχαίρια, τρεις ξιφολόγχες κι ένα σπαθί.

Το σώμα σου μια διάφανη λίμνη, στο βυθό της φαίνεται η λευκή βουλιαγμένη πολιτεία.

Το σώμα σου ένα τεράστιο ακάθεκτο χταπόδι μες στη γυάλα του φεγγαριού

με ματωμένα πλοκάμια πάνω απ' τις φωταγωγημένες λεωφόρους, όπου το απόγευμα  
πέρασε αργόπρεπα η κηδεία του τελευταίου αυτοκράτορα.

Πολλά λουλούδια πατημένα μένουν στην άσφαλτο βρεγμένα με βενζίνη.

Το σώμα σου ένα παλιό μπορντέλο της οδού Προαστίου με γριές πουτάνες, βαμμένες

με λιπαρά φτηνά κραγιόνια· φοράνε ψεύτικες μακριές βλεφαρίδες·

είναι και μια νεαρή πρωτόπειρη, ηδονίζεται μ' όλους τους πελάτες,

αφήνει τα λεφτά στο κομοδίνο της, ξεχνάει να τα μετρήσει.

Το σώμα σου είναι ένα ρόδινο μικρό κορίτσι·

κάθεται κάτω απ' τη μηλιά και τρώει μια φέτα φρέσκο ψωμί και μια κόκκινη αλατισμένη ντομάτα·

κάθε τόσο χώνει κ' ένα άνθος της μηλιάς στα στήθη της.

Το σώμα σου ένα τζιτζίκι στ' αφτί του τρυγητή,

ρίχνει μια σκιά μενεξελιά στο μελαμψό λαιμό του

και τραγουδάει μονάχο του όσα δεν μπορούν να πουν όλα μαζί τα σταφύλια.

Το σώμα σου είναι ένα ξάγναντο μεγάλο αλώνι στη κορφή του λόφου,

έντεκα ολόλευκα άλογα αλωνίζουνε τα στάχια της Γραφής·

χρυσάφι τ' άχυρα καρφώνουνε μικρούς καθρέφτες στα μαλλιά σου

και λαμποκοπούν τα τρία ποτάμια όπου μεγάλες μαύρες αγελάδες με αδαμάντινα στέμματα

σκύβουν, πίνουν νερό και κλαίνε.

Το σώμα σου είναι απέραντο.

Το σώμα σου απεριγράπτο.

Και θέλω να το περιγράψω,

να το κρατήσω πιο σφιχτά στο σώμα μου,

να το χωρέσω και να με χωρέσει.

Αθήνα 18.11.80

Από "Τα Ερωτικά" εκδόσεις "ΚΕΔΡΟΣ" (αποσπάσματα) 1981

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 10/06/2009 12:22

---

Καινούριος Νταν Μπράουν το Φθινόπωρο

Η συνέχεια του "Κώδικα Ντα Βίντσι" πέντε χρόνια (και 80 εκατομμύρια πωλήσεις) μετά.....το  
"Χαμένο Σύμβολο"

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 13/06/2009 23:58

---

Έλλη Άλεξιου - Καληνύχτα μάνα

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ή συναδέλφωση, θά τὸ ποῦν μερικοί. Άλλοι Νηπιαγωγείο ὁ Πόλεμος, ἤ, κί ἴσως αὐτὸ νὰ τοῦ ταιριάζει καλύτερα, Νηπιαγωγείο - τὸ Περιστέρι, γιατί παντοῦ: στοὺς τοίχους, στὸν ἀέρα, στὰ τζάμια... τὸ μοτίβο ποὺ κυριαρχεῖ στὴ διακόσμηση εἶναι γιρλάντες ἀπὸ λουλούδια πολὺχρωμα, καὶ περιστέρια, περιστέρια πολλὰ, καὶ λιγοστὰ λαγουδάκια.

Ἐκεῖ πηγαίνουν ὁ Γιαννάκος Ἀβραμίδης, κί ὁ Τριαντάφυλλος Δράγκας. Ἐκεῖ ἀνταμώνονται μὲ πλῆθος ἄλλα μωρά, ποῦ, στὰ σπίτια τους, μιλοῦνε τὴ γλῶσσα τῆς μητέρας τους. Μόνο στὸ νηπιαγωγείο μιλοῦνε ρουμάνικα αὐτὸ καθόλου δὲν τὰ δυσκολεύει τὰ μωρά. Μέσα στὸ νηπιαγωγείο τὰ μιᾶνε, ὅλα τους, φαροῖ τὰ ρουμάνικα.

Ὁ Τριαντάφυλλος, Τριαντάφυλλο τόνε λέει ὁ Γιαννάκος, εἶναι πολὺ τσιγκούνης στὰ λόγια. Μάλιστα ἄμα τὸ βάλει πείσμα, καὶ νὰ τόνε χρυσώσεις δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα του. Αὐτὸς ὅλη μέρα βλέπει, παρακολουθεῖ, ἐξετάζει τοῦτο καὶ τ' ἄλλο, ἀκουμπάει καὶ τὸ κεφάλι στὴν παλάμη καὶ κοιτάζει μὲ τὸ πλάι, ὅπως οἱ γέροι, ἄμα τυχαίνει κοντὰ σὲ τραπέζι. Λές καὶ μαζεύει ὅλη τὴ μέρα, τὴ νύχτα, προτοῦ τὸν πάρει ὁ ὕπνος, στὸ μεγάλο κρεβάτι ποὺ κοιμᾶται μαζί με τὴ μάνα του, τῆς τὰ ἐκθέτει ὅλα χύμα. Λέει, λέει, λέει, ποῦ δὲν ἀποσώνονται.

«... Ὁ Γιαννάκος, μάνα, ἔκρυψε στὸ μικρὸ κινεζάκι τὸ ἓνα του γάντι, μέσα σὲ ἄνθοδοχεῖο, μὰ δὲν εἶχε νερό, λουλούδια εἶχε καὶ τὸν μάλωσε ἡ δασκάλα. Ὁ Γιαννάκος μὲ τὸ ἀραπάκι, κείνο ποὺ κάθεται στὸ ἴδιο θρανίο μὲ τὴ Φλωράνης, κλειστήκανε μέσα στὴν κάμαρα κί ὕστερα ὁ Γιαννάκος ἔβγαλε τὸ χεροῦλι καὶ δὲν μπορούσαν νὰ βγοῦνε... καὶ κλαίγανε καὶ χτυπούσαν τὰ τζάμια, καὶ χτυπούσαν τὰ πόδια τους καὶ τοὺς μάλωσε ἡ δασκάλα... Ὁ Γιαννάκος ἄργησε νὰ μπεῖ στὴ γραμμὴ. Τοῦ φώναζε ἡ δασκάλα κί αὐτὸς ἔστεκε ἀκόμα μπροστὰ στὴ βρύση... καὶ δὲν ξεκολλοῦσε... καὶ ἡ δασκάλα τὸν ἔβαλε τιμωρία νὰ φάει στὴ γωνιά, μοναχός του στὸ τραπέζι... Ὁ Γιαννάκος καὶ τὸ βιετναμεζάκι ἄλλαξαν τὸ παπούτσι τους, νὰ τοῦτο, κί ἤρθανε νὰ πάρουνε τὸ βιετναμεζάκι καὶ παρὰ λίγο νὰ φύγει μὲ τὸ παπούτσι τοῦ Γιαννάκου, γιατί ἡ δασκάλα δὲν εἶχε δεῖ πὼς φορεῖ τὸ κόκκινο παπούτσι... καὶ τόνε μάλωσε ἡ δασκάλα...

Οἱ μανάδες τους δουλεύουνε ὅλη μέρα στὸ ἐργοστάσιο. Τὰ βράδια, πότε ἡ μιά, πότε ἡ ἄλλη, πᾶνε καὶ παίρνουνε τὰ μωρά. Ἄμα πάει ἡ μάνα τοῦ Τριαντάφυλλου, γυρίζει στὸ σπίτι καὶ καμαρώνει.

- Φρόνιμος πολὺ Τριαντάφυλλος. Ταχτικὸ παιδί Τριαντάφυλλος, Φρόνιμος! Πολὺ φρόνιμος Τριαντάφυλλος!

Ἡ Ρουμάνια νηπιαγωγὸς ἀπλοποιεῖ ὅσο μπορεῖ τὰ ρουμανικά της, γιὰ νὰ τὰ καταλαβαίνει καλύτερα ἡ Ἑλληνίδα γυναῖκα.

Ἄμα πηγαίνει ἡ μάνα τοῦ Γιαννάκου τὴν ὑποδέχονται οἱ παιδαγωγὲς μὲ γέλια καὶ διηγοῦνται τὰ κατορθώματά του:

- Θηρίο, Γιαννάκος! Ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιὰ μεγαλύτερο θηρίο! Μὰ καλὴ καρδιά. Δίνει τὸ γλυκό του. Δίνει τὰ παιγνίδια του. Ἀγαπάει τὰ παιδιά. Τὰ χαϊδεύει. Τὰ ἀγκαλιάζει. Τὰ φιλά. Μὰ πολὺ ἄταχτος. Θηρίο! Θηρίο Γιαννάκος!



Ο Γιαννάκος και στο σπίτι, όσες ώρες μεσολαβούνε ως τόν ύπνο, προλαβαίνει να τὰ κάμει όλα' άνω - κάτω. Χαλάει τις πρίζες. Βάνει ένα καρφι στις τρυπες και τὸ χτυπάει με τὸ σφυρί. Βάνει νερό στο στόμα του και καταβρέχει με τὸ καλάμι τὸν κόσμο. Στραπατσέρνει τὰ βιβλία. Βγάνει και κόβει τις εικόνες. Μόλις μπει σὲ κανένα δωμάτιο, βλέπεις τὸ σύντροφο, πὸ κάθεται μέσα, να σηκώνεται βιαστικός να συμμαζεύει τὰ πράματά του. Λαβαίνει μέτρα ν' αντιμετώπισει τὸ «θηρίο». Άνοίγει τὰ συρτάρια, ἀρπάζει τὸ σταχτοδοχείο με τὸ πετεινάρι, ένα καλλιτεχνικότατο ρόζενταλ.

- Άμα δὲ θὰ σοῦ χρειάζεται πιά, σύντροφε, θὰ μοῦ τὸ δώσεις;

- Ναί, σύντροφε, Γιαννάκο, θὰ σοῦ τὸ δώσω, ἄμα δὲ θὰ μοῦ χρειάζεται πιά.

Ο σύντροφος μπορεῖ ν' ἀκούει και τις εἰδήσεις στο ράδιο, ο' Γιαννάκος θέλει σώνει και καλά να δει αὐτὸν πὸ μιλά.

- Πές του να βγεῖ ὄξω!

- ;;;

- Πές του, σοῦ λέω, να βγεῖ ὄξω...

Στὰ κατατελευταῖα βγαίνει ὄξω ο' Γιαννάκος και ἡ πόρτα κλειδώνεται ἀπὸ μέσα. Αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ συνηθισμένο ἀπὸ τις ἔξι και κεῖ, πὸ γυρνάει ο' Γιαννάκος στο σπίτι. Οι πόρτες ὅλες εἶναι κλειδωμένες ἀπὸ μέσα.

Τὸ βιετναμεζάκι εἶχε μάνα, πὸ σκοτώθηκε στο δικὸ τους ἀντάρτικο κεῖ κάτω. Ἐχει ὁμως πατέρα. Ἐναν ἀγαθὸ ἀνθρωπάκο, ἀδύνατο και κουτσό, πὸ ἔρχεται ταχτικά κάθε βράδυ με τὴν πατερίτσα και παίρνει τὸ παιδί του. Τὸ ἀραπάκι, πὸ «κάθεται στο ἴδιο θρανίο με τὴ Φλωράνας», δὲν ξέρουνε ἀπὸ γονιους τί ἔχει. Ἀσπροὶ ἀνθρωποι, πὸ μιλοῦν γνήσια ρουμάνικα, ἔρχονται ἄλλοτε ο' ἀντρας ἄλλοτε ἡ γυναῖκα, και παίρνουν τὸ παιδί. Κι αὐτὸς τοὺς λέει «πατέρα» και «μάνα». Τὰ κινεζάκια, εἶναι δυὸ, ἔχουν ἓνα πολὺ περιποιημένο πατέρα. Και τὰ ἴδια εἶναι πολὺ καλοντυμένα. Εἶναι σίγουρα ο' ἀληθινὸς τους πατέρας, γιατί μοιάζει καταπληχτικά με τὰ παιδιὰ και τὸν φωνάζουν πατέρα, θὰ ναι τῆς πρεσβείας ἀνθρωπος, λένε οι γυναῖκες. Ἐχει ἀκόμα πεντέξι ἀραπάκια, πὸ πηγαίνουν τὰ βράδια και τὰ ζητοῦν ἀσπροὶ ἀνθρωποὶ. Ἐχει και πολλὰ ρουμανάκια.

Κανεὶς ἀνδρας δὲν ἐμφανίζεται ποτὲ στο νηπιαγωγεῖο να ζητήσει, ἢ κάπως να ἐνδιαφερθεῖ για τὸ Γιαννάκο ἢ τὸν Τριαντάφυλλο. Συχνὰ παρουσιάζονται ζητήματα, πὸ πρέπει να πάει ἓνας μεγάλος να συνεννοηθεῖ με τὴ διεύθυνση. Εἶναι π.χ., να πᾶνε τὰ μικρὰ για 15 μέρες ἔξοχή. Ο Τριαντάφυλλος κι ο' Γιαννάκος θὰ πᾶνε μαζί; Εἶναι μπολιασμένα με τὸ τάδε ἢ τάδε ἐμβόλιο; Και πότε; Μιὰ Ἑλληνίδα ἰατρὸς μορφωμένη, πηγαίνει τότε στο νηπιαγωγεῖο και τὰ κανονίζει. Τὰ δυὸ ελληνόπουλα εἶναι τὰ μόνα πὸ δὲν ἔχουν ἀντρικὴ συμπαράσταση. Ο Τριαντάφυλλος δὲν τὸ πρόσεξε αὐτό.

Ἴσως καθὼς ὅλη μέρα ἔχει τὸ νοῦ του να μαζεύει τις διαολιὲς τοῦ Γιαννάκου, για να θυμᾶται τὸ βράδυ να τις πεῖ στη μάνα του, να μὴν τοῦ μὲνει καιρός, ἴσως να ναι και φύση κλειστή. Ο Γιαννάκος ὁμως δὲν εἶναι ἔτσι. Μόλις τοῦ μείνει λίγος λεύτερος καιρός, τὸ μόνο πὸ συλλογιέται, τὸ μόνο πὸ τοῦ παιδεύει τὸ μυαλό, εἶναι ο' «πατέρας» πὸ τοῦ λείπει. Ευτυχῶς οι τρέλες του εἶναι τόσο πολλές, πὸ τὴν ἡμέρα δὲν τοῦ ἀφήνουν περιθώρια. Μὰ τὴ νύχτα, πὸ ξαπλώνει στο κρεβάτι για να κοιμηθεῖ δίπλα στη μάνα του, τότες τὰ παλέματα κι οι τσαχπινιὲς σταματᾶνε ἀναγκαστικά. Βρίσκει τότε τὸ μυαλό τοῦ Γιαννάκου τὸ ἐλεύτερο και γυρίζει, γυρίζει... γύρω ἀπὸ τὸν «πατέρα» πὸ δὲν ἔχει...

- Μάνα, δὲν μπορῶ να βρῶ κανέναν πατέρα;

- Πάλι τὰ ἴδια. Ἄφοῦ σοῦ ἔχω πεῖ τόσες φορές, πῶς ο' πατέρας σοῦ ἔμεινε στην πατρίδα.

- Νὰ βρω κανένα νὰ τόνε λέω πατέρα, ἔτσι γιὰ ψέματα...

- Κοιμήσου τώρα, κι αύριο θὰ κοιτάξω...

-Μὴ μοῦ λές ψέματα;

Ἰ Άντε κουκουλώσου. Δὲ σοῦ λέω ψέματα.

Τὴν ἄλλη βραδιά!

- Καὶ ποῦ ἔμεινε ὁ πατέρας, μάνα, στὸ χωριό;

- Πάλι τὰ ἴδια... Κοιμᾶται, παιδί μου, ὁ πατέρας σου, κοιμᾶται στὸ Γράμμο.

- Καὶ κοιμᾶται μέρα - νύχτα;

- Ναι! Μόνο κοιμήσου, γιατί αύριο δὲ θὰ ἔχεις ξυπνημό...

- Γιατί δὲν ξυπνάει νὰ ῥθει μαζί μας;

- Δὲν ἔχει ποιὸς νὰ τὸν ξυπνήσει. Ἐσένα κάθε πρωὶ ἅμα δὲ θὰ σὲ ξυπνήσω, ξυπνᾷς μοναχός σου; ἄντε σῶπα καὶ κοιμήσου.

Τὴν ἄλλη βραδιά:

- Δὲν ἔχει ποιὸς νὰ τὸν ξυπνήσει, ἔπειδὴ εἶναι ὄξω στὸ βουνό;

- Ναι.

- Μὰ ὁ Τριαντάφυλλος, μάνα, μοῦ λέει, πὼς οἱ πατεράδες μας δὲν μποροῦν νὰ ξυπνήσουν, γιατί εἶναι σκοτωμένοι... Ἀλήθεια, μάνα;

- Καὶ ποῦ ξέρει ὁ Τριαντάφυλλος... Ἐσεῖς τότε ποῦ φύγαμε ἤσασταν μωρὰ βυζανιάρικα... ἄντε, ἄντε κοιμήσου.

Τὴν ἄλλη βραδιά:

- Μάνα, ὁ Τριαντάφυλλος μοῦ λέει πὼς δὲν μποροῦν νὰ ξυπνήσουν, ἔπειδὴ οἱ Ἀμερικάνοι τοὺς βάλανε εἶνα βόλι μέσα στὴν καρδιά τους, ἀλήθεια, μάνα;

-Κάθε βράδυ, Γιαννάκο, τὰ ἴδια μὲ ρωτᾷς. Σοῦ τὸ ἴπα μιὰ φορὰ πὼς θὰ ξυπνήσει... μὴ μὲ ξαναρωτᾷς.

- Κι ἄς ἔχει καὶ τὸ βόλι;

- Κι ἄς ἔχει καὶ τὸ βόλι....

Τὴν ἄλλη βραδιά:

- Πότε μάνα θὰ πᾶμε στὴν Ελλάδα, ἅμα μεγαλώσω;

- Ἄμα γενεῖς μεγάλσαλος καὶ μάθεις πολλὰαα γράμματα.

- Και τότες, μάνα, 'εσύ θά σκουντήσεις τόν πατέρα ή 'εγώ;

- 'Εγώ. Όπως κάνω κάθε πρωί και με σένα.

- Κι 'εγώ, μάνα, πού θά 'μαι μεγάλος, θά τοῦ βγάλω τὸ βόλι 'απὶ τὴν καρδιά του; ναι, μάνα;

- Ναι, Γιαννάκο μου, θά σὲ πάρω 'απὶ τὸ χέρι και θ' ανεβοῦμε πάνω στὸ βουνό... Θὰ τὸν βροῦμε, πού θὰ γλυκοκοιμᾶται, πάνω στὴν πρασινάδα, κάτω ἀπὸ τὶς 'οξιές. 'Εγὼ θὰ τὸν σκουντήξω και θὰ τοῦ πῶ: Ξύπνα νὰ δεῖς πῶς μεγάλωσε ὁ Γιαννάκος μας. 'Εκείνος θ' ανοίξει τὰ μάτια του και θὰ σοῦ χαμογελάσει. Καὶ σὺ θὰ τοῦ βγάλεις τὸ βόλι... Ὑστερα θὰ σὲ πάρουμε χέρι, χέρι, ὁ πατέρας σου ἀπὸ τὸ ἓνα χέρι, 'εγὼ ἀπὸ τὸ ἄλλο και θὰ πᾶμε στὸ σπίτι μας... Μόνο 'άντε τώρα, κλείσε τὰ μάτια σου και κοιμήσου!

- Καληνύχτα, μάνα!

- Καληνύχτα, παιδί μου.

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε ἀπὸ Ηλιαννα - 15/06/2009 23:09

---

Παραμῦθι- Γκαίτε

Δίπλα στο μεγάλο το ποτάμι, που τα νερά του είχανε φουσκώσει και ξεχειλίσει με τη τελευταία γερή βροχή, ξαπλωμένος μες στο καλυβάκι του κοιμόταν ο περαματάρης αποκαμωμένος από της ημέρας τον κάματο. Μεσ στα βαθιά μεσάνυχτα δυνατές φωνές τονε ξυπνήσαν. 'Ακουσε και κατάλαβε πως ήταν ταξιδιώτες που θα θέλανε να τους περάσει αντίπερα. Όταν λοιπόν εβγήκε από τη πόρτα, είδε δυο μεγάλα Τελώνια να στέκουν από πάνω από τη δεμένη βάρκα και να τονε βεβαιώνουνε πως είναι βιαστικά πολύ και πως θα 'πρεπε κιόλας να βρίσκονται στην αντίπερα όχθη. Ο Γέροντας δεν έχασε καιρό, ἔλυσε τη βάρκα και με τη συνηθισμένη δεξιούνη του τράβηξε γραμμή πάνω από το ποτάμι, ενώ οι ξένοι του μιλούσανε γοργά-γοργά τη σφυριχτή κι άγνωστη γλώσσα τους και κάπου-κάπου ξεσπάγανε σε γέλια δυνατά, χοροπηδώντας ακατάπαυστα, μια στις κουπαστές και στους πάγκους, μια εδῶ κι εκεί μες στο κατὰστρωμα της βάρκας.

- "Η βάρκα γέρνει!" φώναξε ο γέροντας, "κι αν αναδεύεστε ἔτσι ολοένα, μπορεί και να τουμπάρει. καθίστε κάτω, πλανεροί Εωσφόροι!"

Σαν ἄκουσαν αὐτὴ τὴ συμβουλή, βάλανε κι οἱ δυο τα γέλια, κοροϊδέψανε τὸν Γέροντα και στριφογύρισαν ἀκόμη πιο πολύ. Τότε κι αὐτός ὑπόφερε ὑπομονετικὰ τὶς αταξίες τους και σε λίγο φτάσανε στὴν ἀντίπερα ὄχθη.

- "Να, πάρε για τὸν κόπο σου!" του φώναξαν οἱ ταξιδιώτες, ἄρχισαν να τινάζονται και πλήθος λαμπερὰ χρυσὰ νομίσματα πέσανε μες στὴν υγρὴ βάρκα.

- "Για ὄνομα του Θεοῦ, τι κάνετε αὐτοῦ!" φώναξε ὁ Γέροντας, "σε συμφορά μεγάλη θα με ρίξετε! Αν ἓνα χρυσὸ νόμισμα ἔπεφτε μες στα νερά, τότε τὸ ποτάμι, που δε μπορεί να υποφέρει αὐτὸ τὸ μέταλλο, θα φούσκωνε ἀγριεμένο θα με κατὰπινε στα τρομερὰ του κύματα και μένα και τὴ βάρκα και ποιος ξέρει τι θα μπορούσατε να πάθετε και σεις. Πάρτε πίσω τα λεφτὰ σας!"

- "Δε μπορούμε να πάρουμε πίσω ὄ,τι τινάξαμε ἀπὸ πάνω μας", ἀποκρίθηκαν ἐκείνοι.

- "Ἐτσι λοιπόν με βάζετε στὸν κόπο, να μαζέψω τα φλουριὰ σας και να 'βγω να τα θάψω ἔξω στὴ γη!" εἶπε ὁ Γέροντας σκύβοντας και βάζοντάς τα ἓνα-ἓνα μες στο σκούφο του. Τα Τελώνια πήδησαν ἔξω ἀπὸ τὴ βάρκα και τότε ὁ Γέροντας τους φώναξε. "Και πού είναι ὁ κόπος μου λοιπόν";

- "Ὅποιος δε δέχεται λεφτὰ, πρέπει να δουλεύει δωρεάν!" ἀποκρίθηκαν τα Τελώνια.

- "Πρέπει να ξέρετε πως μόνο με καρπούς τῆς γῆς μπορῶ να πληρωθῶ."

- "Με καρπούς της γης; Εμείς τους περιφρονούμε και ποτέ δε τους δοκιμάσαμε".

- "Κι όμως δε μπορώ να σας αφήσω να φύγετε, προτού μου υποσχεθείτε να μου φέρετε τρία κουνουπίδια, τρεις αγκινάρες και τρία μεγάλα κρεμμύδια".

Τα Τελώνια το ρίξαν στ' αστεία και κάνανε να φύγουν, μα νιώσανε πως ήτανε με τρόπο ακατανόητο κολλημένα στο έδαφος. Ποτέ άλλοτε δεν είχανε δοκιμάσει τόσο δυσάρεστο συναίσθημα. Του υποσχεθήκανε λοιπόν πως δε θ' αργούσαν να εκπληρώσουνε την επιθυμία του και τότε αυτός τους ελευθέρωσε κι έσπρωξε πέρα τη βάρκα του. Ήτανε κιάλας αρκετά μακριά, όταν εκείνα του φωνάζανε.

- "Γέρο, άκου, Γέρο! Ξεχάσαμε το σπουδαιότερο"! Μα ήτανε πια μακριά και δεν τους άκουσε. Άφησε να τον πάρει το ποτάμι πλάι-πλάι στην όχθη κατά κάτω, για να πάει να παραχωρήσει το επικίνδυνο χρυσάφι σ' ένα βουνότοπο, που δε μπορούσαν τα νερά ποτέ τους να τον φτάσουν. Βρήκε μια τρομαχτική χαράδρα ανάμεσα σε θεόρατα βράχια, το πέταξε κει μέσα και κίνησε ξανά για τη καλύβα του.

Μέσα σε κείνη τη χαράδρα βρισκότανε το πράσινο κι ωραίο φίδι. Το κουδούνισμα των νομισμάτων που πέφτανε το ξύπνησε από τον ύπνο του. Μόλις αντίκρουσε τα λαμπερά δισκάκια, άρχισε αμέσως να τα καταπίνει με λαιμαργία μεγάλη και να ψάχνει προσεχτικά παντού, μες στων βράχων τις σκισμές και μες στους θάμνους, όπου είχαν σκορπιστεί τα νομίσματα, μη τύχει και κανένα του ξεφύγει. Και μόλις τα κατάπινε, ένιωσε, με το πλέον ευχάριστο συναίσθημα να λιώνει το χρυσάφι μες στα σπλάγχνα του και σ' όλο ν' απλώνεται το σώμα και παρατήρησε με μεγάλη του χαρά πως είχε γίνει διάφανο και φεγγοβόλο. Από καιρό το 'χανε βεβαιώσει πως ήταν αδύνατο να του συμβεί το φαινόμενο τούτο. Καθώς όμως αμφέβαλλε πολύ, πως αυτό το φως μπορούσε να βαστάξει, η περιέργεια κι ο πόθος του, να εξασφαλίσει το μέλλον, το σπρώξανε να βγει από το βράχο, για να ψάξει να βρει, ποιός τάχα να χε σκορπίσει κει μέσα τ' ωραίο χρυσάφι.

Δεν ήβρε κανένα. Ωστόσο μεγάλη αισθάνθηκε ευχαρίστηση αποθαυμάζοντας το ευχάριστο φως που σκόρπιζε γύρω του στη δροσερή πρασινάδα, καθώς σερνόταν ανάμεσα στα χόρτα και στους θάμνους. Όλα τα φύλλα φαίνονταν σα σμαραγδένια κι όλα τα λουλούδια σα μεταμορφωμένα κι ολόλαμπρα. Του κάκου ερεύνησε παντού την άγρια μοναξιά. Ωστόσο πάλι μεγαλώσανε οι ελπίδες του σα βγήκε σ' ένα ύψωμα κι αντίκρουσε πέρα μακριά, όμοια με τη δική του κάποια λάμψη. "Α, να, επιτέλους!" σκέφτηκε, "βρήκα το ταίρι μου" και τράβηξε γραμμή κατά κει. Δε λογάριασε καθόλου πόσο ήτανε δυσάρεστο να σέρνεται μες από βάλτους και καλάμια, γιατί όσο κι αν προτιμούσε να ζει στων βουνών τα λιβάδια και στις ψηλές βραχοσχισμάδες, να τρέφεται με τ' αρωματισμένα χορταράκια και με την απαλή δροσιά ή σε κρουστάλλινη πηγή τη δίψα του να σβήνει, θα μπορούσε ωστόσο, για το λατρεμένο του χρυσάφι και για την ελπίδα του λαμπρού φωτός, ό,τι του ζητούσαν να το κάνει.

Κατακουρασμένο έφτασε τέλος σ' ένα βαλτότοπο, που παίζανε τα δυο μας τελώνια. Έτρεξε κατά πάνω τους, τα χαιρέτησε καταχαρούμενο που συναντούσε τόσο ευχάριστους και συγγενικούς του αφεντάδες. Τα τελώνια τρίβονταν στο σώμα του, πηδούσαν από πάνω του και γελούσαν κατά τον τρόπο τους.

- "Κυρ-Οφιέ", του λέγανε, "αν κι ανήκεις στην οριζόντια γραμμή, αυτό δεν έχει τίποτα να κάνει. Η αλήθεια είναι πως μόνο κατά τα φαινόμενα έχουμε κάποια συγγένεια, γιατί να! για κοίταξε..." (και πάνω σ' αυτά οι δύο φλόγες εθυσίασαν όλο τους το πλάτος κι έγιναν όσο μπορούσαν μακρουλές και μυτερές), "...πόσον όμορφα μας ντύνει μας, τους άρχοντες της κάθετης γραμμής το λυγερό αυτό μάκρος. Μη μας παρεξηγήσεις, φίλε μου, μα ποιά οικογένεια μπορεί να παινευτεί για τούτο; Από τότε που υπάρχουνε τελώνια, μήτε ξαπλώθηκε κανένα μήτε κάθισε".

Το φίδι αισθανόταν μεγάλη στενοχώρια κοντά σε τέτοιους συγγενείς. Γιατί όσο κι αν εσήκωνε ψηλά το κεφάλι του, το 'νιωθε καλά πως θ' αναγκαζότανε πάλι στη γη να σκύψει, αν ήθελε ν' αλλάξει θέση. Κι όσο δοκίμασε πρωτύτερα ξεχωριστή ευχαρίστηση μες στο σκοτεινό του το δασάκι, τόσο ωραία του φαινότανε πως έχανε απ' τη λάμψη του κάθε στιγμή δίπλα σε τούτα τα ξαδέρφια του. Κι έτσι φοβήθηκε πως στο τέλος θε να σβηνότανε τελείως. Μες στην ανησυχία του αυτή, ρώτησε βιαστικά τους δυο αφεντάδες, μήπως μπορούσανε να το πληροφορήσουν πούθ' ερχότανε τ' αστραφτερό χρυσάφι, που 'χε προ λίγου πέσει μες στη βραχοχαράδρα. Του 'χε περάσει ιδέα πως ήτανε χρυσή βροχή, που στάλαζε γραμμή από τον ουρανό.

Τα τελώνια βάλανε τα γέλια και τιναχτήκανε κι ευθύς πλήθος πολύ, χρυσά νομίσματα πετάχτηκαν ολόγουρά τους, Το φίδι ριχτηκε γοργά να τα καταβροχθίσει.

- "Τρώγε με την ησυχία σου, κυρ-Οφιέ", είπαν τα ευγενικά αρχοντόπουλα, "μπορούμε να σου δώσουμε όσα θες". Τινάχτηκαν ακόμη μερικές φορές και με τόση γρηγοράδα, που το φίδι δε πρόφτανε πια να καταπιεί το πολύτιμο φαγί του. Η λάμψη του άρχισε να μεγαλώνει ολοφάνερα. Πράγματι φεγγοβολούσε τώρα ολόλαμπρο, ενώ τα τελώνια είχανε πολύ αδυνατίσει και μικρύνει, χωρίς να χάσουν όμως ούτε σταλιά από την ευθυμία τους.

- "Είμαι για πάντα δικός σας", είπε το φίδι, σα κατόρθωσε να ξαναπάρει ανάσα μετά από το δειπνο του, "ζητήστε μου ό,τι θέλετε. ό,τι περνά από μένα, θα το κάνω".

- "Θαυμάσια!", φωνάξαν τα τελώνια. "Πες μας λοιπόν πού κατοικεί η ωραία Λίλια! Πήγαινέ μας όσο μπορείς πιο γρήγορα στο παλάτι και στον κήπο τους ωραίας Λίλιας, πεθαίνουμε από ανυπομονησία να πέσουμε στα πόδια της".

- "Αυτό που ζητάτε", είπε το φίδι με βαθύ αναστεναγμό, "δε μπορώ να σας το κάνω αμέσως. Η ωραία Λίλια κατοικεί δυστυχώς από την άλλη μεριά του ποταμού".

- "Από την άλλη μεριά του ποταμού! Τι κρίμα! Και μεις περάσαμε δώθε, μες στην άγρια τούτη νύχτα! Τί σκληρό που 'ναι το ποτάμι που μας χωρίζει τώρα! Δε θα 'τανε δυνατό να ξαναφωνάξουμε τον Γέροντα";

- "Χαμένος κόπος θα 'τανε", ξαναείπε το φίδι, "γιατί κι αν τον απαντούσατε σε τούτη την όχθη δε θα μπορούσε να σας πάρει πέρα. Έχει την άδεια να περάσει εδώθε τον καθένα, μα κανέναν εκείθε".

- "Ωραία τη πάθαμε! Άλλο μέσο δεν υπάρχει να περάσουμε το ποτάμι";

- "Υπάρχουνε κάνα-δυο μα όχι για τούτη τη στιγμή. Εγώ ο ίδιος θα μπορούσα να περάσω πέρα τ' αρχοντόπουλα, αλλά όχι πριν από το μεσημέρι".

- "Αυτή την ώρα δε μας αρέσει να ταξιδεύουμε".

- "Τότε μπορείτε να περάσετε κατά το βράδυ, απάνω στη σκιά του Γίγαντα".

- "Και τί πρέπει να κάνουμε";

- "Ο μεγάλος Γίγαντας, που μένει δω κοντά, δε μπορεί να κάνει τίποτα με το σώμα του. Τα χέρια του μήτε άχυρο δε θα μπορούσαν να σηκώσουν, οι ώμοι του δε θα βαστούσαν ούτε ένα δεμάτι. η σκιά του όμως μπορεί πολλά να κάνει, ίσως όλα. Γι' αυτό τη μεγαλύτερή του δύναμη την έχει κατά την ανατολή και τη δύση του ήλιου και δεν έχει παρά να καθίσει κανείς το βραδάκι στους ώμους της σκιάς του. Τότε ο Γίγαντας τραβά σιγά-σιγά κατά την όχθη κι η σκιά περνά τον ταξιδιώτη από την άλλη τη μεριά. Μ' αν θέλετε κατά το μεσημέρι να 'ρθείτε κει στην ακρούλα του δάσους, που τα δέντρα κατεβαίνουν ίσαμε κάτω στο νερό, μπορώ να σας περάσω μόνος μου και στην ωραία Λίλια να σας συστήσω. Αν πάλι φοβόσαστε το μεσημεριάτικο λιοπύρι, τότε πηγαίνετε να βρείτε κατά το βραδάκι τον Γίγαντα σε κείνο κει το βραχολιμανάκι, και δίχως άλλο θα σας φερθεί πολύ ευγενικά".

Τ' αρχοντόπουλα τότε απομακρύνθηκαν με μian ελαφράν υπόκλιση και το φίδι φχαριστήθηκε που ξέμπλεξε από δαύτα, όχι μόνο γιατί ήθελε να χαρεί το ίδιο του το φως, μα και γιατί περίμενε να ικανοποιήσει κάποια του περιέργεια, που από καιρό τώρα το βασάνιζε κατά περιεργό τρόπο.

Μες στις βραχοχαράδρες, όπου συχνά σερνότανε πέρα-δώθε, είχε κάνει σ' ένα μέρος κάποια περιεργη ανακάλυψη γιατί, αν ήταν αναγκασμένο να έρπει χωρίς φως μες σε κείνα τα βάραθρα, είχε ωστόσο κατορθώσει να ξεχωρίζει με την αφή καλά-καλά τ' αντικείμενα. Είχε συνηθίσει να συναντά παντού μόνον ακανόνιστα φυσικά σώματα. Πότε γλιστρούσε μέσα στις αιχμές μεγάλων κρυστάλλων, πότε αισθανότανε τις μύτες ή τις φλέβες του φυσικού αργύρου και πότε έφερνε στο φως μαζί του το ένα ή τ' άλλο πολύτιμο πετράδι.

Με μεγάλη του όμως έκπληξη αισθάνθηκε κλεισμένα μες στο κοίλωμα ενός βράχου, αντικείμενα που μαρτυρούσαν το πέρασμα του ανθρώπινου χεριού. Τοίχους στρωτούς, που δε μπορούσε να τους ανεβεί, κανονικές απότομες γωνίες, καλοφτιαγμένες κολώνες και το περιεργότερο απ' όλα, ανθρώπινα αγάλματα, που πολλές φορές τυλίχτηκε τριγύρω τους κι είχε σχηματίσει την ιδέα πως πρέπει να 'ναι από χαλκό ή από καλά-καλά γιαλισμένο μάρμαρο. Ένωθε λοιπόν την επιθυμία ν' αντιληφθεί και με τα μάτια του επιτέλους όλ' αυτά που 'χεν αισθανθεί και να βεβαιωθεί για τις υποθέσεις του. Θαρρούσε πια πως ήτανε σε θέση να φωτίσει με το δικό του το φως εκείνη την υπόγεια και θαυμαστή στοά κι έλπιζε πως θα μπορούσε μονομιάς να γνωρισθεί εντελώς και παίρνοντας το γνώριμό του δρόμο δεν άργησε να βρει και σχισμάδα, απ' όπου συνήθιζε να χώνεται

μες στο ναό.

Μόλις βρέθηκε κει μέσα, κοίταξε με περιέργεια γύρω-γύρω. Αν κι η λάμψη του δε μπορούσε να φωτίσει ολόκληρο το χώρο, τα κοντινά όμως αντικείμενα φαινόταν αρκετά καθαρά. Με κατάπληξη και τρόμο είδε τότε να στέκει μπρος του, ψηλά, μέσα σε αστραφτερή αχιβάδα τ' ολόχρυσο άγαλμα ενός σεβάσμιου βασιλέα. Το άγαλμα κείνο ήταν υπερφυσικού μεγέθους, αλλά το σχήμα του όλο έδινε την εντύπωση μάλλον κοντού παρά ψηλού ανθρώπου. Τ' ομορφοκαμωμένο σώμα του ήτανε διπλωμένο σ' έναν απλό μανδύα κι ένα στεφάνι από δρυϊνό κλαρί κρατούσε σηκωμένα τα μαλλιά του. Μόλις το φίδι κάρφωσε τα μάτια σε κείνη τη σεβάσμια μορφή, ο βασιλιάς μίλησε και του 'πε:

- "Πούθ' έρχεσαι";

- "Μεσ από τις χαράδρες, όπου είναι το χρυσάφι", αποκρίθηκε το φίδι.

- "Τί είναι λαμπρότερο από το χρυσάφι;" ρώτησε ο βασιλιάς;

- "Το φως", απάντησε το φίδι.

- "Και τί είναι παρηγορητικότερο από το φως;" ξαναρώτησε ο βασιλιάς.

- "Ο λόγος", αποκρίθηκε κείνο.

Στα λόγια αυτά, γυρίζοντας τα μάτια του αντίκρουσε δίπλα του έν άλλο ολόλαμπρο άγαλμα. Ήταν ένας ασημένιος βασιλιάς με ψηλή και λυγερή κορμοστασιά, καθισμένος μέσα σε μιαν άλλη αχιβάδα. Πλούσια και πλουμιστά φορέματα σκεπάζανε το κορμί του. Το στέμμα του, το σκήπτρο, το ζουνάρι του λάμπαν απ' τα πολύτιμα πετράδια. Περήφανη γαλήνη χυνότανε στο πρόσωπό του και φαινόταν σα να 'θελε κάτι να πει, όταν μια μαύρη ως τη στιγμή κείνη φλέβα, διακλαδισμένη στο μαρμάρينو τοίχο, έλαμψε ξάφνου και σκόρπισε μεσ σ' όλο το ναό έν ευχάριστο φως. Στο φως εκείνο είδε το φίδι τον τρίτο βασιλιά. Χάλκινος όπως ήταν και μεγάλοςωμος κι όπως στεκόταν εκεί δα στο ρόπαλό του ακουμπισμένος και δαφνοστεφανωμένος, έμοιαζε περισσότερο με βράχο παρά με άνθρωπο. Μα κει που πήγαινε να κοιτάξει κατά τον τέταρτο βασιλιά που στεκόταν ακόμη πιο μακριά του, οι τοίχοι ανοιχτηκαν, η λαμπρή φλόγα έλαμψε σαν αστραπή κι εξαφανίστηκε.

Τότε ένας άνθρωπος, που βγήκε από κει μέσα, ούτε ψηλός ούτε κοντός, τράβηξε τη προσοχή του φιδιού. Ήτανε ντυμένος σα χωριάτης και κρατούσε στο χέρι έν λυχνάρι που σκόρπιζε ήσυχη κι ευχάριστη στο μάτι λάμψη και που φώτιζε κατά πολύ περίεργο τρόπο, ολάκερο το δώμα κείνο, χωρίς να ρίχνει ούτε μια σκιά.

- "Γιατί έρχεσαι, αφού έχουμε φως;" ερώτησε ο χρυσός βασιλιάς.

- "Ξέρεις πως δε πρέπει να φωτίζω τα σκοτάδια".

- "Μήπως η βασιλεία μου τελειώνει;" ρώτησε ο ασημένιος βασιλιάς.

- "Κάλλιο αργά παρά ποτέ", αποκρίθηκε ο γέροντας. Τότε ο χάλκινος άρχισε να ρωτά με δυνατή φωνή.

- "Πότε θα σηκωθώ";

- "Σε λίγο", αποκρίθηκεν ο γέροντας.

- "Με ποιόν πρέπει να ενωθώ";

- "Με τους μεγαλύτερους αδερφούς σου", είπε ο γέροντας.

- "Και τι θα γίνει ο πιο νέος;" ρώτησε ο βασιλιάς.

- "Θα καθίσει κάτω", ξανάπε ο γέροντας.

- "Δεν είμαι κουρασμένος", φώναξε ο τέταρτος βασιλιάς με φωνή βραχνή και ψευδή.

Εκεί που αυτοί μιλούσαν, το φίδι έφερε γύρα το ναό, εκοίταξε καλά-καλά τα πάντα και παρατηρούσε τώρα από κοντά τον τέταρτο βασιλιά. Στεκόταν ακουμπισμένος σε μια κολώνα. Εύσωμος καθώς ήτανε φαινότανε πιότερο βαρύς παρά ωραίος. Ήταν αδύνατον όμως να διακρίνει κανείς από τί μέταλλο ήτανε χυμένο τ' άγαλμά του. Εξετάζοντάς τονε καλά-καλά, έβλεπε κανείς πως ήταν έν μίγμα από τρία μέταλλα, από τα οποία ήτανε καμωμένοι οι αδερφοί του. Φαίνεται όμως ότι στο χύσιμο τα μέταλλα αυτά δεν είχαν ενωθεί εντελώς. Φλέβες χρυσές κι αργυρές διατρέχαν ακατάστατα τη χάλκινη μάζα και δίνανε στ' άγαλμα δυσάρεστην όψη. Ωστόσο ο χρυσός βασιλιάς ξαναρώτησε τον άνθρωπο.

- "Πόσα μυστικά γνωρίζεις";

- "Τρία", του απάντησεν ο γέροντας.

- "Ποιό είναι το σπουδαιότερο;" ρώτησεν ο ασημένιος βασιλιάς.

- "Αυτό που ξέρουν όλοι", αποκρίθηκεν ο γέροντας.

- "Δε θα το φανερώσεις και σε μας;" ρώτησε ο χάλκινος.

- "Μόλις μάθω το τέταρτο", είπε ο γέροντας.

- "Και τί με νοιάζει εμένα;" μουρμούρισε μονάχος του ο μιχτός βασιλιάς.

- "Εγώ το ξέρω το τέταρτο", είπε το φίδι, πλησίασε τον γέροντα και κάτι του σφύριξε στ' αφτί.

- "Ήρθε το πλήρωμα του χρόνου!" φώναξεν ο γέροντας με φωνή τρομερή. Εβούιξεν ο ναός, τα μετάλλινα αγάλματα αντήχησαν και την ίδια στιγμή ο γέροντας χάθηκε κατά τη δύση και το φίδι κατά την ανατολή, περνώντας κι οι δυο τους με μεγάλη ταχύτητα, μες απ' τις σχισμάδες των βράχων.

Όλοι οι δρόμοι που περνούσε ο γέρος γέμιζαν ξοπίσω του χρυσάφι, γιατί το λυχνάρι του είχε τη μαγική δύναμη να μεταβάλει κάθε πέτρα σε χρυσάφι, κάθε ξύλο σε ασημί, τα νεκρά ζώα σε πολύτιμα πετράδια και να εκμηδενίζει τα μέταλλα. Αλλά για να 'χει αυτή τη δύναμη, έπρεπε να φωτίζει μοναχό του. Αν άλλο φως ήτανε δίπλα του, έριχνε μόνο μιαν ωραία καθαρή λάμψη, που παρηγορούσε πάντα κάθε ζωντανό. Ο γέρος μπήκε στη καλύβα του, τη χτισμένη πάνω στα βουνά και βρήκε τη γυναίκα του στη πιο τρανή απελπισία. Καθότανε πλάι στο τζάκι κι έκλαιγε και δε μπορούσε να συχάσει.

- "Αχ, τί δυστυχισμένη που 'μαι!" φώναξε, "καλά δεν ήθελα σήμερα να σ' αφήσω να φύγεις!"

- "Τί τρέχει λοιπόν;" ρώτησε ο γέρος ησυχότατα.

- "Μόλις έφυγες", του 'πε κείνη με λυγμούς, "παρουσιάστηκε στη πόρτα μας δυο ταξιδιώτες πολύ ζωηροί. Έκανα τη κουταμάρα να τους αφήσω να 'μπουν μέσα, μου φάνηκαν άνθρωποι ευγενικοί και καθώς πρέπει. Ήταν ντυμένοι μ' ελαφρές φλογίτσες, που θα μπορούσες να τους πάρεις για τελώνια. Μόλις εμπήκανε στο σπίτι, άρχισαν να με κολακεύουν με τόσον αδιάντροπα λόγια και τόσο γίναν ενοχλητικοί, που ντρέπομαι και να το συλλογιέμαι".

- "Ε", είπε ο γέρος χαμογελώντας, "θα θέλανε δίχως άλλο ν' αστείευθούνε. Η ηλικία σου δεν επιτρέπει βέβαια τίποτε περισσότερο από συνηθισμένες φιλοφρονήσεις".

- "Η ηλικία μου, η ηλικία μου;" φώναξεν η γυναίκα. "Όλη την ώρα για την ηλικία μου θ' ακούω; Είμαι δα τόσο γερασμένη; Συνηθισμένες φιλοφρονήσεις! Εγώ το ξέρω. Και για κοιτάξε γύρω σου πώς κατάντησαν οι τοίχοι; Δε βλέπεις τις παλιές τις πέτρες που εκατό χρόνια τώρα δε φαίνονται πια; Όλο το χρυσάφι το γλύψανε και το φάγανε. Δε μπορείς να φανταστείς με τι γρηγοράδα. Κι όλο μου λέγανε πως ήταν νοστιμότερο απ' το κοινό χρυσάφι. Και σα καθαρίσανε καλά-καλά τους τοίχους, φαινότανε πολύ ευχαριστημένοι και μάλιστα δεν άργησαν να γίνουν ψηλότεροι, χοντρότεροι και πιο λαμπροί. Έπειτα ξαναρχίσαν τα πειράγματά τους, μου λέγανε χίλια λόγια, με κράζανε βασιλίσσά τους, τινάζονταν και πλήθος χρυσά νομίσματα πέφτανε γύρω. Για δεξ ακόμη πόσα λάμπουν εκεί κάτω απ' το κάθισμα. Αλλά, τί δυστυχία! Ο σκύλος μας έφαγε κάνα-δυο και δεξ! Νάτον, εκεί στο τζάκι πεθαμένος. Το καημένο το ζώο! Είμαι απαρηγόρητη. Το είδα σαν είχανε πια φύγει αλλιώς δε θα 'χα υποσχεθεί να πληρώσω το χρέος τους στον περαματάρη".

- "Τί του χρωστάνε;" ρώτησεν ο γέρος.

- "Τρία κουνουπίδια", είπε η γυναίκα, "τρεις αγκινάρες και τρία μεγάλα κρεμμύδια. Τους υποσχέθηκα, άμα ξημερώσει, να τα πάω κάτω στο ποτάμι".

- "Δε πειράζει να τους κάνεις αυτή τη χάρη", αποκρίθηκεν ο γέρος, "γιατί μ' αυτή την ευκαιρία θα μας φανούν κι εκείνοι χρήσιμοι σε κάτι".

- "Αν θα μας είναι χρήσιμοι δε ξέρω, από υποσχέσεις κι όρκους άλλο τίποτα".

Εκεί πουμίλαγαν σβήστηκε σιγά-σιγά η φωτιά στο τζάκι, ο γέρος σκέπασε τα κάρβουνα με πολλή στάχτη, παραμέρισε τ' αστραφτερά χρυσά νομίσματα κι έτσι φώτιζε πάλι το λυχνάρι του μόνο. Στην όμορφή του λάμψη ξανασκεπάστηκαν οι τοίχοι με χρυσάφι κι ο σκύλος έγινε από τον ωραιότερο όνυχα που μπορεί κανείς να φανταστεί. Οι εναλλαγές των σκοτεινών και μαύρων χρωμάτων του πολύτιμου αυτού λίθου, τον μεταβάλλανε στο σπανιότερο έργο τέχνης.

- "Πάρε το καλάθι σου", είπε ο γέρος "και βάλε μέσα τον όνυχα. Έπειτα βάλε γύρω-γύρω τα τρία κουνουπίδια, τις τρεις αγκινάρες και τα τρία κρεμμύδια και πήγαινε τα στο ποτάμι. Κατά το μεσημέρι βάλε το φίδι να σε περάσει πέρα και πήγαινε να επισκεφθείς την ωραία Λίλια. Δώσε της τον όνυχα, θα τον αγγίσει και θα ζωντανέψει, καθώς πεθαίνει κάθε ζωντανό π' αγγίζει. Έτσι θ' αποκτήσει ένα πιστό σύντροφο. Πες της να μη λυπάται, γιατί η απολύτρωσή της πλησιάζει. Τη μεγαλύτερη δυστυχία να τη θεωρεί ως τη μεγαλύτερη ευτυχία, γιατί ήρθε πια το πλήρωμα του

χρόνου".

Η γερόντισσα ταχτοποίησε το καλάθι της και μόλις ξημέρωσε, πήρε το δρόμο. Αστραφτερός ανάτειλεν ο ήλιος και φώτιζε το ποτάμι που λαμποκοπούσε πέρα μακριά. Η γυναίκα προχωρούσε με βήμα αργό, γιατί το καλάθι της βάραινε το κεφάλι. Όχι ωστόσο εξαιτίας του βάρους του όνυχα. Ό,τι πεθαμένο κουβαλούσε δεν το αισθανόταν. Ίσα-ίσα μάλιστα που το καλάθακι ανασηκωνόταν και κρεμόταν επάνω από το κεφάλι της. Όμως ένα φρέσκο λαχανικό ή ένα μικρό ζώακι ζωντανό τη βάραιναν εξαιρετικά. Είχε προχωρήσει αρκετήν ώρα μεμψιμοιρώντας, όταν εξαφνα σταμάτησε κατατρομαγμένη, γιατί σχεδόν είχε πατήσει πάνω στη σκιά του Γίγαντα, που απλωνόταν ίσαμ' αυτήν μες στον κάμπο. Και μόλις τότε αντίκρουσε τον τεράστιο Γίγαντα, που 'χε πάρει το λουτρό του στο ποτάμι, να βγαίνει μέσα από τα νερά και δεν ήξερε πώς να τον αποφύγει. Μόλις αυτός την αντιλήφτηκε, άρχισε ν' αστειεύεται και να τη χαιρετά και τα χέρια της σκιάς του χώθηκαν αμέσως στο καλάθι. Ελαφρά-ελαφρά και με μεγάλη τέχνη πήραν ένα κουνουπίδι, μιαν αγκινάρα κι ένα κρεμμύδι και τα φέρανε στο στόμα του Γίγαντα, που προχώρησε μακρύτερα τραβώντας δίπλα στο ποτάμι, κι άφησε ελεύθερο στη γερόντισσα το δρόμο.

Συλλογιζόταν μήπως θα 'τανε καλύτερα να γυρίσει πίσω στο περβόλι της και να ξαναπάρει τα λαχανικά που λείψαν από το καλάθι της, μα όλο προχωρούσε με τη σκέψη αυτή, ώσπου σε λίγο έφτασε στου ποταμού την όχθη. Ώρα πολλή κάθισε και περίμενε τον περαματάρη, και τον είδε τέλος να ζυγώνει φέρνοντας ένα παράξενο ταξιδιώτη. Έν ευγενικό κι ωραίο παλικάρι, που δε χόρταινε να το κοιτά, κατέβηκε από το καΐκι.

- "Τι μου φέρνεις;" φώναξεν ο βαρκάρης.

- "Τα λαχανικά που σου χρωστάνε τα τελώνια", του απάντησε η γυναίκα και τα 'βγαλε από το καλάθι. Μόλις είδε ο γέροντας πως ήταν μόνο δυο από κάθε είδος λυπήθηκε πολύ και της είπε πως δεν ήτανε δυνατό να τα δεχτεί. Η γερόντισσα χιλιοπαρακάλεσε να τα πάρει, του εξήγησε πως δε μπορούσε να ξαναγυρίσει στο σπίτι και πως θα τη βαραίνανε πολύ στο δρόμο που 'χεν ακόμη μπρος της. Εκείνος όμως επέμεινε στην άρνησή του και τη βεβαίωσε πως δεν ήτανε καθόλου στο χέρι του να κάνει αλλιώς.

- "Ό,τι ανήκει σε μένα, πρέπει να τ' αφήσω απείραχτο εννιά ώρες και δεν έχω δικαίωμα να πάρω τίποτα, πριν δώσω το τρίτο στο ποτάμι". Έπειτ' από πολλή συζήτηση της είπε τέλος ο γέροντας. "Υπάρχει ακόμη ένα μέσο. Αν αναλαμβάνεις την υποχρέωση μόνη σου απέναντι του ποταμιού κι αναγνωρίζεις πως του τα χρωστάς εσύ, τότε μπορώ να πάρω τα έξι κομμάτια. Όμως υπάρχει κάποιος κίνδυνος σ' αυτό".

- "Αλλ' αν κρατήσω το λόγο μου, υπάρχει φόβος να πάθω τίποτα";

- "Ούτε το παραμικρό. Βάλτο χέρι σου μες στο ποτάμι", της είπε ο γέρος "και δώσε την υπόσχεση πως θα ξοφλήσεις το χρέος σ' εικοσιτέσσερις ώρες".

Η γερόντισσα έκαμε όπως της είπε. Μα τί τρομάρα πήρε σαν έβγαλε από το νερό κατάμαυρο σα κάρβουνο το χέρι της! Άρχισε τότε να τα βάζει με το γέρο, να του φωνάζει πως τα χέρια της ήτανε πάντα το στολίδι της και πως μ' όλες αυτές τις βαριές δουλειές είχε κατορθώσει να κρατήσει πάντα χαριτωμένα και λευκά τα ευγενικά αυτά μέλη της. Παρατηρώντας έπειτα το χέρι της με μεγάλη θλίψη, έβαλε τις φωνές απελπισμένη.

- "Αυτό είναι ακόμη πιο χειρότερο! Για δες πώς έλιωσε και χάθηκε! Είναι πολύ μικρότερο από τ' άλλο".

- "Για την ώρα μόνο φαίνεται έτσι", είπεν ο γέρος, "αν δε κρατήσεις το λόγο σου, μπορεί να γίνει αληθινά. Το χέρι σου θ' αφανίζεται σιγά-σιγά, ώσπου στο τέλος θα εξαφανιστεί εντελώς, χωρίς ωστόσο και να πάψεις να το μεταχειρίζεσαι. Όλα θα μπορείς να τα κάνεις όπως πάντα, μα δε θα το βλέπει πια κανείς".

- "Κάλλιο να μη μπορούσα να το μεταχειριστώ κι όλοι να το βλέπανε στη θέση του", είπεν η γερόντισσα. "Άλλωστε όλ' αυτά δεν έχουνε καμιά σημασία, θα κρατήσω το λόγο μου κι έτσι θα ελευθερωθώ από το μαύρο αυτό πετσί κι από την ανησυχία". Και παίρνοντας βιαστικά το καλάθι της, που υψώθηκε μόνο του πάνω απ' τους ώμους της και μόνο του στεκότανε στον αέρα, κίνησε βιαστικά να συναντήσει το παλικαράκι, που περπατούσε σιγαλά στου ποταμού την όχθη πέρα, στους λογισμούς του βυθισμένο. Η θαυμαστή ομορφιά του κι η φορεσιά του η παράξενη είχανε πολύ χτυπήσει τη γερόντισσα.



Ολόλαμπρη αρματωσιά σκέπαζε τ' όμορφο κορμί του, χωρίς να του δεσμεύει τις κινήσεις. Από τους ώμους του κρεμότανε πορφυρός μανδύας, γύρω απ' το ξέσκεπο κεφάλι του κυματίζανε τα καστανά πεντάμορφα βοστρύχια του, το αγνό πρόσωπό του και τα καλοκαμωμένα πόδια του, τα φώτιζαν οι αχτίδες του ήλιου. Με γυμνό πέλμα βιάδιζε καρτερικά στη καφετερήν άμμο και φαινότανε σα να μην αισθάνεται καμιά εξωτερική εντύπωση, σε βαθιά λύπη βυθισμένος. Η φλύαρη γερόντισσα προσπαθούσε ν' ανοίξει ομιλία μαζί του, μα κείνος της απαντούσε πάντα με τόσες λίγες λέξεις, ώσπου στο τέλος κουρασμένη πια να του μιλά του κάκου πάντα, μ' όλο που τη κρατούσαν τα όμορφα του μάτια τον αποχαιρέτησε λέγοντάς του.

- "Περπατάς πολύ σιγά, παλικάρι μου κι εγώ βιάζομαι, γιατί φοβάμαι μη χάσω τη στιγμή, που μπορώ να περάσω το ποτάμι, πάνω στο πράσινο φίδι, για να πάω να δώσω στη πεντάμορφη Λίλια τ' όμορφο τούτο δώρο που της στέλνει ο άντρας μου". Κι ευθύς τάχυνε το βήμα της. αλλά και το παλικαράκι, σαν να ξύπνησε, κίνησε βιαστικά να τη προφτάσει.

- "Πας στη πεντάμορφη Λίλια!" της φώναξε. "Μα τότε θα πάμε μαζί. Τι είν' αυτό το δώρο που της πας";

- "Παλικάρι μου, δεν είναι σωστό, αφού τόσην ώρα απαντούσες με μονοσύλλαβα στις ερωτήσεις μου, να ρωτάς τώρα με τόση ζωηρότητα για τα μυστικά μου. Λόγος σου και λόγος μου, σα θέλεις. διηγήσου μου τα πάθη σου και τη ζωή σου κι εγώ ό,τι είναι θα σου είπω για με και για το δώρο μου".

Αμέσως συμφώνησαν. Η γριά του διηγήθηκε τα δικά της, την ιστορία του σκύλου και τον άφησε να ιδεί το θαυμάσιο κείνο δώρο. Σήκωσε τότε το παλικάρι από το καλάθι το φυσικό κείνο έργο τέχνης και πήρε στην αγκαλιά του το σκύλο που φαινότανε σαν να γλυκοκοιμάται.

- "Ευτυχισμένο ζώο!" εφώναξε, "Θα σ' αγγίξουν τα χέρια της και θα σου ξαναδώσουνε τη ζωή, ενώ μεις οι ζωντανοί την αποφεύγουμε, μη και μας βρει η μαύρη μοίρα. Κι όμως τί λέω! Μαύρη μοίρα! Μήπως δεν είναι τάχα πολύ πιο σκληρό και πιο τρομερό να ζει κανείς σα παράλυτος σιμά της παρά να πεθάνει από το χέρι της; Για δες με!" είπε στη γερόντισσα, "Κοίταξε πώς έχω καταντήσει! Τούτη την αρματωσιά, που δε τη ντρόπιασα στον πόλεμο και τούτη τη πορφύρα, που προσπαθούσα σοφά κυβερνώντας να τη κερδίσω, μου τ' άφησεν η μοίρα και τα δυο, το 'να για βάρος περιττό, τ' άλλο, στολίδι χωρίς σημασία. Στέμμα και σκήπτρο και σπαθί τα 'χω πετάξει κι είμαι τώρα γυμνός και στερημένος, όσο κάθε άλλο τέκνο της γης, γιατί έχουνε τόσο κακήν επίδραση τα γαλανά κι ωραία της μάτια, που παίρνουνε τη δύναμη από κάθε πλάσμα ζωντανό, που αναγκάζουν όσους δε σκότωσε τ' άγγιγμα του χεριού της να νιώθουνε πως δεν είναι πια παρά ζωντανοί κινούμενοι ίσκιοι".

Έτσι εξακολούθησε τα παράπονα δίχως να ικανοποιήσει τη περιέργεια της γερόντισσας, που 'θελε να πληροφορηθεί τόσο για την εσωτερική όσο και για την εξωτερική κατάστασή του. Ούτε του πατέρα του, ούτε του βασιλείου του τ' όνομα κατόρθωσε να μάθει. Κείνος χάριδευε τον πετρωμένο σκύλο που οι αχτίδες του ήλιου και το θερμό στήθος του νέου τον ζεστάνανε, σα να 'τανε ζωντανός. Όλο ρωτούσε για τον άνθρωπο με το λυχνάρι και για τ' αποτελέσματα του θείου φωτός, λες κι υποσχότανε πολλά καλά στη θλιβερή ύπαρξή του για το μέλλον. Εκεί που μιλούσαν, είδαν από μακριά το μεγαλόπρεπο της γέφυρας τόξο, που 'φτανε από τη μια στην άλλη όχθη, αστραφτερό και θαυμαστό μες στη λάμψη του ήλιου. Τα χάσανε κι οι δυο πολύ, γιατί ποτέ δεν είχαν δει τόσο λαμπρό το γεφύρι.

- "Για δες εκεί!" είπε το βασιλόπουλο. "Λες και δεν ήταν άλλοτε τόσον όμορφο, σα φαινότανε στα μάτια μας χτισμένο από λάσπη κι από πρασιτή! Πώς να μη φοβάσαι πια να πατήσεις το πόδι σου πάνω του, τώρα που φαίνεται σα να 'ναι από σμαράγδια και χρυσόπρασα και χρυσολίθους μ' ασύγκριτην ομορφιά και πλούτο καμωμένο";

Κανείς από τους δυο δεν ήξερε τη μεταβολή που 'χε πάθει το φίδι. Γιατί το γεφύρι κείνο ήτανε το φίδι, που κάθε μεσημέρι τεντωνότανε πάνω από το ποτάμι και γινόταν έτσι μια παράτολμη γέφυρα. Με σεβασμό και φόβο πατήσανε πάνω του οι διαβάτες κι αμίλητοι πέρασαν απέναντι. Δεν είχανε καλά-καλά πατήσει στην αντίπερα όχθη κι η γέφυρα πήρε να τραντάζεται και να κουνιέται. Σε λίγο ακούμπησε στην επιφάνεια του νερού και παίρνοντας τη κανονική του μορφή το πράσινο φίδι σύρθηκε στη στεριά κι αντάμωσε τους ταξιδιώτες. Κι εκεί που το φχαριστούσανε γιατί τους επέτρεψε να περάσουνε το ποτάμι πάνω στη πλάτη του, νιώσανε πως εκτός από τους τρεις τους θα 'τανε κι άλλα πρόσωπα στη συντροφιά τους, που ωστόσο δε μπορούσαν να τα δούνε τα μάτια τους. Ακούγανε το φίδι ν' απαντά με σφυρίγματα σε κάποια άλλα σφυρίγματα κοντά τους. Τεντώσανε

καλά τ' αφτιά και τέλος να τι κατορθώσαν ν' αρπάξουν από τα λόγια που αντάλλαζαν οι δυο φωνές.  
-"Θα πάμε πρώτα να περιδιαβάσουμε incognito μες στο περβόλι της ωραίας Λιλίας κι έπειτα μόλις έρθει η νύχτα και γίνουμε πάλι κάπως παρουσιάσιμοι, θα παρακαλέσουμε να μας συστήσεις στην υπερτέλεια ομορφιά. Θα μας συναντήσεις πέρα, στην όχθη της μεγάλης λίμνης".

-"Σύμφωνοι", αποκρίθηκε το φίδι και μ' έναν ήχο σα σφύριγμα χάθηκε στον αέρα.

Οι τρεις μας ταξιδιώτες κανονίσανε τότε με ποιά σειρά θα παρουσιάζονταν στη Πεντάμορφη, γιατί, αν και μπορούσαν πολλά πρόσωπα να μαζευτούνε γύρω της, έπρεπε όμως ένας-ένας να 'ρχεται και να φεύγει, αν δεν ήθελε να αισθανθεί ζωντανούς πόνους. Πρώτη η γυναίκα με το μεταμορφωμένο σκύλο της μες στο καλάθι ζύγωσε στο περβόλι κι έψαξε να βρει τη Κυρά της χωρίς να δυσκολευτεί πολύ, γιατί κείνη την ώρα καθότανε στην άρπα της και τραγουδούσε. Οι γλυκύτατοι ήχοι γράφανε πρώτα κύκλους στην επιφάνεια των ατάραχων νερών της λίμνης κι έπειτα ελαφροσειάνε, σαν ήρεμη πνοή, τη χλόη και τα κλαριά. Μέσα σε μιαν αίθρα καταπράσινη κάτω από λίγα ολόλαμπρα και φουντωμένα δέντρα καθόταν η Πεντάμορφη και μόλις την αντίκρουσε η γερόντισσα ένιωσε πάλι να μαγεύονται τα μάτια και τ' αφτιά της κι η καρδιά της, τόσο που τη ζύγωνε γοητευμένη κι όλο ορκιζόταν από μέσα της, πως, από τότε που 'χε να τη δει, είχε κερδίσει πάλι σ' ομορφιά. Γι' αυτό η καλή γυναίκα της φώναξε από μακριά και τη χαιρέτησε παινεύοντάς τη.

-"Πώς είμαι ευτυχισμένη που σε βλέπω! Τριγύρω σου ανοίγουν οι ουρανοί! Με τί χάρη ακουμπά η άρπα στα γόνατά σου, πόσο γλυκά την αγκαλιάζουνε τα χέρια σου! Φαίνεται σα να λαχταρά στα στήθια σου να πέσει! Τι τρυφερότατα αντηχεί καθώς αγγίζουνε τις χορδές τα μακρουλά τα δάχτυλά σου! Αχ τρισεύγενο παλικάρι, που θα μπορούσες να πάρεις τη θέση της"! Μ' αυτά τα λόγια τη ζύγωσε. Η ωραία Λιλία σήκωσε τα μάτια, άφησε τα χέρια της να πέσουνε κι αποκρίθηκε.

-"Μη μου σπαράζεις τη καρδιά με τα παράκαιρα παινέματά σου και νιώθω πιο βαριά τη δυστυχία μου! Να, δεξ, εδώ στα πόδια μου κείται νεκρό τ' άμοιρο το καναρίνι μου που άλλοτε τόσο ευχάριστα συνόδευε τα τραγούδια μου, το 'χα συνηθίσει να κάθεται πάνω στην άρπα μου κι είχα κατορθώσει να το μάθω να μη μ' αγγίζει. Σήμερα κει που τονωμένη από τον ύπνο, τόνιζα ένα ήρεμο πρωινό τραγούδι κι ο μικρός μου τραγουδιστής, ζωντότερος όσο ποτέ άλλοτε, σκόρπιζε γύρω μου τις αρμονίες του, όρμησε ένα γεράκι πάνω από το κεφάλι μου. Το καημένο το πουλάκι μου, κατατρομαγμένο πετά για να κρυφτεί στην αγκαλιά μου και νιώθω στη στιγμή τους τελευταίους σπασμούς της ζωής που το άφηνε. Αλλά τονε βρήκε τον ληστή η ματιά μου και τώρα σέρνεται παράλυτος πέρα, κει στην ακρολιμνιά. Τι όφελος όμως για μένα η τιμωρία του; Πάει πια το αγαπημένο μου πουλάκι και τώρα ο τάφος του θ' αυξήσει τα θλιβερά του περβολιού μου κυπαρίσια".

-"Θάρρος! Ωραία μου Λιλία", της φώναξε η γυναίκα, σφογγίζοντας κι αυτή κάποιο της δάκρυ, που ανέβασε στα μάτια της η αφήγηση της δύστυχης κοπέλας, "κάνε καρδιά λιγάκι ακόμη, ο γέρος μου σου παραγγέλνει πως πρέπει να λιγοστέψεις τον πόνο σου και τη μεγάλη σου τη δυστυχία να τήνε πάρεις για πρόδρομο της μεγαλύτερης χαράς, γιατί 'ήρθε πια το πλήρωμα του χρόνου. Κι αλήθεια", εξακολούθησε η γερόντισσα, "πράματα παράξενα συμβαίνουνε στον κόσμο. Για κοίτα δω το χέρι μου τί μαύρο που 'χει γίνει! Αλήθεια, πόσο πιο μικρό γίνηκε κιόλας από τ' άλλο! Πρέπει να κάνω γρήγορα, προτού να συναντήσω τον Γίγαντα και γιατί να βουτηξω το χέρι μου στο ποτάμι; Δε μπορείς να μου δώσεις ένα κουνουπίδι, μια αγκινάρα κι ένα κρεμμύδι, να τα πάω στο ποτάμι και να γίνει άσπρο το χέρι μου όπως πριν, που να μπορώ και δίπλα στο δικό σου να το κρατήσω";

-"Κουνουπίδια και κρεμμύδια θα τα κατάφερνες να βρεις ακόμα. Αγκινάρες όμως του κάκου θα ζητούσες. Όλα τα φυτά μες στο μεγάλο μου περβόλι μήτε καρπό μήτε λουλούδια κάνουνε. Μα κάθε κλωναράκι που κόβω να φυτέψω σε κάποιου αγαπημένου μου τον τάφο, αμέσως πιάνει και πετά ψηλά κλαριά. Όλα τούτα τα ρουμάνια, τα χαμόκλαδα, τους φράχτες, αλίμονό μου, έτσι τα 'χω δει να μεγαλώνουνε! Τα σκιερά τούτα πεύκα, οι οβελίσκοι των κυπαρισσιών αυτών, οι κολοσσοί των δρυών και των φράξων εκείνων, όλα ήτανε μικρά κλωνάρια, θλιβερά ενθύμια φυτεμένα από το χέρι μου σε χώμα που μόνο του θε να 'μενε για πάντα στείρο".

Η γερόντισσα δεν πρόσεξε πολύ στα λόγια τούτα. Όλο το χέρι της κοίταζε που όσο πήγαινε φαινόταν να μαυρίζει μπρος στην ωραία Λιλία κι από στιγμή σε στιγμή να γίνεται μικρότερο. Έκανε ν' αρπάξει το καλάθι και να φύγει βιαστικά, όταν έξαφνα κατάλαβε πως είχε το καλύτερο ξεχάσει. Σήκωσε αμέσως το μεταμορφωμένο σκυλί και το ακούμπησε κοντά στην πεντάμορφη χάμω στη πρασινάδα.

- "Ο άντρας μου", είπε, "σου στέλνει αυτό το ενθύμιο. Ξέρεις πως το πολύτιμο αυτό πετράδι μπορείς αγγίζοντάς το να το ζωντανέψεις. Πολύ θα χαρείς δίχως άλλο με το καλό και πιστό αυτό ζώο και μόνον η σκέψη πως θα 'ναι δικό σου, με παρηγορεί από τη λύπη μου που το χάνω".

Η Λίλια κοίταξε τ' όμορφο ζώο μ' ευχαρίστηση και, κατά πως φαινόταν, με θαυμασμό.

- "Πολλά σημάδια απ' αυτά μου 'ρχονται να μου δώσουνε κάποιαν ελπίδα", είπε. "Μα δεν είναι τάχα του φυσικού μας το ξεγέλασμα που μας κάνει να φανταζόμαστε ότι κάποιο μεγάλο αγαθό πλησιάζει, τη στιγμή ακριβώς που όλες οι δυστυχίες μας βρίσκουν μαζί;

Τι να μου κάνουν τα καλά που μου 'ρχονται σημάδια;  
Και του πουλιού μου ο θάνατος κι αυτό το μαύρο χέρι;  
Κι αυτός ο σκύλος που όμοια του δε βρίσκονται πετράδια;  
Τάχα το φως του λυχναριού δε μου τον έχει φέρει;  
Μακριά από τις ανθρώπινες τις ηδονές του κόσμου,  
άλλο δεν έχω σύντροφο παρά το μαύρο πόνο.  
Γιατί ο ναός στον ποταμό σιμά δε στέκει εμπρός μου;  
Χτισμένο το γεφύρι του γιατί δεν ανταμώνω";

Το τραγούδι αυτό που θα 'χε μαγέψει κάθε άλλον άνθρωπο και που η ωραία Λίλια το συνόδεψε με τους γλυκύτερους τόνους της άρπας της, η καλή γυναίκα τ' άκουσε με μεγάλην ανυπομονησία. Μα κει που πήγαινε να την αποχαιρετήσει, ήρθε πάλι το πράσινο φίδι και τη σταμάτησε. Είχε ακούσει τους τελευταίους στίχους του τραγουδιού και για τούτο είπε ευθύς στην ωραία Λίλια για να της δώσει θάρρος.

- "Η προφητεία για το γεφύρι πραγματοποιήθηκε. Ρώτησε τούτη τη καλή γυναίκα να σου πει πόσο λαμπρό είναι τώρα το τόξο του. Ό,τι ήταν άλλοτε ίασπης μουντός και πρασίτης μόνο, που το πολύ-πολύ στις κόγχες άφηνε να περνά το φως, έγινε τώρα διάφανο πετράδι. Βήρυλλος δεν υπάρχει λαμπρότερος, μήτε σμαράγδι μ' ωραιότερο χρώμα".

- "Σου εύχομαι κάθε ευτυχία", του αποκρίθηκε η Λίλια. "μόνο συγχώρεσέ με που δε μπορώ να θεωρήσω τη προφητεία εκπληρωμένη ακόμη. Πάνω από το τόξο του γεφυριού σου μόνο πεζοπόροι μπορούν να διαβούνε κι όμως μας έχουνε δώσει την υπόσχεση πως άλογα κι αμάξια και κάθε λογής ταξιδιώτες θα μπορούν να διαβαίνουν όλα μαζί το γεφύρι και για τη μια μεριά ή για την άλλη. Η προφητεία δε μιλά και για μεγάλα βάθρα που θ' ανεβούνε μόνα τους μες από το ποτάμι"; Η γερόντισσα που 'χε πάντα καρφωμένα τα μάτια στο χέρι της, τους έκοψε την ομιλία και τους αποχαιρέτησε. "Στάσου μια στιγμούλα ακόμη", τη παρακάλεσε η ωραία Λίλια. "πάρε μαζί σου το καημένο το καναρίνι και παρακάλεσε το λύχνο να το μεταμορφώσει σ' όμορφο τοπάζι. Θα το ξαναζωντανέψω αγγίζοντάς το και μαζί με το σκυλάκι σου, θε να 'ναι αυτά τα δυο η καλύτερή μου διασκέδαση. Μα τρέξε όσο μπορείς πιο γρήγορα, γιατί άμα δύσει ο ήλιος θ' αρχίσει ανεπανόρθωτη αποσύνθεση του δυστυχισμένου ζώου κι η ωραία συνοχή της μορφής του θα διαλυθεί για πάντα".

Η γερόντισσα έβαλε το μικρό λείψανο μές στο καλάθι της ανάμεσα σε φύλλα τρυφερά κι έφυγε βιαστική.

- "Όπως κι αν είναι", είπε τότε το φίδι, συνεχίζοντας τη κομμένη τους ομιλία, "ο ναός χτίστηκε".

- "Δε βρίσκεται όμως δίπλα στο ποτάμι", αποκρίθηκε η όμορφη.

- "Καρτερά ακόμη μες στα βάθη της γης", είπε το φίδι. "Είδα τους βασιλιάδες και τους μίλησα".

- "Πότε όμως θα σηκωθούνε;" ρώτησεν η Λίλια.

- "'Ακουσα τα μεγάλα λόγια που αντήχησαν μες στο ναό. 'Ηρθε το πλήρωμα του χρόνου!" το φίδι αποκρίθηκε και χαρούμενη γαλήνη απλώθηκε στις όμορφες το πρόσωπο.

- "Τα καλά λόγια", του 'πε, "τ' ακούω σήμερα για δεύτερη φορά. Πότε θα 'ρθει μέρα να τ' ακούσω και τρίτη";

Σηκώθηκε κι αμέσως μια χαριτωμένη κοπέλα βγήκε μες απ' τα χαμόκλαδα και πήρε την άρπα της. Την ακολούθησε και δεύτερη που ήρθε και πήρε το σκαλιστό από ελεφαντοκόκαλο σκαμνάκι, που καθόταν η πεντάμορφη, το 'κλεισε κι έβαλε κάτω απ' τη μασκάλη το ασημένιο του μαξιλαράκι. Έπειτα παρουσιάστηκε και τρίτη, κρατώντας μια μεγάλη μαργαριτοκέντητη ομπρέλα και καρτερούσε μήπως η Λίλια τη χρειαστεί στον περίπατό της. Ανέκφραστη ήταν των τριών αυτών παρθένων η ομορφιά κι η χάρη κι ωστόσο άλλο δεν έκαναν παρά να μεγαλώνουν την ομορφιά της

Λίλιας, γιατί όλοι μολογούσανε πως δε μπορούσαν ούτε καν να συγκριθούν μαζί της. Στο μεταξύ η ωραία Λίλια κοιτούσε μ' ευχαρίστηση το θαυμαστό σκυλάκι. Έσκυψε, τ' άγγιξε κι εκείνο στη στιγμή πετάχτηκε πάνω. Κοίταξε γύρω του χαρούμενα, έτρεξε πάνω-κάτω και τέλος όρμησε στην ευεργέτιδά του, για να της εκδηλώσει όλη του τη χαρά. Κείνη το πήρε και το 'σφιξε στην αγκαλιά της.

...συνεχίζεται....

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 15/06/2009 23:27

---

συνέχεια.....

- "Τι κρύο που 'σαι!" του φώναξε. "Αλλ' αν και ζεις με μισερή ζωή, ωστόσο καλώς όρισες κοντά μου. Θα σε λατρεύω τρυφερά, θα παίζω με χαρά μαζί σου, θα σε γεμιζω χάδια κι έτσι σφιχτά στην αγκαλιά μου θα σε σφιγγω".

Έπειτα το ξανάφησε, το 'δίωξε πέρα το ξαναφώναξε να 'ρθει. Έπαιζε τόσο χαριτωμένα μαζί του, που όποιος την έβλεπε θα γοητευότανε και θα μοιραζότανε τη χαρά της, καθώς προ λίγου η θλίψη της είχε σε κάθε μια καρδιά γεννήσει τη συμπόνια. Την ευθυμία της αυτή και τα χαριτωμένα της παιχνίδια, τα σταμάτησε με τον ερχομό του το θλιμμένο κείνο παλικάρι. Ζύγωσε πάντα ο ίδιος καθώς τονε γνωρίσαμε, μόνο που η ζέστη της ημέρας φαινόταν να τον έχει ακόμη περισσότερο εξαντλήσει και στην αγαπημένη του κοντά κάθε στιγμή γινότανε πια χλωμός. Στο χέρι του βαστούσε το γεράκι, ήμερο, σα να 'τανε περιστέρι και με κρεμασμένες τις φτερούγες.

- "Δεν είν' ευγενικό", του φώναξε η Λίλια, "να φέρνεις μπρος στα μάτια μου το μισητό αυτό ζώο, το τέρας, που μου σκότωσε σήμερα το μικρό τραγουδιστή μου".

- "Μη το καταριέσαι τ' άμοιρο πουλί!" αποκρίθηκε τότε το παλικάρι. "Κάλλιο με τον εαυτό σου και με τη μοίρα σου να τά 'χεις. Αχ, άσε με να 'χω κοντά μου το σύντροφο της δυστυχίας μου".

Στο μεταξύ το σκυλάκι δεν έπαυε να παίζει με την πεντάμορφη κι εκείνη απαντούσε πάντα με χαρά στις τρέλες του αγαπημένου της. Χτυπούσε τα χέρια της για να το τρομάξει. έπειτα έτρεχε, για να το τραβήξει πάλι κοντά της. Το κυνηγούσε να το πιάσει, όταν έφευγε, το φόβιζε να φύγει, σα πήγαινε να πέσει πάνω της. Το παλικάρι κοίταγε βουβό κι όλο με λύπη πιο μεγάλη, αλλά στο τέλος, όταν πήρε στα χέρια της το μισητό κείνο ζώο, που της φαινόταν αποτρόπαιο και το 'σφιξε στην άσπρη της αγκάλη και φίλησε το μαύρο ρύγχος του με τα ουράνια της τα χείλη, εξαντλήθηκε πια η υπομονή του και της εφώναξε απελπισία γεμάτος.

- "Τι σου χρωστώ λοιπόν εγώ, που η θλιβερή μου μοίρα με καταδίκασε να ζω κοντά σου κι όμως, ίσως για πάντα, χωρισμένος από σένα, εγώ που τα 'χασα όλα εξαιτίας σου, ακόμα και τον εαυτό μου. Τι σου χρωστώ να βλέπω με τα μάτια μου έν αφύσικο έκτρωμα να προκαλεί τη χαρά σου, να κερδίζει την αγάπη σου και ν' απολαβαίνει τ' αγκαλιάσματά σου; Είμαι υποχρεωμένος για καιρό ακόμη να πηγαινοέρχομαι έτσι και να μετράω το θλιβερό κύκλο του ποταμού περνώντας μια από δω και μια από κει; Όχι, κρύβεται ακόμη μες στο στήθος μου μια σπίθα απ' το παλιό ηρωικό μου θάρρος. Ας αστράψει απ' αυτήν η στερνή φλόγα τώρα! Αφού μπορούν να γέρνουνε στην αγκαλιά σου οι πέτρες, πέτρα κι εγώ λοιπόν ας γίνω. Αν τ' άγγιγμά σου σκοτώνει, θέλω να πεθάνω από το χέρι σου".

Στα λόγια αυτά έκαμε μian απότομη κίνηση. Το γεράκι πέταξε απ' το χέρι του, αυτός όμως όρμησε πάνω στη πεντάμορφη. Κείνη τέντωσε τα χέρια να τονε κρατήσει πέρα, μα έτσι τον άγγιξε πιο γρήγορα. Έχασε τότε τις αισθήσεις του κι έπεσε μες στην αγκαλιά της. Τρελή από τρόμο ως ένιωσε το ωραίο κείνο βάρος, έβγαλε μια φωνή κι έκανε πίσω και το πανώριο παλικάρι γλίστρησε από τα χέρια της κι έπεσε άψυχο στη γη. Το δυστύχημα είχε γίνει! Η γλυκιά Λίλια, ασάλευτη, με μάτια ορθάνοιχτα κοιτούσε το άψυχο το πτώμα. Η καρδιά της λες κι είχε σταματήσει μες στα στήθια της κι είχε στερέψει από τα μάτια της το δάκρυ. Μάταια προσπαθούσε το σκυλάκι της ένα καλό της νεύμα να κερδίσει. Όλος ο κόσμος είχε νεκρωθεί μαζί με το φίλο της. Η βουβή της

απελπισία καμιά βοήθεια δε ζητούσε γύρω της γιατί ήξερε πως καμιά δεν υπήρχε βοήθεια.

Το φίδι ωστόσο εμπήκε σε μεγάλη κίνηση. Θα 'λεγε κανείς πως έβαλε στο νου του κάποιον τρόπο σωτηρίας και τα παράξενα στριφογυρίσματά του χρησίμεψαν αληθινά για να εμποδίσουν για λίγο τις άμεσες τουλάχιστον κι απαίσιες συνέπειες του δυστυχήματος. Σχημάτισε γύρω από το πτώμα έναν τεράστιο κύκλο με το ευλύγιστο σώμα του, έπιασε την άκρη της ουράς του με τα δόντια του κι απόμεινε ακίνητο. Σε λίγο, ήρθε μια απ' τις όμορφες κοπέλες της Λίλιας, έφερε το φιλντισένιο σκαμνάκι και μ' ευγενικές χειρονομίες, κάλεσε τη πεντάμορφη κυρά της να καθίσει. Ευτύς έπειτα ήρθεν η δεύτερη, κρατώντας ένα κόκκινο σα τη φωτιά μαγνάδι, όχι τόσο για να σκεπάσει, όσο για να στολίζει το κεφάλι της κυράς της. Ήρθε κι η τρίτη και της έδωσε την άρπα. Δεν είχε ακόμα καλά-καλά ακουμπήσει πάνω της το λαμπρότερο όργανο και βγάλει απ' τις χορδές τους πρώτους γλυκούς ήχους, όταν η πρώτη ξαναγύρισε κρατώντας ένα στρογγυλό και λαμπερό καθρέφτη, στάθηκε μπρος στη πεντάμορφη, τον έστησε στα μάτια της μπρος και της έδειξε τη μαγευτικότερη που γίνεται μέσα στη φύση εικόνα. Η θλίψη μεγάλωνε την ομορφιά της, το πέπλο τη γοητεία της, η άρπα τη χάρη της, έτσι, που όσο κι αν εύχονταν κανείς ν' αλλάξει η θλιβερή της θέση, τόσο που ποθούσε να 'κλεινε για πάντα μες στο νου του την εικόνα κείνη όπως στεκόταν εκεί δα μπρος του.

Έριξε μια βουβή ματιά μες στον καθρέφτη κι έπειτα έκαμε τις χορδές πότε να βγάζουν τους συγκινητικότερους τόνους και πότε, σαν η θλίψη της μεγάλωνε, ν' αντιλαλούν σπαραχτικά τον πόνο της. 'Ανοιξε κάνα-δύο φορές το στόμα για να τραγουδήσει, αλλά δεν μπόρεσε να βγάλει φωνή. Τέλος η λύπη της ξέσπασε σε θρήνους. οι δυο κοπέλες της τρέξαν να την κρατήσουνε και να τη βοηθήσουν, η άρπα έπεσε από την αγκαλιά της και μόλις πρόφτασε η μια να την αρπάξει και να τη παραμερίσει.

- "Ποιός θα μας φέρει τον άνθρωπο με το λυχνάρι, προτού να δύσει ο ήλιος;" ψιθύρισε το φίδι ελαφρά μα καθαρά-καθαρά. Οι κοπέλες κοιταχτήκανε και τα κλάματα της Λίλιας δυνάμωσαν. Τη στιγμή κείνη ξαναγύρισε λαχανιασμένη η γυναίκα με το καλάθι.

- "Χάθηκα, σακατεμένη θα μεινω!" εφώναξε. "Για δέστε δω, σχεδόν σβήστηκε το χέρι μου. Ούτε ο περαματάρης ούτε ο Γίγαντας θελήσαν να με περάσουνε πέρα, γιατί είμαι ακόμα χρωμένη στο νερό. Μάταια πρόσφερα εκατό κουνουπίδια και κρεμμύδια. Τα τρία κομμάτια θέλουν μόνο και μήτε φύλλο από αγκινάρα βρίσκεται σε τούτα εδώ τα μέρη".

- "Λησμόνησε τα βάσανά σου", είπε το φίδι "και κοιτάξε να μας βοηθήσεις. Ίσως έτσι να σωθείς και συ. Τρέξε όσο μπορείς πιο γρήγορα και ψάξε να βρεις τα τελώνια. Έχει ακόμα πολύ φως και δε θα μπορέσεις να δεις, ίσως τ' ακούσεις όμως να γελάνε και να χοροπηδάν. Αν κάνουνε γρήγορα, προφταίνουν να τα περάσει ο Γίγαντας πάνω απ' το ποτάμι και τότε θα μπορέσουν να βρουν και να μας στείλουνε τον άνθρωπο με το λυχνάρι".

Η γερόντισσα έτρεξε όσο μπορούσε και το φίδι φάνηκε να περιμένει, όχι με λιγότερη από τη Λίλια ανυπομονησία, πότε να γυρίσουνε κι οι δυο. Κατά κακή όμως τύχη, ο ήλιος που 'γερνε μόνο τις κορφές χρύσωνε πια των δέντρων του ρουμανιού κι ισκιοι μακροί απλωνόνταν πάνω απ' τη λίμνη κι από τα λιβάδια. Το φίδι όλο σάλευε ανυπόμονα κι η Λίλια δεν απόσταινε να κλαίει. Στη δύσκολη κείνην ώρα το φίδι όλο και κοιτάγε τριγύρω, γιατί φοβότανε πως από στιγμή σε στιγμή ο ήλιος θα βασίλευε, η σήψη θα περνούσε το μαγικό του κύκλο και θ' άδραχνε ακατάσχετα τ' όμορφο παλικάρι. Τέλος είδε ψηλά μες στον αιθέρα το γεράκι που το χτυπούσαν οι στερνές του ήλιου αχτίδες και του ματοβάφανε τα φτερά. Τινάχτηκε από τη χαρά του για το καλό σημάδι και δε γελάστηκε, γιατί σε λίγο είδαν τον άνθρωπο με το λυχνάρι να γλυστρά πάνω από τη λίμνη, σαν να φορούσε παγοπέδιλα. Το φίδι δεν άλλαξε διόλου τη στάση του, η Λίλια όμως πετάχτηκε πάνω και του φώναξε:

- "Ποιό καλό πνεύμα σε στέλνει τη στιγμή αυτή, που 'χουμε τόσο την ανάγκη σου και τόσο λαχταρούσαμε να 'ρθεις";

- "Το πνεύμα του λύχνου μου με φέρνει", αποκρίθηκε ο Γέροντας, "και το γεράκι μ' οδήγησε ως εδώ. Όταν έχουν την ανάγκη μου, ο λύχνος μου τριζοβολά και τότε όλο κοιτάω ψηλά, να δω κάνα σημάδι. ένα πουλί ή κάποιο μετέωρο μου δείχνουνε τ' ουρανού το μέρος, που πρέπει να κατευθυνθώ. Ησύχασε, Πεντάμορφη! Αν θα μπορέσω να βοηθήσω, δεν το ξέρω. ένας μόνος δε φελά, παρά όταν ενωθεί μ' άλλους πολλούς και στην κατάλληλη ώρα. Ας αποτρέψουμε για λίγο το κακό κι ας ελπίζουμε. Κράτα τον κύκλο σου κλεισμένο", εξακολούθησε, στρέφοντας προς το φίδι κι ανεβαίνοντας σ' ένα λοφίσκο κει κοντά, έριξε το φως του λύχνου του σο νεκρό σώμα πάνω. "Φέρτε

και τ' όμορφο καναρινάκι και βάλτε το κι αυτό μέσα στον κύκλο"!

Οι κοπέλες πήρανε το μικρό κείνο λείψανο από τα καλάθι που 'χε παρατήσει η γερόντισσα και κάναν όπως είπεν ο γέροντας. Σε λίγο ο ήλιος έδυσε κι απλώθηκε σκοτάδι και τότε δεν έφεγγαν κατά τον τρόπο το δικό τους μόνο το φίδι και του ανθρώπου ο λύχνος, αλλ' ακόμα και το πέπλο της Λίλιας σκορπούσε φως απαλότατο, που σα γλυκό δωροχάραμα φώτιζε το χλωμό πρόσωπό της και τ' άσπρο της φόρεμα με μίαν άπειρη χάρη. Συλλογισμένοι κι αμίλητοι κοιτάζαν ο ένας τον άλλο. Βέβαιη ελπίδα ελάττωνε τις έγνοιες και τη θλίψη. Για τούτο δε δεχτήκανε δυσάρεστα την επιστροφή της γερόντισσας μαζί με τις δυο χαρούμενες φλόγες, που στο μεταξύ θα κάνανε δίχως άλλο πολλές ασωτίες, γιατί είχαν εξαιρετικά αδυνατίσει, χωρίς αυτό και να τις εμποδίζει, να 'ναι όσο μπορούν ευγενικότερες προς τη βασιλοπούλα και τις θεραπαινίδες της. Με τέλεια αυτοπεποίθηση και μεγάλη εκφραστικότητα λέγανε πράματα αρκετά κοινότυπα.

Εξαιρετικά ευαίσθητες δείχτηκανε για τη χάρη που σκόρπιζε στη Λίλια και στις φίλες της το λαμπρό πέπλο. Οι θεραπαινίδες χαμηλώναν ντροπαλά τα μάτια τους και το εγκώμιο της ομορφιάς τους τις ομόρφαινε στ' αληθινά. Όλοι ήταν ευχαριστημένοι κι ήσυχoi, εκτός απ' τη γερόντισσα, που, μ' όλη τη διαβεβαίωση του αντρός της, πως το χέρι της δεν μπορούσε να μικρύνει πιότερο, όσο το φώτιζε το φως του λύχνου του, πολλές φορές εξέφρασε τη γνώμη πως αν τα πράγματα ξακολουθούσαν έτσι, το ευγενικό αυτό μέλος της θα 'χε τελείως εξαφανιστεί, πολύ πριν από τα μεσάνυχτα. Ο Γέροντας με το λυχνάρι άκουγε προσεχτικά τις φλυαρίες των τελωνιών κι ήταν πολύ ευχαριστημένος που με τις ομιλίες τους είχε διασκεδάσει κι ευθυμήσει κάπως η Λίλια.

Κι όταν φτάσανε τα μεσάνυχτα χωρίς κανείς να καταλάβει πώς, ο γέροντας κοίταξε τ' αστρα και τότε αρχίνησε να λέει:

- "Σε καλήν ώρα είμαστε ενωμένοι. Ας κάμει καθένας το έργο του, ας εκτελέσει καθένας το καθήκον του κι οι ατομικές λύπες θα σβήσουνε μες στη γενικήν ευτυχία, ακριβώς όπως η γενική δυστυχία καταστρέφει τις ατομικές χαρές".

Έπειτα από τα λόγια αυτά, ένας περιεργος θόρυβος δημιουργήθηκε, γιατί όλα τα παρόντα πρόσωπα μονολογούσαν μεγαλοφώνως λέγοντας τι είχε να κάνει το καθένα. Μόνον οι τρεις κοπέλες σιωπούσαν. Είχαν αποκοιμηθεί η μια κοντά στην άρπα, η άλλη δίπλα στην ομπρέλα κι η τρίτη δίπλα στο σκαμνί και κανείς δε μπορούσε βέβαια να τις κατηγορήσει, γιατί ήτανε πολύ αργά. Τα φλογερά παλικαράκια, ύστερα από μερικές παροδικές φιλοφρονήσεις που αφιερώσαν στις θεραπαινίδες, γι' άλλη δεν είχαν πια μιλιά παρά μονάχα για τη Λίλια, για την ωραία των ωραίων.

- "Πάρε τον καθρέφτη", είπε ο Γέροντας στο γεράκι, "και μόλις δεις τον ήλιο ν' ανατέλλει ρίξε από ψηλά τις πρώτες του αχτίδες στις κοιμισμένες απάνω και ξύπνησέ τες".

Το φίδι άρχισε τώρα να κουνιέται. Έλυσε τον κύκλο του και τράβηξε σιγά-σιγά, με πλατιούς ελιγμούς, για το ποτάμι. Τα δυο τελώνια ακολουθούσαν με τόσην επισημότητα που θα μπορούσε κανείς να τα πάρει για τις σοβαρότερες φλόγες του κόσμου. Η γερόντισσα κι ο άντρας της πιάσανε τότε το καλάθι, που το απαλό του φως δεν το 'χανε και πολύ παρατηρήσει και τραβώντας το από τη μια μεριά κι από την άλλη το κάνανε να μεγαλώσει και να γίνει φωτερότερο. Σήκωσαν έπειτα το πτώμα του νέου, το ξαπλώσανε μέσα και πάνω στο στήθος του ακουμπήσανε το καναρίνι. Το καλάθι υψώθηκε στον αέρα μονάχο του πάνω από το κεφάλι της γερόντισσας κι εκείνη τότε κίνησε πίσω από τα τελώνια. Η ωραία Λίλια πήρε το σκυλάκι στα χέρια της κι ακολούθησε τη γερόντισσα κι ο άνθρωπος με το λυχνάρι έκλεισε τη συνοδεία. Όλος ο τόπος γύρωθε φωτιζόταν από τα διάφορα αυτά φώτα κατά τον περιεργότερο τρόπο.

Αλλά δεν τα χάσανε λιγότερο σα ζυγώσανε στο ποτάμι κι αντίκρυσαν ένα λαμπρότερο τόξο να ενώνει τις όχθες του. Ήτανε το φίδι το ευεργετικό, που τους ετοίμαζε το δρόμο. Κι αν τη μέρα θαυμάζανε τα διάφανα πολύτιμα πετράδια που φαίνονταν ν' αποτελούνε το γεφύρι, τη νύχτα πια σαστίσαν όλοι με τη φωτερή λαμπρότητά τους. Από το πάνω μέρος, το φωτερό του τόξο γραφόταν ολοκάθαρο στο σκοτεινό ουρανό, αλλ' από κάτω, ζωηρές αχτίδες εκτοξεύονταν προς το κέντρο του δείχνοντας έτσι την κινητή στερεότητα του οικοδομήματος. Η συνοδεία πέρασε σιγά-σιγά κι ο περαματάρης που κοίταγε από μακριά, από τη μικρή του τη καλύβα, παρατηρούσε σαστισμένος το φωτερό τόξο και τα παράξενα φώτα που περνούσανε πάνω του.

Μόλις φτάσανε στην αντίπερα όχθη, άρχισε το τόξο να ταλαντεύεται κατά τον τρόπο του και να

ζυγώνει το νερό κυματιστά. Σε λίγο βρισκόταν και το φίδι στη στεριά, σχημάτιζε πάλι τον κύκλο του γύρω από το καλάθι, που είχε μόνο του κατέβει στη γη. Τότε έσκυψεν ο γέροντας και του 'πε:

- "Τι αποφάσισες";

- "Να θυσιαστώ, πριν με θυσιάσουν", αποκρίθηκε το φίδι. "Δώσε μου την υπόσχεση πως δε θ' αφήσεις καμιά πέτρα στη στεριά".

Ο γέροντας του το υποσχέθηκε κι είπε έπειτα στην ωραία Λίλια:

- "Αγγισε το φίδι με το ζερβί σου χέρι και τον αγαπημένο σου με το δεξί".

Η Λίλια γονάτισε κι άγγιξε το φίδι και το πτώμα. Στη στιγμή φάνηκε κείνος να ξαναγυρίζει στη ζωή. Κουνήθηκε μες στο καλάθι και σε λίγο ανασηκώθηκε και κάθισε. Η Λίλια πήγε να τον αγκαλιάσει, όμως ο γέροντας την εμπόδισε. Βοήθησε το παλικάρι να σηκωθεί και τ' οδήγησε να βγει από το καλάθι κι απ' τον κύκλο. Το παλικάρι στάθη ολόρθο, το καναρίνι φτερούγισε και κάθισε στον ώμο του. Μέσα τους ξαναξύπνησε η ζωή, αλλά το πνεύμα τους δεν είχε ακόμη ξαναγυρίσει. Τ' όμορφο βασιλόπουλο είχε τα μάτια του ανοιχτά, αλλά δεν έβλεπε, ή τουλάχιστον φαινότανε σα να τα κοίταζε όλα μ' αδιαφορία. Μόλις πέρασε η πρώτη κατάπληξη για τα γεγονότα αυτά, τότε παρατήρησανε τη παράξενη μεταβολή που 'χε πάθει το φίδι. Το μακρουλό κι ωραίο του σώμα είχε διαλυθεί σε χιλιάδες λαμπερά πετράδια. Καθώς πήγε να πάρει η γερόντισσα το καλάθι της, χτύπησεν απρόσεχτα πάνω στο φίδι και δεν έβλεπαν πια τίποτ' απ' το σχήμα του, μόνον ένας ωραίος κύκλος απ' ολόλαμπρα πετράδια κειτότανε χάρμω στη χλόη.

Ο γέροντας άρχισε γρήγορα-γρήγορα να μαζεύει τα πετράδια και να τα βάζει στο καλάθι. φώναξε μάλιστα και τη γυναίκα του να τονε βοηθήσει. Έπειτα πήρανε κι οι δυο το καλάθι, το φέρανε κάτω στο ποτάμι, σε μια ψηλή μεριά της όχθης και ρίξαν όλα τα πετράδια στο νερό, όχι και χωρίς τη δυσαρέσκεια της Πεντάμορφης και της γυναίκας του που πολύ θα θέλαν να διαλέξουν κάνα-δυο για τον εαυτό τους. Σα φωτερά κι αστραφτερά αστράκια κολυμπούσανε τα πετράδια μες στα κύματα κι ήταν αδύνατο να διακρίνει κανείς, αν εχάθηκανε πέρα μακριά ή αν εβούλιαξαν.

- "Κύριοι μου", είπε τότε ο γέροντας με σεβασμό στα τελώνια, "από δω κα πέρα θα πηγαίνω γω μπρος και θα σας δείχνω το δρόμο, αλλά σεις θα μας κάνετε μεγάλη εκδούλευση, ανοίγοντάς μας τη πύλη του ναού, που κανείς άλλος από σας δε μπορεί να την ανοίξει κι απ' όπου τούτη τη φορά πρέπει να μπούμε".

Τα τελώνια υποκλίθηκαν ευγενικά και μείνανε πίσω. Ο γέρος με το λύχνο κίνησε μπρος και τράβηξε κατά το βράχο, που ανοιχτήκε μπροστά του. Σιωπηλή και δισταχτική ερχότανε λίγο πιο πάνω η Λίλια. Η γερόντισσα βιαζόταν μήπως μείνει πίσω κι όλο τέντωνε το χέρι της, για να το βρίσκει το φως απ' το λυχνάρι του αντρός της. Τα τελώνια κλείνανε τη συνοδεία, λαφρογέρνανε τις φλογοκορφές τους τη μια προς την άλλη κι εφαινονταν σα να συνομιλούνε.

Δεν είχαν και πολύ προχωρήσει, όταν η συνοδεία σταμάτησε μπρος σε μια μεγάλη σιδερένια πύλη, που τα θυρόφυλλά της τα 'κλεινε μαλαματένια κλειδαριά. Ο γέροντας φώναξε ευθύς τα τελώνια, που δίχως να προσμένουν να τους δώσουν θάρρος, βαλθήκανε γοργά-γοργά με τις πιο λεπτές τους φλόγες να τρώνε κλειδαριά και σύρτη. Βαριά αντηχήσανε τα σίδηρα, όταν γοργά ανοιχτήκανε τα θυρόφυλλα και μες στο ναό τα σεβάσματα των βασιλιάδων αγάλματα φανήκανε στο φως που χύθηκε μέσα. Καθένας υποκλίθηκε μπρος στους σεβασμιότατους κυρίαρχους κι απ' όλους πιο πολύ τα τελώνια δεν έπαυαν τις βαθιές υποκλίσεις. Έπειτα από λίγες στιγμές σιωπής, ο χρυσός βασιλιάς ερώτησε:

- "Από πού έρχεστε";

- "Από τον κόσμο", αποκρίθηκεν ο γέρος.

- "Πού πηγαίνετε;" είπεν ο ασημένιος βασιλιάς.

- "Στον κόσμο", ξανάπε ο γέροντας.

- "Τι θέλετε από μας;" ρώτησε ο χάλκινος βασιλιάς.

- "Να σας συνοδέψουμε", είπε ο γέροντας.

Μα εκεί που ετοιμαζόταν να μιλήσει κι ο ανάκατος βασιλιάς, είπε ο χρυσός στα τελώνια που είχανε πολύ ζυγώσει κοντά του.

- "Τραβηχτείτε μακριά μου. Το χρυσάφι μου δεν είναι για τις γλώσσες σας"!

Τότε κι εκείνα πήγανε στον ασημένιο βασιλιά, τον τύλιξανε και κάνανε το φόρεμά του να λαμπαδίζει ωραία με το χλωμό τους φως.

- "Καλώς ορίσατε", τους είπε κείνος, "αλλά εγώ δεν μπορώ να σας θρέψω. Ψάχτε να βρείτε αλλού τροφή και να μου φέρνετε το φως σας".

Απομακρύνθηκαν τότε κι αποφεύγοντας το χάλκινο βασιλιά, που δε φάνηκε να τα προσέχει ριχτήκανε στον ανάκατο.

- "Ποιος θα κυριαρχήσει στον κόσμο;" φώναξε κείνος με τραυλή λαλιά.

- "Όποιος μπορεί να σταθεί στα πόδια του", αποκρίθηκεν ο γέροντας.

- "Εγώ μπορώ!" είπεν ο ανάκατος βασιλιάς.

- "Αυτό θα το δούμε τώρα", είπεν ο γέρος, "γιατί ήρθε το πλήρωμα του χρόνου".

Η ωραία Λίλια κρεμάστηκε στο λαιμό του γέροντα και τον φίλησε με τη καρδιά της.

- "Άγιε Πατέρα", του 'πε, "χίλιες φορές σ' ευχαριστώ, γιατί ακούω για τρίτη φορά το βαθυστόχαστο λόγο, το λόγο τον προφητικό".

Δεν είχε καλά-καλά τελειώσει τη φράση της και κρεμάστηκε ακόμη δυνατότερα από το λαιμό του γέρου, γιατί το έδαφος άρχισε να σαλεύει κάτω από τα πόδια τους. Η γερόντισσα και το παλικάρι κρατιότανε κι αυτοί ο ένας από τον άλλο. Μόνο τ' ανάερα τελώνια δε νιώσανε τίποτε. Μπορούσε καθαρά να το νιώσει κανείς πως όλος ο ναός ταλαντεύοντανε, σαν το καράβι που σήκωσεν άγκυρα κι απομακρύνεται σιγά-σιγά από το λιμάνι. Της γης τα βάθη ανοίγονταν, θαρρείς, για να περάσει. Πουθενά δε σκόνταβε, βράχος κανείς δεν του 'κλεινε το δρόμο. Σε μια στιγμή φάνηκε σα να 'πεφτε φιλή-φιλή βροχή μες από το άνοιγμα του τρούλου. Τότε ο γέρος κράτησε πιο σφιχτά τη Λίλια και της είπε:

- "Είμαστε κάτω απ' το ποτάμι, σε λίγο φτάνουμε".

Ύστερ' από λίγο νομίσανε πως στάθηκαν, όμως γελάστηκαν. Ο ναός ανέβαινε προς τα πάνω. Παράξενος κρότος ακούστηκε τότε πάνω από τα κεφάλια τους. Σανίδες και δοκάρια ανάκατα άρχισαν να περνούν με θόρυβο μες από το άνοιγμα του τρούλου. Η Λίλια κι η γερόντισσα πεταχτήκανε πλάι, ο άνθρωπος με το λυχνάρι άρπαξε το παλικάρι και στάθηκε ακίνητος. Η καλυβίτσα του περαματάρη, γιατί ο ναός καθώς ανέβαινε, αυτή ξεκόλλησε από χάρμη και τη πήρε μαζί του, έπεσε σιγά-σιγά μέσα και σκέπασε το παλικάρι και τον γέροντα.

Οι γυναίκες φωνάζανε δυνατά κι ο ναός τραντάχτηκε σα καράβι που ξάφνου χτυπά στη στεριά. Όλο αγωνία τρέχαν οι γυναίκες μες στο μισοσκόταδο γύρω από τη καλύβα. Η θύρα της ήτανε κλεισμένη και κανείς δεν άκουγε τα χτυπήματά τους. Χτυπήσαν δυνατότερα και τέλος σαστίσανε πιο πολύ, σαν άκουσαν πως το ξύλο αρχίνισε να κουδουνίζει.

Το φως της λάμπας, που ήτανε κλεισμένη μέσα, είχε μεταβάλει, με τη δύναμή του, το ξύλο σε ασημί, από τα μέσα προς τα έξω. Σε λίγο άλλαξε και το σχήμα της καλύβας γιατί το ευγενικό μέταλλο αφήνοντας τη τυχαία μορφή των σανιδιών, των δοκαριών και των στύλων απλώθηκε και σχημάτισε ένα λαμπρότερο σπιτάκι με μεγάλη τέχνη εργασμένο. Έτσι τώρα στήθηκε μες στο μεγάλο ναό ένας άλλος μικρός κι ωραιότατος ή καλύτερα, αν θέλετε, ένας βωμός αντάξιος του ναού. Από μια εσωτερική σκάλα που 'φτανε ίσαμε πάνω ανέβηκε τότε το ευγενικό παλικάρι ψηλά. Ο άνθρωπος με το λυχνάρι το φώτιζε κι ένας άλλος φαινόταν να το υποστηρίζει, ένας άλλος που παρουσιάστηκε με κοντό άσπρο φόρεμα και μ' ένα κουπί ασημένιο στο χέρι. Αμέσως αναγνώριζε κανείς πως ήταν ο περαματάρης, που κατοικούσε κάποτε στο μεταμορφωμένο τώρα καλυβάκι.

Η ωραία Λίλια ανέβηκε τότε τα εξωτερικά σκαλιά, που φέρναν από το ναό στον βωμό πάνω, αλλ' ακόμα δεν ήταν καιρός να ζυγώσει τον αγαπημένο της. Η γερόντισσα, που το χέρι της όλο και μίκραινε όσο ήταν ο λύχνος κρυμμένος, έβαλε τις φωνές.

- "Δε θα με σώσει μένανε κανείς από τη δυστυχία; Μεσ στα τόσα θάματα δε μπορεί να γίνει κι ένα για το χέρι μου";

Τότε της είπε ο άντρας της, δείχνοντάς της τη θύρα.

- "Για δεσ, η μέρα χάραξε, τρέξε και λούσου στο ποτάμι".

- "Ωραία συμβουλή!" φώναξε κείνη. "Για να γίνω κατάμαυρη και να εξαφανιστώ μια και καλή! Σάμπως επλήρωσα το χρέος μου";

- "Σύρε και κάμε όπως σου λέω!" της είπε ο γέροντας, "όλα τα χρέη σβηστήκανε".

Η γερόντισσα έφυγε τρεχάλα. Την ίδια στιγμή βγήκεν ο ήλιος και το φως του χτύπησε τη κορφή του τρούλου. Ο γέρος στάθηκε ανάμεσα στο παλικάρι και στη κόρη κι είπε με φωνή δυνατή:

- "Τρεις βασιλεύουνε στη γη. Σοφία, Κάλλος κι Ισχύς". Στη πρώτη λέξη πετάχτηκε πάνω ο χρυσός



βασιλιάς, στη δεύτερη σηκώθηκε ο ασημένιος και στη τρίτη ο χάλκινος σιγά-σιγά, ενώ ο ανάκατος βασιλιάς κάθισε χάρω αδέξια μονομιάς. Όποιος τον έβλεπε, μ' όλο το επίσημο της ώρας, δε θα μπορούσε να κρατήσει τα γέλια, γιατί ούτε καθισμένος ήταν, ούτε ξαπλωμένος, ούτε ακουμπισμένος, αλλά σωριασμένος χάρω ακατάστατα.

Τα τελώνια, που είχαν ως τώρα ασχοληθεί μαζί του, τραβηχτήκανε πέρα. Αν και χλωμά στο πράσινο το φως, φαινόταν όμως πάλι καλοθερμμένα και τέλειες φλόγες, γιατί με μεγάλη δεξιοσύνη είχανε γλύψει με τις μυτερές γλωσσίτσες τους ίσαμε μέσα στο βάθος τους τις χρυσές φλέβες του κολοσσιαίου αγάλματος. Τ' ακανόνιστα κενά που δημιουργήθηκαν έτσι, μείναν ανοιχτά κάμποσην ώρα και το άγαλμα διατήρησε για τούτο τη πρώτη του μορφή. Αλλ' όταν τέλος φαγωθήκανε κι οι πιο μικρές φλεβίτσες, το άγαλμα σωριάστηκε μονομιάς και κατά δυστυχία ακριβώς το μέρος εκείνο που κι όταν ο άνθρωπος κάθεται, διατηρείται ακέριο. Εξ αντιθέτου τα μέλη που 'πρεπε να λυγίσουνε μείναν αλύγιστα. Όποιος ένιωθε πως δεν είχε τη διάθεση να γελάσει, καλά θα 'κανε να στρέψει αλλού τα μάτια. το πράμα κείνο, το μεταξύ μορφής κι άμορφης μάζας, ήταν αποκρουστικότατο να το βλέπει κανείς.

Ο άνθρωπος με το λυχνάρι κατέβασε τότε απ' το βωμό τ' όμορφο παλικάρι που 'χε πάντα άπλανο καρφωμένο μπροστά του το βλέμμα και τ' οδήγησε στο σιδερένιο βασιλιά. Στα πόδια του ισχυρού ηγεμόνα κειτόταν ένα σπαθί στο σιδερένιο του θηκάρι. Το παλικάρι το ζώστηκε.

- "Στα ζερβά το σπαθί, λεύτερο το δεξι το χέρι!" φώναξε ο πανίσχυρος βασιλιάς.

Έπειτα πήγανε στον ασημένιο κι εκείνος έσκυψε κι έδωσε στο παλικάρι το σκήπτρο του. Το πήρε στο ζερβί του χέρι κι ο βασιλιάς του είπε με φωνή καλόβουλη.

- "Ποίμαινε τα πρόβατα"!

Όταν φτάσανε στο χρυσό βασιλιά, τότε αυτός με πατρική χειρονομία, σα να τον ευλογούσε, φόρεσε στο κεφάλι του νέου το δρύινο στεφάνι κι είπε:

- "Αναγνώριζε το υπέρτατο"!

Ο Γέροντας παρατηρούσε καλά-καλά το παλικάρι, ενώ γίνονταν όλ' αυτά. Μόλις ζώστηκε το σπαθί, το στήθος του φούσκωσε, τα χέρια του δυναμώσανε και τα πόδια του βαδίζανε σταθερότερα. Σα πήρε το σκήπτρο στο χέρι, φάνηκε σα να μαλακώνει η δύναμή του και σα να γίνεται ισχυρότερος με μιαν ανέκφραστη χάρη. Όταν όμως το δρύινο στεφάνι στόλισε τα σγουρά μαλλιά του, τα χαρακτηριστικά του προσώπου του ζωντανέψανε, πνεύμα ανέκφραστο έλαμψε στα μάτια του κι η πρώτη λέξη που είπε το στόμα του ήτανε:

- "Λίλια! Αγαπημένη Λίλια!" φώναξε ξανανεβαινοντας βιαστικά τ' ασημένια σκαλοπάτια, για ν' ανταμώσει τη κόρη που από ψηλά από το βωμό είχε παρακολουθήσει τις περιοδείες του.

"Αγαπημένη Λίλια! Ο άνθρωπος που δεν του λείπει τίποτε, τί θα μπορούσε πολυτιμότερο να ποθήσει, εξόν από την αθωότητα και τη γαλήνια αγάπη που μου προσφέρουνε τα στήθη σου; Ω, φίλε", εξακολούθησε, στρέφοντας προς το γέροντα και καρφώνοντας τη ματιά του στα τρία ιερά αγάλματα, "λαμπρό και σταθερό είναι το βασίλειο των πατέρων μας, όμως ξέχασες τη τέταρτη δύναμη, την αρχαιότερη, τη γενικότερη, τη σταθερότερη που βασιλεύει στον κόσμο, τη δύναμη της αγάπης".

Στα λόγια αυτά, έριξε τα χέρια του γύρω στο λαιμό της ωραίας κόρης, που 'χε πετάξει πέρα το πέπλο της και τα μάγουλά της χρωματίζονταν με τη πιο όμορφη και πιο αναλλοίωτη κοκκινάδα. Τότε ο γέροντας είπε χαμογελώντας.

- "Η αγάπη δεν άρχει, αλλά πλάθει, που είναι πολύ περισσότερο".

Μες σ' αυτή τη τελετή, μες στην ευτυχία και τη γοητεία, κανείς δε παρατήρησε πως είχε ξημερώσει πέρα -πέρα και ξαφνικά κάτι εντελώς απροσδόκητα πράματα χτυπήσανε τα μάτια της συντροφιάς μες απ' την ανοιγμένη θύρα. Μια μεγάλη πλατεία με περιστύλιο σχημάτιζεν ένα είδος προαυλίου και στο βάθος του έβλεπε κανείς μια μακριά, μεγαλοπρεπέστατη γέφυρα, με πολλά-πολλά τόξα, που ένωνε τις όχθες του ποταμού. Από τη μεριά κι από την άλλη ήτανε κατασκευασμένες άνετες και λαμπρές στοές για τους διαβάτες, που κατά χιλιάδες κιόλας είχανε μαζευτεί και περνούσανε βιαστικοί πέρα-δώθε. Στο μεσιανό μεγάλο δρόμο κύμα από κοπάδια και ζα, από καθαλάρηδες κι αμάξια κυλούσαν ακατάπαυστα κι από τη μια κι από την άλλη όχθη, χωρίς καθόλου να μπερδεύονται. Όλοι φαινόταν σαστισμένοι για τη τόσην άνεση και μεγαλοπρέπεια κι ο νέος βασιλιάς με τη γυναίκα του ήτανε τόσο γοητευμένοι για τη κίνηση και τη ζωή του μεγάλου

αυτού λαού, όσο ήτανε κι ευτυχισμένοι με την αμοιβαία τους αγάπη.

- "Τίμα και μη ξεχνάς το φίδι", είπε ο άνθρωπος με το λυχνάρι. "του χρωστάς τη ζωή, οι λαοί σου του χρωστάνε το γεφύρι που ένωσε τις δυο γειτονικές αυτές χώρες και τις γέμισε ζωή. Τα λαμπερά εκείνα πετράδια που κολυμπούσανε στα νερά, τα λείψανα του θυσιασμένου κορμιού του, είναι τα βάθρα του μεγαλόπρεπου αυτού γεφυριού. Πάνω σε κείνα χτίστηκε μονάχο του και μόνο του θα συντηρείται".

Μα κει που πήγαιναν να του ζητήσουν εξηγήσεις για το θαυμαστό κείνο μυστήριο, τέσσερις όμορφες κοπέλες μπήκαν από την πύλη του ναού. Από την άρπα, την ομπρέλα και το σκαμνάκι αναγνώρισαν ευθύς τις τρεις θεραπαινίδες της Λίλιας, η τέταρτη όμως, ωραιότερη απ' τις άλλες, ήταν άγνωστη, μα πέρασε γοργά με κείνες το ναό, σαν αδερφούλα αστειευόμενη μαζί τους κι ανέβηκε τ' ασημένα σκαλοπάτια.

- "Θα με πιστεύεις λοιπόν εδώ και στο εξής, αγαπημένη μου γυναίκα;" είπε ο άνθρωπος με το λυχνάρι προς την ωραία κείνη. "χαρά σε σένα και στο κάθε πλάσμα που θα λουστεί σήμερα το πρωί στον ποταμό"! Ξανανιωμένη κι όμορφη η γερόντισσα, χωρίς ούτε σημάδι απ' τη παλιά μορφή της, αγκάλιασε με νεανικά και γεμάτα ζωή χέρια τον άνθρωπο με το λυχνάρι, που δέχτηκε ευχαριστημένος τις τρυφερότητες αυτές. "Αν σου φαίνομαι πολύ γερασμένος", είπε χαμογελώντας, "έχεις το δικαίωμα σήμερα να διαλέξεις άλλον άντρα. Κανένας γάμος από σήμερα δεν ισχύει πια, εκτός αν ξαναγίνει".

- "Δε ξέρεις λοιπόν", αποκρίθηκε κείνη, "πως κι εσύ ξανάνιωσες";

- "Πολύ χαίρομαι, να φαίνομαι στα νέα σου μάτια νέος κι εγώ και λεβέντης. Δέχομαι λοιπόν πάλι το χέρι σου και με μεγάλη μου ευχαρίστηση θα ξαναζήσω μαζί σου τη χιλιετηρίδα που μας έρχεται".

Η βασίλισσα καλωσόρισε τη καινούρια φιλενάδα της και κατέβηκε μαζί μ' αυτή και με τις άλλες της συντρόφισσες απ' το βωμό, ενώ ο βασιλιάς, ανάμεσα στους δυο άντρες, κοίταγε κατά τη γέφυρα και παρατηρούσε προσεχτικά του λαού τ' ανάδεμα. Όμως πολύ δε κράτησεν η ευχαρίστησή του, γιατί είδε κάποιο περιστατικό που σε μια στιγμή τον πλημμύρισε θλίψη. Ο μέγας Γίγαντας, που δεν είχε ακόμη καλοξυπνήσει από τον πρωινό του ύπνο, πήγε τρικλίζοντας να περάσει τη γέφυρα και δημιούργησε τρομερή ταραχή.

Σηκώθηκε, κατά τη συνήθειά του, μισοκοιμισμένος και συλλογίστηκε να πάει να λουστεί στο γνωστό του κολπίσκο. αλλά βρήκε στη θέση του στεριά και παραπατούσε πάνω στο πλατύ λιθόστρωτο του γεφυριού. Αν κι είχε τόσο αδέξια χωθεί ανάμεσα σ' ανθρώπους και σε ζώα κι όλοι ήτανε σαστισμένοι από τη παρουσία του, κανείς ωστόσο τίποτα δεν αισθανόταν. Αλλ' όταν τονε χτύπησε στα μάτια ο ήλιος και σήκωσε τα χέρια του για να τα τρίψει, τότε ο ίσκιος από τις τεράστιες γροθιές του πέφτοντας κάτω αναστάτωσε με τόση δύναμη κι αδεξιούνη τα πλήθη, που μάζες ολόκληρες από ανθρώπους και ζώα συγκρουστήκανε και διατρέχανε τον κίνδυνο να γκρεμιστούνε στο ποτάμι.

Ο βασιλιάς, σαν είδε τη κακή αυτή πράξη, έφερε δίχως να το θέλει το χέρι στο σπαθί του, αλλά κρατήθηκε συλλογισμένος, ριχνοντας ήσυχα τη ματιά του πρώτα στο σκήπτρο του κι έπειτα στο λυχνάρι και στο κουπί των συντρόφων του.

- "Μαντεύω τη σκέψη σου", είπε ο άνθρωπος με το λυχνάρι, "αλλά κι εμείς κι η δύναμή μας είμαστε ανίσχυροι μπροστά σ' αυτόν τον ανίσχυρο. Μείνε ήσυχος! Είναι το τελευταίο κακό που κάνει. καλά που ο ίσκιος του δεν ήρθε κατά πάνω μας".

Στο μεταξύ ο Γίγαντας όλο και ζύγωνε, σαστισμένος μ' ό,τι έβλεπε μπρος του, σαν άνοιξε τα μάτια του, άφησε τα χέρια του να ξαναπέσουν και χωρίς να κάνει πια καμιά ζημιά προχωρούσε μ' ανοιχτό το στόμα προς το προαύλιο. Τραβούσε γραμμή κατά τη θύρα του ναού, όταν έξαφνα, σαν έφτασε στη μέση της αυλής, καρφώθηκε στο έδαφος. Έμεινε κει μεταμορφωμένος σε τεράστιο τρομαχτικό άγαλμα από κοκκινωπή λαμπρή πέτρα κι ο ίσκιος έδειχνε τις ώρες, που ήταν γύρω-γύρω του σε κύκλο χαραγμένες χάμω, όχι σε αριθμούς, αλλά σ' ευγενικές γεμάτες σημασία εικόνες.

Ο βασιλιάς χάρηκε πολύ που βρέθηκε να χρησιμοποιηθεί για κάτι ωφέλιμο ο ίσκιος του τέρατος, μα κι η βασίλισσα που ανέβηκε λαμπροστολισμένη μαζί με τις παρθένες της μες από το βωμό, δε τα 'χασε λιγότερο αντικρίζοντας το παράξενο κείνο άγαλμα που σχεδόν έκρυβε τη θεά του γεφυριού από το ναό.

Στο μεταξύ ο λαός, βλέποντας το Γίγαντα ακίνητο μαζεύτηκε κοντά του τον περικύκλωσε και

σάστισε με τη μεταμόρφωσή του. Από κει το πλήθος έστρεψε προς το ναό, που μόλις τώρα ως φαίνεται είχαν αντιληφθεί την ύπαρξή του κι όρμησε προς τη πύλη.

Τη στιγμή κείνη πετώντας το γεράκι πάνω από τον τρούλο, έριξε με τον καθρέφτη που κρατούσε του ήλιου το φως στα πρόσωπα που στέκανε πάνω στο βωμό. Ο βασιλιάς, η βασίλισσα κι οι σύνοδοί τους φάνηκαν μέσα στο μισοσκότεινο του ναού θόλο σα φωτισμένοι από ουράνια λάμψη κι ο λαός προσκύνησε. Όταν το πλήθος συνήλθε και σηκώθηκε, ο βασιλιάς κι οι δικοί του είχανε κατεβεί μέσα στο βωμό, για να πάνε στο παλάτι τους από κρυφές στοές κι ο λαός σκορπίστηκε μες στο ναό για να ικανοποιήσει την περιέργειά του. Παρατηρούσε με κατάπληξη και σεβασμό τους τρεις βασιλιάδες που στέκαν όρθιοι. Μα τίποτε δεν τους έβαλε σε τόσο πειρασμό, όσο κείνος ο σωρός που μες στη τέταρτη αχιβάδα ήτανε κρυμμένος κάτω από 'να χαλί. Γιατί ποιός ξέρει ποιος από ευσπλαχνία είχε απλώσει πάνω στο σωριασμένο βασιλιά ένα λαμπρότατο κάλυμμα, που κανένα μάτι δε μπορούσε να το περάσει και κανένα χέρι δεν έπρεπε να τολμήσει να το ανασηκώσει. Ποτέ ο λαός δεν θα κουράζονταν να βλέπει και ν' αποθαυμάζει και το πλήθος που όλο σπρωχνότανε θα συντρίβονταν μες στο ναό, αν δε τραβιότανε πάλι η προσοχή του έξω, προς τη μεγάλη πλατεία.

Ξαφνικά πολλά χρυσά νομίσματα, σα να πέφταν από ψηλά, αντηχήσανε στις μαρμαρένιες πλάκες. Οι πιο κοντά διαβάτες ορμήσανε ποιος να τα πρωταρπάξει. Αυτό το θαύμα ξαναγίνηκε πολλές φορές πότε δω, πότε κει. Μπορεί ο καθένας να το καταλάβει πως τα τελώνια φεύγοντας θελήσαν ν' αστειευτούν ακόμη μια φορά και σκορπίζαν εύθυμα το χρυσάφι που είχανε πάρει απ' το κορμί του σωριασμένου βασιλιά. Αχόρταγο το πλήθος έτρεχε κάμποσο καιρόν εδώ κι εκεί, σπρωχνόταν και σκιζόταν, ακόμη κι όταν πια δεν έπεφτε χρυσάφι. Τέλος διαλύθηκε σιγά-σιγά, τράβηξε το δρόμο του κι ίσαμε σήμερα το γεφύρι πάνω δεν έχει πιο πολλούς προσκυνητάδες.

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 16/06/2009 10:35

---

[http://www.youtube.com/watch?v=1n3n2Ox4Yfk&eurl=http://spiti.pblogs.gr/pages/6.html&feature=player\\_embedded](http://www.youtube.com/watch?v=1n3n2Ox4Yfk&eurl=http://spiti.pblogs.gr/pages/6.html&feature=player_embedded)

### ΙΘΑΚΗ

Σα βγεις στον πηγαμό για την Ιθάκη,  
να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος,

γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.

Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,

τον θυμωμένο Ποσειδώνα μη φοβάσαι,

τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις,

αν μόν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή

συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.

Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,

τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις,

αν δεν τους κουβανείς μες στην ψυχή σου,  
αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου.  
Να εύχεσαι να 'ναι μακρύς ο δρόμος.  
Πολλά τα καλοκαιρινά πρωιά να είναι  
που με τι ευχαρίστηση, με τι χαρά  
θα μπαίνεις σε λιμένας πρωτοϊδωμένους  
να σταματήσεις σε εμπορεία Φοινικικά,  
και τες καλές πραγμάτειες ν' αποκτήσεις,  
σεντέφια και κοράλλια, κεχριμπάρια κι έβενους,  
και ηδονικά μυρωδικά κάθε λογής,  
όσο μπορείς πιο άφθονα ηδονικά μυρωδικά  
σε πόλεις Αιγυπτιακές πολλές να πας,  
να μάθεις και να μάθεις απ' τους σπουδασμένους.  
Πάντα στον νου σου να 'χεις την Ιθάκη.  
Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου.  
Αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου.  
Καλύτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει  
και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,  
πλούσιος με όσα κέρδισες στον δρόμο,  
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.  
Η Ιθάκη σ' έδωσε το ωραίο ταξίδι.  
Χωρίς αυτήν δεν θα 'βγαίνες στον δρόμο.  
'Αλλα δεν έχει να σε δώσει πια.  
Κι αν πτωχική την βρεις, η Ιθάκη δεν σε γέλασε.  
'Ετσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,  
ήδη θα το κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν.

Κ ΚΑΒΑΦΗΣ

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 19/06/2009 23:19

---

Πώς Έγινα Βλάκας -Paz Martin

(εδώ ο ήρωας προσπαθεί μ' ένα μικρό λογύδριο να εξηγήσει στους φίλους του την απόφασή του να γίνει ...βλάκας". Το απόσπασμα λοιπόν από τούτο το βιβλίο, αφορά και μόνο σε τούτο το λογύδριο...)

.....

"Υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι στους οποίους ακόμη και τα βέλτιστα δε ταιριάζουν. Μπορεί να είναι ντυμένοι με κοστούμι από κασμίρ αλλά να μοιάζουν με άστεγους, να είναι πλούσιοι αλλά βουτηγμένοι στα χρέη, να είναι πανύψηλοι αλλά κάκιστοι στο μπάσκετ. Αυτό αντιλαμβάνομαι λοιπόν σήμερα, πως ανήκω δηλαδή στη κατηγορία εκείνη των ανθρώπων που δεν καταφέρνουν να αξιοποιήσουν τα προσόντα τους και για τους οποίους ετούτα τα προτερήματα είναι μάλιστα ελαττώματα.

Από μικρό κι από τρελό μαθαίνεις την αλήθεια. Στο δημοτικό, η πιο απαίσια βρισιά είναι το να σε αποκαλέσουν διανοούμενο. Αργότερα, το να είσαι διανοούμενος γίνεται σχεδόν προτέρημα. Όμως αυτό είναι ψέμα: το να είσαι διανοούμενος είναι κουσούρι. Όπως οι ζωντανόι γνωρίζουνε πως θα πεθάνουν, ενώ οι νεκροί δε γνωρίζουνε τίποτα, πιστεύω πως το να είναι κανείς έξυπνος είναι χειρότερο από το να είναι βλάκας, γιατί ένας βλάκας δεν αντιλαμβάνεται τη βλακεία του, ενώ ένας έξυπνος, ακόμα κι αν είναι ταπεινός και μετριόφρων, ξέρει πως είναι έξυπνος, έτσι κι αλλιώς.

Λέει κάπου ο Εκκλησιαστής: όστις προσθέτει γνώσιν, προσθέτει πόνον. Μην έχοντας όμως ποτέ τη τύχη να πάω στο κατηχητικό μαζί με τα άλλα παιδιά, δε προειδοποιήθηκα έγκαιρα για τους κινδύνους που ενέχει η μελέτη. Είναι πολύ τυχεροί οι χριστιανοί που τόσο νέοι έχουν ήδη μάθει να φυλάγονται από τους κινδύνους της ευφυΐας. Θα ξέρουν έτσι για όλη τους τη ζωή πως να την αποφεύγουν. Μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι.

Όσοι σκέφτονται πως η ευφυΐα εμπεριέχει κάτι το ανώτερο, σίγουρα δε διαθέτουν αρκετή για να αντιληφθούν πως δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια κατάρα. Οι δικοί μου, οι συμμαθητές μου, οι καθηγητές μου, όλοι τους μ' εύρισκαν ευφυή, ανέκαθεν. Ποτέ δε κατάλαβα καλά το γιατί και το πως είχανε καταλήξει σ' αυτή την ετυμηγορία για το άτομό μου. Υπέφερα συχνά απ' αυτόν τον θετικό ρατσισμό, απ' αυτούς που συγχέουν την επιφανειακή ευφυΐα με την πραγματική και που σε καταδικάζουν, με μια προκατάληψη αναληθώς ευνοϊκή, να ενσαρκώνεις μια μορφή κύρους. Όπως ακριβώς η κοινή γνώμη εκστασιάζεται μπροστά στον νεαρό ή τη νεαρά που διαθέτουν το ύψιστο κάλλος, έτσι κι εγώ ήμουν το πανέξυπνο και καλλιεργημένο πλάσμα, προς σιωπηλή ταπείνωση εκείνων που ήταν λιγότερο προικισμένοι από τη φύση, απ' όσο εγώ. Πόσο πολύ απεχθανόμουν εκείνες τις συνεδρίες που συμμετείχα παρά τη θέλησή μου, με το να πληγώνω και να υποβιβάζω αγόρια και κορίτσια, που κρίνονταν ως λιγότερο ευφυή από μένα!

Ποτέ μου δεν υπήρξα αθλητικός τύπος. Οι πιο πρόσφατοι σημαντικοί αγώνες που με κούρασαν μυϊκά, είναι οι βόλοι που παίζαμε στο δημοτικό, στο προαύλιο κατά τη διάρκεια του διαλείμματος. Τα λεπτά μου χέρια, το εύκολο λαχάνιασμά μου, τα αργοκίνητα πόδια μου, δε μου επέτρεπαν να κάνω τις απαραίτητες προσπάθειες για να κλωσήσω μια μπάλα αποτελεσματικά. Η μόνη δύναμη που διέθετα ήταν να εξερευνώ λεπτομερώς τον κόσμο με το πνεύμα μου. Καθώς ήμουν πολύ λεπτοκαμωμένος για τον αθλητισμό, δε μου απέμεναν παρά τα νευρικά μου κύτταρα για να σκαρώνω με το μυαλό μου παιχνίδια με τη μπάλα. Η ευφυΐα λειτουργούσε ως υποκατάστατο.

Η ευφυΐα είναι μια αποτυχία της εξέλιξης. Εύκολα μπορώ να φανταστώ, στην εποχή των πρώτων προϊστορικών ανθρώπων, σε μια μικρή φυλή, όλα τα παιδιά να τρέχουν μέσα στη πυκνή βλάστηση,

να κυνηγούν τις σαύρες, να μαζεύουν φρούτα του δάσους για το βραδινό φαγητό και μετά, σιγά-σιγά, ερχόμενα σ' επαφή με τους μεγάλους, να γίνονται τέλειοι άντρες ή γυναίκες: κυνηγοί, κουβαλητές, ψαράδες, βυρσοδέψες... Όμως, αν παρατηρήσουμε πιο προσεκτικά τη ζωή τούτης της φυλής, θ' αντιληφτούμε πως ορισμένα παιδιά δε συμμετέχουν στις ομαδικές δραστηριότητες: παραμένουν καθιστά δίπλα στη φωτιά, ασφαλή μέσα στα σπήλαια. Ποτέ τους δε θα μάθουν να προστατεύονται από τις τίγρεις με τα κοφτερά σα σπαθιά δόντια, ούτε θα μάθουν να κυνηγούν. Αν τα εγκατέλειπαν στη μοίρα τους, δε θα επιβίωναν ούτε μια νύχτα. Το ό,τι περνούν τις μέρες τους δίχως να κάνουν τίποτα, δεν οφείλεται στη τεμπελιά τους, όχι, θα ήθελαν κι αυτά να χοροπηδούν με τους φίλους τους, αλλά δεν μπορούν. Φέρνοντάς τα στο κόσμο, η φύση έκανε το στραβοπάτημά της. Στη φυλή αυτή, υπάρχει ένα κοριτσάκι που είναι τυφλό, ένα αγοράκι που κουτσαίνει, ένα άλλο παιδί που είναι αδέξιο κι αφηρημένο... Έτσι λοιπόν, τα παιδιά αυτά μένουν στον καταυλισμό και, καθώς δεν έχουν τίποτα να κάνουν και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια δεν έχουν ακόμη εφευρεθεί, δεν έχουν άλλη λύση από το να σκέπτονται και ν' αφήνουν το νου τους ν' αλωνίζει λεύτερος. Περνούν λοιπόν το καιρό τους με σκέψεις, προσπαθούν ν' αποκρυπτογραφήσουν τον κόσμο, σκαρφίζονται ιστορίες κι εφευρίσκουν πράγματα. Κατ' αυτό τον τρόπο γεννήθηκε ο πολιτισμός: επειδή κάποια παιδιά μ' ατέλειες δεν είχαν τίποτ' άλλο να κάνουν. Αν η φύση δε σακάτευε κανέναν, αν το καλούπι ήταν πάντα αψεγάδιαστο, η ανθρωπότητα θα είχε παραμείνει ένα είδος πρωτόγονων ανθρώπων, ευτυχισμένων, που δε θα σκέφτονταν διόλου τη πρόοδο και που θα ζούσαν μια χαρά χωρίς προζάκ, χωρίς καπότες, ούτε DVD με ψηφιακό Dolby σύστημα.

Η περιέργεια, η επιθυμία να θέλεις να κατανοήσεις τη φύση και τους ανθρώπους, ν' ανακαλύψεις τις τέχνες, όλ' αυτά θα 'πρεπε ν' αποτελούν τη φυσική κλίση κάθε πνεύματος. Αν αυτό όμως γινόταν, έτσι καθώς έχει οργανωθεί στις μέρες μας η εργασία, ο κόσμος θα σταματούσε να γυρίζει, απλώς επειδή κάτι τέτοιο απαιτεί χρόνο κι αναπτύσσει το κριτικό πνεύμα. Κανείς δε θα δούλευε πια. Γι' αυτό το λόγο οι άνθρωποι έχουν συμπάθειες κι αντιπάθειες, πράγματα που τους ενδιαφέρουν κι άλλα που τους αφήνουν αδιάφορους. Διότι διαφορετικά, δε θα υπήρχε η κοινωνία. Όσοι ενδιαφέρονται για πάρα πολλά πράγματα, που ενδιαφέρονται μάλιστα για θέματα που δε θα τους ενδιέφεραν εκ πρώτης όψεως -και που θέλουν να κατανοήσουν τις αιτίες για τις οποίες αυτά δε τους ενδιέφεραν παλαιότερα-, πληρώνουν με το τίμημα μιας σχετικής μοναξιάς. Για να ξεφύγουν απ' αυτό τον οστρακισμό, χρειάζεται να προικιστούν με μια ευφυΐα που έχει μια λειτουργικότητα, που εξυπηρετεί μιαν επιστήμη ή ένα σκοπό, μία τέχνη, με απλά λόγια δηλαδή, μια ευφυΐα που να χρησιμεύει σε κάτι. Η υποτιθέμενη ευφυΐα μου, υπερβολικά ανεξάρτητη, δε χρησιμεύει σε τίποτα, εννοώ πως δε μπορεί κανείς να τη πάρει και να τη χρησιμοποιήσει προς όφελος ενός πανεπιστημίου, μιας εφημερίδας ή ενός δικηγορικού γραφείου.

Με κατατρέχει η κατάρα της λογικής. Είμαι φτωχός, άγαμος κι απογοητευμένος. Μήνες τώρα αναλογίζομαι την ασθένεια που με κάνει να σκέφτομαι υπερβολικά κι έχω συμπεράνει με βεβαιότητα πως υπάρχει μια άμεση σχέση ανάμεσα στη δυστυχία μου και την ακράτεια της λογικής μου. Το να σκέφτομαι, να προσπαθώ να καταλάβω, δε μου απέφερε ποτέ τίποτα, αλλ' αντιθέτως στρεφόταν πάντα εναντίον μου. Η σκέψη δεν είναι μια φυσική λειτουργία, πληγώνει, σα να είναι φτιαγμένη από θραύσματα γυαλιού και μπερδεμένα μυτερά σύρματα. Δεν κατορθώνω να σταματήσω το μυαλό μου, να επιβραδύνω τους ρυθμούς του. Νιώθω σα μια ατμομηχανή, μια γηραιά ατμομηχανή που τρέχει πάνω στις ράγες και που δε θα μπορέσει ποτέ της να σταματήσει, επειδή τα καύσιμα που της παρέχουν την ιλιγγιώδη της δύναμη, το κάρβουνό της, είναι ο ίδιος ο κόσμος. Οτιδήποτε βλέπω, αισθάνομαι ή ακούω, χιμάει μέσα στο καμίνι του μυαλού μου, το φουλάρει και το βάζει να δουλεύει με πολλές στροφές. Το να προσπαθεί κανείς να καταλάβει, είναι κοινωνική αυτοκτονία, αυτό σημαίνει πως δε μπορείς πια να γευτείς τη ζωή χωρίς να νιώσεις, άθελά σου, τόσο σαν αρπακτικό όσο και σαν ανατόμος που διαμελίζει το αντικείμενο της μελέτης του. Πολύ συχνά, σκοτώνουμε αυτό που προσπαθούμε να καταλάβουμε, επειδή, όπως συμβαίνει και με τον μαθητευόμενο γιατρό, η πραγματική γνώση δε μπορεί ν' αποκτηθεί χωρίς ανατομή: έτσι ανακαλύπτουμε τις αρτηρίες και τη κυκλοφορία του αίματος, τη σύσταση του ανθρώπινου σκελετού, τα νεύρα, τις εσωτερικές λειτουργίες του σώματος. Και κάποια τρομακτική νύχτα, βρισκόμαστε μέσα σε μια κρύπτη υγρή και σκοτεινή, με το νυστέρι στο χέρι, πασαλειμμένοι μ' αίματα, υποφέροντας μονίμως από ζαλάδες, μ' ένα ψυχρό και άμορφο πτώμα πάνω στο μεταλλικό τραπέζι. Μετά, μπορούμε πάντα να

επιχειρήσουμε να γίνουμε Δόκτορες Φρανκενστάϊν και να τα συναρμολογήσουμε ολ' αυτά για να κατασκευάσουμε ένα ζωντανό ον, παίρνουμε όμως το ρίσκο να φτιάξουμε ένα φονικό τέρας. Έχω ζήσει πολύ μέσα στα νεκροτομεία. Σήμερα νιώθω τον κίνδυνο του κυνισμού να πλησιάζει, νιώθω πίκρα κι απέραντη θλίψη. Πολύ γρήγορα αποκτά κανείς ταλέντο στη δυστυχία. Δεν είναι δυνατό να συνεχίσεις να ζεις αν είσαι πλήρως συνειδητοποιημένος και σκεπτόμενος. Ας παρατηρήσουμε τη φύση άλλωστε. Ό,τι ζει για πολλά χρόνια κι ευτυχισμένο, δε χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη εξυπνάδα. Οι χελώνες ζουν εκατοντάδες χρόνια, το νερό είναι αθάνατο κι ο Μίλτον Φρίντμαν (Σ.Σ. Αμερικανός οικονομολόγος -1912- οικονομικός σύμβουλος του Νίξον και του Ρέηγκαν, που απέσπασε το βραβείο Νόμπελ οικονομίας το 1976) είναι ακόμα ζωντανός. Στη φύση, η συνειδητοποίηση αποτελεί την εξαίρεση. Μπορούμε μάλιστα να προϋποθέσουμε πως πρόκειται για ατύχημα, μιας κι η συνειδητοποίηση δε μας εγγυάται καμία ανωτερότητα, ούτε καμία ιδιαίτερη μακροβιότητα. Μέσα στα πλαίσια της εξέλιξης των ειδών, δεν αποτελεί δείγμα καλύτερης προσαρμογής. Οι πραγματικοί κυρίαρχοι τούτου του πλανήτη, σε σχέση με την ηλικία τους, τον αριθμό και το έδαφος που κατέχουν, είναι τα έντομα. Η κοινωνική οργάνωση των μυρμηγκιών, για παράδειγμα, είναι πολύ πιο αποτελεσματική απ' όσο πρόκειται να 'ναι ποτέ η δική μας, έστω κι αν κανένα μυρμηγκί δεν έχει έδρα στη Σορβόννη.

Όλος ο κόσμος έχει να πει κάτι για τις γυναίκες, τους άντρες, τους μπάτσους, τους δολοφόνους. Γενικεύουμε όλοι, βασιζόμενοι στις προσωπικές μας εμπειρίες, σ' αυτά που μας βολεύουν, σύμφωνα με τα όσα μπορούμε να κατανοήσουμε με τα πενιχρά μέσα των νευρικών κυττάρων μας κι ανάλογα με την οπτική γωνία των απόψεών μας. Είναι μια ευκολία που μας επιτρέπει να σκεφτούμε γρήγορα, να κρίνουμε και να λάβουμε θέση. Αυτό δεν έχει καμμιά αξία, κατά βάση, απλά πρόκειται για σήματα, για μικρές σημαιούλες που κουνά ο καθένας από μας. Κι όλοι μας υπερασπιζόμαστε την αλήθεια των συμφερόντων μας, του φύλου μας και των αγαθών μας.

Σε μια συζήτηση, οι γενικότητες προσφέρουν το πλεονέκτημα της απλότητας και της ρευστότητας των συλλογισμών, της εύκολης κατανόησής τους κι ως εκ τούτου έχουν τη μεγαλύτερη απήχηση στο ακροατήριο. Αν θέλουμε να μεταφράσουμε αυτή τη σκέψη σε μαθηματική γλώσσα, θα λέγαμε πως οι συζητήσεις που βασίζονται στις γενικότητες είναι οι προσθέσεις, οι απλές πράξεις, που επειδή ακριβώς είναι προφανείς, αποκτούν αξιοπιστία ως προς την ορθότητα τους. Ενώ μια σοβαρή συζήτηση θα έδινε μάλλον την εντύπωση μιας σειράς ανισώσεων με πολλαπλούς αγνώστους, ολοκληρώματα και ταχυδακτυλουργίες με πολύπλοκους αριθμούς.

Ένας σοφός άνθρωπος, σε μια συζήτηση, θα έχει πάντοτε την εντύπωση πως απλουστεύει κι η μοναδική του επιθυμία θα είναι να μπορέσει να διαγράψει, να βάλει αστερίσκους σε ορισμένες λέξεις, να βάλει υποσημειώσεις στο κάτω μέρος του βιβλίου, έτσι ώστε να μπορέσει να πει πως εξέφρασε πράγματι τη σκέψη του. Όμως, σε μια κουβέντα που γίνεται στη γωνιά ενός διαδρόμου, σ' ένα δειπνο με πολύ κόσμο ή μέσα από τις σελίδες μιας εφημερίδας, κάτι τέτοιο είναι ανέφικτο και δε τίθεται καν θέμα ακρίβειας, αντικειμενικότητας, αμεροληψίας κι εντιμότητας. Η αρετή είναι μια ρητορική αναπηρία, δεν είναι αποτελεσματική σε μια συζήτηση. Ορισμένα περιλάμπρα πνεύματα, αντιλαμβανόμενα τη κενότητα που απαιτεί κάθε συζήτηση, επέλεξαν να λειτουργήσουν πονηρά και να υποβάλλουν μάλλον τη πολυπλοκότητα χρησιμοποιώντας τη παραδοξολογία κι ένα αποστασιοποιημένο χιούμορ. Γιατί όχι; Στο κάτω-κάτω είναι κι αυτός ένας τρόπος επιβίωσης.

Οι άνθρωποι απλουστεύουν τον κόσμο χρησιμοποιώντας τη γλώσσα και τη σκέψη, έτσι λοιπόν αποκτούν βεβαιότητες. Και το να έχεις βεβαιότητες, είναι η πιο ισχυρή απόλαυση σε τούτο τον κόσμο, πολύ ισχυρότερη κι από το χρήμα, το σεξ και την εξουσία μαζί. Το ν' αποποιηθεί κανείς τη πραγματική ευφύια, είναι το τίμημα που πρέπει να πληρώσει για τις βεβαιότητές του κι είναι πάντοτε το αόρατο έξοδο για τον τραπεζιτικό λογαριασμό της συνείδησης μας. Ως εκ τούτου, προτιμώ ακόμη εκείνους που δεν καλύπτονται κάτω από το περίβλημα της λογικής και που παραδέχονται πως το πιστεύω τους είναι αποτέλεσμα της φαντασίας. Όπως ας πούμε, ένα πιστό που παραδέχεται πως η πίστη του δεν είναι παρά μια πεποίθηση κι όχι μια προαγορά πάνω στην αλήθεια της πραγματικότητας.

Υπάρχει μια κινέζικη παροιμία που λέει, πάνω-κάτω, πως ένα ψάρι ποτέ δε ξέρει πότε κατουράει. Αυτό ταιριάζει τέλεια στους διανοούμενους. Γιατί είναι πεπεισμένοι πως είναι κι έξυπνοι επειδή χρησιμοποιούν το μυαλό τους. Ο κτίστης χρησιμοποιεί τα χέρια του, αλλά έχει επίσης μυαλό

που μπορεί να του υποδείξει πως "αυτός ο τοίχος δεν είναι ίσιος κι έπειτα, ξέχασες να βάλεις τσιμέντο ανάμεσα στους τσιμεντόλιθους". Υπάρχει μια ανταλλαγή ανάμεσα στη χειρωνακτική δουλειά και στη σκέψη του. Ο διανοούμενος που δουλεύει με τη σκέψη, δε βιώνει αυτή την ανταλλαγή, τα χέρια του δε ζωντανεύουν για να του πουν: "Έ φιλαράκο, λάθος κάνεις! Η γη είναι στρογγυλή". Λείπει από τον διανοούμενο τούτη η διαφοροποίηση, έτσι λοιπόν νομίζει πως είναι ικανός να έχει μια εμπειριστατωμένη άποψη για τα πάντα. Ο διανοούμενος είναι σα τον πιανίστα που επειδή χρησιμοποιεί τα χέρια του με δεξιότητες, νομίζει πως διαθέτει εξίσου την ικανότητα για να γίνει εκ φύσεως χαρτοπαίκτης, μποξέρ, νευροχειρουργός και ζωγράφος.

Προφανώς η εξυπνάδα δεν αφορά μονάχα τους διανοούμενους. Γενικά, όταν κάποιος ξεκινά λέγοντας: "Δεν είναι ότι θέλω να γίνω δημαγωγικός αλλά...", τότε πράγματι θέλει να γίνει δημαγωγικός. Έτσι λοιπόν, δε ξέρω πως ακριβώς να εκφράσω κάτι που θα μπορούσε να ερμηνευτεί ως συγκαταβατικότητα. Είμαι πεπεισμένος πως η ευφυΐα είναι μια αρετή, που τη μοιράζεται το σύνολο του πληθυσμού, δίχως κοινωνική διάκριση: βρίσκουμε το ίδιο ποσοστό ευφύων ανθρώπων τόσο ανάμεσα στους καθηγητές ιστορίας και τους ψαράδες της Βρετανίας, όσο κι ανάμεσα στους συγγραφείς και στις δακτυλογράφους... Αυτό το συμπεραίνω εκ πείρας, μιας κι έχω συναναστραφεί πολύ με brain-builders, με στοχαστές και με καθηγητές, με χαζούς διανοούμενους και με φυσιολογικούς ανθρώπους, ευφυείς δίχως πιστοποιητικό ευφυΐας, δίχως τη θεσμική αύρα. Δε μπορώ να πω τίποτε άλλο. Πρόκειται για κάτι που είναι ακόμη πιο αμφισβητήσιμο, μιας κι είναι αδύνατον να μελετηθεί επιστημονικά. Δε θεωρούμε πως κάποιος είναι ευφυής, εχέφρων, ανάλογα με τα διπλώματά του: δεν υπάρχει τεστ ευφυΐας που να φανερώνει αυτό που θα μπορούσαμε ν' αποκαλέσουμε ευθυκρισία. Μου ξανάρχεται κατά νουν αυτό που έλεγε ο Μάϊκλ Χερ, ο σεναριογράφος του "Full Metal Jacket", στο καταπληκτικό βιβλίο του Μισέλ Σιμάν, για τον Κιούμπρικ: "Η βλακεία των ανθρώπων δεν οφείλεται στην έλλειψη ευφυΐας τους, αλλά στην έλλειψη θάρρους τους".

Κάτι που μπορούμε να παραδεχτούμε, είναι πως το να έρχεται κανείς συχνά σ' επαφή με τα μεγάλα έργα, το να χρησιμοποιεί το πνεύμα του, το να διαβάζει συγγράμματα μεγαλοφυών ανθρώπων, ίσως να μη τον κάνει απαραίτητα ευφυή, καθιστά όμως τον κίνδυνο αυτό, ακόμη περισσότερο. Υπάρχουν άνθρωποι φυσικά, που μπορεί να έχουν διαβάσει Φρόντ, Πλάτωνα, μπορεί να παίζουν στα δάχτυλα τα κουόρκ και να ξέρουν να ξεχωρίσουν ένα κυνηγετικό γεράκι από ένα τσιχλογέρακα, αλλά να είναι εντούτοις ανόητοι. Παρ' όλ' αυτά, δυνητικά, η ευφυΐα, ερχόμενη σ' επαφή με πολλαπλά ερεθίσματα κι αφήνοντας το πνεύμα όλο και πιο συχνά να βυθίζεται σε μια ατμόσφαιρα εμπλουτιστική, βρίσκει κατάλληλον έδαφος για ν' αναπτυχθεί, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που αναπτύσσεται μια ασθένεια. Διότι η ευφυΐα είναι ασθένεια".

(Στο σημείο αυτό κλείνει το λογύδριο του ήρωα προς τους φίλους και συνεχίζεται το στόρυ. Το βιβλίο είναι από τις Εκδόσεις Αστάρτη.)

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 25/06/2009 20:23

---

Η τρελή ροδιά

Σ' αυτές τις κάτασπρες αυλές όπου φυσά ο νοτιάς  
σφυρίζοντας σε θολωτές καμάρες, πέστε μου είναι η τρελή ροδιά  
που σκιρτάει στο φως σκορπίζοντας το καρποφόρο γέλιο της  
με ανέμου πείσματα και ψιθυρίσματα, πέστε μου είναι η τρελή ροδιά  
που σπαρταράει με φυλλωσιές νιογέννητες τον όρθρο  
ανοίγοντας όλα τα χρώματα ψηλά με ρίγος θριάμβου;



Όταν στους κάμπους που ξυπνούν τα ολόγυμνα κορίτσια  
θερίζουνε με τα ξανθά τους χέρια τα τριφύλλια  
γυρίζοντας τα πέρατα των ύπνων τους, πέστε μου είναι η τρελή ροδιά  
που βάζει ανύποπτη μες τα χλωρά πανέρια τους τα φώτα  
που ξεχειλίζει από κελαηδισμούς τα ονοματά τους - πέστε μου  
είναι η τρελή ροδιά που μάχεται τη συνεφιά του κόσμου;

Στη μέρα που απ' τη ζήλεια της στολίζεται μ' εφτά λογιά φτερά  
ζώνοντας τον αιώνιο ήλιο με χιλιάδες πρίσματα  
εκτυφλωτικά, πέστε μου, είναι η τρελή ροδιά  
που αρπάει μια χαιτή μ' εκατό βιτσιές στο τρέξιμο της  
ποτέ θλιμένη και ποτέ γκρινιαρά - πέστε μου, είναι η τρελή ροδιά  
που ξεφωνίζει την καινούργια ελπίδα που ανατέλλει;

Πέστε μου είναι η τρελή ροδιά που χαιρετάει τα μακρή  
τινάζοντας ένα μαντήλι φύλλα από δροσερή φωτιά,  
μια θάλασσα ετοιμόγεννη με χίλια δυο καράβια,  
με κύματα που χίλιες δυο φορές κινάν και πάνε  
σ' αμύριστες ακρογιαλιές - πέστε μου, είναι η τρελή ροδιά  
που τρίζει τάρμενα ψηλά στο διάφανο αιθέρα;

Πανύψηλα με το γλαυκό τσαμπί που ανάβει κι' εορτάζει  
αγέρωχο, γεμάτο κίνδυνο, πέστε μου είναι η τρελή ροδιά  
που σπάει με φως καταμεσίς του κόσμου τις κακοκαιριές του δαίμονα  
που πέρα ως πέρα την κροκάτη απλώνει τραχηλιά της μέρας  
την πολυκεντημένη από σπαρτά τραγούδια - πέστε μου είναι η τρελή ροδιά  
που βιαστικά ξεθλυκώνει τα μεταξωτά της μέρας;

Σε μεσοφούστανα πρωταπριλιάς και σε τζιτζικια δεκαπενταυγούστου,  
πέστε μου, αυτή που παίζει, αυτή που οργίζεται, αυτή που ξελογιάζει,  
τινάζοντας απ' τη φοβέρα τα κακά μαύρα σκοτάδια της,  
ξεχύνοντας στους κόρφους του ήλιου τα μεθυστικά πουλιά,  
πέστε μου, αυτή που ανοίγει τα φτερά στο στήθος των πραγμάτων,  
στο στήθος των βαθιών ονείρων μας, είναι η τρελή ροδιά;

Οδ. Ελύτης

---

### Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 26/06/2009 00:15

---

Αν... του Ράντγιαντ Κίπλινγκ

Αν μπορείς να κρατάς την ψυχραιμία σου  
όταν οι άλλοι χάνουν τη δική τους  
και ρίχνουν σε σένα την ευθύνη  
και την αιτία της αδυναμίας τους

Αν έχεις πίστη στον εαυτό σου

όταν οι άλλοι αμφιβάλλουν για σένα  
και δεν σε πειράζει, αυτή η δυσπιστία τους

Αν μπορείς καρτερικά να περιμένεις  
χωρίς να σε κουράζει η αναμονή,  
ή όταν διαδίδουν ψέματα για σένα  
να μην ξεπέφτεις και συ στο ψέμα,  
ή όταν φανερά σου δείχνουν μίσος  
να μην αφήνεις το μίσος να σε καταλάβει  
κι όμως να μη φαίνεσαι πολύ αγαθός  
μήτε πολύ στοχαστικός στα λόγια

Αν να ονειρεύεσαι είσαι ικανός  
δίχως να γίνεσαι σκλάβος των ονείρων

Αν μπορείς να σκέφτεσαι, αλλά όχι  
για χάρη της ίδιας σου της σκέψης

Αν να δέχεσαι μπορείς θρίαμβο και όλεθρο το ίδιο  
και να αντιμετωπίζεις παρόμοια και τα δυο...

Αν ούτε εχθροί να σε βλάψουν μπορούν  
μα ούτε και οι κοντινότεροι φίλοι

Αν όλοι έχουν την ίδια αξία για σένα  
και κανείς πιο πολύ από τους άλλους

Αν μπορείς να γεμίζεις τη μέρα σου  
με είκοσι τέσσερις ώρες αξίας ζωής,  
τότε δική σου θα είναι όλη η Γη  
με όλα τα αγαθά της κι ακόμη:  
αληθινά θα είσαι Ανθρωπος παιδί μου.

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Ηλιanna - 27/07/2009 16:30

---

Ερωτικό κάλεσμα- Μενέλαος Λουντέμης

Έλα κοντά μου , δεν είμαι η φωτιά.  
Τις φωτιές τις σβήνουν τα ποτάμια.  
Τις πνίγουν οι νεροποντές.  
Τις κυνηγούν οι βοριάδες.  
Δεν είμαι , δεν είμαι η φωτιά.

Έλα κοντά μου δεν είμαι άνεμος.  
Τους άνεμους τους κόβουν τα βουνά.  
Τους βουβαίνουν τα λιοπύρια.  
Τους σαρώνουν οι κατακλυσμοί.

Δεν είμαι, δεν είμαι ο άνεμος.

Εγώ δεν είμαι παρά ένας στρατολάτης  
ένας αποσταμένος περπατητής  
που ακούμπησε στη ρίζα μιας ελιάς  
ν' ακούσει το τραγούδι των γρύλων.  
Κι αν θέλεις, έλα να τ' ακούσουμε μαζί. :(

Από τη συλλογή "Τα αντικλείδια", εκδ. Στιγμή

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 01/08/2009 08:06

---

Η τρελή ροδιά

Σ' αυτές τις κάτασπρες αυλές όπου φυσά ο νοτιάς  
σφυρίζοντας σε θολωτές καμάρες, πέστε μου είναι η τρελή ροδιά  
που σκιρτάει στο φως σκορπίζοντας το καρποφόρο γέλιο της  
με ανέμου πείσματα και ψιθυρίσματα, πέστε μου είναι η τρελή ροδιά  
που σπαρταράει με φυλλωσιές νιογέννητες τον όρθρο  
ανοίγοντας όλα τα χρώματα ψηλά με ρίγος θριάμβου;

Όταν στους κάμπους που ξυπνούν τα ολόγυμνα κορίτσια  
θερίζουνε με τα ξανθά τους χέρια τα τριφύλλια  
γυρίζοντας τα πέρατα των ύπνων τους, πέστε μου είναι η τρελή ροδιά  
που βάζει ανύποπτη μες τα χλωρά πανέρια τους τα φώτα  
που ξεχειλίζει από κελαηδισμούς τα ονοματά τους - πέστε μου  
είναι η τρελή ροδιά που μάχεται τη συνεφιά του κόσμου;

Στη μέρα που απ' τη ζήλεια της στολίζεται μ' εφτά λογιά φτερά  
ζώνοντας τον αιώνιο ήλιο με χιλιάδες πρίσματα  
εκτυφλωτικά, πέστε μου, είναι η τρελή ροδιά  
που αρπάει μια χ αίτη μ' εκατό βιτσιές στο τρέξιμο της  
ποτέ θλιμένη και ποτέ γκρινιαρά - πέστε μου, είναι η τρελή ροδιά  
που ξεφωνίζει την καινούργια ελπίδα που ανατέλλει;

Πέστε μου είναι η τρελή ροδιά που χαιρετάει τα μάκρη  
τινάζοντας ένα μαντήλι φύλλα από δροσερή φωτιά,  
μια θάλασσα ετοιμόγεννη με χίλια δυο καράβια,  
με κύματα που χίλιες δυο φορές κινάν και πάνε  
σ' αμύριστες ακρογιαλιές - πέστε μου, είναι η τρελή ροδιά  
που τρίζει τάρμενα ψηλά στο διάφανο αιθέρα;

Πανύψηλα με το γλαυκό τσαμπί που ανάβει κι' εορτάζει  
αγέρωχο, γεμάτο κίνδυνο, πέστε μου είναι η τρελή ροδιά  
που σπάει με φως καταμεσίς του κόσμου τις κακοκαιρίες του δαίμονα  
που πέρα ως πέρα την κροκάτη απλώνει τραχηλιά της μέρας  
την πολυκεντημένη από σπαρτά τραγούδια - πέστε μου είναι η τρελή ροδιά

που βιαστικά ξεθληκώνει τα μεταξωτά της μέρας;

Σε μεσοφούστανα πρωταπριλιάς και σε τζιτζικια δεκαπενταυγούστου,  
πέστε μου, αυτή που παίζει, αυτή που οργίζεται, αυτή που ξελογιάζει,  
τινάζοντας απ' τη φοβέρα τα κακά μαύρα σκοτάδια της,  
ξεχύνοντας στους κόρφους του ήλιου τα μεθυστικά πουλιά,  
πέστε μου, αυτή που ανοίγει τα φτερά στο στήθος των πραγμάτων,  
στο στήθος των βαθιών ονείρων μας, είναι η τρελή ροδιά;

Οδυσσέας Ελύτης

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 01/08/2009 22:25

---

<http://www.youtube.com/watch?v=xROfhv1Tevg>

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 06/08/2009 16:01

---

Πέρασα

Περπατώ και νυχτώνει.  
Αποφασίζω και νυχτώνει.  
Όχι,δεν είμαι λυπημένη.

Υπήρξα περιεργή και μελετηρή.  
Ξέρω απ'όλα.Λίγο απ'όλα.  
Τα ονόματα των λουλουδιών όταν μαραίνονται,  
πότε πρασινίζουν οι λέξεις και πότε κρυώνουμε.  
Πόσο εύκολα γυρίζει η κλειδαριά των αισθημάτων  
μ'ένα οποιοδήποτε κλειδί της λησμονιάς.  
Όχι δεν είμαι λυπημένη.

Πέρασα μέρες με βροχή,  
εντάθηκα πίσω απ'αυτό  
το συρματοπλεγμα το υδάτινο  
υπομονετικά κι απαρατήρητα,  
όπως ο πόνος των δέντρων  
όταν το ύστατο φύλλο τους φεύγει  
κι όπως ο φόβος των γενναίων.  
Όχι,δεν είμαι λυπημένη.

Πέρασα από κήπους,στάθηκα σε συντριβάνια και είδα πολλά αγαλματίδια να γελούν  
σε αθέατα αίτια χαράς.  
Και μικρούς ερωτιδείς,καυχησιάρηδες.

Τα τεντωμένα τόξα τους  
βγήκανε μισοφέγγαρο σε νύχτες μου και ρέμβασα.  
Είδα πολλά και ωραία όνειρα  
και είδα να ξεχνιέμαι.  
Όχι,δεν είμαι λυπημένη.

Περπάτησα πολύ στα αισθήματα,  
τα δικά μου και των άλλων,  
κι έμενε πάντα χώρος ανάμεσα τους  
να περάσει ο πλατύς χρόνος.  
Πέρασα από ταχυδρομεία και ξαναπέρασα.  
Έγραφα γράμματα και ξαναέγραφα  
και στο θεό της απαντήσεως προσευχήθηκα άκοπα.  
Έλαβα κάρτες σύντομες:  
εγκάρδιο αποχαιρετιστήριο από την Πάτρα  
και κάτι χαιρετίσματα  
απο τον Πύργο της Πίζας που γέρνει.  
Όχι,δεν είμαι λυπημένη που γέρνει η μέρα.

Μίλησα πολύ.Στους ανθρώπους,  
στους φανοστάτες,στις φωτογραφίες.  
Και πολύ στις αλυσίδες.  
Έμαθα να διαβάζω χέρια  
και να χάνω χέρια.  
Όχι,δεν είμαι λυπημένη.

Ταξίδεψα μάλιστα.  
Πήγα κι από εδώ,πήγα και από εκεί...  
Παντού έτοιμος να γεράσει ο κόσμος.  
Έχασα κι από εδώ,έχασα κι από κεί.  
Κι από την προσοχή μου μέσα έχασα  
κι από την απροσεξία μου.  
Πήγα και στη θάλασσα.  
Μου οφειλόταν ένα πλάτος.Πές πως το πήρα.  
Φοβήθηκα τη μοναξιά  
και φαντάστηκα ανθρώπους.  
Τους είδα να πέφτουν  
από το χέρι μιας ήσυχης σκόνης,  
που διέτρεχε μιάν ηλιαχτίδα  
κι άλλους από τον ήχο μιας καμπάνας ελάχιστης.  
Και ηχήθηκα σε κωδωνοκρουσίες  
ορθόδοξης ερημιάς.  
Όχι,δεν είμαι λυπημένη.

Έπιασα και φωτιά και σιγοκάηκα.  
Και δεν μου έλειψε ούτε των φεγγαριών η πείρα.  
Η χάση τους πάνω από θάλασσες κι από μάτια,  
σκοτεινή,με ακόνισε.  
Όχι,δεν είμαι λυπημένη.

Όσο μπόρεσα έφερ'αντίσταση σ'αυτό το ποτάμι  
όταν είχε νερό πολύ,να μη με πάρει,

κι όσο ήταν δυνατόν φαντάστηκα νερό  
στα ξεροπόταμα  
και παρασύρθηκα.

Όχι, δεν είμαι λυπημένη.  
Σε σωστή ώρα νυχτώνει.

Κ. Δημουλα

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 20/08/2009 23:30

---

### Η ΜΑΡΙΝΑ ΤΩΝ ΒΡΑΧΩΝ

Εχεις μια γεύση τρικυμίας στα χείλη - Μα που γύριζες  
Ολημερίς τη σκληρή ρέμβη της πέτρας και της θάλασσας  
Αετοφόρος άνεμος γύμνωσε τους λόφους  
Γύμνωσε την επιθυμία σου ως το κόκαλο  
Κι οι κόρες των ματιών σου πήρανε τη σκυτάλη της Χί-  
μαιρας  
Ριγώνοντας μ' αφρό τη θύμηση!  
Που είναι η γνώριμη ανηφοριά του μικρού Σεπτεμβρίου  
Στο κοκκινόχωμα όπου έπαιζες θωρώντας προς τα κάτω  
Τους βαθιούς κυαμώνες των άλλων κοριτσιών  
Τις γωνιές όπου οι φίλες σου άφηναν αγκαλιές τα δυο-  
σμαρίνια

- Μα που γύριζες;  
Ολονυχτίς τη σκληρή ρέμβη της πέτρας και της θάλασσας  
Σου 'λεγα να μετράς μέσ' στο γδυτό νερό τις φωτεινές του  
μέρες  
Ανάσκελη να χαιρέσαι την αυγή των πραγμάτων  
Η πάλι να γυρνάς κίτρινους κάμπους  
Μ' ένα τριφύλλι φως στο στήθος σου ηρωίδα ιάμβου.

Εχεις μια γεύση τρικυμίας στα χείλη  
Κι ένα φόρεμα κόκκινο σαν το αίμα  
Βαθιά μέσ' στο χρυσάφι του καλοκαιριού  
Και τ' άρωμα των γυακίνθων - Μα που γύριζες

Κατεβαίνοντας προς τους γιαλούς τους κόλπους με τα  
βότσαλα  
Ηταν εκεί ένα κρύο αρμυρό θαλασσόχορτο  
Μα πιο βαθιά ένα ανθρώπινο αίσθημα που μάτωνε  
Κι άνοιγες μ' έκπληξη τα χέρια σου λέγοντας τ' όνομα του  
Ανεβαίνοντας ανάλαφρα ως τη διαύγεια των βυθών  
Όπου σελάγιζε ο δικός σου ο αστερίας.

Ακουσε, ο λόγος είναι των στερνών η φρόνηση  
Κι ο χρόνος γλύπτης των ανθρώπων παράφορος  
Κι ο ήλιος στέκεται από πάνω του θηρίο ελπίδας  
Κι εσύ πιο κοντά του σφίγγεις έναν έρωτα  
Εχοντας μια πικρή γεύση τρικυμίας στα χείλη.

Δεν είναι για να λογαριάζεις γαλανή ως το κόκκαλο άλλο  
καλοκαίρι  
Για ν' αλλάξουνε ρέμα τα ποτάμια  
Και να σε πάνε πίσω στη μητέρα τους,  
Για να ξαναφιλήσεις άλλες κερασιές  
Η για να πας καβάλα στο μαϊστρο

Στυλωμένη στους βράχους δίχως χτες και αύριο,  
Στους κινδύνους των βράχων με τη χτενισιά της θύελλας  
Θ' αποχαιρετήσεις το αίνιγμά σου.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 26/08/2009 21:02

---

ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ – “ΣΤ’ ΟΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑ ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ”

Στ’ Όσιου Λουκά το μοναστήρι, απ’ όσες  
γυναίκες του Στειριού συμμαζευτήκαν  
τον Επιτάφιο να στολίσουν, κι όσες  
μοιρολογήτρες ώσμε του Μεγάλου  
Σαββάτου το ξημέρωμα αγρυπνήσαν,  
ποια να στοχάστη – έτσι γλυκά θρηνούσαν! -  
πως, κάτου απ’ τους ανθούς, τ’ ολόαχνο σμάλτο  
του πεθαμένου του Άδωνη ήταν σάρκα  
που πόνεσε βαθιά;  
Γιατί κι ο πόνος  
στα ρόδα μέσα, κι ο Επιτάφιος Θρήνος,  
κ’ οι αναπνοές της άνοιξης που μπαίνουν  
απ’ του ναού τη θύρα, αναφτερώναν  
το νου τους στις Ανάστασης το θάμα,  
και του Χριστού οι πληγές σαν ανεμώνες  
τους φάνταζαν στα χέρια και στα πόδια,  
τι πολλά τον σκεπάζανε λουλούδια  
που έτσι τρανά, έτσι βαθιά ευωδούσαν!

Αλλά το βράδυ το ίδιο του Σαββάτου,  
την ώρα π’ απ’ την Άγια Πύλη το ένα  
κερί επροσάναψε όλα τ’ άλλα ως κάτου,  
κι απ’ τ’ Άγιο Βήμα σάμπως κύμα απλώθη  
το φως ώσμε την ξώπορτα, όλοι κι όλες  
ανατριχιάξαν π’ άκουσαν στη μέση

απ' τα "Χριστός Ανέστη" μίαν αιφνίδια  
φωνή να σκούξει: "Γιώργαινα, ο Βαγγέλης!"  
Και να ο λεβέντης του χωριού, ο Βαγγέλης,  
των κοριτσιών το λάμπασμα, ο Βαγγέλης,  
που τον λογιάζαν όλοι για χαμένο  
στον πόλεμο και στέκονταν ολόρτος  
στης εκκλησιάς τη θύρα, με ποδάρι  
ξύλινο, και δε διάβαινε τη θύρα  
της εκκλησιάς, τι τον κοιτάζαν όλοι  
με τα κεριά στο χέρι, τον κοιτάζαν,  
το χορευτή που τράνταζε τ' αλώνι  
του Στειριού, μια στην όψη, μια στο πόδι,  
που ως να το κάρφωσε ήταν στο κατώφλι  
της θύρας, και δεν έμπαινε πιο μέσα!  
Και τότε – μάρτυράς μου νά 'ναι ο στίχος,  
ο απλός κι αληθινός ετούτος στίχος -  
απ' το στασίδι πού 'μουνα στημένος  
ξαντίκρισα τη μάνα, απ' το κεφάλι  
πετώντας το μαντίλι, να χιμήξει  
σκυφή και ν' αγκαλιάσει το ποδάρι,  
το ξύλινο ποδάρι του στρατιώτη,  
- έτσι όπως το είδα ο στίχος μου το γράφει,  
ο απλός κι αληθινός ετούτος στίχος -,  
και να σύρει απ' τα βάθη της καρδιάς της  
ένα σκούξιμο: "Μάτια μου... Βαγγέλη!"  
Κι ακόμα, – μάρτυράς μου νά 'ναι ο στίχος,  
ο απλός κι αληθινός ετούτος στίχος -,  
ξοπίσωθέ της, όσες μαζευτήκαν  
από το βράδυ της Μεγάλης Πέφτης,  
νανουριστά, θαμπά για να θρηνήσουν  
τον πεθαμένον Άδωνη, κρυμμένο  
μες στα λουλούδια, τώρα να ξεσπάσουν  
μαζί την αξεθύμαστη του τρόμου  
κραυγή που, ως στο στασίδι μου κρατιόμουν,  
ένας πέπλος μου σκέπασε τα μάτια!...

Χαρισμένο στην.....Πίστη και τα πιστεύω...:)

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 13/09/2009 20:17

<http://www.youtube.com/watch?v=PNpw7gqogj0>

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 21/09/2009 16:25



Ο Ποιητής και η Μούσα

#### Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Προς τι καλόν, τι όφελος ηθέλησεν η τύχη,  
κ' εν τη αδυναμία μου επλάσθην ποιητής;  
Μάταιοι είν' οι λόγοι μου· της λύρας μου οι ήχοι  
αυτοί οι μουσικώτεροι δεν είναι αληθείς.

Εάν θελήσω ευγενές αίσθημα να υμνήσω,  
όνειρα είν', αισθάνομαι, η δόξα κ' η αρετή.  
Παντού απογοήτευσιν ευρίσκ' όπου ατενίσω,  
κ' επί ακάνθων πανταχού ο πους μου ολισθεί.

Η γη 'ναι σφαίρα σκοτεινή, ψυχρά τε και δολία.  
Τα άσματά μου πλανερά του κόσμου είν' εικών.  
Έρωτα ψάλλω και χαράν. Αθλία παρωδία,  
αθλία λύρα, έρμαιον παντοίων απατών!

#### Η ΜΟΥΣΑ

Δεν είσαι ψεύτης, ποιητά. Ο κόσμος τον οποίον  
οράς εστίν ο αληθής. Της λύρας αι χορδαί  
μόναι γνωρίζουν τ' αληθές, και εις αυτόν τον βιον  
οι ασφαλείς μας οδηγοί μόναι εισίν αυταί.

Του θείου είσαι λειτουργός. Σοι έδωκε τον κλήρον  
του κάλλους και του έαρος. Μελίρρυτος αυδή  
ρέει από τα χείλη σου, και θησαυρείον μύρων  
είσαι - χρυσή υπόσχεσις και άνωθεν φωνή.

Εάν η γη καλύπτεται με σκότος, μη φοβείσαι.  
Μη ό,τι είναι έρεβος νόμιζε διαρκές.  
Φίλε, πλησίον ηδονών, ανθών, κοιλάδων είσαι·  
θάρρει, και βάδισον εμπρός. Ιδού το λυκαυγές!

Ομίχλη μόνον ελαφρά το βλέμμα σου τρομάζει.  
Υπό τον πέπλον ευμενής η φύσις διά σε  
ρόδων, και ίων, κ' ευγενών ναρκίσσων ετοιμάζει  
στεφάνους, των ασμάτων σου ευώδεις αμοιβαί.

Κωνσταντίνος Π. Καβάφης

---

#### Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 26/09/2009 19:35

---

ΜΟΥΣΩΝΑΣ

Τρελός μουσώνας ράγισε μεσονυχτίς τα ρέλια.  
Στο χέρι σου χλωρό κλαρί, χαρτί κι ένα φτερό.  
Τέσσεροι κάμανε καιροί τα ρούχα σου κουρέλια.  
Να σε σκεπάσω θέλησα, γλιστράς και δε μπορώ.

Κοράλλι ο κατραμόκωλος βαστάει να σε φιλέψει.  
Γιατί μπηγείς τα νύχια σου στη σάπια κουπαστή;  
Είν' ένα φάδι αθώρητο και μου μποδάει τη βλέψη.  
Γαλάζιο βλέπω μοναχά, γαλάζιο και σταχτί.

Παρακαλώ σε κάθησε να ξημερώσει κάπως.  
Χρώμα να βρω, το πράσινο και τίντες μυστικές.  
Κι απέ, το θρύλο να σου πω που μου 'πε μαύρος κάπος  
τη νύχτα που μας έγλειφε φωτιά στο Μαρακές.

Ακόμα ξέρω τον αρχαίο σκοπό του Μινικάπε,  
τη φοινικιά που ζωντανή θρηγεί στο Παραμέ.  
Μα ένα πουλί μου μήνυσε πως κάποιος άλλος στα 'πε  
κάποιος, που ξέρει να ιστορά καλύτερα από με.

Κάματος είναι που μιλά στενόχωρα και κάψα.  
Πεισματική, και πέταξες χαρτί, φτερό, κλαδί,  
όμως δεν είμαστε παιδιά να πιάσουμε την κλάψα.  
Τι θα 'δινά - «Πάψε, Σεβάχ» - για να 'μωνα παιδί!

Αυγή, ποιος δαίμονας Ινδός σου μόλεψε το χρώμα;  
Γυρίζει ο ναύτης τον τροχό κι ο γύφτος τη φωτιά.  
Και μεις, που κάμαμε πετσι την караβίσια βρώμα,  
στο πόρτο θα κερδίσουμε και πάλι στα χαρτιά.  
Καββαδίας

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Σφακιανός - 27/09/2009 05:20

---

### ΚΟΥΡΟ SIWO

Πρώτο ταξίδι έτυχε ναύλος για το Νότο  
Δύσκολες βάρδιες, κακός ύπνος και μαλάρια  
Είναι παράξενα της Ίντιας τα φανάρια  
και δεν τα βλέπεις, καθώς λένε με το πρώτο.  
Περ' απ' τη γέφυρα του Αδάμ στη Νότιο Κίνα  
χιλιάδες παραλάμβαινες τσουβάλια σόγια.  
Μα ούτε στιγμή δεν ελησμόνησες τα λόγια  
που σου 'πανε μιαν κούφια ώρα στην Αθήνα.

Στα νύχια μπαίνει το κατράμι και τ' ανάβει  
χρόνια στα ρούχα το ψαρόλαδο μυρίζει  
κι ο λόγος της μες στο μυαλό σου να σφυρίζει  
"ο μπούσουλας είναι που στρέφει το καράβι;"

Νωρίς μπατάρισε ο καιρός κι έχει χαλάσει.  
Σκατζάρισε, μα σε κρατά λύπη μεγάλη.  
Απόψε φόφισαν οι δυο μου παπαγάλοι  
κι ο πίθηκος που 'χα με κούραση γυμνάσει.

Η λαμαρίνα, η λαμαρίνα όλα στα σβήνει.  
Μας έσφιξε το K u r o S i w o σα μια ζώνη  
κι εσύ κοιτάς ακόμη πάνω απ' το τιμόνι,  
πως παίζει ο μπούσουλας καρτίνι με καρτίνι.

Νίκος Καββαδίας <http://www.mageirikesdiadromes.gr/images/fbfiles/images/N.jpg>

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 07/10/2009 17:31

---

' Εκείνοι που μᾶς παίδεψαν

' Εκείνοι που μᾶς παίδεψαν βαραίνουν μέσα μας πιό πολύ,  
ὅμως ἡ δική σου τρυφερότητα πόσο καιρὸ ἀκόμα θὰ βαστάξει;  
' Ὅ,τι μᾶς γλύκανε, τὸ ξέπλυνε ὁ χρόνος κι ἡ συναλλαγή,  
' ἐκείνοι που μᾶς χαμογέλασαν βουλιάξαν σὲ βαθιὰ πηγάδια  
καὶ μείναν μόνο κείνοι που μᾶς πλήγωσαν,  
' ἐκείνοι που ἀρνήθηκαν νὰ τοὺς ὑποταχτοῦμε.  
' Εκείνοι που μᾶς παίδεψαν βαραίνουν πιό πολύ...

### ΤΙ ΝΑ ΤΑ ΚΑΝΩ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΑΣ

Τι νὰ τὰ κάνω τὰ τραγούδια σας  
ποτέ δὲ λένε τὴν ἀλήθεια  
ὁ κόσμος ὑποφέρει καὶ πονᾷ  
κι ἐσεῖς τᾶ ἴδια παραμύθια

Τι νὰ τὰ κάνω τὰ τραγούδια σας  
εἶναι πολὺ ζαχαρωμένα  
ταιριάζουν σὲ σοκολατόπαιδα  
μὰ δὲ ταιριάζουνε γιὰ μένα

Χριστιανοπουλος.

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Σφρακιανός - 09/10/2009 11:12

---

ΝΙΚΟΣ ΚΑΒΑΔΙΑΣ – Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ - 1910 - 1975

---

<http://img196.imageshack.us/img196/492/nikoskavvadias2.jpg>

### ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Η σελίδα αυτή - χρέος παλιό - είναι ένας ελάχιστος φόρος τιμής στους Έλληνες ναυτικούς και τις οικογένειές τους.

Ένας κόσμος μυθικός μέσα από τους στίχους του Νίκου Καββαδία

Στις 11 Ιανουαρίου 1910 στο, πρώην, Νικολσκι Οουσουρίσκι, μια επαρχιακή πόλη της περιοχής του Χαρμπίν, στην Βόρειοδυτική πρώην Μαντσουρία, (Manchuria - και όχι στην Μογγολία όπως αναφέρουν πολλοί βιογράφοι του). Ο ποιητής έρχεται στον κόσμο από γονείς Κεφαλονίτες, το Χαρίλαο Καββαδία από το Φισκάρδο και τη Δωροθέα Αγγελάτου από την Άσσο. Στην ίδια μικρή κινεζική πόλη, γεννιούνται και άλλα δυο παιδιά, η Τζένια, (Ευγενία), και ο Μίκιας, (Δημήτρης). Ο πατέρας του διατηρεί ένα εύρωστο γραφείο γενικού εμπορίου και συγχρόνως ήταν προμηθευτής του τσαρικού στρατού.

\*Σημείωση δική μου:

(... «Η πόλις του Χαρμπίν, (Harbin, επίσης Ha-erh-bin), ανήκει σήμερα στην αυτόνομη Κινεζική επαρχία του Heliongtziang. Στο Χαρμπίν κατοικούσαν πάρα πολλές εθνικότητες, Ρώσοι, Εβραίοι, Γερμανοί, Κινέζοι και Έλληνες, (όπου και κατοικούν ακόμα και τώρα πολλοί Έλληνες νεώτερων γενεών. Στο, πρώην Nikolski Ousuriski, (τώρα λέγεται Ouzourichi), ο Δήμαρχος είναι Κεφαλλονίτης, (τον οποίο και έχω συναντήσει μερικές φορές). Μη με ρωτήσετε τι κάνει, γι' αυτό, το δικό μας, Υπ. Εξωτερικών, Πολιτισμού, Παιδείας κλπ. γιατί αν σας πώ θα στενοχωρηθείτε κι' εσείς σαν κι' εμένα, αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία. Ο πατέρας του έφθασε πρώτα στο Τιέν Τσίν, κοντά στο Πεκίνο και κατόπιν μετεκόμισε στο Νικόλσκι Οουσουρίσκι, κάτι που οι βιογράφοι του δεν το αναφέρουν»....,

Ο πατέρας του Νίκου Καββαδία, διατηρούσε ένα γραφείο γενικού εμπορίου, ενώ συγχρόνως ήταν τροφοδότης του τσαρικού στρατού.

Όπως διηγείται ο Νίκος καββαδίας, (Κόλλιας για τους φίλους του),... Ο πατέρας μου, «το παιδί της Μαντσουρίας»...Όταν πρωτοπήγε, δεκαεφτά χρονώ, στο Τιέν Τσίν, οι Κινέζοι της περιοχής πάψανε να καπνίζουν όπιο μονομιάς, κι όμως ήταν χειρότερα μεθυσμένοι από πριν. Τι τους πότιζε ο πονηρός Κεφαλλονίτης τροφοδότης...; Μια νύχτα τον σύρανε, στο αντίσκηνό του Ρώσου διοικητή του Κουροπάκιν . Πάνω στο κιβώτιο που 'χε για τραπέζι, ανάμεσα σ'ένα μεσοκομμένο ψωμί, βρισκόταν μια τεράστια κατσαρίδα, ένας τούμπανος.

-Θα σε τουφεκίσω πριν ξημερώσει.Τι είναι αυτό;

Ο πονηρός Καφαλλονίτης τροφοδότης πήρε το «πειστήριο» στο χέρι, το ζύγιασε με το μάτι, το 'βαλε στο στόμα και το κατάπιε!

-Σταφίδα, εξοχώτατε. Του νησιού μου!!!

Ο Κουροπάκιν κατάπιε το γέλιο του δυσκολότερα από ότι ο πατέρας μου το θεριό.

-Φύγε...Κι άλλη φορά δεν τη γλιτώνεις».

Αυτήν την ευημερία των πρώτων χρόνων του θα τη διαδεχτεί η έκρηξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, όπου η πενταμελής οικογένεια αναγκάζεται να επιστρέψει στην Ελλάδα, για να καταλήξει στο Αργοστόλι. Ηδη, πάντως, από εκείνα τα δύσκολα χρόνια που ο μικρός Κόλλιας -όπως αποκαλούσαν τον ποιητή οι φίλοι του- θα επιδείξει μια ιδιαίτερα χαρισματική προσωπικότητα. Στο σχολείο συντάσσει τα τεύχη ενός σατιρικού φυλλαδίου, διαβάζει Ιούλιο Βερν και μυθιστορήματα περιπέτειας και δημοσιεύει τα πρώτα του ποιήματα. Ολα υπαινίσσονταν μια θεαματική εξέλιξη για το νεαρό αγόρι, που ετοιμαζόταν να σπουδάσει στην Ιατρική Σχολή. Ο Καββαδίας την εποχή εκείνη περιγράφεται ως λιγομίλητος και απλός, χαριτωμένος και εγκάρδιος, κάπως ατημέλητος, με ανεξάντλητο χιούμορ και, πάνω απ' όλα, αγαπητός στους πάντες. Αλλά το 1929 ο πατέρας του

πεθαίνει και εκείνος πιάνει δουλειά σε ναυτικό γραφείο, χωρίς να διακόψει τις συνεργασίες του με τα διάφορα φιλολογικά περιοδικά. Δεν θα αργήσει, όμως, να συνειδητοποιήσει την επιτακτική ανάγκη του να ξεφύγει. Κάπως έτσι τα καράβια και η θάλασσα γίνονται το μέσον για να γυρίσει σελίδα και να δοκιμάσει τα όριά του: Αρχικά μπαρκάρει ναύτης σε φορτηγό και για μερικά χρόνια συνεχίζει να ταξιδεύει συνεχώς και να αποκτάει ασυνήθιστες -για την ηλικία του- εμπειρίες, γυρίζοντας πάντοτε πίσω ταλαιπωρημένος και αδέκαρος. Σε αυτήν την ανέχεια φαίνεται ότι οφείλεται η απόφασή του να πάρει το δίπλωμα του ασυρματιστή: «Δεν ξεκίνησα για τίποτα. Μονάχα για να ταξιδεύω. Εκείνοι που μαζί πρωτομπαρκάραμε τέσσερα χρόνια πήρανε το χαρτί τους. Εμένα μ' άρεσε η πλήρη. Η ξενιοσιά. Αυτή η έμφυτη επιθυμία του για περιπλάνηση μαζί με έναν αθεράπευτα συναισθηματικό ρομαντισμό και μια λεπτή διαπεραστική θλίψη θα αποτυπωθούν στα πρώτα του ποιήματα με μια ασυνήθιστη ωριμότητα. Τα φορτηγά καράβια στα οποία δούλευε ήταν την εποχή εκείνη βραδυκίνητα, γεγονός που ευνοούσε την ανάπτυξη ουσιαστικών σχέσεων μέσα στο πλήρωμα. Επίσης, παρέμεναν αρκετό καιρό στα λιμάνια και υπήρχε απεριόριστος χρόνος για βόλτες και επισκέψεις στα διάφορα καπηλεία και πορνεία: Όλα αυτά αποτελούσαν για τον ονειροπόλο ασυρματιστή τις βιωματικές και -κατ' επέκταση-ποιητικές του πρώτες ύλες. Μόλις στα 23 του χρόνια, λοιπόν, θα εκδώσει με δικά του έξοδα την πρώτη ποιητική συλλογή του «Μαραμπού» -το όνομα ενός «καταραμένου» πουλιού των τροπικών χωρών: Η επιτυχία ήρθε χωρίς καθυστέρηση και ο Νίκος Καββαδίας γίνεται αμέσως γνωστός στους λογοτεχνικούς κύκλους. Ήδη σε αυτά τα ποιήματα διαφαίνεται ο εξομολογητικός τόνος, το μελοδραματικό στοιχείο, η μοναξιά του ατελείωτου ταξιδιού, η έντονα νοσταλγική διάθεση και μια υπόγεια μελαγχολία. Πίσω από αυτά βρίσκεται «μια αληθινή ποιητική προσωπικότητα». Πάντως, η υποβλητική σκηνογραφία με εικόνες της ναυτικής ζωής, της ανοιχτής θάλασσας και των μακρινών λιμανιών συμπληρώνεται μοναδικά από την ίδια την -παραδοσιακή κατά τα άλλα- στιχουργική του, με τον μουσικό κυματισμό και τις ευφάνταστες λύσεις που δίνει στην ομοιοκαταληξία του.

Οι θάλασσές του δεν είναι οι θάλασσες των τουριστικών φυλλαδίων. Οι δικές του είναι αγριεμένες και μοναχικές. Τα δικά του καράβια δεν ήταν πολυτελή κρουαζιερόπλοια, αλλά καρβουνιάρικα και πειρατικά που 'χαν τα φανάρια τους στην πρύμνη. Ο δικός του ήλιος δεν μαυρίζει αγαλματένια κορμιά...Είναι σκληρός, ανελέητος...

Βυθιζόταν στην ψυχή ενός κόσμου όπου το σημαντικό στοιχείο είναι ότι είναι και ο ίδιος μέρος του: τα μπάρ των λιμανιών, τα κακόφημα σπίτια, οι κοινές γυναίκες, τα καταγώγια, το αλκοόλ, οι θερμαστές, οι μάγειροι, οι μηχανικοί, οι άνθρωποι που προσπαθούσαν όπως και ο ίδιος να καλλωπίσουν το βασανισμένο κορμί τους με τα ανεξίτηλα σημάδια του τατουάζ.

Το 1914, με την έναρξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, και μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917, η οικογένεια Καββαδία ήλθε στην Ελλάδα και κατέληξε στην Κεφαλονιά, ενώ ο πατέρας επέστρεψε στην Ρωσία, από όπου επέστρεψε το 1921, έχοντας χάσει και το τελευταίο του ρούβλι, αλλά το σημαντικότερο ήταν ότι στην Ελλάδα ένωθε ξένος και ανένταχος.

Η οικογένεια Καββαδία εγκαταστάθηκε στον Πειραιά, όπου ο Νίκος τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο. Λίγους μήνες αργότερα από την εγκατάστασή τους στο μεγάλο λιμάνι, άρχισαν να φθάνουν στην Ελλάδα τα πλήθη της προσφυγιάς από την Μικρά Ασία. Στις άκρες των πόλεων άρχισαν να σχηματίζονται προσφυγικοί συνοικισμοί από ξύλινες παράγκες όπου μέσα σε κολασμένες συνθήκες έμεναν έξι, επτά η οκτώ άτομα. Η οικογένεια Καββαδία διατηρούσε στον Πειραιά, ένα σπίτι έξι δωματίων και νοίκιασαν ένα από αυτά σε μια οικογένεια προσφύγων. Η συμβίωση μαζί τους μετέδωσε στην ψυχή του Νίκου και των άλλων αδελφών του ένα αίσθημα αρμονίας, καρτερίας και πολιτισμού που ερχόταν σε πλήρη αντίθεση με τα νευρικά ξεσπάσματα του πατέρα Καββαδία ο οποίος δεν μπορούσε να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες που βρήκε αφότου γύρισε από την Ρωσία.

Ήταν αυτά τα νευρικά ξεσπάσματα που σκίαζαν την εφηβεία των παιδιών αυτών, καθώς από την άλλη, όταν ο πατέρας τους είχε λίγα χρήματα έπαιρνε τα παιδιά του στο βιβλιοπωλείο Ελευθερουδάκη στην Αθήνα και γέμιζε την αγκαλιά τους βιβλία.

Ο Χαρίλαος Καββαδίας προσπάθησε να βρει δουλειά στα βαπόρια των συγγενών του, αλλά δεν τον βοήθησαν να σταθεί και έτσι ήρθε μια εποχή που πούλησαν ό,τι ακριβό υπήρχε στο σπίτι. Αργότερα, άνοιξε ένα μικρό παντοπωλείο στο Πασαλιμάνι, το οποίο ήταν επίσης στέκι των ρώσων εμικρέδων, ωστόσο η ταλαιπωρία σιγά-σιγά τον κατέβαλε και πέθανε το 1929.

Ο Καββαδίας πήρε το βάπτισμα της θάλασσας σε ηλικία 11 ετών με το επιβατηγό καράβι «Πολικός» των αδελφών της μητέρας του, και στο οποίο ο πατέρας του ήταν τροφοδότης. Τον έπαιρνε μαζί του τα καλοκαίρια στα ταξίδια στην Σμύρνη και την Κωνσταντινούπολη.

Με τον θάνατο του πατέρα του, ο Νίκος Καββαδίας, 19 χρονών, μπαρκάρει ως ναύτης στο φορτηγό «Άγιος Νικόλαος», αφού οι οικονομικές δυσχέρειες τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει τα όνειρά του να σπουδάσει Ιατρική. Προτού μπαρκάρει είχε εργαστεί ως υπάλληλος στο ναυτιλιακό γραφείο του Ζωγράφου που πρακτόρευε τα καράβια των θείων του Γιαννουλάτων, εξαδέλφων της μητέρας του. Δεν ταξιδεύει όμως μόνο στην θάλασσα, αλλά και στα πελάγη της γραφής, ένα ταξίδι που είχε ξεκινήσει από το Δημοτικό Σχολείο.

Ο Νίκος Καββαδίας παρουσίασε τα πρώτα δείγματα του λογοτεχνικού του ταλέντου το 1922, όταν εξέδωσε ένα τετρασέλιδο φυλλάδιο με τον τίτλο Σχολικός Σάτιρος, όπου έγραφε σατιρικούς στίχους για τους συμμαθητές του. Το 1928, στο «Περιοδικό» της Μεγάλης Ελληνικής Εγκυκλοπαιδείας (τεύχος 114) του Παύλου Δρανδάκη, δημοσίευσε το πρώτο του ποίημα με τον τίτλο «Πόθος», το οποίο υπέγραφε ως Πέτρος Βαλχάλας, ψευδώνυμο που του χάρισε ο λογοτέχνης Παύλος Νιρβάνας με τον γιο του οποίου ο Καββαδίας ήταν συμμαθητής στο Γυμνάσιο.

Ο Παύλος Νιρβάνας ήταν ο πρώτος δάσκαλος του Καββαδία, καθώς όχι μόνο διάβαζε τα ποιήματα που έγραφε, αλλά του φερόταν και σαν ίσος προς ίσο, ενώ οι δυο τους συχνά έκαναν μακρινές βόλτες και συζητούσαν.

Το 1929, ο Νίκος Καββαδίας, συνέχισε να δημοσιεύει ποιήματα του στο «Περιοδικό» της Μεγάλης Ελληνικής Εγκυκλοπαιδείας μέχρι την διακοπή της έκδοσης της, στις 10 Μαρτίου αυτού του έτους, ενώ ποιήματα του δημοσίευσε και στο περιοδικό Διανοούμενος.

Το 1930, δημοσίευσε το τελευταίο του ποίημα που υπέγραψε με το ψευδώνυμο Πέτρος Βαλχάλας.

Το 1931 ο Νίκος Καββαδίας ταξιδεύει με το φορτηγό «Νίκη», ενώ το 1932 δημοσιεύει στην εβδομαδιαία εφημερίδα «Πειραιϊκό Βήμα» εντυπώσεις του από ταξίδια στην Μασσαλία και την Αλεξάνδρεια, παράλληλα με το εξωτικό μυθιστόρημα του «Η απίστευτη περιπέτεια του λοστρόμου Νακαχαναμόκο», ένα μυθιστόρημα γραμμένο με το στυλ του Ιουλιού Βέρν.

Το 1933, κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Ο Κύκλος» η πρώτη του ποιητική συλλογή με τίτλο «Μαραμπού», η οποία προκάλεσε αίσθηση για την ασυνήθιστη και εξωτική ατμόσφαιρα των ποιημάτων. Το βιβλίο τυπώθηκε σε 245 αντίτυπα με έξοδα του ποιητή. Ταυτόχρονα η οικογένεια Καββαδία εγκαθίσταται στην Αθήνα.

<http://img196.imageshack.us/img196/807/nikoskavvadias.jpg>

Το 1939, ο Νίκος Καββαδίας μετά από εξετάσεις πήρε το δίπλωμα του Ραδιοτηλεγραφήτη Β Τάξεως, εγκαταλείποντας τις αρχικές του βλέψεις για σταδιοδρομία πλοίαρχου στο Εμπορικό Ναυτικό. Μαζί με την μητέρα του, τους αδελφούς του και την παντρεμένη αδελφή του νοικιάζουν ένα μεγάλο σπίτι στην οδό Αγίου Μελετίου, στην Αθήνα. Θα μείνουν μαζί για 23 ολόκληρα χρόνια.

Με την κήρυξη του πολέμου, στις 28 Οκτωβρίου του 1940, ο Νίκος Καββαδίας, στρατεύεται και φεύγει για το αλβανικό μέτωπο, όπου αρχικά υπηρετεί ως τραυματιοφορέας και αργότερα στο σταθμό υποκλοπής της Γ' Μεραρχίας. Από αυτήν την οδυνηρή εμπειρία θα προκύψουν δύο μικρά κομψοτεχνήματα σε πεζό λόγο: «Του πολέμου» και «Στο άλογό μου». Με τη λήξη του Εμφυλίου μπαρκάρει και πάλι, αφού προηγουμένως εξασφαλίζει την άδεια της Ασφάλειας, που τον θεωρεί

«κομμουνιστή άνευ δράσεως» και του χορηγεί ειδικά διαβατήρια περιορισμένης χρονικής ισχύος. Από το 1954 μέχρι και το

1974 ταξιδεύει συνεχώς με πολύ μικρά διαλείμματα και συνεχίζει να γράφει προβάλλοντας τη δική του ποιητική εκδοχή του ατέρμονου ταξιδιού. Θα ακολουθήσει η δεύτερη συλλογή ποιημάτων του, το «Πούσι» (1947), το μοναδικό μυθιστόρημα του «Βάρδια» (1954) και το τελευταίο βιβλίο με ποιήματά του, το «Τραβέρσο», που θα κυκλοφορήσει τον Απρίλιο του 1975, δύο μήνες μετά τον θάνατό του. Με το «Πούσι», όμως, ουσιαστικά εγκαταλείπει τον παραδοσιακό ομαλό χρόνο της αφήγησης, ενώ το προσωπικό βίωμα δίδεται, πλέον, μέσα από μια ελλειπτικότητα: «Φωτιές ανάβουνε στην άμμο ιθαγενείς/κι αγός μας φτάνει καθώς παίζουν τα όργανά τους,/Της θάλασσας κατανικώντας τους θανάτους/ στην ανεμόσκαλα σε θέλω να φανείς». Στη «Βάρδια», πάλι, οι ναυτικές ιστορίες που παρατίθενται -άλλοτε ρεαλιστικές και άλλοτε σχεδόν παραισθητικές- αποδίδουν δεξιοτεχνικά τα ανθρώπινα ψυχικά τοπία σε συνθήκες τυχοδιωκτισμού, μέθης, πορνείας, σύφιλης και θανάτου. Τέλος, στο «Τραβέρσο» ο Καββαδίας κινείται στο ίδιο κλίμα, αλλά γίνεται καθολικότερος, πιο βαθύς, με την εξομολόγηση να συναντά την κραυγή: «Μια βάρκα θέλω, ποταμέ, να ρίξω από χαρτόνι,/ όπως αυτές που παίζουνε στις όχθες μαθητές./ Σκοτώνει, πες μου ο χωρισμός; -Ματώνει, δε σκοτώνει./ Ποιος είπε φούντο; Ψέματα. Δε φτάσαμε ποτές». Σίγουρα πρόκειται για μια ποίηση η οποία όλα αυτά τα χρόνια υπνωτίζει και σαγηνεύει τους αναγνώστες: Η προστυχιά των λιμανιών, η ζαλιστική μυρωδιά των μπορντέλων, η βασανιστική υγρασία, οι σκοτεινές διαδρομές των περιθωριακών και καταδικασμένων, η ενοχή, η περιπλάνηση, το αξεδιάλυτο μείγμα αλήθειας και μύθου, η φθορά κι ο θάνατος. Πίσω ωστόσο από την επίφαση της παρακμής και της φυγής, για τον Καββαδία υπάρχει ο άνθρωπος, η μεγάλη περιπέτεια της ύπαρξης και εδώ ακριβώς είναι που πρωτοτύπησε: Κατάφερε να σκιαγραφήσει με αδρές γραμμές μοναχικές ανθρώπινες μορφές σε ακραίες καταστάσεις απελπισίας, απομόνωσης, μελαγχολίας, παροξυσμού και, εντέλει, ενός πάθους έξω από τα όρια του πολιτισμού, εκεί που κυριαρχούν οι φυσικές δυνάμεις και τα ένστικτα. Ο Νίκος Καββαδίας συνέχισε να ταξιδεύει μέχρι και λίγους μήνες πριν από το θάνατό του- το 1975, στην Αθήνα, στην κλινική «Αγιοι Απόστολοι»- αποτυπώνοντας ως την ύστατη ώρα ιστορίες συναρπαστικές, συχνά σκοτεινές, κάποτε σκανδαλιστικές για την εποχή τους, οι οποίες πάντοτε -ακόμη και σήμερα- αναδίδουν το άρωμα μιας ζωής κομψής και βασανιστικής, γεμάτης με πολλούς μικρούς θανάτους, απογοητεύσεις, περιπέτειες και αληθινές φιλίες. Αλλά, φυσικά, και μια μοναδική, τραγική επίγνωση της πραγματικότητας, χωρίς υπεκφυγές, όπως τότε που έγραφε με μια πικρή ειρωνεία και μια αλάνθαστη -όπως αποδείχθηκε- διαίσθηση: «Θα μείνω πάντα ιδανικός κι ανάξιος εραστής/ των μακρυσμένων ταξιδιών και των γαλάζιων πόντων/ και θα πεθάνω μια βραδιά, σαν όλες τις βραδιές/ χωρίς να σχίσω τη θολή γραμμή των οριζόντων»...

Μετά την είσοδο των Ναζί στην Αθήνα, ο Νίκος Καββαδίας βρέθηκε στις γραμμές του ΚΚΕ. Μέσα στην Κατοχή, το 1943, έγινε μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, παρότι είχε τυπώσει μόνο ένα βιβλίο, το «Μαραμπού», ενώ ο απαιτούμενος αριθμός ήταν τουλάχιστον τρία βιβλία. Δραστηριοποιείται στο ΕΑΜ και μάλιστα, την περίοδο 45-46, ήταν επικεφαλής του ΕΑΜ Λογοτεχνών-Ποιητών, θέση στην οποία τον πρότεινε ο μέχρι τότε Γραμματέας της Εταιρείας Λογοτεχνών Θέμος Κορνάρος, ο οποίος είχε φυλακιστεί για το βιβλίο του «Αγύρτες και Κλέφτες στην Εξουσία». Σε αυτό το πόστο, τον Νίκο Καββαδία διαδέχθηκε ο ποιητής Νικηφόρος Βρεττάκος, καθώς ο Καββαδίας μπάρκαρε με το πλοίο «Κορίνθια» στις 6 Οκτωβρίου 1945.

Στην περίοδο της Κατοχής ο Νίκος Καββαδίας δημοσίευσε και τα αντιστασιακά του ποιήματα με πρώτο το «Αθήνα 1943», ενώ το 1944 δημοσίευσε το ποίημα «Στον τάφο του ΕΠΟΝίτη». Το 1945 δημοσίευσε το «Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα», και το ποίημα «Αντίσταση». Τα ποιήματα αυτά δεν συμπεριελήφθησαν σε καμία ποιητική του συλλογή, ωστόσο διασώθηκαν και είναι καταγεγραμμένα στο βιβλίο του Φίλιππου Φιλίππου, «Ο πολιτικός Νίκος Καββαδίας», εκδόσεις Άγρα.

Το 1947, κυκλοφόρησε η δεύτερη ποιητική συλλογή του Νίκου Καββαδία, το «Πούσι», ενώ

επανεκδόθηκε, 14 ολόκληρα χρόνια μετά την πρώτη του έκδοση, το εξαντλημένο «Μαραμπού». Το 1953, ο Καββαδίας πήρε το δίπλωμα Ραδιοτηλεγραφήτη Α Τάξεως και το 1954 κυκλοφόρησε το πρώτο του πεζογραφικό βιβλίο «Η Βάρδια», η οποία μεταφράστηκε το 1959 στα γαλλικά. Το 1961, από τις εκδόσεις Γαλαξίας της Ελένης Βλάχου επανεκδόθηκαν οι συλλογές «Μαραμπού» και «Πούσι».

Το 1954 εκδόθηκε το πεζογράφημα «Βάρδια», ενώ η αυτοκτονία του αδελφού του Αργύρη, το 1957 τον βύθισε σε μεγάλο πένθος.

Λίγο πριν από το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου 1967 έδωσε μια μεγάλη συνέντευξη στο περιοδικό «Πανσπουδαστική» όπου αφιέρωσε και το ποίημα του «Σπουδαστές».

Στη διάρκεια της δικτατορίας, ο Νίκος Καββαδίας χρησιμοποιήθηκε ως σύνδεσμος ανάμεσα σε αντιστασιακές οργανώσεις, ενώ το 1972, στην Έφεσο, έγραψε το ποίημα του «Γκουεβέρα».

Το 1968, ο Νίκος Καββαδίας και η αδελφή του Τζένη επισκέφθηκαν την Κεφαλονιά μετά από τριανταπέντε χρόνια απουσία. Την Κεφαλονιά, την επισκέφθηκε και πάλι το 1970, ενώ το τελευταίο του ταξίδι σε αυτήν το πραγματοποίησε το 1972.

Το 1973, το Λογοτεχνικό Εργαστήρι του Σπουδαστηρίου της Νέας Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης παρουσίασε το ποιητικό του έργο σε πανηγυρική βραδιά.

Το 1974, ενόψει του δημοψηφίσματος της 8ης Δεκεμβρίου με το οποίο θα κρινόταν η τύχη της μοναρχίας στην Ελλάδα, ο Νίκος Καββαδίας μαζί με άλλους διανοούμενους υπέγραψε αντιμοναρχική διακήρυξη. Η υπογραφή του δημοσιεύθηκε στην «Αυγή» της 3ης Δεκεμβρίου 1974.

Ο Νίκος Καββαδίας, ο ζωγράφος Γιάννης Τσαρούχης και ο (μετέπειτα)

παπα-Γιώργης Πυρουνάκης ήταν συμμαθητές στο δημοτικό. Τελειώνοντας το γυμνασιο ο Νίκος Καββαδίας έχει δείξει ήδη ένα δείγμα γραφής: ο

"Σχολικός Σάτιρος" με σατιρικούς στίχους για τους συμμαθητές τους, τα ποιήματα "ο θάνατος της παιδούλας", ο "Πόθος", "Αγαπάω" και το πεζό "Το ημερολόγιο του τιμονιέρη" που υπογράφει ως Παύλος Βαλχάλας (ή Βαλχάλλας), αλλά και δημοσιεύσεις στη "Διάπλαση των Παιδων" ως "Ο Μικρός Ποιητής". Ο Παύλος Νιρβάνας και ο Κώστας Καρθαίος ήταν αυτοί που τον βοήθησαν στα πρώτα του βήματα στον κόσμο της λογοτεχνίας.

Αυτό που δεν ήθελε να του συμβεί, ο θάνατος στην στεριά, τον βρήκε ξέμπαρκο στην Αθήνα στις 10 Φεβρουαρίου 1975 στην κλινική Άγιοι Απόστολοι. Δύο μήνες μετά, τυπώθηκε η τρίτη ποιητική του συλλογή, το «Τραβέρσο». Το 1987 κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά και τα άλλα δύο πεζογραφήματα του η «Λι» και το «Του Πολέμου - Στο άλογο μου».

Ένα από τα σημαντικά στοιχεία της ποίησής του, είναι η γλώσσα των ποιημάτων του, ένα μωσαϊκό γλωσσικών τύπων, όπου κυριαρχούν λέξεις του ναυτικού κώδικα. Αυτό όμως δεν αποθαρρύνει τον αναγνώστη από την απόλαυση του κειμένου, του ποιήματος. Ίσα-ίσα τον παρακινεί να ψάξει να βρει τι σημαίνουν οι λέξεις. Αυτό το τελευταίο δείχνει και την δύναμη της ποίησης του, αλλά και την αμεσότητα των ποιημάτων του.

Πράγματι, ο Νίκος Καββαδίας όχι μόνο διαβάζεται εύκολα, αλλά το κυριότερο, η ποίηση του καταγράφεται στην μνήμη του αναγνώστη. Ο ίδιος δεν θέλησε ποτέ να γίνει ο ποιητής των σαλονιών, της λυρικής φυγής και των φαντασιώσεων.

«Λατρεύω τους γλάρους - μου 'πε κάποτε ένα ωραίο κορίτσι.

- Περήφανα πουλιά.

-Τι λές μωρή...Στεριανά σαν και σένα. Τραβούν ανοιχτά για να φάνε. Μόλις νιώσουνε καταιγίδα, κουρνιάζουνε στα λιμάνια. Παίζει το δελφίνι τις πλώρες. Τότε, σαλτάρουνε πολλοί μαζί, χυμάνε να του βγάνουν τα μάτια, το κομματιάζουνε και το τρώνε...Πουλιά του προλιμένα.



Ξέρω κάτι πετούμενα ίσα με το μικρό σου δάχτυλο, που τα βλέπεις στον ωκεανό και δεν καταδέχονται να ξεκουραστούν στο κατάρτι. Ζαλίζομαι στη στεριά. Το πιο δύσκολο ταξίδι, το πιο επικίνδυνο, το 'καμα στην ασφαλτο, από το Σύνταγμα στην Ομόνοια. Εχω ξεράσει πάνω στο Λίβανο, όπως οι στεριανοί σε μελτέμι. Μας λυπάστε γιατί δεν έχουμε σπίτι, γιατί περπατάμε μ' ανοιχτά πόδια, γιατί φοράμε τσαλακωμένα πουκάμισα κι ασιδέρωτα ρούχα στο πόρτο. Εγώ σας χαίρομαι. Σίγουρο κρεβάτι, ήρεμος ύπνος. Καφέ στο κομοδίνο κι εφημερίδες. Εκδρομή το Σαββατοκύριακο με κεφτέδες. Όμως δεν αλλάζω τη δουλειά μου με τη δική σας, ούτε για μια μέρα».

Γι' αυτόν η ποίηση είναι τα ρούχα που μυρίζουν ψαρόλαδο, είναι αρμοί που τρίζουν και σφυρίζτρα карабиού που σφυρίζει μες την ομίχλη.

Ο «Μαραμπού», έφυγε πριν προλάβει να ακούσει τα ποιήματα του μελοποιημένα, κάτι που τα έκανε ακόμα πιο δημοφιλή, ειδικά ανάμεσα στην νεολαία. Όπως όμως είχε τονίσει ο συνθέτης Θάνος Μικρούτσικος, δημιουργός του δίσκου «Σταυρός του Νότου», η επιτυχία του δίσκου δεν οφειλόταν τόσο στην δική του μουσική, όσο στην αξία της ίδιας της ποίησης του Καββαδία.

Και τι να είναι άραγε η ποίηση του πέρα από όλες τις αναλύσεις; Ίσως την καλύτερη «ανάλυση» την δίνει ο ίδιος μέσα στις σελίδες της «Βάρδιας»:

«...Σίδερα. Χαρά στο πράμα! Να βάλεις μια δεκάρα στην μπάντα και να τα μουτζώσεις για πάντα. Να μην κατεβαίνεις στο γιολό. Να μην τα θυμάσαι... Όμως ποιος είδε πιο ανοιχτές πληγές απ' αυτές της σκουριάς στα πλευρά τους, ή της παλιωμένης μοράβιας; Ποιος άκουσε πιο ανθρώπινο κλάμα από τούτο της τσιμινιέρας που μαρκαλίζει την ομίχλη, ή από κείνο που λαχαιίνει σε θύελλα, χωρίς κανένα χέρι να σύρει το σύρμα της σφυρίζτρας; Να σκούζει μονάχη της, καθώς παντρεύεται με τον άνεμο...

Δυο μάτια. Πράσινο το 'να, σμαράγδι. Τ' άλλο κόκκινο, ρουμπίνι. Τα λένε πλευρικά. Φώτα γραμμής. Είναι μάτια. Τα καράβια δεν τα πάμε. Μας πάνε.»

Ενας διαφορετικός «συλλέκτης»

«Αγαπούσε όλες τις εγκόσμιες απολαύσεις και, βέβαια, εκτός από την ποίηση λάτρευε το καλό φαί, το καλό πιτό και τις γυναίκες. Συνήθιζε να λέει, μάλιστα, ότι «για δυο πράγματα δε γελιέμαι εγώ: Για τα ποτά και τις γυναίκες». Και στην ερώτηση εάν αληθεύει ότι πλάγιασε με γυναίκες από όλα τα μέρη του κόσμου απαντά: «Αλήθεια είναι. Το κυνηγούσα. Το 'κανα για γούστο. Μ' άρεσε. Όπως άλλοι μαζεύουν πεταλούδες, κοχύλια, γραμματόσημα... Πλήρωνα όπως πληρώνουν οι συλλέκτες. Όσο πιο σπάνια η σειρά, τόσο πιο ακριβή. Με μία διαφορά: Αυτές που δεν πλήρωσα, είναι αυτές που μου κόστισαν πιο ακριβά!»

Περιπέτεια στη Μύκονο Ταξίδευε κάποτε συντροφιά με αγαπημένους φίλους, και το «Απολλώνια» έκανε στάση στη Μύκονο. Βγήκαν να τους περιποιηθεί -περίπατος στα αξιοθέατα, γνωριμίες με τους «δικούς» του, δείπνο με φρέσκα ψάρια. Στην επιστροφή το αυτοκίνητό τους κάνοντας όπισθεν κινδύνεψε να πέσει σε μια ξεσκέπαστη υπόγεια δεξαμενή που δεν φαινόταν. Κιτρίνισαν όλοι, τα 'χασαν για ώρα πολλή, εκτός από εκείνον. Τελικά τον ρώτησαν: «Καλά, εσύ δεν φοβήθηκες;». «Γιατί να φοβηθώ;», απάντησε ατάραχος. «Υπάρχει καλύτερος θάνατος; Να πεθάνεις μαζί με τ' αδέρφια σου;»

Η Βάρδια, το μοναδικό του μυθιστόρημα, κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το 1954. Η ποιητική συλλογή Μαραμπού κυκλοφόρησε το 1933, το Πούσι το 1947, και το Τραβέρσο το 1975. Τα μικρά πεζά Λι, και Του πολέμου / Στο άλογό μου κυκλοφόρησαν το 1987. Το "Λι" γυρίστηκε σε κινηματογραφική ταινία το 1995 με τίτλο "Between the Devil and the Deep Blue Sea".

Οι τελευταίες και μοναδικές λέξεις που είπε στην αδερφή του ο Καββαδίας όταν τον χτύπησε το αστροπελέκι του εγκεφαλικού ήταν: «Αυτό που φοβόμουνα έγινε».

Πέθανε στη στεριά. Ενώ ήθελε, μια ζωή, να πεθάνει και να ταφεί στη θάλασσα....

---

Από μία πολύ όμορφη, αλλά και πολύ χαρακτηριστική συνομιλία του Νίκου Καββαδία με τον

συγγραφέα Στρατή Τσίρκα αξίζει να παραθέσω τα παρακάτω:

- Νίκο, από όλες τις γυναίκες που συνάντησες στα λιμάνια είναι καμιά που να τη θυμάσαι ιδιαίτερα?  
- Οχι, οι περισσότερες δεν είχαν το καρχηδόνιο επίχρισμα, ένα επίχρισμα που υπάρχει πάντα μέσα στον γυναικείο κόλπο...Θυμίζει τα βάζα των Καρχηδόνιων που τα βάφανε αυτοί μόνο από μέσα, μ' ένα ειδικό επίχρισμα. Και το γυναικείο επίχρισμα, πως να το πω, είναι η χλωρίδα, ας πούμε. Είναι πολύ ερεθιστική. Οι πόρνες δεν έχουν αυτό το επίχρισμα, σπάνια το έχουν. Από την πολλή χρήση, δεν έχουν. Σπάνια να 'χουνε αυτές την "άγια σκουριά", που λέω. Κάτι σαν αυτή την κόκκινη, πυρόχρωμη, σκουριά των λατομείων, που τη φορτώναμε στα καράβια από το Στρατόνι, τη γερακινή κλπ. Αυτό το επίχρισμα έχει απόχρωση σκουριάς.

Ο Καββαδίας μένει για λίγο τώρα αφηρημένος, για λίγο απόμακρος και κοιτάει στο μπράτσο του ένα τατουάζ, μια γοργόνα. Μια γοργόνα μπλέ και κόκκινη, που ένας μάστορης των τατουάζ του είχε σταμπάρει στα μαλακά του μπράτσου του. Όταν τεντώνει το χέρι και ανοιγοκλείνει την παλάμη, αυτή χορεύει έναν υποβλητικό χορό της κοιλιάς.

- Αυτή δε θα μέ αφήσει ποτέ. Μ' αυτή θα πάω. Δε θα με προδώσει. Τώρα αυτή είναι σαράντα χρονών κορίτσι. Μου την έφτιαξαν στο Χονγκ-Κονγκ, εκεί πέρα νομίζω, τόσα χρόνια που να θυμάμαι. Μερικές φορές, μερικές νύχτες που ξυπνάω, κοιτάζω τη χορεύτρια με αγωνία και μου φαίνεται πως εξαφανίζεται!...νομίζω πως πηδάει στη θάλασσα και κάνει έρωτα μέσα στο νερό....βιάζομαι να ξημερώσει να δω πως είναι ακόμα πάνω στο μπράτσο μου.

Εχεις κι αλλού στάμπες?

-Μα δεν υπάρχει και μέρος που να μην έχω, τι να σου πρωτοδείξω? Όταν πεθάνω θέλω αυτές οι ζωγραφιές να μην σαπίσουν. Να γίνουν αμπαζούρ να φωτίζουν τα όνειρα των στερημένων...

Τα λέει αυτά και λαμποκοπά ολόκληρος, βρίσκεται στο στοιχείο του ο θαλασσινός Σεβάχ, ο παραμυθάς.

- Εκτός από την ποιητική συλλογή που θα τυπώσεις προετοιμάζεις και τίποτα άλλο?

- Οχι, όλα αυτά τα χρόνια έχω μόνο τα δώδεκα ποιήματα που θα βγάλω. Δεν μπορώ να γράψω. Οσο ήμουν νέος, στα φορτηγά, μπορούσα. Τώρα δεν μπορώ, βασανίζομαι. Βασανίζομαι και με τα μηχανήματα του ασυρμάτου. Βουίζουν? Δεν βουίζουν? Δίνουν ήχο καλό? Δεν δίνουν?  
Με ρωτάς γιατί δεν γράφω πια ποίηση. Με ρωτούν κι άλλοι. Δεν το 'χω πει σε κανένα μα τώρα θα το πω. Το 1957 η θάλασσα πήρε τον αδερφό μου. Δεν του 'γραφα ούτε στίχο. Ήταν ο πιο χαρούμενος, ο πιο καλωσυνάτος άνθρωπος στον κόσμο. Αφού δεν έγραφα για αυτή την αγάπη, τι να γράψω?

-Για το θάνατο τι σκέφτεσαι Νίκο?

- Ω, το μόνο πράγμα που δε με ενδιαφέρει καθόλου. Ένα αυγό μελάτο!...

- Και τον κόσμο, πως τον βλέπεις τον κόσμο?

- Ανάποδα...

- Ο Σεφέρης έχω ακούσει, ήταν φίλος σου.

- Ήταν δικός μου, μα δεν ξέρω αν ήμουν κι εγώ δικός του. Τον εξενεύριζα συχνά. Δεν είχε πολλά πάρε-δώσε με τον κόσμο. Μια μέρα, στη Βηρυτό που ήταν πρεσβευτής και εγώ είχα ξεμπαρκάρει, θα πήγαινε στην εκκλησία για κάποια από τις εθνικές μας γιορτές. "Άσε με να σε πάω εγώ", του λέω. Και τον πήγα από ένα δρόμο που ήταν πήχτρα οι ελληνικές σημαίες απο 'δω και από 'κει. "Εδώ

είναι Ελλάδα” μου λέει, “δεν τον ήξερα αυτο το δρόμο!”. “Δεν ήξερα πως έχουμε τόσο μεγάλη παροικία”.

“Δεν κατάλαβες”, του λέω... “Είναι οι πουτάνες των λιμανιών και πανηγυρίζουν που έπιασε ελληνικό πλοίο”. ...Θύμωσε: “Κύριε”, μου λέει, “ή εσείς θα κατεβείτε απ’ το αμάξι, ή εγώ”. Κατέβηκα.

- Τον εαυτό σου τον εκτιμούσες?

-Εγώ ήμουν άσκημος, κοντός, το κόμπλεξ αυτό του κοντού το είχα από πάντα. Ποιός ξέρει, μπορεί, αν ήμουν ψηλότερος, να έγραφα και υψηλότερα ποιήματα...Μια φορά, μια κυρία που είχε διαβάσει ποιήματα μου ή της είχαν μιλήσει για μένα, στο κατάστρωμα ενός πλοίου που ταξίδευε, με πλησίασε. Με κοίταξε, αλλά προφανώς δεν της καλοφάνηκα ότι εγώ μπορεί να ‘μαι ο Καββαδίας, και με ρώτησε: “Εναν ποιητή Καββαδία, ασυρματιστή, ξέρετε αν δουλεύει εδώ?”. “Δουλεύει, πως...”. “Και πως μπορώ να τον δω?”. “Δεν ξέρω, ρωτήστε και θα σας πούνε” “Μα ρώτησα κάποιον και μου έδειξε εσάς. Τον έχετε τιποτα αυτόν τον Καββαδία?”. “Ναι, χεσμένον...”

Να με πάρει ο διάολος και να με σηκώσει...Γιατί κατέβηκα πάλι χωρίς λόγο στους αντίποδες?...Η Σαλάγια στο Κολόμπο έχει πεθάνει. Πνίγηκε – λέει – στη μεγάλη βροχή. Πόσα πλήρωσα να το μάθω...Τούτη, η καινούργια, ένα κορίτσι άσχημο από την φυλή των Ταμίλ δεν έχει στόμα...Να γινόταν κάτι καινούργιο. Μιαν αμαρτία που να μη λέγεται, που να μην έχει συχώριο...Πόσα ταξίδια θα κάνω ακόμα εδώ κατω?...Θέλω να ταξιδέψω στο Βορρά. Θυμάμαι εκείνο το ξενοδοχείο στο Μπέργκεν, όταν ήμουνα δεκαεννιά χρονώ. Το κορίτσι που μου ‘στρωσε το κρεβάτι. Η ξανθή Χούλδη...Γιατί μπερδεύονται γυναίκες και μας χαλάν όλαν τα παραμύθια? Οχι, μας τα φτιάχνουνε οι άτιμες...

(Το παραπάνω κείμενο, της συνομιλίας του Νίκου Καββαδία με τον Στρατή Τσίρκα, είναι μια επιλεκτική «σύνθεση» από τα λόγια του ποιητή που περιέχονται στα βιβλία “Νίκος Καββαδίας - Γυναίκα, Θάλασσα, Ζωή” του Μήτσου Κασόλα από τις εκδόσεις Καστανιώτη και “Επτά κείμενα για τον Νίκο Καββαδία” (κομμάτια από το κείμενο του Στρατή Τσίρκα) από τις εκδόσεις Πολύτυπο)

-----

Ξέρετε γιατί κόπηκε ο Νίκος Καββαδίας όταν έδωσε εξετάσεις στη σχολή εμποροπλοιάρχων; Γιατί ένας εξεταστής τον ρώτησε:

-Τον Καββαδία, το ναύαρχο του βασιλικού ναυτικού, τι τον έχετε;

-Χεσμένο!!!

Ο Νίκος Καββαδίας αποτύπωσε στο έργο του τη θαλασσινή φύση του Έλληνα. Την επιθυμία του να τιθασει το υγρό στοιχείο, το πάθος του να χαράξει εξωτικές ρότες, αλλά που όσο και αν ταξιδεύει, η ψυχή του έχει ένα και μοναδικό αγκυροβόλιο, την Ελλάδα.

Για τον κύκλο του ο Καββαδίας ήταν ένας αγαπητός φίλος. Ένας άνθρωπος απλός, που λάτρευε τα παιδιά και του άρεσε να λέει ανέκδοτα με τη γιαγιά και τη μητέρα του στους πιο στενούς του φίλους. Όσοι τον γνώρισαν προσωπικά διαπίστωσαν ότι, όπως ακριβώς τα γραπτά του, η διήγησή του ήταν απλή και γεμάτη ζεστά, εξωτικά χρώματα. Γύρω στα 1933 πρωτοδημοσιεύθηκαν το «Πούσι» και το «Μαραμπού» και είχαν μεγαλύτερη επιτυχία από τα ποιήματα του Σεφέρη. Οι «άνθρωποι των σαλονιών» γοητεύθηκαν, διαβάζοντας για τον «Γουίλλη, το μαύρο θερμαστή» και αυτό ήταν σίγουρα κάτι ασυνήθιστο. Τα ταξίδια σε απέραντα πέλαγα ή οι σελίδες ενός βιβλίου δεν είναι ποτέ αρκετά για να γνωρίσει κανείς τον Καββαδία. Ήμουν τυχερή που συνάντησα έναν προσωπικό του φίλο, ο οποίος θυμάται και νοσταλγεί. Θίγει μάλιστα και ένα αμφιλεγόμενο σημείο στη ζωή του ποιητή της θάλασσας:

Ο Καββαδίας ερωτεύθηκε μία γυναίκα και αυτή ήταν η μοναδική. Πάντοτε συνήθιζε να έχει σχέσεις

μόνο με γυναίκες του λιμανιού. Πηγαίναμε, θυμάμαι, μ' ένα κοινό μας φίλο, την εποχή εκείνη, σ' ένα ταβερνάκι στην οδό Κυψέλης κι εκεί κάποια φορά ο Νίκος μου εξομολογήθηκε:

...«Δεν θέλω τίποτε άλλο, παρά να έχω δίπλα μου αυτή την κοπέλα. Έτσι νοιώθω ευτυχισμένος»...

Στο μοναδικό έρωτα της ζωής του είναι αφιερωμένο και το ποίημα «Fata Morgana». Και όμως, η γυναίκα που κατάφερε ν' αγγίξει τις πιο ευαίσθητες χορδές της ψυχής του, δεν του φέρθηκε καλά».

Το «Μαραμπού», αυτοβιογραφικό, προβλέπει το θάνατό του με ουίσκι, τζιν και μπύρα σε κάποιο λιμάνι των τροπικών. Στην πραγματικότητα ήταν στον Πειραιά. Αποκαρδιωμένος ερωτικά, πήγε να πιει, δοκιμάζοντας το προφητικό «ελιξίριο». Λίγο αργότερα πέθανε. Όμως οι άνθρωποι της θάλασσας έχουν ανοιχτό μυαλό και έντονη αίσθηση του χιούμορ.

Ενας αγαπημένος φίλος του Νίκου Καββαδία έχει και πιο εύθυμα επεισόδια να θυμηθεί: «Είχε έναν ιδιαίτερο τρόπο να διηγείται ανέκδοτα και αστεία. Κάποτε η Παξινού τον είχε παροτρύνει να κάνει, σε όλη την παρέα, το τραπέζι, αποκαλώντας τον μάλιστα με το παρατσούκλι του, που ήταν «Κόλλιας». Μόλις είχε γυρίσει ο Νίκος από κάποιο ταξίδι του, όταν επήγαμε τελικά όλοι στη Βασιλαίνα, μια ταβέρνα στον Πειραιά, που σερβίριζε τότε 30- 40 πιάτα. Στο μέσον του γεύματος, όμως, ζήτησε συγγνώμη κι έφυγε, λέγοντας ότι θα επέστρεφε σύντομα, αφού τακτοποιούσε κάτι επείγον. Ο Καββαδίας δεν είχε χρήματα και εκείνη τη στιγμή αποφάσισε να πάει να ζητήσει ένα ποσόν από κάποιον θείο του εφοπλιστή, που είχε το γραφείο του στην περιοχή, δηλώνοντάς του ότι πέθανε η μητέρα του και είχε ανάγκη τα χρήματα αυτά για την κηδεία. Μετά από λίγη ώρα, πραγματικά, επέστρεψε στην ταβέρνα, πλήρωσε αξιοπρεπέστατα, αλλά όταν - στο μεταξύ - ο θείος του απελπισμένος από το ξαφνικό πένθος πήγε στο σπίτι του ποιητή και του άνοιξε η μητέρα του - και δική του αδερφή - κόντεψε να τρελαθεί».

Στη στεριά τον αγαπούσαν οι φίλοι του και οι γνωστοί. Εκείνος, όμως, απογοητευμένος από τον έρωτά του, ένοιωθε την ανάγκη, να ριχτεί στη δροσερή, γαλανή αγκαλιά της πλανεύτρας θάλασσας, που κατάφερε να συνδέσει με το όνομα του, τα έργα του, τα όνειρά του. Εξομολογείτο στο φίλο του: «Θέλω να κάνω ένα μεγάλο ταξίδι. Δεν μπορώ να μείνω άλλο στην Αθήνα». Δεν πρόλαβε όμως. Τη λαχτάρα του αυτή μπορούν να την καταλάβουν οι φίλοι του. Και είχε πολλούς. Ανάμεσά τους συγκαταλέγονται πολύ μεγάλα ονόματα, όπως ο Σεφέρης και ο Τσαρούχης. Ο Καββαδίας δεν είχε παντρευτεί ποτέ, δεν είχε παιδιά και όλοι οι γνωστοί του ξέρουν πόσο υπερήφανος ήταν για τη φωτογραφία, που είχε στο σπίτι του, η οποία απεικόνιζε τον Σεφέρη, τον ίδιο, και τον ανιψιό του, στον οποίο είχε μεγάλη αδυναμία.

Με ότι κι αν ταξιδεύεις στη θάλασσα, με φορτηγό πλοίο, με «τ' άρμενο το γοργοθάλασσο», με ένα καϊκι ή μια ταπεινή βάρκα, η θάλασσα είναι η ίδια. Μπορεί πάντα να γίνει σκληρή: «Εκτός από τη μάνα σου κανείς δε σε θυμάται, σε τούτο το τρομαχτικό ταξίδι του χαμού». Μπορεί, όμως, να είναι ήρεμη και ρομαντική: «Με του καπετάνιου την μιγάδα, μάθημα πορείας νυχτερινό».

Οι τρικυμίες, πάντως, είναι που αφήνουν τις έντονες μνήμες, γιατί ανταριάζουν τις ψυχές και το μυαλό. Οξύνουν τις αισθήσεις κι όταν περάσουν, αφήνουν το λιθαράκι τους σε κάθε βιωματικό οικοδόμημα. «Πάει κι αυτό κι επιβιώσαμε». Όταν η θάλασσα αγριεύει, παιδεύει και τσακίζει. Όσοι την αγαπούν, τη συγχωρούν και ξαναγυρίζουν κοντά της.

Ο Νίκος Καββαδίας άφησε πολύ λίγα πίσω του, μόλις τρεις ποιητικές συλλογές, ένα μυθιστόρημα και τρία μικρά πεζά. Ταπεινά παρουσιάστηκε στα ελληνικά γράμματα και η ταπεινότητά του αυτή, μαζί με την μελοποίηση πολλών ποιημάτων του, τον έφερε κοντά στη μεγάλη πλειοψηφία των Ελλήνων, κάνοντάς τον έναν από τους πιο δημοφιλείς μας ποιητές, δυστυχώς μετά τον θάνατό του.

Κατά καιρούς τον έχουν αποκαλέσει ποιητή του ταξιδιού και της φυγής, του εξωτισμού και του κοσμοπολιτισμού, της θάλασσας και της περιπέτειας. Και πράγματι, αυτός ο «τρυφερός και απλός άνθρωπος» κατάφερε να δημιουργήσει έναν μυθικό κόσμο γεμάτο με μαχαίρια, ανεμόσκαλες, караβοφάναρα, πληρωμένους έρωτες, παράξενες ζωγραφιές κεντημένες στο κορμί, μεθύσια, καβγάδες, αρρώστιες τροπικές και βοτάνια για τον πυρετό, σμήνη πουλιών και λιμάνια σκοτεινά, μουσώνες, τρικυμίες, πληγές θανατερές, πλοία φορτωμένα με χασίς, μπαρ του λιμανιού, καταγώγια και μπορντέλα, άγκυρες στο πέλαγο χαμένες, νεαρά κορίτσια από τη Χιλή και γυναίκες μαύρες του Μαρόκου, άστρα του Νοτιά και ένα δυσεύρετο μικρό κοχύλι, φύκια μπλεγμένα στα μαλλιά και κομπολόγια από κοράλλια. Πίσω, όμως, από την κρούστα του εξωτισμού βρίσκεται μια εξαιρετικά προσεγγμένη ποίηση με κρυμμένα νοήματα, λέξεις αμφίσημες και αλληγορικές, φωτοσκιάσεις εντάσεων και σιωπών, η οποία οφείλει -ως έναν βαθμό- την αξία της στην αίσθηση του «χειροποίητου» που αφήνει στον αναγνώστη: Ο,τι, δηλαδή, φαίνεται απλό και αυθόρμητο εμπεριέχει την περισυλλογή, τη δοκιμασία και την προσπάθεια... αλλά και ένα αξεδιάλυτο μυστήριο και μια σκοτεινή γοητεία που ναρκώνει.

Όταν πέθανε ο Νίκος Καββαδίας, σύντροφοί του ναυτικοί είπαν στην κηδεία του:

«Αγαπημένε μας , σύντροφε ποιητή! Ο χτεσινός άνεμος , έφερε σε μας τους ναυτικούς το πιο θλιβερό ραπόρτο ... Το φορτηγό που περίμενες να σε πάρει , καθυστέρησε. Είναι τραβερωμένο καταμεσίς του Ωκεανού, ζωσμένο στο πούσι. Στα ποστάλια τέλειωσαν τα ματσακονίσματα , οι ναύτες κρεμασμένοι στις σκαλωσιές βάφουν τις άγκυρες , τραγουδώντας τα δικά σου τραγούδια. Οι καπετάνιοι δοκιμάζουν τη μπουρού. Το σερβέι σε λίγο τελειώνει ... Ένας μαρκόνης ανήσυχος, χθες αργά έστειλε το ραπόρτο στ' αγαπημένα σου μαραμπού να μη γρυλίζουν πια.

«Αν ο Κολόμβος ανακάλυψε την Αμερική , εμείς , δε βρήκαμε τη δικιά μας ήπειρο να ξεμπαρκάρουμε ...» μας έλεγες. Μα εσύ τι βρήκες; Ποιο τσακισμένο караβοφάναρο σε πέταξε σ' αυτές εδώ τις στεριές;

Πες μας αν είναι αυτό το λιμάνι πού άθελά σου φουντάρισες , ετοίμασε και για μας ένα ντοκ να δέσουμε πριμάτσα ...

Ο Μάρτης! Αχ αυτός ο Μάρτης! Ξαναγεννιόσουν κάθε Μάρτη! άργησε φέτος, όπως άργησε και το φορτηγό που θα αποχαιρετούσες τους γνωστούς απ' όλα τα λιμάνια του κόσμου ... Όλα άργησαν για σένα φέτος. Μονάχα εσύ βιάστηκες για το ταξίδι το αλαργινό.

Αγαπημένε μας ποιητή , καλό ταξίδι. Δεν κουνάμε τα μαντίλια μας. Αυτό είναι για αταξιδευτους στεριανούς. Εμείς τα δικά μας τα πλέξαμε σαλαμάστρα και θα δέσουμε τις καινούργιες παντιέρες στα ξάρτια , τις παντιέρες που στο κέντρο τους θα 'χουν την γαλάζια σου ζωγραφιά.

Αδελφέ μας ποιητή! Ξεκουράσου στην τελευταία σου κουκέτα , στην πιο μικρή καμπίνα που γνώρισε ποτέ ναυτικός ... Εμείς θα πάμε για σκάντζα βάρδια. Ένα καράβι , που πλέει αλάργα χωμένο στο πούσι, αν βρει την ρότα του θα μας πάρει.

Για κατευόδιο , εμείς οι ναυτεργάτες σύντροφοί σου, σου αφήνουμε λίγο φιλτραρισμένο , από τα μάτια μας , θαλασσινό νερό. Είναι μαζεμένο απ' της θάλασσας τον καθάριο βυθό.... Γεια σου».

\*\*\*

<http://i34.tinypic.com/jghy5z.gif>

Θα τελειώσω με μιά προσωπική μου εμπειρία, με το Κούρο Σίβο. (το οποίο έχω διαπλεύσει, έχω δει, έχω «μυρίσει», έχω νοιώσει...

(συνεχίζεται....)

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Σφακιανός - 11/10/2009 02:50

---

ΝΙΚΟΣ ΚΑΒΑΔΙΑΣ – Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ - 1910 - 1975

Συνέχεια:

Όταν πρωτοδιάβασα το: "Πέρ' απ' τη γέφυρα του Αδάμ, στη Νότιο Κίνα" και λόγω του ότι, έχω μεγάλη αρρώστια με την Γεωγραφία την Ιστορία, και την κουλτούρα των λαών με τους οποίους κάθε τόσο έρχομαι σε επαφή, βάλθηκα να βρώ που είναι αυτή "η γέφυρα του Αδάμ στη Νότιο Κίνα» κι' εγώ δεν την ξέρω, Στην αρχή φαντάστηκα, ότι πρόκειται για κάποιο στενό.

Έψαξα από δω, τίποτα. Έψαξα από κεί , τίποτα. Την Κίνα και την Ιαπωνία τις ξέρω πάρα πολύ καλά. Απελπίστηκα και παράτησα το ψάξιμο, θεωρώντας ότι πρόκειται για κάποιον φανταστικό τόπο, ποιητική αδεία, του Καββαδία.

Ψάχνοντας, εντελώς τυχαία, βρήκα ποιά είναι η "γέφυρα του Αδάμ" και δεν είναι στη Κίνα αλλά είναι το στενό ανάμεσα στην Ινδία και την Κεϋλάνη

Απλώς ο Καββαδίας, ποιητική αδεία, εννοούσε... "αφού περάσεις την γέφυρα του Αδάμ και βρεθείς στη Νότιο Κίνα".

Από το τελευταίο του ταξίδι επέστρεψε τον Δεκέμβριο του 1974 και αμέσως ξεκίνησε τις προετοιμασίες για την έκδοση της τρίτης του ποιητικής συλλογής, την οποία όμως δεν πρόλαβε να την δει τυπωμένη. Πέθανε ξαφνικά στις 10 Φεβρουαρίου του 1975 από εγκεφαλικό επεισόδιο.

Στην ατζέντα του βρέθηκαν τρεις στοίχοι τους οποίους ήθελε να προσθέσει στο «Τραβέρσο», κάτι που τελικώς δεν έγινε....

«Μα ο Ήλιος εβασίλεψε κι' ο αητός απεκοιμήθη,  
Και τον Βοριά τον δροσερό τον πήραν τα καράβια.  
Κι' έτσι του δόθηκε ο καιρός του Χάρου και σε πήρε»

Η ψυχή του Νίκου Καββαδία, που περιπλανιέται στα πέλαγα και στα καράβια, ας συντροφεύει και όλους τους ναυτικούς μας

---

Άλλες βοήθειες:

- ΑΡΧΕΙΑ ΚΑΒΒΑΔΙΑ
  - Αφιέρωμα στον "ΜΑΡΑΜΠΟΥ", από το περιοδικό "ΤΟΜΗ", (Ιανουάριος του 1978. Του Τάσου Κόρφη ) – Υλικό αρχείου Πίερας Ελευθεριώτου
  - Ελισάβετ Μπάκα – «Ο Ποιητής της Θάλασσας»
  - Χαραυγή online
  - Εφημερίδα "Καθημερινή"
  - Τζένια Καββαδία, «Σύντομο βιογραφικό - Τα πρώτα χρόνια», Του πολέμου - Στο Άλογό μου, εκδόσεις Άγρα.
  - Μήτσος Κασόλας, Νίκος Καββαδίας Γυναίκα - Θάλασσα - Ζωή, εκδόσεις Καστανιώτη
  - Παγκεφανηνακό Σωματείο Ναυτικών
  - Εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ»
-

Ενας δόκιμος στη γέφυρα σε ώρα κινδύνου Στο ημερολόγιο

Γράψαμε: .

Εστείλαμε το S.O.S μακριά σε άλλα καράβια,  
κι εγώ κοιτάζοντας χλωμός τον άγριον Ινδικό  
πολύ αμφιβάλλω αν φτάσουμε μια μέρα στη Μπατάβια.

Μα δε λυπάμαι μια σταλιάν - Εμείς οι ναυτικοί  
έχουμε, λένε, την ψυχή στο διάολο πουλημένη.  
Μια μάνα μόνο σκέφτομαι στυγνή και σκυθρωπή,  
που χρόνια τώρα και καιρούς το γιο της περιμένει.

Το ξέρω πως η θέση μας είναι άσχημη πολύ.  
Η θάλασσα τη γέφυρα με κύματα γεμίζει,  
κι εγώ λυπάμαι μοναχά που δεν μπορώ να πω  
σε κάποιον, κάτι που πολύ φριχτά με βασανίζει.

Θεέ μου! Είμαι μοναχά δεκαεννιά χρονών,  
κι έχω σε μέρη μακρινά πολλές φορές γυρίσει.  
Θεέ μου! Έχω μian άκακη, μια παιδική καρδιά,  
αλλά πολύ έχω πλανηθεί, κι έχω πολύ αμαρτήσει.

Συχώρεσέ με ... Κάποτες οπού 'χα πιει πολύ  
και δεν εκαταλάβαινα το τι έκανα, στο Αλγέρι,  
για μian μικρήν Αράπισσα, που εχόρευε γυμνή,  
επέταξα κατάστηθα σε κάποιον το μαχαίρι.

Συχώρεσέ με... Μια βραδιά θολή στο Σάντα Φε,  
καθώς κάποια με κράταγε σφιχτά στην αγκαλιά της,  
ετράβηξα απ' την κάλτσα της μια δέσμη από λεφτά  
που όλη τη μέρα εμάζευεν απ' την αισχρή δουλειά της.

Κι ακόμα, Κύριε... ντρέπομαι να το συλλογιστώ,  
(μα ήτανε τόσο κόκκινα κι υγρά τα ωραία του χείλια  
και κάποια κάπου ολόλυζε κιθάρα ισπανική...)  
κοιμήθηκα μ' ένα μικρόν εβραίο στη Σεβίλλια.

Κύριε... ετούτο το κορμί το τόσο αμαρτωλό  
σε λίγο στις υδάτινες ειρκτές νεκρό θα πέσει...  
Μα τέσσερα όμως σκέφτομαι γαλόνια εγώ χρυσά  
κι ένα θλιμμένο δόκιμο, που δε θα τα φορέσει .

Νίκος Καββαδίας

=====

**Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία**

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 11/10/2009 05:24

---

Κυριάκο, καταπληκτική παρουσίαση του Καββαδία!!!!

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Σφακιανός - 11/10/2009 07:23

---

Ηλιαννα έγραψε:

Κυριάκο, καταπληκτική παρουσίαση του Καββαδία!!!!

Ηλιάννα σε ευχαριστώ πολύ, με τιμά η δήλωσή σου :)

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Ηλιαννα - 23/10/2009 19:22

---

΄Αντώνης Σαμαράκης - Ζητείται Έλπις

Όταν μπήκε στο καφενείο, κείνο τὸ ἀπόγεμα, ἦτανε νωρὶς ἀκόμα. Κάθισε σ' ἓνα τραπέζι, πίσω ἀπὸ τὸ μεγάλο τζάμι ποὺ ἔβλεπε στὴ λεωφόρο. Παράγγειλε καφέ.

Σὲ ἄλλα τραπέζια, παίζανε χαρτιὰ ἢ συζητούσανε.

Ἦρθε ὁ καφές. Ἄναψε τσιγάρο, ἤπιε δυὸ γουλιές, κι ἄνοιξε τὴν ἀπογευματινὴ ἑφημερίδα.

Καινούριες μάχες εἶχαν ἀρχίσει στὴν Ἰνδοκίνα. «Αἰ ἀπώλειαι ἐκατέρωθεν υπῆρξαν βαρύταται», ἔλεγε τὸ τηλεγράφημα.

Ἐνα ἀκόμα ἰαπωνικὸ ἀλιευτικὸ ποὺ γύρισε μὲ ραδιενέργεια.

«Ἡ σκιά τοῦ νέου παγκοσμίου πολέμου ἀπλοῦται εἰς τὸν κόσμον μας», ἦταν ὁ τίτλος μιᾶς ἄλλης εἰδήσης.

Ἦστερα διάβασε ἄλλα πράγματα: τὸ ἔλλειμμα τοῦ προϋπολογισμοῦ, προαγωγὲς ἐκπαιδευτικῶν, μιὰ ἀπαγωγή, ἓνα βιασμό, τρεῖς αὐτοκτονίες. Οἱ δύο, γιὰ ὀικονομικοὺς λόγους. Δυὸ νέοι, 30 καὶ 32 χρονῶ. Ὁ πρῶτος ἄνοιξε τὸ γκάτζι, ὁ δεῦτερος χτυπήθηκε μὲ πιστόλι.

Ἄλλοῦ εἶδε κριτικὴ γιὰ ἓνα ρεσιτάλ πιάνου, ἔπειτα κάτι γιὰ τὴ μόδα, τέλος τὴν «Κοσμικὴ Κίνηση»: «Κοκταίηλ προχθὲς παρὰ τῷ κυρίῳ καὶ τῇ κυρίῳ Μ. Τ. Χάρμα εὐμορφίας καὶ κομψότητος ἡ κυρία Β. Χ. μὲ φόρεμα κομψότατο ἐμπριμὲ καὶ τὸκ πολὺ σικ'. Ἐλεγκάντικη ἐμφάνισις ἡ δεσποινὶς Ο. Ν.»

Ἄναψε κι ἄλλο τσιγάρό. Ἐρίξε μιὰ ματιὰ στὶς «Μικρὲς Ἀγγελίες»:

ΠΩΛΕΙΤΑΙ νεόδμητος μονοκατοικία, κατασκευη ἀρίστη, ἐκ 4 δωματίων, χόλ, κουζίνας, λουτροῦ πλήρους, W.C.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ εἰς σοβαρὸν κύριον δωματίον εἰς β' ὄροφον, εὐάερον, εὐήλιον...

ΖΗΤΕΙΤΑΙ πιάνο πρὸς ἀγοράν...

---



Σκέψεις γυρίζανε στο νοῦ του.

Ἀπὸ τότε ποὺ τέλειωσε ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος, ἡ σκιά τοῦ τρίτου δὲν εἶχε πάψει νὰ βαραίνει πάνω στὸν κόσμο μας. Καὶ στὸ μεταξύ, τὸ αἷμα χυνότανε, στὴν Κορέα χτές, στὴν Ἰνδοκίνα σήμερα, αὔριο...

Πέρασε τὸ χέρι του στὰ μαλλιά του. Σκούπισε τὸν ἰδρώτα στὸ μέτωπό του· εἶχε ἰδρώσει, κι ὁμως δὲν ἔκανε ζέστη.

Ὁ πόλεμος, ἡ βόμβα υδρογόνου, οἱ ἀυτοκτονίες γιὰ ὀικονομικοὺς λόγους, ἡ «Κοσμικὴ Κίνησις»... Τὸ πανόραμα τῆς ζωῆς!

Δὲν εἶχε ἀλλάξει διόλου πρὸς τὸ καλύτερο ἡ ζωὴ μας ὕστερ' ἀπὸ τὸν πόλεμο. Ὅλα εἶναι, τὰ ἴδια σὰν καὶ πρὶν. Κι ὁμως εἶχε ἐλπίσει κι αὐτός, ὅπως εἶχαν ἐλπίσει ἑκατομμύρια ἄνθρωποι σ' ὅλη τὴ γῆ, πῶς ὕστερ' ἀπὸ τὸν πόλεμο, ὕστερ' ἀπὸ τόσο αἷμα ποὺ χύθηκε, κάτι θ' ἀλλάζε. Πῶς θαρχόταν ἡ εἰρήνη, πῶς σ'εφιάλτης τοῦ πολέμου δὲ θὰ ἴσκιωνε πιά τὴ γῆ μας, πῶς δὲ θὰ γίνονταν τώρα ἀυτοκτονίες γιὰ ὀικονομικοὺς λόγους, πῶς...

Σουρούπωνε. Μερικὰ φῶτα εἶχαν ἀνάψει κιόλας στὰ μαγαζιά ἀντίκρου. Στὸ καφενεῖο δὲν εἶχανε ἀνάψει ἀκόμα τὰ φῶτα. Τοῦ ἄρεσε ἔτσι τὸ ημίφως.

Σκέφτηκε τὴ σύγχυση ποὺ ἐπικρατεῖ στὸν κόσμο μας σήμερα. Σύγχυση στὸν τομέα τῶν ἰδεῶν, σύγχυση στὸν κοινωνικὸ τομέα, σύγχυση...

Δὲν ἔφταιγε ἡ ἔφημερίδα ποὺ ἔκανε τώρα αὐτὲς τὶς σκέψεις. Τὰ σκεφτότανε ὅλα αὐτὰ τὸν τελευταῖο καιρὸ, πότε μὲ λιγότερη, πότε μὲ περισσότερὴ ἔνταση. Σκεφτότανε τὸ σκοτεινὸ πρόσωπο τῆς ζωῆς. Τὴν εἰρήνη, τὴ βαθιὰ τούτη λαχτάρα, ποὺ κρέμεται ἀπὸ μιὰ κλωστή. Σκεφτότανε τὴ φτώχεια, τὴν ἀθλιότητα. Σκεφτότανε τὸ φόβο ποὺ ἔχει μπεῖ στὶς καρδιές.

Στὸν καθρέφτη, δίπλα του, εἶδε τὸ πρόσωπό του. Ἐνα πολὺ συνηθισμένο πρόσωπο. Τίποτα δὲ μαρτυροῦσε τὴν ταραχὴ ποὺ εἶχε μέσα του.

Εἶχε πολεμήσει κι αὐτὸς στὸν τελευταῖο πόλεμο. Καὶ εἶχε ἐλπίσει. Μὰ τώρα ἦτανε πιά χωρὶς ἐλπίδα. Ναί, δὲ φοβότανε νὰ τὸ ὁμολογήσει στὸν εἰαυτό του πῶς ἦτανε χωρὶς ἐλπίδα.

Μιὰ σειρὰ ἀπὸ διαψεύσεις ἐλπίδων ἦταν ἡ ζωὴ του. Εἶχε ἐλπίσει τότε,...

Εἶχε ἐλπίσει ὕστερα...

Κάποτε, πρὶν ἀπὸ χρόνια, εἶχε ἐλπίσει στὸν κομμουνισμό. Μὰ εἶχε διαψευθεῖ κι ἐκεῖ. Τώρα δὲν εἶχε ἐλπίδα σὲ καμιὰ ἰδεολογία!

Ζήτησε ἓνα ποτήρι νερὸ ἀκόμα. Αὐτὴ ἡ διάψευση ἀπὸ τὶς λογῆς-λογῆς ἰδεολογίες ἦτανε βέβαια γενικὸ φαινόμενο. Καὶ παραπάνω ἀπὸ τὴ διάψευση, ἡ κούραση, ἡ ἀδιαφορία, ποὺ οἱ πῖο πολλοί, ἡ μεγάλη πλειοψηφία νιώθει μπροστὰ στὶς διαφορὲς ἰδεολογίες.

Κοίταζε τὰ τρόλλεῦ ποὺ περνάγανε ολοένα στὴ λεωφόρο, τὸ πλῆθος... Μπροστὰ του, ἡ ἔφημερίδα ἀνοιχτή. Ὅλα αὐτὰ ποὺ εἶχε δεῖ καὶ πρωτύτερα: ἡ σκιά τοῦ καινούριου πολέμου, ἡ Ἰνδοκίνα, οἱ δύο ἀυτοκτονίες γιὰ ὀικονομικοὺς λόγους, ἡ «Κοσμικὴ Κίνησις»...

Τσιγάρα! ἓνας πλανόδιος μπῆκε.

Πήρε ένα πακέτο.

Στις έξι σελίδες τής εφημερίδας: η ζωή. Κι αυτός, ήτανε τώρα ένας άνθρωπος που δεν έχει ελπίδα.

Θυμήθηκε, πριν από χρόνια, ήτανε παιδί ακόμα, είχε αρρωστήσει βαριά μια θεία του, ξαδέρφη τής μητέρας του. Τήν είχανε σπίτι τους. Ήρθε ο γιατρός βγαίνοντας από τὸ δωμάτιο τής άρρωστης, είπε με επίσημο ύφος:

Δέν υπάρχει πλέον έλπις!

Έτσι κι αυτός, τώρα, είχε φτάσει στο σημείο νά λέει:

- Δέν υπάρχει πλέον έλπις!

Τοῦ φάνηκε φοβερό που ήτανε χωρίς ελπίδα. Είχε τήν αίσθηση πὼς οί άλλοι στο καφενεῖο τὸν κοιτάζανε κι άλλοι από τὸ δρόμο σκέφτονταν και ψιθυρίζανε μεταξύ τους: «Αυτὸς ἐκεῖ δέν έχει ελπίδα!» Σὰ νὰ ήταν έγκλημα αὐτό. Σὰ νὰ είχε ένα σημάδι πάνω του που τὸ μαρτυροῦσε. Σὰ νὰ ήτανε γυμνὸς ανάμεσα σὲ ντυμένους.

Σκέφτηκε τὰ διηγήματα που είχε γράψει, δίνοντας έτσι μιὰ διέξοδο στήν άγωνία του. Άγγιζε θέματα τοῦ καιροῦ μας: τὸν πόλεμο, τήν κοινωνική δυστυχία... Ωστόσο, δέν τὸ αποφάσιζε νὰ τὰ εκδώσει. Φοβότανε! Φοβότανε τήν ετικέτα που θὰ τοῦ δινανε σίγουρα οί μὲν και οί δέ. Όχι, έπρεπε νὰ τὰ βγάλει. Στο διάολο η'ετικέτα! Αὐτὸς ήταν ένας άνθρωπος, τίποτε άλλο. Ούτε άριστερός ούτε δεξιός. Ένας άνθρωπος που είχε ελπίσει άλλοτε, και τώρα δέν έχει ελπίδα, και που νιώθει χρέος του νὰ τὸ πει αὐτό. Βέβαια, άλλοι θάχουν ελπίδα, σκέφτηκε. Δέν μπορεί παρὰ νάάχουν.

Ξανάριξε μιὰ ματιὰ στήν εφημερίδα: η' Ινδοκίνα, η' «Κοσμική Κίνησης», τὸ ρεσιτάλ πιάνου, οί δυὸ αυτοκτονίες για οικονομικούς λόγους, οί «Μικρὲς Άγγελίες»...

ΖΗΤΕΙΤΑΙ γραφομηχανή...

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ραδιογραμμόφωνον...

ΖΗΤΕΙΤΑΙ τζιπ'εν καλή καταστάσει...

ΖΗΤΕΙΤΑΙ τάπησ γνήσιος περσικὸς...

Έβγαλε τήν άτζέντα του, έκοψε ένα φύλλο κι έγραψε με τὸ μολύβι του:

ΖΗΤΕΙΤΑΙ έλπις

Ύστερα πρόσθεσε τὸ όνομά του και τή διεύθυνσή του. Φώναξε τὸ γκαρσόνι. Ήθελε νὰ πληρώσει, νὰ πάει κατευθείαν στήν εφημερίδα, νὰ δώσει τήν άγγελία του, νὰ παρακαλέσει, νὰ επιμείνει νὰ μπει οίπωσδήποτε στο άυριανὸ φύλλο.

=====

---

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 24/10/2009 18:40

---

(Ηλιαννα ,ευχαριστω που μου το θυμισες . "Ζητείτε ελπις", παντα θα αναζητειτε ....)

Νάναι σά νά μάς σπρώχνει ένας αέρας μαζί  
πρός έναν δρόμο φιδωτό πού σβει στά χάη,  
καί σένα τού καπέλου σου πλατειά καί φανταιζι  
κάποια κορδέλα του, τρελά νά χαιρετάει.

Και νάν' σάν κάτι νά μου λές, κάτι ωραίο κοντά  
γι' άστρα, τή ζώνη πού πηδάν των νύχτιων φόντων,  
κι αυτός ο άνεμος τρελά-τρελά νά μάς σκουντά  
όλο πρός τή γραμμή των οριζόντων.

Κι όλο νά λές, νά λές, στά βάθη τής νυκτός  
για ένα – μέ γυάλινα πανιά – πλοίο πού πάει  
Όλο βαθιά, όλο βαθιά, όσο πού πέφτει εκτός:  
έξω απ' τόν κύκλο των νερών – στά χάη.

Κι όλο νά πνέει, νά μάς ωθει αυτός ο άνεμος μαζί  
πέρ' από τόπους καί καιρούς, έως ότου – φως μου –  
(καθώς τρελά θά χαιρετάει κείν' η κορδέλα η φανταιζι)  
βγούμε απ' τήν τρικυμία αυτού τού κόσμου . . .

Σκαριμπας Ιωαννης .

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από NTINA - 27/10/2009 19:48

---

Η πενα του Παπαδιαμαντη μερικους απο εμας ισως μας κουραζει .Αλλα το παρακατω αξιζει να το διαβασετε .

Το Χριστοψωμο (Αλεξ.Παπαδιαμαντης)

Μεταξύ των πολλών δημωδών τύπων, τους οποίους θα έχωσι να εκμεταλλευθώσιν οι μέλλοντες διηγηματογράφοι μας, διαπρεπή κατέχει θέσιν η κακή πενθερά, ως και η κακή μητριά. Περί μητριάς άλλωστε θα αποπειραθώ να διαλάβω τινά, προς εποικοδόμησιν των αναγνωστών μου. Περί μιας κακής πενθεράς σήμεραν ο λόγος.

Εις τι έπταιεν η ατυχής νέα Διαλεχτή, ούτως ωνομάζετο, θυγάτηρ του Κασσανδρέως μπάρμπα Μανώλη, μεταναστεύσαντος κατά την Ελληνικήν Επανάστασιν εις μίαν των νήσων του Αιγαίου. Εις τι έπταιεν αν ήτο στείρα και άτεκνος; Είχε νυμφευθή προ επταετίας, έκτοτε δις μετέβη εις τα λουτρά της Αιδηψού, πεντάκις τής έδωκαν να πih διάφορα τελεσιουργά βότανα, εις μάτην, η γη έμενεν άγονος. Δύο ή τρεις γύφτισσαι τής έδωκαν να φορέση περιάπτα θαυματουργά περι τας μασχάλας, ειπούσαι αυτή, ότι τούτο ήτο το μόνον μέσον, όπως γεννήση, και μάλιστα υιόν. Τέλος καλόγηρός τις Σιναΐτης τη εδώρησεν ηγιασμένον κομβολόγιον, ειπών αυτή να το βαπτίζη και να πίνη το ύδωρ. Τα πάντα μάταια.

Επί τέλους με την απελπισίαν ήλθε και η ανάπαυσις της συνειδήσεως, και δεν ενόμιζεν εαυτήν ένοχον. Το αυτό όμως δεν εφρόνει και η γραιά Καντάκαινα, η πενθερά της, ήτις επέρριπτεν εις την νύμφην αυτής το σφάλμα της μη αποκτήσεως εγγόνου διά το γήρας της.

Είναι αληθές, ότι ο σύζυγος της Διαλεχτής ήτο το μόνον τέκνον της γραιάς ταύτης, και ούτος δε

συνεμερίζετο την πρόληψιν της μητρός του εναντίον της συμβίας αυτού. Αν δεν τω εγέννα η σύζυγός του, η γενεά έχανετο. Περίεργον, δε, ότι πας Ελλην της εποχής μας ιερώτατον θεωρεί χρέος και υπερτάτην ανάγκην την διαιώνισιν του γένους του.

Εκάστοτε, οσάκις ο υιός της επέστρεφεν εκ του ταξιδίου του, διότι είχε βρατσέραν, και ήτο τολμηρότατος εις την ακτοπλοΐαν, η γραιία Καντάκαινα ήρχετο εις προϋπάντησιν αυτού, τον ωδήγει εις τον οικίσκον της, τον εδιάβαζε, τον εκατήχει, του έβαζε μαναφούκια, και ούτω τον προέπεμπε παρά τη γυναικί αυτού. Και δεν έλεγε τα ελαττώματά της, αλλά τα αυγάτιζε, δεν ήτο μόνο «μαρμάρα», τουτέστι στείρα η νύμφη της, τούτο δεν ήρκει, αλλ' ήτο άπαστρη, απασσάλωτη, ξετσιπωτη κλπ. Όλα τα ειχεν, «η ποίσα, η δειξα, η άκληρη».

Ο καπετάν Καντάκης, φλομωμένος, θαλασσοπνιγμένος, τα ήκουεν όλα αυτά, η φαντασία του εφούσκωνεν, εξερχόμενος είτα συνήντα τους συναδέλφους του ναυτικούς, ήρχιζαν τα καλώς ώρισες, καλώς σας ηύρα, έπινεν επτά ή οκτώ ρώμια, και με τριπλήν σκοτοδίνην, την εκ της θαλάσσης, την εκ της γυναικείας διαβολής και την εκ των ποτών, εισήρχετο οίκαδε και βάρβαροι σκηναί συνέβαινον τότε μεταξύ αυτού και της συζύγου του.

Ούτως ειχον τα πράγματα μέχρι της παραμονής των Χριστουγέννων του έτους 186... Ο καπετάν Καντάκης προ πέντε ημερών ειχε πλεύσει με την βρατσέραν του εις την απέναντι νήσον με φορτίον αμνών και ερίφων, και ήλπιζεν, ότι θα εώρταζε τα Χριστούγεννα εις την οικίαν του. Αλλά τον λογαριασμόν τον έκαμνεν άνευ του ξενοδόχου, δηλ. άνευ του Βορρά, όστις εφύσησεν αιφνιδίως άγριος και έκλεισαν όλα τα πλοία εις τους όρμους, όπου ευρέθησαν. Είπομεν όμως, ότι ο καπετάν Καντάκης ήτο τολμηρός περι την ακτοπλοΐαν. Περι την εσπέραν της παραμονής των Χριστουγέννων ο άνεμος εμετριάσθη ολίγον, αλλ' ουχ ήττον εξηκολούθει να πνήη. Το μεσονύκτιον πάλιν εδυνάμωσε.

Τινές ναυτικοί εν τη αγορά εστοιχημάτιζον, ότι, αφού κατέπεσεν ο Βορράς, ο καπετάν Καντάκης θα έφθανε περι το μεσονύκτιον. Η σύζυγός του όμως δεν ήτο εκει να τους ακούση και δεν τον επερίμενεν. Αύτη εδέχθη μόνο περι την εσπέραν την επίσκεψιν της πενθεράς της, ασυνήθως φιλόφρονος και μηδιώσης, ήτις τη ευχήθη το απαραίτητον «καλό δέξιμο», και διά χιλιοστήν φορά το στερεότυπον «μ' έναν καλό γιού».

Και ου μόνον, τούτο, αλλά τη προσέφερε και εν χριστόψωμο.

- Το ζύμωσα μοναχή μου, ειπεν η θειά Καντάκαινα, με γεια να το φας.

- Θα το φυλάξω ως τα Φώτα, διά ν' αγιασθή, παρετήρησεν η νύμφη.

- Όχι, όχι, ειπε μετ' αλλοκότου σπουδής η γραιία, το δικό της φυλάει η κάθε μια νοικοκυρά διά τα Φώτα, το πεσκέσι τρώγεται.

- Καλά, απήντησεν ηρέμα η Διαλεχτή, του λόγου σου ξέρεις καλλίτερα.

Η Διαλεχτή ήτο αγαθωτάτης ψυχής νέα, ουδέποτε ηδύνατο να φαντασθή ή να υποπτεύση κακό τι.

«Πώς τώπαθε η πεθερά μου και μου έφερε χριστόψωμο», ειπε μόνον καθ' εαυτήν, και αφού απήλθεν η γραιία εκλείσθη εις την οικίαν της και εκοιμήθη μετά τινος δεκαετούς παιδίσκης γειτονοπούλας, ήτις τη έκανε συντροφίαν, οσάκις έλειπεν ο σύζυγός της. Η Διαλεχτή εκοιμήθη πολύ ενωρίς, διότι σκοπόν ειχε να υπάγη εις την εκκλησίαν περι το μεσονύκτιον. Ο ναός δε του Αγίου Νικολάου μόλις απείχε πενήτηνκοντα βήματα από της οικίας της.

Περι το μεσονύκτιον εσήμαναν παρατεταμένως οι κώδωνες. Η Διαλεχτή ηγέρθη, ενεδύθη και

απήλθεν εις την εκκλησίαν. Η παρακοιμωμένη αυτή κόρη ήτο συμπεφωνημένον, ότι μόνον μέχρι ου σημάνη ο όρθρος θα έμενε μετ' αυτής, όθεν αφυπνίσασα αυτήν την ωδήγησε πλησίον των αδελφών της. Αι δύο οικίαι εχωρίζοντο διά τοίχου κοινού.

Η Διαλεχτή ανήλθεν εις τον γυναικωνίτην του ναού, αλλά μόλις παρήλθεν ημίσεια ώρα και γυνή τις πτωχή και χωλή δυστυχής, ήτις υπηρετεί ως νεωκόρος της εκκλησίας, ελθούσα τη λέγει εις το ους.

- Δόσε μου το κλειδι, ήλθε ο άντρας σου.

- Ο άντρας μου! ανεφώνησεν η Διαλεχτή έκπληκτος.

Και αντί να δώση το κλειδι έσπευσε να καταβή η ίδια.

Ελθούσα εις την κλίμακα της οικίας, βλέπει τον σύζυγόν της κατάβρεκτον, αποστάζοντα ύδωρ και αφρόν.

- Είμαι μισοπνιγμένος, ειπε μορμυρίζων ούτος, αλλά δεν είναι τίποτε. Αντί να το ρίξωμε έξω, το καθίσαμε στα ρηγά.

- Πέσατε έξω; ανέκραξεν η Διαλεχτή.

- Όχι, δεν είναι σου λέω τίποτε. Η βρατσέρα είναι σίγουρη, με δυο άγκουρες αραγμένη και καθισμένη.

- Θέλεις ν' ανάψω φωτιά;

- Αναψε και δόσε μου ν' αλλάξω.

Η Διαλεχτή εξήγαγε εκ του κιβωτίου ενδύματα διά τον σύζυγόν της και ήναψε πυρ.

- Θέλεις κανένα ζεστό;

- Δεν μ' ωφελεί εμένα το ζεστό, ειπεν ο καπετάν Καντάκης. Κρασί να βγάλης.

Η Διαλεχτή εξήγαγεν εκ του βαρελίου οίνον.

- Πώς δεν εφρόντισες να μαγειρεύσης τίποτε; ειπε γογγύζων ο ναυτικός.

- Δεν σ' επερίμενα απόψε, απήντησε μετά ταπεινότητος η Διαλεχτή. Κρέας επήρα. Θέλεις να σου ψήσω πριζόλα;

- Βάλε, στα κάρβουνα, και πήγαινε συ στην

εκκλησιά σου, ειπεν ο καπετάν Καντάκης. Θα έλθω κι εγώ σε λίγο.

Η Διαλεχτή έθεσε το κρέας επί της ανθρακιάς, ήτις εσχηματίσθη ήδη, και ητοιμάζετο να υπακούση εις την διαταγήν του συζύγου της, ήτις ήτο και ιδική της επιθυμία, διότι ήθελε να κοινωνήση. Σημειωτέον ότι την φράσιν «πήγαινε συ στην εκκλησιά σου» έβαψεν ο Καντάκης διά στρυφνής χροιάς.

- Η μάννα μου δε θα τώμαθε βέβαια ότι ήλθα, παρετήρησεν αύθις ο Καντάκης.

- Εκείνη είναι στην ενορία της, απήντησεν η Διαλεχτή. Θέλεις να της παραγγείλω;

- Παράγγειλέ της να έλθη το πρωί.

Η Διαλεχτή εξήλθεν. Ο Καντάκης την ανεκάλεσεν αίφνης.

- Μα τώρα είναι τρόπος να πας εσύ στην εκκλησιά, και να με αφήσεις μόνον;

- Να μεταλάβω κι έρχομαι, απήντησεν η γυνή.

Ο Καντάκης δεν ετόλμησε ν' αντείπη τι, διότι η απάντησις θα ήτο βλασφημία. Ουχ ήττον όμως την βλασφημίαν ενδιαθέτως την επρόφερεν.

Η Διαλεχτή εφρόντισε να στείλη αγγελιοφόρον προς την πενθεράν της, ένα δωδεκαετή παιδα της αυτής εκείνης γειτονικής οικογενείας, ης η θυγάτηρ εκοιμήθη αφ' εσπέρας πλησίον της, και επέστρεψεν εις τον ναόν.

Ο Καντάκης, όστις επείνα τρομερά, ήρχισε να καταβροχθίζη την πριζόλαν. Καθήμενος οκλαδόν παρά την εστίαν, εβαρύνετο να σηκωθή και ν' ανοίξη το ερμάρι διά να λάβη άρτον, αλλ' αριστερόθεν αυτού υπεράνω της εστίας επί μικρού σανιδώματος ευρίσκετο το Χριστόψωμον εκείνο, το δώρον της μητρός του προς την νύμφην αυτής. Το έφθασε και το έφαγεν ολόκληρον σχεδόν μετά του οπτού κρέατος.

.....

Περί την αυγήν, η Διαλεχτή επέστρεψεν εκ του ναού, αλλ' εύρε την πενθεράν της περιβάλλουσαν διά της ωλένης το μέτωπον του υιού αυτής και γοερώς θρηνούσαν.

Ελθούσα αύτη προ ολίγων στιγμών τον εύρε κοκκαλωμένον και άπνουν. Επάρασα τους οφθαλμούς, παρετήρησε την απουσίαν του Χριστοψώμου από του σανιδώματος της εστίας, και αμέσως ενόησε τα πάντα. Ο Καντάκης έφαγε το φαρμακωμένο χριστόψωμο, το οποίον η γραία στρίγλα είχε παρασκευάσει διά την νύμφην της.

Ιατροί επιστήμονες δεν υπήρχον εν τη μικρά νήσω. ουδεμία νεκροψία ενεργήθη. Ενομίσθη, ότι ο θάνατος προήλθεν εκ παγώματος συνεπεία του ναυαγίου. Μόνη η γραία Καντάκαινα ήξευρε το αίτιον του θανάτου. Σημειωτέον, ότι η γραία, συναισθανθείσα και αυτή το έγκλημά της, δεν εμέμφθη την νύμφην της. Αλλά τουναντίον την υπερήσπισε κατά της κακολογίας άλλων.

Εάν έζησε και άλλα κατόπιν Χριστούγεννα, η άστοργος πενθερά και ακουσία παιδοκτόνος, δε θα ήτο πολύ ευτυχής εις το γήρας τη

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 01/12/2009 18:01

---

Σάτιρες- Εναντίον του Χειμώνα

Πριν 100 περίπου χρόνια ο Ezra Pound έκανε μία παρωδία του αρχαιότερου ποιήματος της Αγγλόφωνης λογοτεχνίας. Το αρχικό κείμενο ήταν:

Sumer is icumen in,  
Lhude sing cuccu!  
Groweth sed, and bloweth med,  
And springeth the wude nu.  
Sing: cuccu

(δηλαδή: ήρθε το καλοκαίρι, δυνατά τραγουδάει ο κούκος, μεγαλώνει ο σπόρος και ανθίζει το λιβάδι και θάλλει το δάσος. Τραγουδήστε: κούκος!) και το μετέτρεψε σε:

Winter is icummen in  
Lhude sing Goddam  
Raineth drop and staineth slop  
And how the wind doth ramm!  
Sing: Goddam

(Δηλαδή: Ήρθε ο χειμώνας, τραγουδήστε δυνατά: στο Διάβολο! Βρέχει σταγόνες και σε λερώνουν τα λασπόνερα - και πως περονιάζει ο άνεμος! Τραγουδήστε: στο Διάβολο!)

Λοιπόν είναι καιρός να ακουστεί και η άλλη πλευρά - του Pound και η δική μου. Η πλευρά όσων μισούν τον χειμώνα.

Όλη η φιλολογία γύρω στον χειμώνα είναι μία ρομαντική κατασκευή. Το χιόνι είναι πολύ όμορφο στις καρτ-ποστάλ, αλλά δεν παύει να είναι ενοχλητικό και επικίνδυνο και για τον πεζοπόρο και για τον οδηγό. Για να μην πούμε τι συμβαίνει όταν φτάσει πάνω από τους 30 πόντους και κλείσουν οι δρόμοι. Ο πάγος είναι καλός για τους παγοδρόμους - ιδιαίτερα σε κλειστά στάδια. Για όλους εμάς τους άλλους είναι πηγή ολισθημάτων και καταγμάτων. Λένε πως «το κρύο είναι υγεία» αλλά μόνο «υγιεινό» δεν είναι - προκαλεί μύρια όσα κακά: από κρυολογήματα και πνευμονίες μέχρι γρίπη και εμφράγματα. Ο «βοριάς που τ'αρνάκια παγώνει», παγώνει και τους φτωχούς συμπολίτες μας που δεν έχουν να πληρώσουν πετρέλαιο με 190 000 τον τόνο. Που δεν έχουν να αγοράσουν ζεστά ρούχα και «θερμήν υπόδεσιν δια τους παγωμένους πόδας των» όπως γράφει και ο Παπαδιαμάντης.

Γενικά ο χειμώνας είναι για τους πλούσιους - εποχή των προνομιούχων. Το καλοκαίρι η ζέστη είναι τζάμπα, τα ρούχα λίγα και τα τρόφιμα φτηνότερα.

Τι διάβολο βρίσκουν στον χειμώνα οι θαυμαστές του; Βροχή, αέρας, χιόνι, ομίχλη - τι το ωραίο σε αυτά. Μόνο ο Gene Kelly τραγουδούσε στη βροχή - αλλά στην ταινία. Έχετε δει κανένα να το κάνει στην πραγματικότητα;

«Κρύο - καιρός για δύο». Άλλος μύθος! Έχετε δοκιμάσει να κάνετε έρωτα υπό το μηδέν; Ε, σας διαβεβαιώ ότι δεν γίνεται. Και όλες εκείνες οι ερωτικές σκηνές μπροστά στο αναμμένο τζάκι; Άλλη ρομαντική κατασκευή - φοβερά άβολο πράγμα να χτυπιέσαι στο πάτωμα, η μία σου μεριά να ψήνεται και η άλλη να παγώνει.

Τι του ζηλέψατε του χειμώνα; Το σκοτάδι και τις ατέλειωτες νύχτες του; Την υγρασία που σαπίζει τα κόκαλα; «Πολλοί άνθρωποι, λένε ότι απολαμβάνουν τον χειμώνα», γράφει ο Richard Adams, «αλλά αυτό που πραγματικά απολαμβάνουν είναι να αισθάνονται ότι είναι καλά οχυρωμένοι εναντίον του». Δηλαδή χαιρόμαστε να νιώθουμε ζεστοί τον χειμώνα. Ε, χάθηκε το καλοκαίρι, όπου η ζέστη είναι φυσική και δεν κοστίζει;

Κυρίες και κύριοι - σαν συνεπής επικούρειος, μισώ τον χειμώνα: Είναι άβολος, ανθυγιεινός, ακριβός, άσχημος. Γιατί μην μου πείτε ότι συγκρίνεται με την ανθοφορία της άνοιξης, με την δόξα του καλοκαιριού, με τα χρώματα του φθινοπώρου!

Ο χειμώνας νεκρώνει τις αισθήσεις - κι εγώ μόνο με τις αισθήσεις επικοινωνώ με την ζωή.

Πού να διαβάσεις Ελύτη τον χειμώνα: μόνο τα τελευταία του ποιήματα είναι χειμωνιάτικα...

Ίσως και γι αυτό να μην μ'αρέσει ο χειμώνας; συμβολίζει τα γηρατειά. Κι όπως κι αυτά, τον βρίσκω αντιπαθέστατο και εντελώς περιττό. Όχι πέστε μου - τι χρειάζεται ο χειμώνας; Δεν θα προτιμούσατε να ζείτε σε ένα μέρος που να βασιλεύει μόνιμα η άνοιξη; Τι χρειάζεται ο Γενάρης, όταν υπάρχει ο Μάης;

Όσοι φαντάστηκαν τον παράδεισο - ανοιξιάτικο τον φαντάστηκαν. Αυτό δεν σας λέει κάτι; Μπορείτε να φανταστείτε παράδεισο στον Βόρειο Πόλο;

Δυστυχώς ο χειμώνας - όπως και το γήρας - δεν είναι εποχή. Είναι μία αναγκαιότητα. Κάτι παραπάνω: είναι μία αδικία.

Δεν ανήκω σε αυτούς που φιθυρίζουν: «Τα πάντα εν σοφία εποίησεν...» Μπορεί να είναι κι έτσι... Αλλά τότε εν σοφία εποίησεν και το μυαλό μου - και αυτό αδυνατεί να καταλάβει την αναγκαιότητα του χειμώνα, του γήρατος, της παρακμής και του θανάτου. Κάποιος έβαλε μέσα μου έρωτα ζωής παράφορο - και μετά μου ζητάει να αποδεχθώ το αντίθετο...

Για όλους τους εραστές της ζωής ο χειμώνας είναι μία άρνηση. Μπορεί να έχει και μερικές καλές στιγμές - αλλά είναι διαλείμματα. Και είναι οι στιγμές που τον πολεμάμε σωστά, που τον ακυρώνουμε. Χαιρόμαστε την κατάλυση της δύναμής του.

Για όλους τους εραστές του φωτός, η εποχή με τις τεράστιες νύχτες είναι το βασίλειο του σκότους. Η ημέρα που εγώ γιορτάζω δεν είναι η ονομαστική μου εορτή ή τα γενέθλιά μου, αλλά η εικοστή πρώτη Ιουνίου. Το θερινό ηλιοστάσιο - η μεγαλύτερη μέρα του χρόνου. Όπου το φως κυριαρχεί και η φύση λάμπει.

Βέβαια ο ρομαντικός εξωραϊσμός του χειμώνα, όταν δεν είναι αφέλεια, είναι μία άμυνα. Προσπαθούμε να δούμε τις καλές πλευρές του αναπόφευκτου. Σαν τα γερατειά και πάλι, που τα ονομάσαμε «τρίτη ηλικία» (γέροι δεν υπάρχουν πια) και τους βρίσκουμε διάφορες πραγματικές ή πλαστές χάρες. Παρηγοριά στον άρρωστο...

Κι όλη η τέχνη γύρω από τον χειμώνα; Η αποστολή της τέχνης είναι να απαλύνει την αντιξοότητα: αυτό κάνει και εδώ: καλλωπίζει το μαύρο, για να το αντέξουμε.

(Τόση ώρα μιλάω για το χειμώνα και εννοώ όλα τα άλλα. Ελπίζω να το έχετε καταλάβει...)

Ο Calvin Coolidge πρόεδρος των ΗΠΑ, φημιζόταν για την λακωνικότητά του. Κάποτε πήγε στην εκκλησία όπου ο ιεροκήρυκας εκφώνησε ένα δίωρο κήρυγμα περί αμαρτίας. Όταν στην έξοδο της λειτουργίας, τον ρώτησαν τι είχε πει, ο Coolidge απάντησε: «Ήταν αντίθετος».

Ε λοιπόν κι εγώ «είμαι αντίθετος». Κάθετα - που λένε. Αν από εμένα περιμένατε λόγο πανηγυρικό, έπρεπε να με καλέσετε την άνοιξη. Ο χειμώνας είναι μία δικτατορία - και όσο ζω θα του προβάλλω αντίσταση.

Σάτιρες- Νίκος Δήμου

=====

---

Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 21/12/2009 06:00

---



Επί γης ειρήνη...

Ακόμα κι αυτοί που δεν πιστεύουν στο Θεό, πιστεύουν στα Χριστούγεννα.

Είναι κατ' αρχήν η μεγάλη εορτή της επιστροφής του Φωτός. Η νύχτα χάνει την μάχη, η μέρα αρχίζει να μεγαλώνει. Τοποθετημένη καιρία για να αντικαταστήσει τις μεγάλες ειδωλολατρικές εορτές του χειμερινού ηλιοστασίου, παραπέμπει σε έθιμα και παραδόσεις πολύ παλαιότερες. Κάθε φορά που ανάβετε ένα κερί ανακαλείτε πανάρχαιους φωτοδότες θεούς.

Είναι μετά η αρχή της αγάπης - μίας τέλειας έννοιας που χρειαζόταν (και χρειάζεται) σε έναν ατελή κόσμο. Ο Χριστός προσπάθησε να απαλύνει την οδύνη της ύπαρξης με το μόνο δραστικό βάλαμο. Δραστικό αλλά σπάνιο. Δύο χιλιάδες χρόνια δεν είδαν το ποσό της αγάπης να αυξάνει. Είδαν τον θρίαμβο των εκκλησιών, των καρδινάλιων και των επισκόπων - και την έκπτωση της αγάπης, της φιλανθρωπίας, της φιλαλληλίας.

Είναι ακόμα το μήνυμα της ειρήνης - άλλης ανεκπλήρωτης προσδοκίας. 'Επί γης ειρήνη...' Και η γη να στενάζει από τους πολέμους. Πόσοι νεκροί και σακάτηδες φέτος στην Βοσνία, την Ρουάντα, την Τσετσενία... Κι εμείς, Χριστουγεννιάτικα, υποδεχθήκαμε έναν από τους μεγαλύτερους πολέμαρχους του αιώνα...

'Επί γης ειρήνη...' Διαβάζω στο Time (19.12) ότι η μικρή Ελλάδα είναι ένας από τους δέκα καλύτερους πελάτες των ΗΠΑ σε αγορές όπλων. Μέσα στην τριετία 1990-1993 αγόρασε οπλικά συστήματα αξίας 2.8 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Δεν έχουμε χρήματα για την παιδεία, για την υγεία, για απαραίτητες επενδύσεις υποδομής, πνιγόμαστε στα χρέη και στα ελλείμματα - και ξοδεύουμε μυθικά ποσά για αγορές όπλων. Αγορές που επιπλέον είναι τελείως αδιαφανείς (ούτε η Βουλή τις ελέγχει, ούτε ο Τύπος) και δίνουν την ευκαιρία για υπέρογκες μίζες...

Και δεν είναι μόνο όσα όπλα αγοράζουμε - υπάρχουν και αυτά που μας χαρίζουν οι ΗΠΑ - σαν πριμ, μιά και είμαστε καλοί πελάτες. Και δεν είμαστε μόνο πελάτες των ΗΠΑ - αγοράζουμε όπλα κι από άλλες χώρες. Έτσι, με τον ανταγωνισμό εξοπλισμών Ελλάδας-Τουρκίας, έχει μαζευτεί σε αυτή τη γωνιά της Μεσογείου το μεγαλύτερο οπλοστάσιο της Ευρώπης (μερικοί λένε του κόσμου...) Μία σπίθα θα αφάνιζε τα πάντα.

Οι λαοί και των δύο χωρών υποφέρουν και πληρώνουν, οι στρατηγοί χαίρονται. Όταν πάει κάποιος να διαμαρτυρηθεί, επισείεται ο κίνδυνος του αντίπαλου (το ίδιο γίνεται και απέναντι). Ε! πως θα πλουτίσουν οι έμποροι όπλων και οι μιζαδόροι. 'Η ξεθάβεται η αρχαία σοφιστεία: "αν θες ειρήνη ετοιμάζε πόλεμο". Δεν νομίζω πως αυτό εννοούσε ο Χριστός...

Είναι να τρελαινεται κανείς με τον παραλογισμό. Οι άνθρωποι, αντί να βρουν ένα τρόπο να περάσουν την σύντομη ζωή τους στη γη με χαρά, ηρεμία και απόλαυση, μοχθούν ολημερίς ετοιμάζοντας ο ένας την καταστροφή του άλλου. Επειδή είναι " άλλος" - αλλοεθνής, αλλόθρησκος, αλλόφυλος. Κι αυτοί που κάνουν τα επιθετικότερα κηρύγματα μισαλλοδοξίας δηλώνουν - τρομάρα τους - Χριστιανοί!

Σας εύχομαι να περάσετε τα Χριστούγεννα με αγάπη και ειρήνη - έστω και στο στενό σας κύκλο..

Χριστουγεννιάτικος Εφιάλτης

Ξαφνικά βρέθηκα στην Ημέρα της Κρίσεως και της Δευτέρας Παρουσίας. Ο Κύριος υπέρλαμπρος, κάθεται στον θρόνο Του. Γύρω του Απόστολοι και Άγιοι. Μπροστά Του περνάμε εμείς όλοι, οι κρινόμενοι. Εκατομμύρια ψυχές περιμένουν την Δίκαιη Κρίση.

- Αυτός, λει ο Άγιος Πέτρος ήταν άνθρωπος θεοσεβούμενος και ελεήμων. Ελάχιστες φορές αμάρτησε, από αδυναμία κι όχι από αλαζονεία. Τήρησε πιστά την Διδασκαλία σου, Κύριε.
- Ναι, παρεμβαίνει μια σκοτεινή μορφή πίσω από τον θρόνο, αλλά ήταν Ουνίτης - αιρετικός Ορθόδοξος, που ήθελε την ενότητα των εκκλησιών αναγνωρίζοντας το πρωτείο του Πάπα!
- ΕΙΣ ΤΟ ΠΥΡ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΟΝ!
- Αυτή η γυναίκα, λει ο Άγιος Πέτρος, αμάρτησε αλλά μετανόησε πικρά. Εξιλεώθηκε κάνοντας το καλό σε όλη την υπόλοιπη ζωή της.
- Ίσως, ψιθυρίζει η σκοτεινή μορφή, αλλά ανήκε στους Παπιστές, τους Καθολικούς, «που δεν έχουν αναπτύξει τις κατ' εξοχήν χριστιανικές αρετές της ταπεινοφροσύνης και της μετάνοιας...»
- Μα αυτή ήταν ταπεινή και μετανόησε!
- Δεν τελείωσα: «...σε συνδυασμό με την προσήλωση προς την ευαγγελική αλήθεια και την παράδοση της Εκκλησίας!»
- ΕΙΣ ΤΟ ΠΥΡ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΟΝ!
- Ιερέας, ήταν ο επόμενος, που σε δόξασε Κύριε με έργα και με λόγια. Ακολούθησε πιστά την διδασκαλία σου και αγαπούσε πάντα τον πλησίον του.
- Ναι, αλλά ανήκε στους Προτεστάντες, εκείνους τους σχισματικούς που αρνούνται την θεότητα της Θεομήτορος!
- ΕΙΣ ΤΟ ΠΥΡ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΟΝ!
- Αυτό το παιδί, είπε ο Πέτρος, δεν πρόλαβε καν να αμαρτήσει. Ενδεκάχρονο το χτύπησε μία σφαίρα στους δρόμους της Ιερουσαλήμ.
- Αδιανόητο! Αυτός ήταν άπιστος - μουσουλμάνος, Παλαιστίνιος!
- ΕΙΣ ΤΟ ΠΥΡ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΟΝ!
- Κύριε, εδώ έχουμε δύο κορυφαίους της Χριστιανικής αγάπης. Ο ένας, μέγας φιλόσοφος και μουσικός, σπούδασε ιατρική και αυτοεξορίστηκε στην ζούγκλα για να περιθάλψει τους λεπρούς. Και αυτή η μοναχή, κύριε, αγιοποιήθηκε για την συμπόνια που έδειξε στους φτωχούς, τους άρρωστους και τους ετοιμοθάνατους, στην Ινδία.
- Ναι, αλλά ήταν αιρετικοί, σχισματικοί, έξω από την μόνη Ορθή Δόξα!
- ΕΙΣ ΤΟ ΠΥΡ ΤΟ...

Στο σημείο αυτό ξύπνησα κάθιδρος. Απαισίος εφιάλτης! Έξω ακούγονταν αγνές παιδικές φωνές που έψελναν τα κάλαντα.

Η τέλεια διαδρομή της πρωτοχρονιάς

Μερικοί λένε ότι έχω παράξενες συνήθειες.

Παράξενες επειδή πηγαίνουν κόντρα στο ρεύμα. Ας πούμε: την Πρωτοχρονιά όλοι οι Έλληνες ξημερώνονται παίζοντας χαρτιά. Εγώ ούτε παίζω, ούτε ξημερώνομαι. (Όχι πως δεν παίζω γενικά - αλλά βαριέμαι το χαζοχαρούμενο χαρτί της Πρωτοχρονιάς...).

Μετά την αλλαγή του χρόνου και τις ευχές, πηγαίνω για ύπνο. Ξυπνάω όμως χαράματα, παίρνω το αυτοκίνητο και ορμάω στους άδειους δρόμους.

Ποτέ δεν είναι οι δρόμοι τόσο άδειοι, όσο το πρωί της Πρωτοχρονιάς. Οι μισοί παίζουν ή γλεντάνε και οι άλλοι μισοί έχουν μόλις πάει για ύπνο. Χαράζει η πρώτη μέρα του νέου χρόνου και φαίνεται καινούργια, νιόκοπη, σαν να ήταν η πρώτη μέρα της ζωής σου. (Είναι! Η πρώτη της υπόλοιπης ζωής σου...)

Αχ, αυτή η υπέρτατη ηδονή των άδειων δρόμων! Πόσες φορές μπορεί κανείς να την απολαύσει; Έχεις την αίσθηση ότι είσαι μόνος στον κόσμο, για σένα φτιάχτηκαν οι εθνικές οδοί, τα τοπία, όλος ο πλανήτης σου ανήκει.

Μέσα στο πρωτοχρονιάτικο πρόγραμμά μου είναι να προλάβω την ανατολή του ήλιου από κάποιο ωραίο μέρος. Πράγμα όχι δύσκολο, μια και εκείνες τις μέρες ο ήλιος ανατέλλει αργά και το αυτοκίνητο πηγαίνει γρήγορα.

Αν αργήσω να ξεκινήσω, κατευθύνομαι σε κάποιο από τα βουνά της Αττικής. Είναι εύκολο να δεις την ανατολή από την Πεντέλη, τον Υμηττό, την Πάρνηθα. Όμως συνήθως φεύγω νωρίτερα - μέσα στο μαύρο σκοτάδι - και φτάνω μακριά. Έχω δει τον ήλιο της Πρωτοχρονιάς να ανατέλλει από το Πόρτο Χέλι, τα Καμένα Βούρλα, ακόμα κι από το Πήλιο (στα τρελά μου χρόνια). Όλα αυτά με εκκίνηση από την Αθήνα. Άλλες φορές, με αφετηρία την Θεσσαλονίκη, τον είδα να ξεπροβάλλει από την Χαλκιδική και (πολύ όμορφα) από τον Πλαταμώνα. Έχω εγκαινιάσει χρονιές από τον Όλυμπο, τον Χελμό και τον Παρνασσό.

Έτσι πιστεύω πως πρέπει να αρχίζει κάθε καινούργιος χρόνος. Με μία Τέλεια Διαδρομή. Με την αίσθηση της άπλας, του ανοίγματος, της ελευθερίας, που σου χαρίζουν οι άδειοι δρόμοι. Με την θριαμβική απογείωση που σηματοδοτεί μια ανατολή.

Κάθε ανατολή είναι αισιόδοξη - κάθε δύση μελαγχολική. Κι όσο περνάνε τα χρόνια, χρειάζεσαι μεγαλύτερη δόση αισιοδοξίας για να αντισταθμίσεις την κούραση και την φθορά. Παρ' όλη την οπтимιστική διάθεση, δεν είναι δυνατόν να αποκρύψεις μέσα σου μία μαύρη σκέψη. Πόσες τέτοιες ανατολές ακόμα; Κι αν είναι η τελευταία;

Εκεί, η απάντηση είναι μία και μοναδική. Μπαίνεις στο αυτοκίνητο, βάζεις την μουσική στο διαπασών και τέρμα τα γκάζια. Η μόνη απάντηση στην μαυρίλα είναι η δράση. Να περνάνε από την οθόνη του παρμπρίζ τα τοπία - βουνά, θάλασσες, κάμποι. Όλα, τόσο παλιά όσο το σύμπαν και τόσο καινούργια όσο ο νέος χρόνος.

Η Τέλεια Διαδρομή της Πρωτοχρονιάς. Δοκιμάστε την! Αξίζει τον κόπο να θυσιάστε την χαρτοπαιξία και το ξενύχτι (και τον θόρυβο και την τσιγαρίλα) για να δείτε τον νέο χρόνο να ανατέλλει - κυριολεκτικά.

Γίνεται βέβαια και αλλιώς - να ξενυχτίσετε, να χαρτοπαιξέτε και μετά, χωρίς να πάτε στο κρεβάτι, να βγείτε για το κυνήγι της ανατολής. (Πρέπει να είστε αρκετά νέος για να το αντέξετε αυτό).

Όμως δεν θα έχετε την φρεσκάδα του πρωινού ξυπνήματος. Θα είστε βαρύς, κουρασμένος και - σίγουρα - λίγο ή περισσότερο πιωμένος. Ε, δεν την χαιρέσαι έτσι σωστά την ανατολή, ούτε την αίσθηση της νέας εκκίνησης.

Πώς καταφέρνουν οι περισσότεροι άνθρωποι να ξυπνάνε την πρώτη μέρα του καινούργιου χρόνου αργά το μεσημέρι με πονοκέφαλο, βαρυστομαχιά και κακοδιαθεσία... Διαφοροποιηθείτε! Πάρτε τον πιστό τετράτροχο φίλο σας και ανοιχτείτε στους άδειους δρόμους. Οδηγείστε με κέφι, ρυθμό, μουσική. Οργώστε κάμπους, στροβιλιστείτε σε αναβάσεις, χαράξτε ροδιές σε ακρογιαλιές! Καλή χρονιά, με πολλούς, ποιητικούς και γρήγορους, πάλλευκους ίππους!

Νίκος Δήμου

=====

**Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία**

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 20/02/2010 16:39

---

<http://www.youtube.com/watch?v=54KA0mOTtQc>

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 16/03/2010 07:19

---

Περιμένοντας τους Βαρβάρους

-Τι περιμένουμε στην αγορά συναθροισμένοι;  
Είναι οι βάρβαροι να φθάσουν σήμερα.

-Γιατί μέσα στην Σύγκλητο μιά τέτοια απραξία;  
Τι κάθοντ' οι Συγκλητικοί και δεν νομοθετούνε;

-Γιατί οι βάρβαροι θα φθάσουν σήμερα.  
Τι νόμους πια θα κάμουν οι Συγκλητικοί;  
Οι βάρβαροι σαν έλθουν θα νομοθετήσουν.

-Γιατί ο αυτοκράτωρ μας τόσο πρωί σηκώθη,  
και κάθεται στις πόλεως την πιο μεγάλη πύλη  
στον θρόνο επάνω, επίσημος, φορώντας την κορώνα;

-Γιατί οι βάρβαροι θα φθάσουν σήμερα.  
Κι ο αυτοκράτωρ περιμένει να δεχθεί  
τον αρχηγό τους. Μάλιστα ετοίμασε  
για να τον δώσει μια περγαμνή. Εκεί  
τον έγραψε τίτλους πολλούς κι ονόματα.

-Γιατί οι δυό μας ύπατοι κ' οι πραίτορες εβγήκαν  
σήμερα με τες κόκκινες, τες κεντημένες τόγες·  
γιατί βραχιόλια φόρεσαν με τόσους αμεθύστους,  
και δαχτυλίδια με λαμπρά γυαλιστερά σμαράγδια·  
γιατί να πιάσουν σήμερα πολύτιμα μπαστούνια  
μ' ασήμια και μαλάματα έκτακτα σκαλισμένα;

Γιατί οι βάρβαροι θα φθάσουν σήμερα·  
και τέτοια πράγματα θαμπόνουν τους βαρβάρους.

-Γιατί κ' οι άξιοι ρήτορες δεν έρχονται σαν πάντα  
να βγάλουνε τους λόγους τους, να πούνε τα δικά τους;

Γιατί οι βάρβαροι θα φθάσουν σήμερα·  
κι αυτοί βαριούντ' ευφράδειες και δημηγορίες.

-Γιατί ν' αρχίσει μονομιάς αυτή η ανησυχία  
κ' η σύγχυσις. (Τα πρόσωπα τι σοβαρά που έγιναν).  
Γιατί αδειάζουν γρήγορα οι δρόμοι κ' οι πλατέες,  
κι όλοι γυρνούν στα σπίτια τους πολύ συλλογισμένοι;

Γιατί ενύχτωσε κ' οι βάρβαροι δεν ήλθαν.  
Και μερικοί έφθασαν απ' τα σύνορα,

και είπανε πως βάρβαροι πια δεν υπάρχουν.

Και τώρα τι θα γένουμε χωρίς βαρβάρους.  
Οι άνθρωποι αυτοί ήσαν μιά κάποια λύσις.

Κωνσταντίνος Π. Καβάφης

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 29/03/2010 08:03

---

[http://www.epikairo.gr/images/stories/25143\\_409883076348\\_542616348\\_5026341\\_2448071\\_n.jpg](http://www.epikairo.gr/images/stories/25143_409883076348_542616348_5026341_2448071_n.jpg)

Στίχοι: Κατερίνα Γώγου

<http://www.youtube.com/watch?v=YQpHUtk654>

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 29/03/2010 08:09

---

Το Φως - Καθώς περνούν τα χρόνια...  
Γ. Σεφέρης

πληθαίνουν οι κριτές πού σε καταδικάζουν

καθώς περνούν τα χρόνια και κουβεντιάζεις με λιγότερες

φωνές, βλέπεις τον ήλιο μ' άλλα μάτια

ξέρεις πώς εκείνοι πού έμειναν, σε γελούσαν,

το παραμίλημα της σάρκας, ο όμορφος χορός

πού τελειώνει στη γύμνια.

"Όπως, τη νύχτα στρίβοντας στην έρμη δημοσιά,

άξαφνα βλέπεις να γυαλίζουν τα μάτια ενός ζώου

πού έφυγαν κióλας, έτσι νιώθεις τα μάτια σου

τον ήλιο τον κοιτάς, έπειτα χάνεσαι μες στο σκοτάδι

ο δωρικός χιτώνας

πού αγγίξανε τα δάχτυλά σου και λύγισε σαν τα βουνά,  
είναι ένα μάρμαρο στο φως, μα το κεφάλι του είναι στο σκοτάδι.

Κι αυτούς πού αφήσαν την παλαιστρα για να πάρουν τα δοξάρια  
και χτύπησαν το θεληματικό μαραθωνοδρόμο  
κι εκείνος είδε τη σφενδόνη ν' αρμενίζει στο αίμα  
ν' αδειάζει ο κόσμος όπως το φεγγάρι  
και να μαραίνονται τα νικηφόρα περιβόλια  
τους βλέπεις μες στον ήλιο, πίσω από τον ήλιο.

Και τα παιδιά που κάναν μακροβούτια απ' τα μπαστούνια  
πηγαίνουν σαν αδράχτια γνέθοντας ακόμη,  
σώματα γυμνά βουλιάζοντας μέσα στο μαύρο φως  
μ' ένα νόμισμα στα δόντια, κολυμπώντας ακόμη,  
καθώς ο ήλιος ράβει με βελονιές μαλαματένιες  
πανιά και ξύλα υγρά και χρώματα πελαγίσια  
ακόμη τώρα κατεβαίνουνε λοξά  
προς τα χαλίκια του βυθού οι άσπρες λήκυθοι.

Αγγελικό και μαύρο, φως,  
γέλιο των κυμάτων στις δημοσιές του πόντου,  
δακρυσμένο γέλιο, σε βλέπει ο γέροντας ικέτης  
πηγαίνοντας να δρασκελίσει τις αόρατες πλάκες  
καθρεφτισμένο στο αίμα του πού γέννησε τον Έτεοκλή και τον Πολυνείκη.

Αγγελική και μαύρη, μέρα ή γλυφή γέψη της γυναίκας πού φαρμακώνει το φυλακισμένο

βγαίνει απ' το κύμα δροσερό κλωνάρι στολισμένο στάλες.

Τραγούδησε μικρή Αντιγόνη, τραγούδησε, τραγούδησε...

δε σου μιλώ για περασμένα, μιλώ για την αγάπη

στόλισε τα μαλλιά σου με τ' αγκάθια του ήλιου,

σκοτεινή κοπέλα η καρδιά του Σκορπιού βασίλεψε, ο

ο τύραννος μέσα απ' τον άνθρωπο έχει φύγει,

κι όλες οι κόρες του πόντου, Νηρηίδες, Γραιές

τρέχουν στα λαμπυρίσματα της αναδυόμενης

όποιος ποτέ του δεν αγάπησε θ' αγαπήσει,

στο φως και είσαι σ' ένα μεγάλο σπίτι με πολλά παράθυρα, ανοιχτάτρέχοντας από κάμαρα σε κάμαρα, δεν ξέροντας από που

να κοιτάξεις πρώτα,

γιατί θα φύγουν τα πεύκα και τα καθρεφτισμένα βουνά και το τιτίβισμα των πουλιών

θ' αδειάσει ή θάλασσα, θρυμματισμένο γυαλί, από βοριά και νότο θ' αδειάσουν τα μάτια σου απ' το φως της μέρας πώς σταματούν ξαφνικά κι όλα μαζί τα τζιτζίκια.

[http://www.youtube.com/watch?v=KgzW5\\_1cHMc&feature=player\\_embedded](http://www.youtube.com/watch?v=KgzW5_1cHMc&feature=player_embedded)

=====

## **Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία**

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 29/03/2010 08:37

[http://www.youtube.com/watch?v=mgkk0Hdwmo8&feature=player\\_embedded](http://www.youtube.com/watch?v=mgkk0Hdwmo8&feature=player_embedded)

Ο Γλάρος Ιωνάθαν μιλά και τον ακούν όλοι όσοι λατρεύουν την Ελευθερία... όσοι προχωρούν με πέταγμα όταν ξέρουν πως έχουν δίκιο... όσοι χαιρόνται να κάνουν κάτι καλά, ακόμη κι αν είναι μόνο για τον εαυτό τους... όσοι ξέρουν πως υπάρχουν κι άλλα πράγματα στον κόσμο εκτός απ' αυτά που φαίνονται...

Το κείμενο Εδώ

=====

## **Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία**

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 06/06/2010 10:57

---

Γιώργος Χειμωνάς: Η Βιογραφία της όρασής μου

[http://2.bp.blogspot.com/\\_RMVezBUBByRM/SecZAn6GepI/AAAAAAAAAJ1Q/o1V8piySGH0/s320/Giorgos\\_Xeimonas-AUTOBIOGR-blogDSC06101.JPG](http://2.bp.blogspot.com/_RMVezBUBByRM/SecZAn6GepI/AAAAAAAAAJ1Q/o1V8piySGH0/s320/Giorgos_Xeimonas-AUTOBIOGR-blogDSC06101.JPG)

Γεννήθηκα στην Καβάλα, μεγάλωσα στη Θεσσαλονίκη. Εκεί έζησα και εκεί τελείωσα την Ιατρική. Αργότερα, μετά τον στρατό, έφυγα στο Παρίσι, στη Γαλλία. Στη Γαλλία ειδικεύτηκα στην Ψυχιατρική και τη Νευροψυχολογία. Τώρα μένω μόνιμα στην Αθήνα και εργάζομαι στο "Αιγινήτειο Νοσοκομείο". Είμαι παντρεμένος κι έχω ένα γιο δώδεκα χρονών. Τα βιβλία μου είναι ο "Πεισίστρατος" (1960), "Η εκδρομή" (1964), "Το μυθιστόρημα" (1966), "Ο γιατρός Ινεότης" (στην χούντα, 1971), "Ο γάμος" (1975), "Ο αδελφός" (1976) και "Οι χτίστες" (1979). Στο τέλος του '83 θα βγει το τελευταίο μου βιβλίο που λέγεται "Η φρουρά". Έχω δημοσιεύσει επιστημονικά άρθρα, έχω γράψει ένα βιβλίο για τον Λόγο σαν εγκεφαλική λειτουργία, που είναι μια περιοχή σχεδόν ανεξερεύνητη ακόμη και για την Νευρολογία, ετοιμάζω ένα βιβλίο με εκλαϊκευτικά δοκίμια πάνω στον Λόγο, που ονομάζεται "Επτά μαθήματα για τον Λόγο".

Αυτή είναι η βιογραφία μου. Μα εγώ θέλω να μιλήσω για μια άλλη βιογραφία. Ξεκινά από έναν ανυπολόγιστο παιδικό χρόνο και είναι η βιογραφία της όρασής μου. Η ιδιότητά μου του συγγραφέα ζυμώθηκε μ' αυτή την ιδιότητα, έγινε ένα με μια διαρκή, καθημερινή, αυθόρμητη προσοχή, να προσέχω συνέχεια τους ανθρώπους. Από παιδί έβλεπα, έβλεπα συνέχεια τους ανθρώπους. Την έσχατη λεπτομέρεια των σωμάτων, το πρόσωπό τους, το δέρμα τους, τα σκισίματά του, τη στάση τους, την ακινησία τους, τη φυσιογνωμία τους, άκουγα την ηχώ των λόγων τους περιφερόμουν στους στενούς λαϊκούς έρημους δρόμους της Καβάλας και της Θεσσαλονίκης. Γεμάτοι λάσπη, νερά της βροχής, σιωπή, ερημιά. Ξαφνικά ν' ανοίγει μια αυλόπορτα και να χυμάνει έξω ολόλυζοντας μια γυναίκα. Έβγαινε έξω στο δρόμο κι άρχιζε να θρηνεί. Ένας πατέρας κάτισχνος, κατάχλωμος, νεαρός, έβγαζε περίπατο το παιδί του στο δρόμο. Ένα παιδί τριών τεσσάρων ετών. Ξαφνικά αυτός ο νεαρός πατέρας να πέφτει κάτω σαν κεραυνοβολημένος. Το παιδί τον κοίταζε εμβρόντητο, δεν καταλάβαινε, δεν καταλάβαινα, έβλεπα τα πρόσωπα των ανθρώπων πίσω από τα τζάμια και μάντευα τη ζωή τους. Τέτοιες εικόνες μιας διάχυτης παντού λαϊκής δυστυχίας. Αισθανόμουν - και θα ήμουν παιδί όχι πάνω από δέκα χρονώ - αυτά τα περίεργα συναισθήματα που μονάχα τα παιδιά μπορούν και έχουν, που είναι αντιφατικά. Αισθανόμουν μαζί σαν κάτι πολύ ελκυστικό και κάτι πολύ αποτρόπαιο. Την ανάγκη και την επιθυμία αυτές τις εικόνες, να τις αναδιπλώσω, να ελευθερώσω τη σκοτεινή τους αγωνία. Αλλά εκείνο που από πολύ νωρίς έμαθα, είναι ότι το ανθρώπινο σώμα, ολόκληρο το ανθρώπινο σώμα, δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να μιλάει ακατάπαυστα για όλα τα πάθη των ανθρώπων. Δεν έχεις παρά να το δεις.

Αργότερα οι ιατρικές εικόνες πλάτυναν αυτή την όραση, την έκανα πιο βαθιά, πιο δραματική. Χρωστάω σαν συγγραφέας πάρα πολλά στην Ιατρική. Δεν χρωστάω τίποτε στην Ψυχιατρική. Απλά σαν γιατρός, να βλέπω τους συγγενείς των αρρώστων να συνωστίζονται στους διαδρόμους των νοσοκομείων, να τριγυρίζουν τα κρεβάτια των αρρώστων τους, να παραστέκονται, να βλέπω το ίδιο το σώμα του αρρώστου. Πολλά μου έμαθαν όλα αυτά τα λόγια και όλα αυτά τα σώματα, γιατί η ιατρική σχέση είναι το ίδιο έντονη, το ίδιο αποκαλυπτική (με όλες τις σημασίες της λέξης), το ίδιο διαπεραστική όσο και η ερωτική σχέση.

Γιώργος Χειμωνάς (1936-2000)

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 06/06/2010 16:12

---

Χρόνης Μίσσιος



Σκεφτείτε, κύριε, αν μπορούσαμε να ξέρουμε την ατομική ιστορία, τα ονόματα, το χαμόγελο, τα όνειρα, τις αγάπες, τις επιθυμίες και τις δημιουργικές ικανότητες των εκατομμυρίων νεκρών των πολέμων, αν τους γνωρίζαμε σαν τ' αδέρφια μας, σαν τους ανθρώπους που μεγαλώσαμε μαζί και ονειρευτήκαμε μαζί, τι διάσταση θα είχε για μας η ανθρώπινη ιστορία και πόσο άγρυπνοι και προσεχτικοί θα ήμασταν σε κάθε επιλογή της εξουσίας, σε κάθε ιδεολογική πρόταση... Αν η συνείδηση και η γνώση του ανθρώπου μπορούσε να φτάσει στο επίπεδο να ερμηνεύει μ' αυτή την ανθρώπινη έγνοια την είδηση "εκατό χιλιάδες νεκροί" ή "ένας άνθρωπος βασανίζεται σε κάποιο άντρο της εξουσίας"...

“ΧΑΜΟΓΕΛΑ, ΡΕ... ΤΙ ΣΟΥ ΖΗΤΑΝΕ” Εκδόσεις ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ο Πόντιος Πιλάτος ήταν, να πούμε, σαν τους νομάρχες στις επιτροπές ασφαλείας που μας στέλνανε εξορία, απλώς γιατί δεν κάναμε ό,τι θέλαν αυτοί. Όταν λοιπόν πιάσανε το Χριστό και του τον πήγανε -πάντα οι κουφάλες την ίδια τακτική, να σε σπάσουνε, να τους πεις τι ωραίοι που είστε και τι καλά που τα κάνετε και ότι εγώ είμαι μαλάκας που θέλω να είμαι εγώ, κατάλαβες; Τα ίδια με την καθοδήγα μας. Τέλος, που λες, πάνε το Χριστό στον Πιλάτο, βασανισμένο και ταλαιπωρημένο από τους μπάτσους της εποχής, και του λέει η κουφάλα ο Πιλάτος: Έλα, ρε παιδάκι μου, τι θέλεις τώρα και τα σκαλίζεις, μια χαρά παιδί είσαι, νέος, ωραίος, έχεις μια τέχνη, σ' αγαπάνε οι γυναίκες, μπορείς να παντρευτείς, να κάνεις παιδιά και να πεθάνεις σε βαθιά γεράματα. Δε λυπάσαι τα νιάτα σου και την ομορφιά σου; κάνε μια δήλωση, βάλε μια υπογραφή να λες ότι είσαι μαλάκας, και να γυρίσεις σπιτάκι σου ωραία κι όμορφα. Δε λυπάσαι, ρε, τη μάνα σου που σπαράζει από το κλάμα; Καλά, δεν έχεις αισθήματα μέσα σου εσύ; Τι σόι άνθρωπος είσαι δηλαδή; Εμείς τι είμαστε; Εσύ βρέθηκες να φκιάξεις τον κόσμο; και τα τέτοια που λένε όλες οι κουφάλες της εξουσίας. Και ο Χριστός τον κοίταγε με κείνα τα πανέμορφα, γεμάτα γλύκα και θανατερή κατανόηση μάτια του, σα να του 'λεγε: Άσε μας, ρε Πιλατάκο, διότι μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι... Ο Πιλάτος το 'πιασε βέβαια, αλλά βολεμένος μέσα στην ιεραρχία, στα δαχτυλίδα του, τ' αρώματά του και τα σκατά του είπε: Εγώ πάντως είπα και ελάλησα, αμαρτίαν ουκ έχω και νίπτω τας χείρας μου. Όλες οι ασφάλειες όλου του κόσμου, καπιταλιστικές, σοσιαλιστικές και ουδετέρων, αυτή την κουφάλα αντέγραψαν...

“ΧΑΜΟΓΕΛΑ, ΡΕ... ΤΙ ΣΟΥ ΖΗΤΑΝΕ;” Εκδόσεις ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ο Χρόνης Μίσσιος καταδικάστηκε σε θάνατο το 1947 κατά τη διάρκεια του εμφύλιου πολέμου. Παρακάτω διηγείται τις αναμνήσεις του από τις φυλακές της Κέρκυρας:

Μόλις έκλεινε η φυλακή κι ετοιμαζόμασταν να φάμε, γκράγκα γκρούγκα οι σιδεριές, πλακώνανε τα καρακόλια. Ξέραμε ότι έρχονται να πάρουν για εκτέλεση. Άνοιγαν, που λες, το κελί απ' το οποίο ήθελαν να πάρουν κάποιον, μας είχαν παστωμένους πέντ' έξι σε κάθε κελί, που ήταν φτιαγμένο για έναν άνθρωπο, άσ' τα, άνοιγαν που λες το κελί, στέκονταν στην πόρτα, και μας κοιτάζανε. Όλοι τώρα ήμαστε μελλοθάνατοι, ε; και ξέραμε ότι κάποιον από μας θα πάρουν. Κοιτάζανε που λες μια το χαρτί και μια εμάς... Αυτή η ιστορία μπορεί να κράταγε από πέντε λεπτά ως και ένα τέταρτο. Ύστερα, αφού έκριναν πως σιτέψαμε, λέγανε, ας πούμε, Γιώργο, έλα -μας ήξεραν, βλέπεις, και με τα μικρά μας ονόματα, οι χαμούρες. Τέλος, σηκωνόταν να πούμε ο Γιώργος, άφηγε το γράμμα του -όλοι μας είχαμε ένα γράμμα έτοιμο για τους δικούς μας- αγκαλιαζόμασταν, φιλιόμασταν, και την ώρα που έβγαινε από την πόρτα λέγανε, για στάσου μια στιγμή, α, λάθος, δεν είσαι συ, είναι ο Παύλος... Χαμούρες, σου λέω, εντελώς άνανδροι. Άλλες φορές πάλι, γράφανε σ' ένα χαρτάκι τα ονόματα αυτών που θα 'παιρναν το βράδυ για εκτέλεση, το έδεναν σ' ένα σπαγκάκι και το 'σερναν μέσα στο προαύλιο. Όλοι ήμασταν θανατηφόροι. Ε, άντε να μη συρθείς από πίσω να δεις αν είναι τ' όνομά σου γραμμένο στο χαρτάκι... Εμείς φεύγαμε από το προαύλιο και κλεινόμασταν στα κελιά μας. Κι όμως, αυτοί οι άνθρωποι είχαν παιδιά, είχαν φίλους, αγαπούσαν ίσως κάποιους

ανθρώπους... Τι να πεις...

ΧΡΟΝΗΣ ΜΙΣΣΙΟΣ "...ΚΑΛΑ, ΕΣΥ ΣΚΟΤΩΘΗΚΕΣ ΝΩΡΙΣ" Εκδόσεις ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αλλά σου έλεγα για τις λαχτάρες που έκανα στη μάνα μου. Όταν, που λες, είσαι για εκτέλεση, έχεις κάθε μέρα επισκεπτήριο. Ε, ήρθε η κακομοίρα η μάνα μου την πρώτη μέρα να με δει. Για να πάω στο στρατοδικείο, μου είχαν φέρει ένα κοστούμι του αδερφού μου, γιατί εγώ δεν είχα καλά ρούχα. Αφού είδα τη μάνα μου, την αγκάλιασα, της λέω, κοίτα να δεις, αύριο που θα 'ρθεις, να μου φέρεις τα παλιά μου τα ρούχα να φορέσω, γιατί, ε, αφού μεθαύριο θα μας σκοτώσουν, να μην πάει τζάμπα και το κοστούμι. Μπαμ η μάνα μου, κάτω, ξερή. Κάναμε επισκεπτήριο μαζί με τον Μαύρο, οπότε μου σφυρίζει μια σφαλιάρα, και μου λέει, τι λες, ρε τσόγλανε, στη μάνα σου, είναι κουβέντες αυτές; Όχι, δεν το 'κανα επίτηδες, τα είχα χαμένα και γω ο φουκαράς, δεν ήξερα τι να της πω όπως σπάραζε στην αγκαλιά μου... Τέλος, χέσ' τα. Το κακό είναι πως ποτέ δεν μπόρεσα να της εξηγήσω μερικά πράγματα, όπως να πούμε πόσο πολύ την αγαπούσα και τι καταφύγιο ήταν για μένα στα μεγάλα μου ζορίσματα... Αλλά έτσι είναι πάντα, ποτέ δεν προλαβαίνουμε να πούμε τα πιο ουσιαστικά πράγματα, και το καταλαβαίνουμε μόνο σα χαθούμε.

ΧΡΟΝΗΣ ΜΙΣΣΙΟΣ "...ΚΑΛΑ, ΕΣΥ ΣΚΟΤΩΘΗΚΕΣ ΝΩΡΙΣ"

Εκδόσεις ΓΡΑΜΜΑΤΑ

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 05/08/2010 12:04

---

Επίκαιρο ε;

Ποιός είδε κράτος λιγιστό  
σ' όλη τη γη μοναδικό,  
εκατό να εξοδεύει  
και πενήντα να μαζεύει;  
Να τρέφει όλους τους αργούς,  
νά' χει επτά Πρωθυπουργούς,  
ταμείο δίχως χρήματα  
και δόξης τόσα μνήματα;  
Νά ' χει κλητήρες για φρουρά  
και να σε κλέβουν φανερά,  
κι ενώ αυτοί σε κλέβουνε  
τον κλέφτη να γυρεύουνε;

Κλέφτες φτωχοί και άρχοντες με άμαξες και άτια,  
κλέφτες χωρίς μια πήχυ γη και κλέφτες με παλάτια,  
ο ένας κλέβει όρνιθες και σκάφες για ψωμί  
ο άλλος το έθνος σύσσωμο για πλούτη και τιμή.

Όλα σ' αυτή τη γη μασκαρευτήκαν  
ονείρατα, ελπίδες και σκοποί,  
οι μούρες μας μουτσούνες εγινήκαν  
δεν ξέρομε τί λέγεται ντροπή.

Ο Έλληνας δυό δίκαια ασκεί πανελευθέρως,  
συνέρχεσθαι τε και ουρύν εις όποιο θέλει μέρος.

Χαρά στους χασομέρηδες! χαρά στους αρλεκίνους!  
σκλάβος ξανάσκυψε ο ρωμικός και δασκαλοκρατιέται.

Γι αυτό το κράτος, που τιμά τα ξέστρωτα γαϊδούρια,  
σικτίρ στα χρόνια τα παλιά, σικτίρ και στα καινούργια!

Και των σοφών οι λόγοι θαρρώ πως είναι ψώρα,  
πιστός εις ό,τι λέγει κανένας δεν εφάνη...  
αυτός ο πλάνος κόσμος και πάντοτε και τώρα,  
δεν κάνει ό,τι λέγει, δεν λέγει ό,τι κάνει.

Σουλούπι, μπόϊ, μικρομεσαίο,  
ύφος του γόη, ψευτομοιραίο.  
Λίγο κατσούφης, λίγο γκρινιάρης,  
λίγο μαγκούφης, λίγο μουντάρης.  
Σπαθί αντίληψη, μυαλό ξεφτέρι,  
κάτι μισόμαθε κι όλα τα ξέρει.  
Κι από προσπάππου κι από παππού  
συγχρόνως μπούφος και αλεπού.  
Και ψωμοτύρι και για καφέ  
το «δε βαρυέσαι» κι «ωχ αδερφέ».  
Όσαν πολίτης, σκυφτός ραγιάς  
σαν πιάσει πόστο: δερβέναγας.  
Θέλει ακόμα -κι αυτό είναι ωραίο-  
να παριστάνει τον ευρωπαϊό.  
Στα δυό φορώντας τα πόδια που χεί  
στο να λουστρίνι, στ' άλλο τσαρούχι.

Γεώργιος Σουρής (1853-1919)

=====

### Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 05/12/2010 20:20

---

[http://www.youtube.com/watch?v=U7nkg9Vr62k&feature=player\\_embedded#!](http://www.youtube.com/watch?v=U7nkg9Vr62k&feature=player_embedded#!)

=====

### Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από Hlianna - 02/01/2011 20:36

---

ο Γιώργος Σεφέρης βραβεύεται με το Νόμπελ Λογοτεχνίας

[http://www.youtube.com/watch?v=hpacfh\\_bjUE&feature=player\\_embedded](http://www.youtube.com/watch?v=hpacfh_bjUE&feature=player_embedded)

---

=====

## Απ:Ποίηση - Λογοτεχνία

Δημοσιεύθηκε από eleni\_p - 04/05/2012 06:13

---

Στο Πεδίον του Άρεως η 35η Γιορτή Βιβλίου

Οι έλληνες γελοιογράφοι καλούν τους επισκέπτες της 35ης Γιορτής Βιβλίου να ψηφίσουν για τα κόμματα και τις εκλογές, με ένα σκίτσο, μια ατάκα...ένα συναίσθημα ή ένα σύνθημα αυτήν την Παρασκευή, 4 Μαΐου, στα εγκαίνια έκθεσης.

Την κάλπη, θα ανοίξουν οι γελοιογράφοι στις 5 Μαΐου, ώρα 8 μ.μ και θα βραβεύσουν την καλύτερη έμπνευση, με ένα μπλουζάκι της επιλογής του νικητή.

Η έκθεση πολιτικής γελοιογραφίας, με θέμα την κρίση σε Ελλάδα και Ευρώπη, από 26 έλληνες γελοιογράφους, είναι μια από τις εκδηλώσεις της φετινής γιορτής του βιβλίου, η οποία μετά από χρόνια, επιστρέφει στο Πεδίον του Άρεως, από τις 4 έως 20 Μαΐου, με τη συμμετοχή 122 εκδοτών.

Και παρά το γεγονός ότι ο χώρος του βιβλίου διανύει μια χρονιά κατά την οποία, η πτώση του τζίρου στο βιβλίο, σύμφωνα με τους εκδότες, αναμένεται να αγγίξει ίσως και το 50%, το αντίθετο ισχύει για τις βιβλιοθήκες, οι οποίες σχεδόν διπλασίασαν τους χρήστες τους, είπε σήμερα στην παρουσίαση του προγράμματος της 35ης Γιορτής Βιβλίου, η Χριστίνα Κυριακοπούλου, πρόεδρος των Βιβλιοθηκονόμων.

Σ' αυτό το πνεύμα και η φετινή διοργάνωση, συνεχίζει την εκστρατεία της «Με διάβασες; Χάρισε με! Δώστε ένα βιβλίο, Σώστε μια βιβλιοθήκη», με σκοπό να συγκεντρωθούν βιβλία για την ενίσχυση των βιβλιοθηκών στις παραμεθόριες περιοχές.

Τα βιβλία που θα συγκεντρωθούν φέτος θα σταλούν στην Δημοτική Βιβλιοθήκη Ξάνθης, όπως και στα Νοσοκομεία Παιδών Αγίας Σοφίας και Αγλαΐας Κυριακού, καθώς και του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες και του Γυμνασίου- Λυκείου Βερδικούσας της επαρχίας Ελασσόνας.

Οι διοργανωτές της 35ης Γιορτής Βιβλίου, (Σύλλογος Εκδοτών Βιβλίου Αθηνών-ΣΕΒΑ) Περιφέρεια Αττικής, Δήμος Αθηναίων και Οργανισμός Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας του Δήμου Αθηναίων), δεν ξέχασαν να συμπεριλάβουν στις εκδηλώσεις στο Πεδίον του Άρεως, αφιερώματα στον Θόδωρο Αγγελόπουλο και τη Δόμνα Σαμίου, που «έφυγαν» από τη ζωή, τον περασμένο χειμώνα.

Πηγή:tromaktiko

=====